

87. møde

Onsdag den 5. maj 2004 kl. 9.00

Dagsorden

1) Forespørgsel nr. 41:

Forespørgsel til indenrigs- og sundhedsministeren [om strukturreformen].

Af Line Barfod (EL) m.fl.

(Forespørgslen anmeldt 6/2 2004. Fremme af forespørgslen vedtaget 17/2 2004).

2) Forespørgsel nr. 43:

Forespørgsel til indenrigs- og sundhedsministeren [om samling af sygehusvæsenet i en styrelse under Indenrigs- og Sundhedsministeriet].

Af Birthe Skaarup (DF) m.fl.

(Forespørgslen anmeldt 27/2 2004. Fremme af forespørgslen vedtaget 9/3 2004).

3) Spørgsmål til ministrene.

(Spørgetiden).

Meddelelser fra formanden

Formanden:

Medlemmer af Folketinget Jørn Jespersen (SF) og Kristen Touborg (SF) har meddelt mig, at de ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om en prioriteret regionalpolitisk beskæftigelsesindsats.
(Beslutningsforslag nr. B 207).

Medlemmer af Folketinget Villy Søvndal (SF), Anne Baastrup (SF), Aage Frandsen (SF) og Kamal Qureshi (SF) har meddelt mig, at de ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om en styrket forebyggelse af selvmordsforsøg og selvmord.
(Beslutningsforslag nr. B 208).

Den første sag på dagsordenen var:

1) Forespørgsel nr. 41:

Forespørgsel til indenrigs- og sundhedsministeren:

»Hvad kan ministeren oplyse om regeringens holdning til en strukturreform, herunder en vurdering af de økonomiske konsekvenser, konsekvenserne for service i lokalområder og konsekvenserne for borgernes muligheder for demokratisk indflydelse?«

Af Line Barfod (EL), Keld Albrechtsen (EL), Pernille Rosenkrantz-Theil (EL) og Søren Søndergaard (EL):

(Forespørgslen anmeldt 6/2 2004. Fremme af forespørgslen vedtaget 17/2 2004).

Formanden:

Jeg gør opmærksom på, at afstemning om eventuelle forslag til vedtagelse vil blive udsat til i morgen, torsdag den 6. maj 2004. Efter ønske fastsættes talétiden for ordførerne i første omgang til 10 minutter og 5 minutter i anden omgang, og ministeren har jo tilsvarende længere taletid.

Begrundelse

Line Barfod (EL):

Regeringen har med et gigantisk medieshow fremlagt sit udspil til en total omvæltning af det danske samfund. Udspillet har fået navnet »Det nye Danmark«.

Det nye Danmark – det fremgår jo allerede af navnet, at der ikke er tale om et forhandlingsudspil, for så ville det have heddet Et nyt Danmark, så ville det være regeringens bud, og så kunne andre komme med andre bud, og så ville man forhandle sig frem til et forslag, som der var bred enighed om. Men ikke her. Regeringen har bestemt, hvordan fremtiden skal se ud.

Regeringens store projekt med tvangsprivatisering under dæknavnet frit valg er slået fejl; næsten ingen private er gået ind på det nye velfærdsmarked.

Nu forsøger regeringen så en ny model; man skaber store, mere ensartede kommuner for at fremme privatiseringen. Samtidig lægger man en stor del af den offentlige sektor over i selskaber, selvejende enheder, der lige er klar til privatisering.

To ud af tre kommuner skal nedlægges, masser af skoler, børnehaver, plejehjem og sygehuse skal lukkes, tusindvis af offentligt ansatte skal

fyres. De, der er mest afhængige af samfundet, de, der har størst behov for tryghed, svigtes, de handicappede, misbrugerne, de anbragte børn får i regeringens nye Danmark 1 års garanti for, at de kan blive boende, hvor de bor i dag, og derefter er der frit slag for kommunerne til at lukke institutionerne.

Man indskrænker den demokratiske styring væsentligt, øger statsstyringen ganske betragteligt, væk med de mange besværlige folkevalgte og folkelige organisationer, ind med langt flere embedsmænd og professionelle bestyrelsesmedlemmer, der ikke lader sig påvirke af borgernes protester.

Odenses borgmester, Anker Boye, sagde det meget klart i Vingstedcentret i januar: I store kommuner er det nemmere at lukke skoler, der møder man ikke borgerne nede i Brugsen.

Så indsatte regeringen godt nok i deres nye Danmark noget narredemokrati rundtomkring; det vil ligesom elevrådene kunne få lov til at bestemme farven på malingen, men en reel mulighed for at træffe beslutninger, foretage prioriteringer, ændre samfundet får de ikke.

Så gennemgribende en omvæltning af det danske samfund, som regeringen lægger op til, mener vi bør diskuteres offentligt og ikke kun bag lukkede døre i Finansministeriet. Derfor har Enhedslisten stillet denne forespørgsel. Vi håber på en debat, hvor det bliver klart, hvilke politiske mål og visioner de forskellige partier arbejder efter, så borgerne får en mulighed for at tage stilling til, om hr. Anders Fogh Rasmussens nye Danmark også er det Danmark, borgerne ønsker.

Regeringen vil haste hele processen igennem i håb om, at slaget er vundet, før nogen opdager, hvad det egentlig er, der kommer til at ske. Men protesterne er allerede startet, og protesterne vil brede sig mod det nye Danmark, som hr. Anders Fogh Rasmussen ønsker, et nyt Danmark, hvor det meste af demokratiet er væk, og hvor en stor del af den offentlige sektor er privatiseret.

Vi håber, at også denne debat kan være med til at vise, at det ikke er noget, som et bredt flertal ønsker.

Besvarelse

Kl. 9.05

Indenrigs- og sundhedsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Solen skinner, og man kunne jo næsten ikke være andet end i godt humør, indtil fru Line Barfod gik på talerstolen. Jeg sad for en stund og tænkte på, om det nu er en debat om struktur, der er det mest oplagte, eller om vi i stedet skulle tage en debat om grundlæggende læsefærdigheder, al den stund at der må jo være et problem dér, når man kan få det indtryk af regeringens oplæg, »Det nye Danmark«, som fru Line Barfod har fået og her har gengivet.

Men jeg holder mig nu til, at solen skinner, og jeg skal for at bevare mit gode humør ikke indlede mig i nogen polemik på baggrund af denne fuldstændige vrangfortolkning af regeringens udspil, for den tror jeg at fru Line Barfod står meget alene med.

Som det er alle bekendt, fremlagde regeringen jo i sidste uge sit meget gennemarbejdede bud på en reform af den samlede offentlige sektor, »Det nye Danmark«. Forhandlingerne blev skudt i gang i torsdags, og regeringen har indbudt alle partier til at deltage aktivt i forhandlingerne. Vi ønsker et bredt forlig og tror også på, at det bør være muligt at samle et bredt flertal bag en fremadrettet reform til gavn for alle borgerne i Danmark.

Af respekt for de forhandlinger, som er indledt i torsdags i sidste uge, har jeg ingen intention om at gå ind i en meget detaljeret diskussion om meget specifikke spørgsmål, men jeg vil gerne benytte lejligheden til at slå fast, at en reform af den offentlige sektor for regeringen ikke bare handler om at slå streger på et landkort, det handler ikke bare om at skabe mindre af det samme, det handler om at skabe noget nyt.

Regeringens udspil handler først og fremmest om, hvordan vi skal indrette rammerne for fremtidens velfærdssamfund, så hensynet til borgeren, til mennesket, sættes først. Det handler om at forankre vores velfærdssamfund tættest muligt på borgerne. Det indebærer, at kommunerne skal løse opgaverne i deres helhed og dermed kunne skræddersy tilbuddene til den enkeltes situation. Regeringen ønsker at give borgerne en langt bedre adgang til at gå i dialog med det offentlige om de velfærdsydelse, borgerne har brug for.

Det er en debat, vi har valgt at tage op, fordi samfundet har forandret sig ganske meget gennem de seneste godt 30 år. Den offentlige sektor i dag har et helt andet omfang og et helt andet indhold, en helt anden kompleksitet end ved re-

formen i 1970. Mange nye opgaver og udfordringer er kommet til i den offentlige sektor, men strukturerne, ja, de er jo ikke fulgt med.

Med de nuværende rammer er Danmark derfor ikke rustet til at håndtere de store forventninger fra borgerne, og de udfordringer, der kommer som følge af flere ældre og færre erhvervsaktive.

Det er den korte forklaring på, at vi er kommet dertil, at der er behov for, at vi på ny i fællesskab bør forme og fremtidssikre velfærdssamfundet, så det tager pejling efter de udfordringer, vi står over for, og det tager pejling efter borgernes ønsker og behov.

At tiden er inde, at vi nu står med en historisk chance, er næsten til overmål blevet bekræftet af den høringsrunde over Strukturkommissionens betænkning, som sluttede for knap 1 måned siden, den 7. april.

Vi har modtaget 472 svar, heraf høringssvar fra 278 kommuner og 11 amter. Høringssvarene viser, at der er en bred erkendelse af behovet for forandring, og ikke mindst har kommunerne sendt et endog meget stærkt signal om vilje til forandring.

Regeringens udspil har også fået en meget positiv modtagelse fra Kommunerne Landsforening og en lang række kommuner. En meget positiv modtagelse, der jo viser, at man lokalt er parat til at gå over i en ny fase i udviklingen af det lokale demokrati, at man er parat til at tage et større og nyt ansvar for velfærdssamfundets udvikling.

Regeringens ambition er at sikre borgerne den bedst mulige offentlige sektor, hvor opgaverne løses så tæt på borgerne som muligt, og hvor vi får mest muligt valuta for skattekrone. Det er derfor, vi ønsker mere end en landskabsreform, hvor mange amter bliver til færre amter, og hvor mange kommuner bliver til færre kommuner, men i stedet ønsker en egentlig opgaverreform.

Kl. 9.10

Målet er, at den enkelte borger skal møde en offentlig sektor, som sætter borgerens behov først. Det handler om at sætte mennesket før systemet, opgaven før strukturen og resultatet over rutinen. Syge skal have den bedste behandling, arbejdsløse skal hjælpes den hurtigste vej tilbage på arbejdsmarkedet, familier med sociale problemer skal have kvalificeret, hurtig hjælp, alle skal have adgang til den bedste uddannelse, og den offentlige sektor skal løse opgaverne enkelt og effektivt.

Men hvad så med økonomiske konsekvenser ved en strukturreform, lyder spørgsmålet fra Enhedslisten, og så glæder man sig jo igen ikke bare over solen, men også over den nyvundne interesse for en ansvarlig samfundsøkonomi, som jo ellers ikke er det, jeg sådan først og fremmest forbinder med Enhedslisten – men lad nu det ligge.

Som bekendt har der i forårets offentlige debat været mange mere eller mindre fantasifulde bud på, hvad en reform koster, helt uagtet at det næppe lader sig opføre, al den stund der ikke er truffet beslutning om den konkrete reform.

Når det er sagt, så er det selvfølgelig oplagt, at der vil være omkostninger forbundet med gennemførelse af en ambitiøs reform. Det drejer sig bl.a. om investeringer i it, udgifter i forbindelse med flytning af medarbejdere og andre udgifter forbundet med at opbygge en ny organisation.

Men omvendt skal gevinsterne ved en opgave- og strukturreform jo også medregnes, og det er nok lige så svært at sætte præcise tal på gevinsterne ved en strukturreform, som det er at sætte pris på omkostningerne. Gevinsterne udgøres dels af en forbedret kvalitet i den offentlige sektor, dels af effektiviseringsgevinster.

Lad mig så i øvrigt på dette sted gentage, at gennemførelsen af en strukturreform ikke handler om at skære ned på kvaliteten af den offentlige service eller om, at der skal være færre offentligt ansatte i kommunerne. Det handler derimod om, hvordan vi sikrer, at ressourcerne, skattekrone, anvendes bedst muligt til gavn for borgerne, og om, hvordan der skabes bedre sammenhæng i den måde, opgaverne løses på.

Får en reform konsekvenser for servicen i lokalområderne, bliver der så spurgt fra Enhedslistens side. Og svaret på det spørgsmål er: Ja, det tror jeg da, det håber jeg så sandelig at en reform gør. For regeringens ambition er jo netop, at vi gennem etablering af et mere bæredygtigt, robust kommunestyre ikke alene bevarer, men også styrker mulighederne for lokalt at fastlægge den service, den offentlige sektor skal levere. Det er nu engang de lokale politikere, der har den bedste indsigt i de lokale forhold. Derfor bør flere beslutninger træffes af lokale politikere og ikke detailstyres fra Christiansborg.

Alt i alt betyder regeringens udspil, »Det nye Danmark«, en vitalisering af det lokale demokrati. Borgerne vil opleve, at deres indgang til den offentlige sektor er kommunen tæt på dem selv. Kommunerne vil på den anden side opleve,

at de rent faktisk kan gøre en forskel over for borgerne, at de f.eks. ikke skal henvisne familier med sociale problemer til en anden myndighed, men kan påtage sig det fulde ansvar, at de får både handlepligt og handlemuligheder, samtidig med at vi forankrer og tydeliggør et klart, demokratisk ansvar for løsningen af samfundsopgaverne.

Jeg er også helt tryk ved, at det er lokalt valgte politikere, som træffer beslutning om bygning og placering af nye børneinstitutioner, skoler, ældreboliger osv. Regeringen er nemlig af den helt klare overbevisning, at det er de lokale folkevalgte, de politikere, der er valgt tættest på borgerne, der har størst kompetence til at træffe beslutninger om det lokale serviceniveau, men – og det skal naturligvis understreges – selvfølgelig beslutninger, der altid træffes inden for de rammer, som lovgivningen fastlægger. Regeringen ønsker decentral handling og nationalt ansvar.

Forespørgslen her i dag rejser egentlig et tema, der går på, hvad konsekvenserne af en reform vil blive for borgernes muligheder for demokratisk indflydelse. Der er røster i debatten, der forsøger at sætte lighedstegn mellem demokrati og afstand til rådhuset.

Det mener jeg er forkert, for demokrati handler først og fremmest om indflydelse på løsningen af de fælles opgaver i samfundet. Det er ikke meget værd at have indflydelse på, hvem der sidder i kommunalbestyrelsen, hvis den, der sidder der, alligevel ikke har indflydelse på de opgaver, man som borger forventer bliver løst. Så får vi skindemokrati, så får vi symbolpolitik.

Kl. 9.15

Regeringen ønsker at skabe et lokalt levedygtigt demokrati med et reelt indhold. Det gør vi bedst ved at decentralisere flere opgaver, ved at gøre kommunen til omdrejningspunktet for udviklingen af velfærdssamfundet, og vi gør det ved at holde os for øje, at decentraliseringens endemål naturligvis ikke er borgmesterens skrivebord eller byrådssalen for den sags skyld. Større, stærkere og mere robuste kommuner med flere opgaver skal naturligvis følges op med viljen til at dele ud af det større ansvar og den større indflydelse.

Regeringen ønsker at medvirke til at udvikle det lokale demokrati. Jeg ser gerne, at vi får udviklet modeller, får en udvidet inddragelse af borgerne, der gør det naturligt, interessant og til noget positivt at samles i det helt lokale fællesskab: landsbyen, sognet, bydelen.

Forhandlingerne om en strukturreform er nu gået i gang med sættemødet i sidste uge og en intensiv møderække i indøvende uge, inden vi i næste uge går i direkte dialog med hvert enkelt parti. Jeg vil gerne benytte lejligheden til at kvittere over for alle partier for en god og seriøs start på forhandlingerne.

Som bekendt er det regeringens overordnede ambition, at vi inden grundlovsdag kan indgå en aftale om det overordnede indhold i en reform, for en hurtig afklaring er vigtig af mange grunde, ikke mindst af hensyn til den lokale politiske debat, som jo meget gerne igen skal til at fokusere på indhold frem for struktur, og ikke mindst af hensyn til de mange ansatte i kommunerne og amterne.

Derfor skylder vi, Christiansborg, at reagere positivt på den melding, der jo enslydende har lydt fra de danske kommuner om, at nu er det tid til forandring, nu står vi med en historisk chance, som vi ikke må tabe på gulvet. Derfor er det mit håb, at så mange partier som muligt vil være med til at tage et ansvar, vil være med til at skabe fundamentet for fremtidens offentlige sektor.

Formanden:

Så er det ordføreren for forespørgslerne, fru Line Barfod.

Forhandling

Line Barfod (EL):

Jeg kan godt forstå, at ministeren hellere vil ud og nyde solskinnet. Det tror jeg at der er mange af os der umiddelbart kunne have lyst til. Men problemet er jo, at vi også er nogle, der tager ansvaret for, at regeringen vil have en total omvæltning af det danske samfund, alvorligt, og som synes, det er vigtigt, at vi i Folketingssalen har en offentlig debat om, hvad det egentlig er, der ligger i det udspil, som regeringen har lagt frem, frem for at debatten kun foregår bag lukkede døre i Finansministeriet. Derfor har vi altså tænkt os at blive herinde i mørket i stedet for at gå ud i solskinnet.

Et af regeringens mål i dens hidtidige levetid har været en langt større privatisering af velfærd under dæksnavnet frit valg. Men det er ikke rigtig lykkedes. Selv tvangsprivatiseringen til halvanden milliard kroner, hvor kommunerne skulle udsende kataloger med private leverandører af hjemmehjælp, selv om der ikke var en

eneste ældre i kommunen, der ønskede privatisering, er blevet et flop. Der har ikke været mange firmaer, der var interesserede, så nu tager regeringen langt skrapere midler i brug.

Venstres politiske ordfører, hr. Jens Rohde, har sagt det meget klart: Kommunerne skal være større, så det bliver nemmere for de private leverandører at byde ind.

Privatisering er det middel, som regeringen ønsker at anvende, det mål, den ønsker at opnå, selv om vi ikke har noget som helst eksempel på, at privatisering virker. Tværtimod har vi set gang på gang, at privatisering ikke er en løsning, men skaber nye problemer. Folk bliver presset til at arbejde meget hurtigere og meget hårdere, bliver nedslidte alt for tidligt; der bliver ikke gjort ordentligt rent; masser af problemer opstår, når man privatiserer, men alligevel er det det, regeringen ønsker.

Man ønsker store enheder. Man ønsker store kommuner. Odenses borgmester, Anker Boye, som vi var inde på tidligere, sagde det meget klart i januar: Store kommuner er gode, for det er nemmere at lukke skoler; når man ikke møder borgerne nede i Brugsen.

I Enhedslisten mener vi, at der er mange problemer i den nuværende struktur i Danmark: Der er dannet alt for mange kommunale fællesskaber, som er uden direkte demokratisk indflydelse, der er alt for mange borgere, som kommer i klemme mellem forskellige kasser, og der mangler sammenhænge i styringen af samfundet.

Kl. 9.20

Vi har fået opbygget et velfærdssamfund, der på en række forskellige områder kan mange gode ting. Vi har mange hundrede tusinde of-fentligt ansatte, der gør en stor indsats og arbejder hårdt for at løse deres opgaver på trods af for få penge.

Der bliver tænkt alt for meget i kasser og i her og nu-økonomi i stedet for i langsigtede, sammenhængende løsninger. Det burde være udfordringen at få løst de problemer og få stoppe kassetænkningen, men desværre går regeringens udspil til hr. Anders Fogh Rasmussens nye Danmark den stik modsatte vej. Regeringens forslag skaber endnu flere kasser og langt mere kassetænkning.

Indenrigs- og sundhedsministeren sagde, at regeringen ønskede at sætte mennesket først, men hvis man sætter mennesket først, skal man modvirke kassetænkning, så skal man kunne tænke i sammenhænge. Regeringens forslag

skaber langt flere kasser, masser af uigennemskuelige selskabskonstruktioner.

For Enhedslisten hænger velfærd og demokrati uløseligt sammen. Når vi har fået opbygget så stærkt et velfærdssamfund, så er det, fordi vi har haft et udviklet demokrati. Vi har haft mange stærke folkelige organisationer – arbejderbevægelse, andelsbevægelse, boligbevægelse osv. – der har været med til at opbygge samfundet. Hvis vi ønsker at udvikle velfærdssamfundet, skal vi samtidig styrke og udvikle demokratiet i stedet for at afvikle det og angribe demokratiet, angribe de folkelige bevægelser, som regeringen og Dansk Folkeparti har gjort gentagne gange og også gør med hr. Anders Fogh Rasmussens udspil til et nyt Danmark.

Enhedslisten ønsker at gå den modsatte vej. Vi vil give kommuner og amter økonomisk frihed og selvstyre. Kommunerne og amterne skal kunne prioritere de lokale behov og ønsker uden at være bundet af regeringens alt for stramme spændetroje. Kommunerne og amterne skal have mulighed for at bruge de penge, der i dag bruges på at betale folk for at gå arbejdsløse, til i stedet at få løst de mange opgaver, der trænger til at blive løst.

Vi har 800.000 mennesker, der er sat uden for arbejdsmarkedet, samtidig med at vi har brug for mange flere til at tage sig af børn, syge og gamle. Vi har brug for at få renoveret skoler og kloakker. Vi har behov for, at der bliver skabt ny produktion, nye arbejdspladser. Derfor ønsker vi at komme væk fra kassetænkningen og i stedet se på, hvordan vi kan bruge de mange ressourcer, som i dag ikke anvendes, men bare går passive, og se på, hvordan vi kan få skabt en sammenhæng i tingene.

Derfor ønsker vi at styrke amterne i stedet for at afskaffe dem. Vi ønsker, at ungdomsuddannelser samles i amter – eller for vores skyld regioner, det er sådan set underordnet, hvad de hedder – og der skal skabes bedre mulighed for regional planlægning, for en sammenhæng i planerne for bolig, trafik, erhvervsudvikling, uddannelse, forskning.

Vi ønsker en udvikling, hvor der kan skabes mange nye arbejdspladser. Vi ønsker en udvikling, hvor man kan planlægge, at boliger, arbejdspladser, uddannelse ligger tæt ved hinanden med en god kollektiv trafik, så man ikke skal pendle flere timer til og fra arbejde. Det kræver en stærk regional planlægning.

Men regeringen går den stik modsatte vej. Regeringen fjerner fuldstændig enhver mulighed

for sammenhæng i planlægningen ved at flytte beslutningerne ud i en hel masse forskellige selskaber. Nogle skal planlægge trafik – helt ned på kommunalt niveau skal hver kommune planlægge sine egne busruter. Nogle skal træffe beslutning om det ene, og nogle om det andet, men der er ingen sammenhæng i tingene.

Vi ønsker en udvikling, hvor man fortsat kan bo over hele landet, ikke kun i de store byer. Det kræver en regional planlægning. Det kræver, at man har mulighed for at sikre, at der også er arbejdspladser og boliger lokalt. Det kræver, at man lokalt får lokalråd, der kan komme med gode ideer til, hvordan man kan udvikle samfundet, hvilke nye arbejdspladser man kunne skabe, at man f.eks. kunne få et lokalt mejeri, at man kunne udvikle den lokale havn, at man kunne lave en lokal fabrik for produktion af hamp og hør.

Men regeringen går den stik modsatte vej. Regeringen ønsker at forstærke affolkningen af ländistrikterne ved at lægge al planlægning ud i en række forskellige selskaber og ikke have nogen sammenhæng i tingene.

Vi ønsker en reform af det sociale område, hvor der kan være en medarbejder, der reelt tager sig af det enkelte menneske, sørger for det enkelte menneske hele vejen igennem systemet, har ansvaret for, at man finder en løsning på at hjælpe folk til at klare sig selv.

Regeringen går den modsatte vej. Den siger godt nok, at man skal have én indgang, men når man så er kommet ind ad den ene indgang, er der sytten svingdøre ude bagved.

Kl. 9.25

Vi ønsker, at man begynder at se på et helt menneske, ser på det enkelte menneske og ser på, hvad det har behov for. Derfor har vi foreslået, at der skal være hundrede procent statsrefusion på overførselsindkomsterne, så kommunerne ikke tænker i, hvad der passer deres kommunekasse bedst, men derimod tænker i, hvad der passer det enkelte menneske bedst.

Regeringen går den modsatte vej. Nu skal vi også have takststyring på sundhedsområdet, så kommunerne kommer til at sidde og se på, hvad det koster at sende mennesker til forskellige typer behandling.

Vi ønsker, at vi skaber en mulighed for en bæredygtig vækst, at vi i vores planlægning og styring af samfundet ser på, hvordan vi bedst muligt tager hensyn til miljøet, også når vi planlægger kollektiv trafik, også når vi planlægger, hvor bolig og arbejde skal ligge i forhold til hinanden.

Regeringen går den stik modsatte vej.

Vi ønsker, at ungdomsuddannelserne samles, at handelsskoler og erhvervsuddannelser skal have samme, gode muligheder som gymnasierne.

Regeringen går den stik modsatte vej og lægger gymnasierne under staten og med taxamesterstyring, så de kan få lige så elendige vilkår som handelsskoler og erhvervsskoler.

Regeringen vil have, at alle de mange milliarder kroner, det koster at gennemføre denne gigantiske omvæltning af samfundet, skal betales af stordriftsfordele. Ordet siger jo sådan set i sig selv ret klart, at regeringen ønsker, at skoler, børnehaver, plejehjem, sygehuse og mange andre offentlige opgaver skal samles i store enheder. Regeringen lover godt nok de mange hundrede tusinde offentligt ansatte, at de følger med, når deres opgave flyttes fra en enhed til en anden, men derefter kan de fyres, og mange vil blive fyret, når regningen skal betales, for der er ikke andre til det.

De mest afhængige, de handicappede, misbrugerne, de anbragte børn får kun 1 års sikkerhed for, at de kan blive boende der, hvor de bor i dag.

Danmark er et af de rigeste lande i verden. Vi har 800.000 mennesker, der er sat uden for arbejdsmarkedet, og som kunne bidrage. Vi kunne skabe en gigantisk velfærdsforbedring, hvis vi ville. Vi kunne skabe et samfund, hvor der var sammenhæng i tingene, hvor vi satsede på, at vi alle kunne få et bedre liv. Men regeringen vil hellere gennemføre et ideologisk korstog mod demokratiet og for privatisering. Det siger vi klart fra over for.

Formanden:

Der er korte bemærkninger, så ordføreren bør vente et øjeblik.

Selv om det er indiskutabelt, at statsministeren hedder Anders Fogh Rasmussen, har vi en praksis for, at ministre ikke kaldes ved navn, men ved ministertitel. Hvis der er behov for at nævne ministre, er det fremover ved titlen.

(Kort bemærkning).

Jens Rohde (V):

Så er jeg glad for, at jeg har mulighed for at kalde fru Line Barfod ved navn.

Bare et ganske kort spørgsmål: Hvorfor i alverden sidder Enhedslisten egentlig stadig væk med i forhandlingerne? Hvad er Enhedslistens interesse i det? Spørgsmålet er selvfølgelig af-

født af den tale, fru Line Barfod holdt her. Så kan jeg undre mig over, at Enhedslisten overhovedet gider spille alle de timer ovre i Rentekammersalen i Finansministeriet.

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Enhedslisten ønsker selvfølgelig at få klarhed over, hvad regeringens udspil indebærer på de enkelte områder. Vi ønsker at afprøve, om regeringen står ved sit ord om, at man ønsker et bredt udspil, eller om det virkelig er, som det ser ud til i det, der er fremlagt, at man har bestemt, at det nye Danmark skal se sådan ud.

Formanden:

Så er det fru Marianne Pedersen som ordfører.

Marianne Pedersen (V):

»Det nye Danmark – en enkel offentlig sektor tæt på borgerne«. Det er titlen på regeringens visionære udspil til en modernisering af den offentlige sektor. Venstre bakker op om regeringens udspil. Det er en nødvendig og tiltrængt modernisering af den offentlige sektor. Vi ønsker et revitaliseret kommunestyre:

Strukturkommissionen, hvor kommuner og amter har været repræsentere, konkluderer entydigt, at der er behov for en reform af den offentlige struktur. De mindre kommunale og regionale enheder skal gøres større og dermed mere bæredygtige. Større enheder vil kunne sikre en bedre sammenhæng i opgaveløsningen, en højere kvalitet og effektivitet samt øge borgernes valgmuligheder.

Strukturkommissionen peger på, at de eksisterende problemer ikke vil kunne løses gennem blot en ændring af den kommunale udlicning. Borgerne i små og store kommuner får med andre ord ikke samme service. Det vil regeringens udspil rette op på. Her kommer borgere før strukturen. Netop derfor er regeringens udspil både visionært og ambitiøst.

Kl. 9.30

Borgeren kommer før strukturen, når regeringen foreslår at decentralisere de sociale opgaver til kommunerne. Det er først og fremmest for at hjælpe de svageste borgere, at der er brug for en decentralisering af de sociale opgaver. Det er de svageste, der nemmest kommer i klemme, når myndighederne strides om, hvem der har ansvaret for at løse opgaven. Borgeren skal ikke være kastebold mellem systemerne, der strides

om ansvaret. Regeringens udspil skal gøre op med kassetænkning og menneskegråzoner.

Vi har haft en konstruktiv høringsfase, hvor mange har udtalt sig, bl.a. formanden for Rådet for Socialt Udsatte, Preben Brandt. Han sagde det meget tydeligt i Politiken den 19. februar:

»I dag er det noget rod og miskmask. Folk sendes rundt mellem systemerne. Når jeg hælder til, at kommunerne skal have ansvaret for disse mennesker, så skyldes det, at man ikke kan udskrives fra kommunale tilbud som kontanthjælp, hjemmehjælp, fritidstilbud eller revalidering. Det kan amterne derimod, uanset om det gælder behandling på et sygehus, et psykiatrisk tilbud eller hjælp til narko- eller alkoholmisbrug.«

Netop derfor skal der kun være én indgang, én myndighed til at træffe afgørelserne. Det giver langt bedre mulighed for at løse borgernes problemer i en helhed.

Vi skal bevare den specialiserede viden, som vi har i dag. De meget specialiserede opgaver på handicapområdet skal i vid udstrækning løses de samme steder som i dag. De amtslige institutioner overgår til den kommune, hvor de er beliggende, eller bliver selvejende institutioner under staten. Medarbejderne og dermed den faglige ekspertise følger med.

Mindre og specielle handicapgrupper har naturligvis fortsat brug for, at hjælp går på tværs af kommunegrænserne. Men det er ikke meget anderledes end i dag, hvor en række institutioner løser opgaverne på tværs af amtsgrænserne og endda nogle fra hele landet.

Borgerne kommer også før strukturen, når regeringen foreslår fem slagkraftige sygehusregioner og kommuner, der får ansvaret for forebyggelse, pleje og genoptræning. Fem sundhedsregioner giver et bedre grundlag for at samle behandlingen på færre sygehuse. Det betyder, at rutinen hos personalet øges og den faglige kvalitet i patientens behandling sikres.

Det er jo et nødvendigt tiltag, hvilket er blevet endnu mere klart efter DR's dokumentarprogram »Den hvide magt«. Her kom det frem, at Viborg Sygehus lader læger uden den optimale spidskompetence operere patienter med spiserørskræft på trods af advarsler fra både Sundhedsstyrelsen og indenrigs- og sundhedsministeren.

De nye sygehusregioner vil give bedre grundlag for at leve op til nationale kvalitetsstandarder. De vil også forbedre mulighederne for at opbygge en elektronisk patientjournal, ligesom

de får tilstrækkelig stor faglighed og økonomisk bærekraft til at sikre forskning og uddannelse på et højt niveau.

Også når borgeren træder ud af sygehuset, er der med regeringens udspil sikret en langt bedre sammenhæng i sundhedsvæsenet. Kommuner får ansvar for al den pleje og genoptræning, der ikke foregår under indlæggelsen på sygehuse. Det er et entydigt ansvar, og det minimerer græzonerne.

I den sammenhæng synes jeg også, det er værd at bemærke, at Gigtforeningens direktør, Lene Witte, den 28. april har sagt: De nye planer for genoptræning i kommunalt regi vil forhåbentlig betyde, at mange patienter slipper for den kedelige kassetænkning i amter og kommuner, hvor patienterne alt for ofte oplever at blive skubbet rundt i systemet med dårlige eller decideret manglende genoptræning til følge. Hvis kommunerne tager opgaven alvorligt, så vil mange gigtpatienter kunne opleve et væsentligt bedre og mere sammenhængende behandlingsforløb.

Kommunerne får et langt større medansvar også økonomisk for borgernes behandling i sundhedsvæsenet. Det betyder, at kommunerne får en interesse i at sikre en effektiv forebyggelse og pleje for at sikre borgernes sundhed. Det er et kæmpeskridt i retning af mere og bedre forebyggelse.

Borgeren kommer også før strukturen, når regeringen foreslår et enstrengt beskæftigelsessystem forankret i kommunerne. Efter regeringens forslag bliver der kun én indgang til den offentlige beskæftigelsesindsats. Det bliver en indgang, som er både enkel og ubureaukratisk at henvende sig til som borger. Det vil give en effektiv og målrettet indsats, ligegyldigt hvor i landet man befinder sig.

Kl. 9.35

Det er et nyt system, som bygger på det bedste fra AF-systemet og det bedste fra kommunerne. AF har et langt bedre overblik over det samlede behov for arbejdskraft, og indsatsen i AF er meget grundigt belyst og veldokumenteret. Det vil fremover gennemsyre hele beskæftigelsesindsatsen. Omvendt er kommunerne bedre til at levere en sammenhængende indsats, som også tager højde for, at en ledig kan have andre sociale problemer.

Pointen i det her er generelt, at de sociale tilbud skal gå hånd i hånd med beskæftigelsesindsatsen, uden at det går ud over indsatsen for at få borgeren ind på arbejdsmarkedet. Den sociale

og den beskæftigelsesrelaterede indsats skal koordineres bedre end i dag, men de skal ikke blandes sammen og stå i vejen for hinanden, det er primært.

Borgeren, eller rettere sagt eleven, som vi også tager hensyn til i denne her sammenhæng, kommer også før strukturen, når regeringen foreslår, at ansvaret for specialundervisning skal samles i kommunerne. Der har været flere tilfælde i den nævrende struktur, hvor børn og deres forældre har været gidsler i en økonomisk strid mellem amt og kommune.

Sårbare børn er blevet flyttet fra specialskole tilbage til folkeskolen, eller som i et tilfælde i Københavns Amt i 2003, hvor man tvang 66 børn væk fra folkeskolen over i en specialskole, et tilfælde, hvor både Københavns Amt og Foreningen af Kommuner i Københavns Amt beklagede den økonomiske uenighed, men samtidig mente, at ansvaret lå hos den anden part.

Med regeringens udspil er der skabt en klarhed over, hvem der har ansvaret for, at elever med behov for særlige tiltag fremover får en god specialundervisning.

Også på ungdomsuddannelserne er der fjernet strukturelle barrierer til fordel for de studerende. Gymnasierne skal være selvejende institutioner under staten. Det svarer til de øvrige ungdomsuddannelser, og det giver langt bedre mulighed for samarbejde mellem ungdomsuddannelserne.

Afslutningsvis: Regeringens nye udspil til et nyt Danmark er et visionært projekt, hvor der tages udgangspunkt i borgeren. Det giver borgeren langt bedre service i lokalområderne, såvel som langt større direkte indflydelse på den offentlige service. Alt i alt er regeringen kommet med et udspil, som ikke kun i ord, men også i handling sætter borgeren i centrum.

Formanden:

Der er foreløbig syv, der har bedt om en kort bemærkning, og det er først hr. Aage Frandsen.

(Kort bemærkning).

Aage Frandsen (SF):

I det seneste nummer af Ugebrevet A4 udtaler fru Marianne Pedersens partifælle hr. Jens Rohde følgende:

»I dag er kommunerne ikke store nok til at skabe interesse blandt private leverandører. Det forsøger vores udspil i høj grad at ændre. Hvis frit valg skal have mening, skal der være noget at vælge imellem.«

Jeg vil godt spørge: I hvilket omfang er ønsket om, at private leverandører skal kunne gå ind på velfærdsområdet, drivende for Venstre i forhold til, at man skal lave en kommunalreform, lave større kommuner og sådan nogle ting?

Vi hørte slet ikke noget i fru Marianne Pedersens indlæg om, at det var det, der var motivet. Der var en hel masse andet om borgeren i centrum og en hel masse andre smukke ord, men disse smukke ord – smukke ord skal i min mund nok i gåseøjne – som hr. Jens Rohde udtaler, blev slet ikke nævnt i fru Marianne Pedersens indlæg. Hvorfor ikke?

Hvor meget betyder det, hr. Jens Rohde siger, i virkeligheden for Venstres tænkning?

(Kort bemærkning).

Marianne Pedersen (V):

Jeg vil meget gerne svare ved at sige, at det er vilkår for regeringen, at borgerne får frit valg inden for forskellige områder. Det er vilkår, vi lægger meget stor vægt på.

Det har vist sig, at private firmaer ikke har været interesserede i at byde på forskellige opgaver, som kommunerne faktisk har prøvet at lægge ud til disse private organisationer, fordi det har været for små enheder at byde ind på. Nu får man større kommuner, så derfor kunne det godt være, at der var nogle, der ville byde ind på de opgaver, som den enkelte kommunalbestyrelse lægger ud.

Vi kommer ikke og siger, at man skal sådan og sådan. Der bliver fuldstændig råderet for den enkelte kommunalbestyrelse, men det frie valg står vi fast på, vi mener, det er til gavn for borgerne.

(Kort bemærkning).

Aage Frandsen (SF):

Det undrer mig ikke, at man svarer sådan, men det betyder jo så også, at det i virkeligheden er meget drivende for Venstre i forhold til kommunalreformen, at private leverandører skal gå ind på et marked, og at det er et mål i sig selv. Sådan må jeg høre det.

Kl. 9.40

Derfor synes jeg også, at Venstre i langt højere grad skal sige dét, og jeg synes, at hvis fru Marianne Pedersen skal holde et indlæg et andet sted, skal hun i højere grad nævne det, som også hr. Jens Rohde siger. Hr. Jens Rohde er jo en ærlig mand, nogle i Venstre vil sige, at han somme tider er for ærlig, men jeg sætter altid pris på, at

folk er ærlige, og jeg synes, at fru Marianne Pedersen skal lære af hr. Jens Rohdes ærlighed, ikke kun i det her tilfælde, men måske også i andre sammenhænge.

Men jeg kan forstå, at det her altså er det, Venstre står for hundrede procent.

(Kort bemærkning).

Marianne Pedersen (V):

Det er jo ikke rimeligt at beklukke min ærlighed i denne her sammenhæng, vil jeg have lov at sige. Jeg kommer også meget rundt i landet og fortæller om disse gode ideer, der ligger bag udspillet, også om frit valg, og frit valg er virkelig et ønske blandt borgerne, blandt kommunalbestyrelserne.

Om det er en drivkraft eller ej i denne her sammenhæng, er et spørgsmål om temperament. Hele det kommunale Danmarks revitalisering har været en drivkraft for os og for regeringen i forhold til det udspil, der er lagt frem her.

Kommunalbestyrelsen træffer beslutninger på de enkelte områder, nogle steder byder man mere ud til frit valg end andre steder. Men som sagt, frit valg er en god ting, det står vi fast på, og det vil vi gerne videreudbygge, men det er ikke det, der er baggrunden for, at man har lavet hele det her udspil fra regeringens side. Det er simpelt hen for fattig en tankegang fra hr. Aage Frandsen.

(Kort bemærkning).

Villy Søvndal (SF):

Jeg forstod på fru Marianne Pedersens indlæg, at det her i høj grad er et projekt af hensyn til de svageste sociale grupper. Der vil jeg så sige, at jeg opfatter det lidt modsat, for jeg opfatter det som roulette med de mest udsatte grupper, vi har. De mest udsatte grupper i denne her sammenhæng er jo hjemløse, det er misbrugere, det er de mest udsatte børn, det er sindslidende, det er fysisk handicappede, og det er psykisk handicappede.

Hvis nu de handicappedes organisationer er af den opfattelse, at det her vil presse de socialt mest sårbare grupper ud i en meget farlig position, vil Venstre så anerkende, at man tog fejl? Høringssvaret fra LEV, Landsforeningen af Evnesvage, er ekstrem kritisk over for regeringens udspil. Hvis nu brugerorganisationernes indlæg er kritiske, vil Venstre så dermed erkende, at man tog fejl?

(Kort bemærkning).

Marianne Pedersen (V):

Vi lytter til alle de indlæg, der kommer, og alt det, der bliver sagt i denne her sammenhæng. Det har vi gjort, og det har vi også gjort, inden det her udspil blev lagt på bordet. Jeg vil så gentage, at formanden for Rådet for Socialt Udsatte synes, at det her ville være ganske glimrende at gå ind for.

Der er mange aktører på banen her. Det, der er vigtigt for os, er ikke organisationerne, og det er ikke systemet. Det er, at borgeren får en mulighed for via sin kommune at få den optimale hjælp. Om den så ligger på det ene eller på det andet niveau, er ikke så interessant, men det er interessant, at det er der, hvor borgeren bor, der, hvor man kender borgeren, hvor man kan tage fat i borgeren og behandle problemet i en helhed. Derfor siger vi, at vi føler og mener, at det her er optimalt.

Jeg vil ikke afvise, at der løbende også skal ændres på nogle ting, og jeg synes da, det er meget interessant at se på, at systemet udvikler sig generelt. Vores overskrift er hele tiden, at det skal være til gavn for borgerne, før det er til gavn for det, der ligger bagved.

(Kort bemærkning).

Villy Søvnald (SF):

Man kan jo godt bygge sin politik op på tro, og det forekommer mig også, at det rigtige udtryk i denne her sammenhæng det netop er tro.

Hvis man kigger på den faktiske udvikling for nogle af de mest sårbare grupper, vil jeg bare spørge Venstres ordfører: Hvem var det, der pressede forbedringerne igennem for de sindslidende, for de hjemløse, for misbrugerne, da det lå ude i kommunerne? Er det ikke rigtigt, at det var staten? Jeg er sikker på, at Venstre kan huske det, for man udgav en meget pralende pjece op til sidste valg, hvor man sagde, at det var Venstres folketingsgruppe, der havde drevet på i denne her sammenhæng. Hvis man lider af den overbevisning, at det ville kommunerne klare helt af sig selv, hvorfor så den manøvre på det tidspunkt?

Et andet spørgsmål: Vi har lige lavet en anbringelsesreform også sammen med Venstre, og den er bestemt ikke præget af tillid til, at kommunerne løser opgaven, tværtimod. Den er præget af, at vi laver en række regler for at sikre, at de ting, kommunerne i dag ikke løser tilfreds-

stillende, vil de måske fremover løse tilfredsstillende.

Hvad er det for en ny åbenbaring, Venstre har fået i de sidste 3 uger, der siger, at det decentrale niveau fremover vil klare de ting, som man indtil nu har kritiseret dem for ikke at klare tilstrækkeligt? Er det et eller andet stort mirakel, der har fundet sted, hvor vi andre bare ikke ved, hvori miraklet består?

Kl. 9.45

(Kort bemærkning)

Marianne Pedersen (V):

Jeg vil ikke afvise, at tro er godt i mange sammenhænge. Og vi tror på denne her reform »Det nye Danmark«. Jeg har den glæde, at der også er mange borgere og borgmestre, der tror på den.

Den viden, der i dag ligger i de specialcentre, forsvinder ikke. Der vil stadig væk være disse videnscentre under staten, som kommunerne kan gøre brug af på de områder, de nu skal arbejde med.

Med hensyn til reformen i forbindelse med anbringelser vil jeg sige, at den reform har været nødvendig med baggrund i, at vi har haft så mange små kommuner, som ikke har haft en faglig ekspertise og en kompetence, der har været god nok med hensyn til det meget vanskelige problem, det er at anbringe børn og unge.

Nu får vi nogle større kommuner. De får en større handlekraft, og de får en større økonomisk formåen. Derfor tror vi på det kommunale selvstyre, og vi tror på, at kommunerne kan løse de opgaver i et fremtidsorienteret velfærdssamfund som det danske.

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Fru Marianne Pedersen talte flere gange om, at Venstre ønskede at sætte borgeren først. Så vil jeg bare gerne høre: Hvilke borgere er det, Venstre ønsker at sætte først? Er det de borgere, der skal tjene penge på privatisering af en række velfærdsområder? Eller er det de medarbejdere, der kommer til at skulle løbe endnu hurtigere, end de gjorde, før de blev privatiseret? Eller er det de borgere, der får en dårligere service, fordi alt nu skal gøres op i minuttyranni, og at de, der skal yde servicen, skal løbe meget hurtigere, efter at de er blevet privatiseret?

Hvad er det for borgere, Venstre ønsker at sætte først, når nu man ønsker langt mere privatisering af velfærden?

(Kort bemærkning).

Marianne Pedersen (V):

Det er forholdsvis enkelt at svare på: Det er de borgere, der har brug for det offentlige system. Det er dem, vi i enhver sammenhæng vil sætte først.

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Når nu gentagne undersøgelser viser, at det, borgerne ønsker, hvis man tager hensyn til dem, der har brug for hjælp, er, at de får større sammenhæng i tingene, at der bliver mere tid til dem, hvordan kan det så være, at Venstres svar er, at vi skal privatisere, når alle de erfaringer, vi har, viser, at privatisering fører til, at de ansatte skal løbe meget hurtigere, og at alt skal gøres op i et minuttyranni, og at der ikke bliver ordentlig tid og omsorg til den enkelte? Hvordan hænger de to ting sammen?

(Kort bemærkning).

Marianne Pedersen (V):

Jeg er nødt til at sige til fru Line Barfod, at det jo ikke er Venstres overordnede ønske, at alting skal privatiseres. Det er der overhovedet ikke lagt op til i reformen her.

Det er vores ønske, at borgeren skal have en nem og enkel indgang til det offentlige. Den enkelte skal kunne gennemskue systemet, og så vil vedkommende blive mødt med en mulig hjælp og kan så blive kanaliseret ud til de organisationer eller de instanser, der skal hjælpe den enkelte til hver en tid.

(Kort bemærkning).

Sandy Brinck (S):

Fru Marianne Pedersen nævnte i sit indlæg, at decentralisering på det sociale område var for at sikre de svageste borgere. Den oplevelse har handicaporganisationerne ikke. I dag i MetroXpress er der et læserbrev fra fru Jytte B. Sørensen fra Landsforeningen LEV, der skriver:

Der har været en meget kort periode til at indsende hørings svar til indenrigsministeren omkring Strukturkommissionens rapport, men det kunne såmænd sagtens have været kortere, for der er for mig at se overhovedet ikke lyttet til de mange hørings svar, der er kommet i forbindelse med handicapområdet. Det er dybt bekymrende, at der i et velfærdssamfund som Danmark ikke er plads til handicappede i regioner, men at de sværest handicappede skal forvi-

ses til staten, har vi prøvet før uden succes, og hvorfor gentage en fiasko.

Så mit spørgsmål er: Hvorfor gentage en fiasko?

(Kort bemærkning).

Marianne Pedersen (V):

Det er mange år siden, at hele for sorgen lå i statsregi. Der er sket meget, der er udviklet meget viden på området. Al den vidensudvikling gør vi jo selvfølgelig fortsat brug af.

Jeg synes, det er beklageligt, hvis der er nogen, der føler, at det her ikke er for at tilgodese den enkelte organisation. Jeg kan så fortælle, at netop LEV i nogle sammenhænge har været meget ærgerlige over, at man ikke kunne etablere bosteder for handicappede i primærkommunerne, men at det var amterne, der bestemte, hvor disse bosteder skulle ligge.

Jeg tror også, at LEV og andre organisationer efterfølgende vil blive tilfredse med, at man har en samarbejdspartner på det kommunale niveau, der tilgodeser de borgere, der nu bor i det nærområde.

(Kort bemærkning).

Sandy Brinck (S):

Så de skal altså nok blive glade, når det er sådan, at det går op for dem, at det her er godt. Sådan må jeg forstå Venstres ordfører.

Kl. 9.50

Venstres ordfører var inde på noget meget centralt, nemlig vidensudvikling. Jeg skal indrømme, at når jeg læser regeringens oplæg igen, så får jeg en fornemmelse af, at regeringen og regeringspartierne tror, at nu er det gjort, nu har man fundet ud af, hvordan det alt sammen skal gøres; nu skal der ikke ske en øget udvikling.

Lad mig nævne et eksempel: I Vejle Amt har man for nogle få år siden udviklet et tilbud til mennesker med Downs Syndrom, som bliver demente. Det er en meget lille institution. Og det kommer sig ganske simpelt af, at mennesker med Downs Syndrom i dag bliver ældre, end man tidligere har set. Så bliver de demente ligesom alle mulige andre, og så kræver det et helt, helt særligt tilbud med en skærmet enhed for disse mennesker.

Hvordan ser Venstre det lille tilbud udviklet i en kommune med 30.000 indbyggere, måske også i en kommune med meget færre indbyggere, som jeg kan forstå at særlig Venstre er optaget af at der er mulighed for? Hvordan

skal den viden udvikles videre? Eller er vi bare nået dertil, hvor alt er fryd og gammen, og de mennesker, som har allermost behov for velfærdsstaten, må regne med, at servicen i bedste fald bliver, som den er i dag, i værste fald værre?

(Kort bemærkning).

Marianne Pedersen (V):

Den specielle viden vil man skulle trække på også fremover kommunerne imellem. Sådan er det også med amterne. Amterne trækker også på den meget specielle viden, der bliver udviklet konstant, og det vil man også kunne gøre i det her tilfælde.

Fru Sandy Brinck spurgte, om det så var i forhold til det vidensniveau, vi er nået til i dag: Nej, det er det ikke. Viden skal hele tiden udvikle sig. Det offentlige Danmark skal hele tiden udvikle sig. Og lige nøjagtig derfor er dette her reformudspil til et nyt Danmark lagt frem, fordi vi vil sikre, at man kan udvikle viden.

Vi siger ikke: Det er så det; nu er det slut. Vi skal hele tiden videreudvikle, og det skal alle være med til, kommunerne og staten og organisationerne osv. osv. Det er netop, fordi det ikke er slut med det, at vi har fremlagt det her reformudspil.

(Kort bemærkning).

Arne Toft (S):

Som man kan høre i debatten her i dag, er vi mange, der er meget urolige med hensyn til de svageste i vores samfund, om de nu, når vi får vedtaget en ny strukturreform, får den hjælp, som de reelt gør i dag, og som regeringen siger gerne skulle være bedre. Jeg bliver en lille smule beroliget, når fru Marianne Pedersen siger, at det i dag er således i kommunerne, at alle ikke får samme service. Det ved vi jo godt, for der er ikke råd til, at alle kommuner giver alle samme service. Men det vil regeringen rette op på.

Jeg vil gerne spørge fru Marianne Pedersen: Hvordan vil regeringen rette op på det?

(Kort bemærkning).

Marianne Pedersen (V):

Eksempelvis vil de fem sygehusregioner få den samme økonomi afhængig af befolkningens sammensætning osv. osv. I dag er det jo således, at amterne selv udskriver skatterne, og i nogle regioner er der et mindre skattegrundlag, end der er andre steder. Så det er et rigtig godt eksempel på, at lige meget hvor man bor i Dan-

mark, så skal man kunne modtage den samme specialiserede service på udvalgte områder.

(Kort bemærkning).

Arne Toft (S):

Jo, men det har jo været sådan hele tiden, at de mennesker, som er syge, de mennesker, som skal opereres, har ret til en operation i hele Danmark, har ret til at få nogenlunde samme service. Det er jo det, vi har været stolte af inden for vores sygehusvæsen, nemlig at patienterne får nogenlunde den samme service. Det, fru Marianne Pedersen talte om, var kommunerne.

Jeg vil gerne spørge fru Marianne Pedersen: Er det meningen, at Venstre vil lave en hundrede procent udligning, således at alle kommuner – nu bliver de jo større – får samme muligheder for at hjælpe f.eks. de døvblinde, de udviklingshæmmede og andre af den kategori, og at alle kommuner får en mulighed for at give skolebørnene samme antal lærerskematimer?

I dag er der mere end 15.000 kr.s forskel på, hvad én kommune betaler pr. elev sammenlignet med, hvad en anden betaler pr. elev. Og det er jo ikke, fordi kommunen ikke vil. Det er jo, fordi der er så stor forskel på, hvad kommunerne kan gøre. Jeg vil gerne høre fru Marianne Pedersen: Hvordan vil Venstre stille alle kommuner lige, således at alle får råd til at give samme service?

(Kort bemærkning).

Marianne Pedersen (V):

Spørgsmålet er, om vi vil stille alle kommuner lige, totalt lige. Alle kommuner skal have lov til at bevare deres selvforvaltning, og de skal have meget større mulighed for selv at bestemme, hvordan de vil agere i den enkelte kommune. Så vil jeg lige sige, at der var mange ting i hr. Arne Tofts indlæg, bl.a. hvordan vi ville forholde til, om døvblinde skal have samme hjælp. Selvfølgelig skal de det. Det ligger for øvrigt i statsregi, og det har det gjort hele tiden, og det skal det fortsat gøre. Så det er ikke noget at tage ind i denne her sammenhæng.

Kl. 9.55

Efterfølgende denne her kommunalreform vil der komme en finansieringsreform, og det ved hr. Arne Toft også. Det har vi diskuteret mange gange i Kommunaludvalget, og denne finansieringsreform vil selvfølgelig følge, hvor opgaverne ligger.

(Kort bemærkning).

Tove Videbæk (KD):

Der er ikke skrevet så meget om de allersvageste i Strukturkommissionens rapport og heller ikke i regeringens udspil. Men vi ved, at fremover skal både handicappede med særlige behov og autister og hjemløse og stofmisbrugere og socialpsykiatri og det hele klares af kommunerne.

Fru Marianne Pedersen siger så, at de sociale opgaver skal løses de samme steder som i dag. Men hvilken garanti har vi for, at de institutioner, vi har, de bofællesskaber, de væresteder, de behandlingssteder, bevares? Fru Marianne Pedersen siger, at disse mennesker skal hjælpes de samme steder som i dag, men hvilken garanti har vi for, at disse steder bevares, når regeringen i udspillet kun giver 1 års livsgaranti til disse steder?

Er fru Marianne Pedersen ikke bekymret for, at netop de allersvageste borgere kan gå hen og blive sorte i denne her proces, og at forældre til handicappede børn og unge allerede nu begynder at bekymre sig og frygte for fremtiden? Hvad skal der blive af deres børn, når disse steder om måske 1 år bliver lukket?

(Kort bemærkning).

Marianne Pedersen (V):

Jeg kan da ikke se, hvorfor kommunerne skulle lukke disse behandlingssteder og institutioner, der ligger rundtomkring. I modellen her er der netop lagt op til, at de kommuner, hvori institutionen fysisk ligger, overtager institutionen, behandlingsstedet, og der har regeringen så sagt, at for at der ikke skal ske noget alt for voldsomt, så bliver der 1 års garanti fra den dag, man overtager området.

Men jeg vil da sige, at det er en række institutioner, der beskæftiger en række mennesker, og jeg kunne da levende forestille mig, at en kommune ville være meget glad for at have en sådan institution, der jo er med til at give beskæftigelse. Det er jo med til at give kommunen et godt ry, når den har en institution, der er velfungerende, hvor man kan modtage anbragte fra egen kommune og jo også fra andre omegnskommuner. På samme måde vil den enkelte primærkommune have brug for at benytte institutioner, der ligger i andre kommuner, inden for disse meget specielle områder.

Så alt i alt tror jeg på, at primærkommunerne er så ansvarlige, at de fortsat vil have et godt forhold og et veludbygget system til at få disse institutioner til at køre videre og til at få anbragt

de rigtige mennesker på de rigtige steder. Der er ikke noget, der tilsiger, at vi ikke skal tro på, at det vil kunne lade sig gøre fremover.

(Kort bemærkning).

Tove Videbæk (KD):

Når fru Marianne Pedersen siger det her, så vil jeg gerne spørge: Jamen hvorfor er det så, at regeringen foreslår en overgangsordning, hvis man slet ikke er bekymret for, at der kunne komme den tanke, at de her steder skulle lukkes?

Et andet spørgsmål, jeg gerne vil stille, er vedrørende den viden og den ekspertise, som nu er samlet i det amtslige system på det sociale og socialpsykiatriske område i forbindelse med de allersvageste borgere: Al den viden og den ekspertise bliver nu spredt for alle vinde til kommuner, til staten osv.

Det kan i hvert fald bekymre mange af os, som kigger på området her, og formanden for De Samvirkende Invalideorganisationer er i særdeleshed også bekymret. Han siger, at for DSI er det afgørende, at der etableres en landsdækkende videnscenterstruktur for alle handicapgrupper. At fortsætte med de 11 videnscentre, der findes i dag, er absolut ikke tilstrækkeligt. Der bliver langt fra statens overordnede opgaver til kommunens konkrete borgerindsats, hvis ikke videnscentre og specialrådgivningsstrukturen udbygges betydeligt.

Og dér ville jeg gerne spørge fru Marianne Pedersen, om Venstre har gjort sig nogle yderligere overvejelser vedrørende dette ud over det, der står i regeringens udspil.

(Kort bemærkning).

Marianne Pedersen (V):

Alle de aktører, der er på området her, skal jo være med til at videreudbygge det videnscenter og hele det system, man har af viden.

Så vil jeg også gerne lige sige, at viden generelt jo ikke har ligget i et kontor på en amtsgård. Viden ligger ude på den enkelte institution, som den hele tiden har gjort, og som den fortsat vil gøre, men når man så samler det i disse centre, så vil de enkelte kommuner kunne gå ind og benytte sig af videnscentrene, som kommer til at ligge under staten, og som i nogen grad også ligger under staten, og det vil være en gratis omgang for primærkommunerne at hente denne viden frem.

Kl. 10.00

Når vi i første omgang har lavet en overgangsordning på 1 år, så er det simpelt hen for at

berolige de forældre, som fru Tove Videbæk henviser til, som er bekymrede over det her. I anden omgang er det således, at kommunerne skal nå at kende de forskellige institutioner og få nogle forretningsgange, så de ved, hvem de skal trække på for at finde den viden, der er nødvendig for at få anbragt det enkelte menneske det fuldstændig rigtige sted.

Jeg er slet ikke i tvivl om andet, end at der vil ske en mangfoldighed, og at der vil videreudvikle sig mange systemer, som vil gøre det her godt.

(Kort bemærkning).

Marianne Jelved (RV):

Fru Marianne Pedersen har jo fået de spørgsmål og svar, som alle medlemmerne kender, og der står i et af svarene: Der er derimod ikke dokumentation for, at det danske sundhedsvæsen er billigere eller mere effektivt end sundhedsvæsenet i andre lande, man rimeligvis kan sammenligne med.

Det bedrøver jo en politiker som mig, at ministeren er kommet til at svare på den måde. Det kan fru Marianne Pedersen selvfølgelig ikke gøres ansvarlig for. Og derfor spørger jeg fru Marianne Pedersen, om Venstres gruppe kender det materiale, som Dansk Sygehusinstitut har udarbejdet her inden for det sidste halve års tid, tror jeg det er – det er i hvert fald det tidspunkt, hvor jeg har fået det – som beskriver Danmarks situation.

Det er en sammenligning på verdensplan – Australien og New Zealand er med i nogle af sammenligningerne – og også på nordisk plan. Og der spørger jeg, om fru Marianne Pedersen er klar over, hvor effektivt det danske sundhedsvæsen i virkeligheden er sammenlignet med andre, også når man ser på kvaliteten.

Når jeg spørger, er det, fordi jeg synes, at i denne tid, hvor amterne skal laves helt om – og det er Det Radikale Venstre enig i – er det rart at sige til amterne, at de faktisk har gjort det godt. Er fru Marianne Pedersen ikke enig i det?

(Kort bemærkning).

Marianne Pedersen (V):

Det vil jeg gerne tilslutte mig. Vi har ikke på noget tidspunkt sagt, at amterne ikke har gjort det godt.

Jeg kender undersøgelsen på et meget overordnet plan, Amdsrådsforeningen har holdt nog-

le glimrende møder, bl.a. om sygehusene, hvor der var eksperter til stede, hvor det også kom frem, at Danmark har et godt, velfungerende sygehusvæsen. Der er bare ikke nogen, der siger, at det ikke kan blive bedre, der er ikke nogen, der siger, at planlægning ikke kan gøres bedre på et meget overordnet niveau, således at man får samlet specialerne få steder af hensyn til borgerne, som, når de bliver syge, ønsker den mest optimale behandling.

(Kort bemærkning).

Marianne Jelved (RV):

Det er vi fuldstændig enige i. Det Radikale Venstre er helt enig i det, som fru Marianne Pedersen lige tilkendegav. Vi mener også, at der skal være en central styring af det, som man kan kalde små specialer.

Men når nu vi er enige om, at der ikke helt er belæg for det, der står her i svaret – vi stiller jo tillægsspørgsmål til ministeren, så ministeren får mulighed for at svare – for der er faktisk sammenlignelig dokumentation, kunne fru Marianne Pedersen så ikke hjælpe Det Radikale Venstre med, at vi i de forhandlinger, der skal være i de kommende uger, prøver at tage udgangspunkt i de reelle problemer og dermed også får en diskussion om, hvorvidt fem regioner lige er det rigtige?

Vi kan så godt lide, at der er et eller andet fagligt belæg for de beslutninger, vi træffer, ellers vil vi gerne vide, når det er ren politik. Jeg spørger bare om hjælp fra Venstres kommunalordfører, når vi skal forhandle med regeringen om at få et faktisk grundlag, når vi drøfter det.

(Kort bemærkning).

Marianne Pedersen (V):

Jeg vil meget gerne hjælpe De Radikale, og jeg håber også meget, at vi i forhandlingerne fremover kan blive enige om mange ting, også fem regioner, og hvordan sundhedsvæsenet skal struktureres.

Men jeg kan jo ikke stå her fra talerstolen og forhandle hverken på egne eller på De Radikales vegne. Men jeg glæder mig til nogle gode, åbne forhandlinger, og jeg er sikker på, at vi har mange sammenfaldende synspunkter.

I hvert fald skal det ikke lyde herfra, at amterne ikke har gjort det godt i forhold til sygehusene. Vi har et godt sygehusvæsen, det skal blive endnu bedre, og det er det, vi sigter mod.

(Kort bemærkning).

Karen J. Klint (S):

Fru Marianne Pedersen nævnte for lidt siden handicaporganisationen LEV ved navn og sagde, at de også havde peget på, at nogle ting skulle til kommunerne. Det er korrekt, men fru Marianne Pedersen glemte så bare at sige, at de faktisk konkret peger på, at 11 områder bør bevares hos regionerne.

Hvis Venstres ordfører ikke har en kort udskrift af det, må fru Marianne Pedersen gerne få det eksemplar, jeg har her. Jeg siger det for at vise balancen i det.

Kl. 10.05

Fru Marianne Pedersen talte også om gråzoner, og det synes jeg er meget interessant at tale om, for i et af de svar, vi har fået, står der: Ved en gråzone forstås et område, hvor ansvaret er delt mellem to myndigheder. Nogle af os andre oplever nu gråzoner mere personligt end systemrettet. DSI skriver også her den 30. april til Socialudvalget: Det er DSI's vurdering, at regeringens udspil vil fremme etablering af flere kommunale fællesskaber med uklar ansvarsplacering og risiko for gråzoner for borgerne.

Hvem er klogest på, hvor gråzonerne er? Hvem er klogest på de handicappedes behov? Regeringen eller de organisationer, der repræsenterer de handicappede? Eller har vi med et Venstre at gøre, som trods alt er et Venstre for systemet og ikke Venstre, hvor man siger mennesket først?

(Kort bemærkning).

Marianne Pedersen (V):

Jeg føler mig ganske overbevist om, at det er borgeren, der er klogest i alle sammenhæng. Borgeren ved, hvad der er nødvendigt for borgeren, og derfor skal borgeren kunne henvende sig til en kommune og forlange og kræve at få den hjælp, borgeren nu har behov for og ret til.

(Kort bemærkning).

Karen J. Klint (S):

Jamen forskellen er jo sådan set ikke ret stor. I dag skal personer med handicap jo også gå til kommunen. Der er kun én indgangsdør. Der er jo ikke direkte reference. De skal ikke nysøge om at få deres behov dækket ved at gå til et amt. De har bare en dobbeltdækning i, at der er flere om at løse opgaven, end der er, når man kun har én vej ind.

Så jeg vil gerne udvide mit spørgsmål, for der står også i oplægget til et af svarene, at målet er

nærhed og flere fleksible løsninger i tilknytning til de almindelige tilbud. Det vil så sige, at de specielle tilbud i højere grad skal gives sammen med de almindelige tilbud. Så er det meget enkle spørgsmål: Har Venstre opgivet de godt 2.000 fysiske yngre handicappede, der i dag er fejlplaceret i ældreboligområderne frem for at få nogle specifikke tilbud målrettet deres egen alder og handicap?

(Kort bemærkning).

Marianne Pedersen (V):

Vi har ikke opgivet nogen mennesker. Det ligger ikke til os, og det gør vi heller ikke fremover. Jeg forventer, at de 2.000 borgere, der er fejlplaceret, vil blive optaget til vurdering igen af primærkommunen, og så vil man vel arbejde på at få en korrekt placering.

Så siger fru Karen Klint, at der er dobbeltdækning i dag med hensyn til behandling henholdsvis i kommunerne og i amterne. Jamen det er jo netop for at komme bort fra denne dobbeltdækning. Vi mener ikke, der skal være en dobbeltdækning. Vi mener, der skal være en effektiv og ren indgang til problemerne, så borgerne ikke bliver kastet frem og tilbage mellem to forskellige instanser.

(Kort bemærkning).

Torben Hansen (S):

Noget af det, der også ligger i regeringens oplæg, er jo, at regionplankompetencen hovedsagelig skal overføres til kommunerne. Det betyder jo, at vi i stedet for 14 regionplaner i princippet får 100 regionplaner.

Der er spørgsmålet så helt naturligt, om det vil føre til en forbedring af den overordnede planlægning. Hvordan vil man, når man lige pludselig har 100 regionplaner, eksempelvis sikre grundvandsressourcer, der går på tværs af kommunerne, sikre amtsvandløb, der går på tværs af kommunerne? Hvad med større ferie/fritidsanlæg?

Nu kunne jeg forstå på ordførerens indledning, at Strukturkommissionens arbejde var ordføreren sådan set meget tilfreds med, og det er da også et udmærket stykke arbejde. Jeg vil gerne citere fra sektorkapitlet omkring planlægning, hvor der står: Det kan konstateres, at der er en række forhold, som tilsiger, at der uanset størrelsen af kommunerne vil være behov for en regional planlægning. Hvad er det, der i Venstres optik gør, at der ikke længere er behov for en regional planlægning til nogle af de tværgå-

ende opgaver, der uvægerlig vil gå ud over kommunegrænserne?

(Kort bemærkning).

Marianne Pedersen (V):

Vandløb har det med at overskride amtsgrænser, og de har det også med at overskride kommunale grænser, og man vil stadig væk skulle have et samarbejde omkring disse overskridende miljøområder. Staten tager det overordnede ansvar på grundvandsområdet og på de områder, der generelt har interesse for hele Danmark inden for forskellige specifikke ting, og dem regulerer man. Hele det lovgrundlag, der ligger i dag, vil jo fortsat ligge, så det er et spørgsmål om, at kommunen får større kompetence i forhold til sit eget område end den kompetence, der i dag ligger delt mellem henholdsvis kommuner og amter.

Kl. 10.10

(Kort bemærkning).

Torben Hansen (S):

Der er selvfølgelig også i den nuværende struktur et samarbejde amterne imellem om nogle af de amtsoverskridende ting, det er selvklart. Men kan ministeren ikke bekræfte, at det umiddelbart lyder lettere at få 14 amter – hvor det som regel kun er to, der skal arbejde sammen, eksempelvis om vandløb – til at arbejde sammen, end at man nu lige pludselig har 100 kommuner, der står for en regionplan?

Det næste er, at så vil en del af det her blive overflyttet til staten. Det siger Venstres ordfører også. Og det vil så ligge i Skov- og Naturstyrelsens landsdelscentre. Vil Venstres ordfører her fra Folketingets talerstol i ramme alvor påstå – nu har man talt meget om demokrati, og det gjorde Venstres ordfører også – at det er mere demokratisk, at de her opgaver ligger i seks statslige landsdelscentre, frem for at de ligger i folkevalgte amter?

(Kort bemærkning).

Marianne Pedersen (V):

Nu var jeg meget smigret over, at jeg indledningsvis blev kaldt minister, men det blev så rettet, og jeg blev degraderet til ordfører igen. Så det kan jeg leve med, det lever jeg faktisk ret godt med.

Jeg vil sige, at med hensyn til kommuneplanerne vil det blive således, at kommunerne kan gøre indsigelse mod hinandens kommuneplaner også fremover, således at man i nogle områder,

der støder op til hinanden, får den mest hensigtsmæssige planlægning. Så er det korrekt, at der bliver lagt nogle flere beføjelser over til staten i forhold til de helt overordnede planer. De skal stadig væk have den overordnede beslutning i forhold til nogle direktiver om specifikke områder. Det er der en forholdsvis stor konsensus om, og det forventer jeg også at man vil kunne leve med.

Primærkommunerne får noget mere ansvar, og det er primærkommuneønskerne til deres kommuneplaner, så det ligger også lige til højre ben.

(Kort bemærkning).

Klaus Hækkerup (S):

Der er jo mange borgere, der spørger sig selv: Hvorfor skal vi egentlig gennemføre denne her kommunalreform, ændre den kommunale struktur? Det bliver jo dyrt og omkostningsfyldt.

Hvis man tager et område som sundhedsområdet, så skriver regeringen i sit oplæg »Det nye Danmark«: Amterne er for små til at varetage en optimal sygehusplanlægning og til at sikre et tilstrækkeligt patientunderlag og dermed kvalitet for en række behandlinger. Venstres ordfører, fru Marianne Pedersen, var jo inde på det samme i sin ordførertale, hvor hun talte om, at der bliver bedre mulighed for at samle specialerne.

Men jeg vil godt spørge Venstres ordfører, om hun ikke er enig i, at der ikke er behov for at sikre det. Der er nemlig allerede i sygehusloven i § 13, stk. 5, foreskrevet og givet hjemmel til, at i tilfælde, hvor kvalitets- og ressourcemæssige hensyn taler for, at visse behandlingsformer samles på et eller flere sygehuse, så kan indenrigs- og sundhedsministeren fastsætte regler herfor osv.

Er der ikke fuldt tilstrækkelig lovhjemmel til, at man kan gennemføre det, som regeringen nu ønsker at gennemføre på sygehusområdet, uden at man behøver at lave en reform af den amtskommunale struktur?

(Kort bemærkning).

Marianne Pedersen (V):

Der har været eksempler på, at sådan som det er i dag, er det åbenbart ikke godt nok, uagtet at ministeren har de muligheder, han har. Jeg henviste også i min ordførertale til eksemplet i Viborg Amt, hvor der var et speciale, der blev dyrket på et sygehus, som måske burde dyrkes i et mere snævert forum.

Hr. Klaus Hækkerup siger, at borgeren spørger sig selv, hvorfor der skal ændres noget. Jamen der skal ændres noget, for at vi sikrer fremtiden i forhold til et meget stærkere kommunalt selvstyre af hensyn til borgeren og af hensyn til demokratiet. Så jeg synes, det er et rigtig godt svar at komme ud med, når man kommer rundt og skal debattere.

(Kort bemærkning).

Klaus Hækkerup (S):

Jeg må forstå Venstres ordførers svar sådan, at indenrigs- og sundhedsministeren ikke har levet op til sin forpligtelse til med hjemmel i sygehusloven at sikre, at der er en fornuftig specialfordeling i Danmark.

Men mit spørgsmål til Venstres ordfører går på, at den anden begrundelse, som Venstre har fremført, og som regeringen har fremført for nu at ændre på strukturen, er, at man i lovgivningen vil forpligte kommuner og regioner til at samarbejde om sammenhæng mellem behandling, genoptræning, forebyggelse og pleje. Så vil jeg da godt spørge Venstres ordfører: Findes den hjemmel ikke allerede i dag i loven om offentlig sygesikring, hvor der står i § 27 b: Amtsrådet og kommunalbestyrelserne i amtskommunen skal i fællesskab etablere et samarbejde om den amtskommunale og den kommunale indsats på sundhedsområdet? Er der ikke den tilstrækkelige hjemmel, og hvis den ikke er udnyttet, er det så ikke pligtforsømmelse fra indenrigs- og sundhedsministerens side, at han ikke med den hjemmel, der er, har sørget for, at den målsætning er opfyldt?

Kl. 10.15

(Kort bemærkning).

Marianne Pedersen (V):

Jeg er nødt til at sige, at det tilsyneladende ikke er udnyttet godt nok fra de sider, der bliver nævnt her.

Det, der vil være anderledes fremover, er, der bliver et økonomisk incitament for kommunerne til at sørge for, at genoptræning bliver optimal, til at sørge for, at der ligger nogle helt entydige aftaler sygehusvæsenet og kommunerne imellem. Jeg tror på, det bliver bedre, når det bliver primærkommunen, der får et økonomisk incitament til at gå ind i sygehusverdenen. Også det tager den nye struktur højde for, så det bliver en forbedring.

(Kort bemærkning).

Per Kaalund (S):

Fru Marianne Pedersen siger i sit indlæg, at kommer det forslag, der nu ligger, igennem, gør man op med kassetænkningen. Nu er vi vel enige om definitionen på kassetænkning? Det er kassetænkning, hvis en kommune undlader at sende f.eks. en handicappet borger til en institution i en anden kommune eller et andet amt, fordi man dermed sparer penge, altså ikke tager den optimale løsning for borgeren.

Vil det sige, at det er Venstres opfattelse, at når man får kommunestørrelser på f.eks. i gennemsnit op til 30.000 indbyggere, har vi ikke mere kassetænkning i dette land? Er kassetænkningen afskaffet? Eksisterer den ikke længere?

(Kort bemærkning).

Marianne Pedersen (V):

Vi håber da på, at kassetænkningen bliver minimeret så meget som overhovedet muligt, i og med at der kun bliver to led, to kasser, kan man sige, nemlig de primærkommunale og staten.

Der sker jo også det, at der bliver lavet et refusionssystem på de meget tunge specialer kommunerne imellem. Jeg tror på, at det kommunale selvstyre er så ansvarligt i anbringelserne, så de sørger for, at deres borgere bliver anbragt det optimale sted.

(Kort bemærkning).

Per Kaalund (S):

Fru Marianne Pedersen siger nu, at der fremover kun vil være to kasser, nemlig kommunens kasse og statens kasse, og dermed har man minimeret det her problem. Som det er i dag, er der på langt de fleste områder tale om en kommunekasse og en amtskasse, altså også kun om to kasser.

Jeg kan belyse det gennem et eksempel: Københavns Amt har ca. 620.000 indbyggere og 18 kommuner. Det giver et gennemsnit på godt 30.000 indbyggere pr. kommune. Vil fru Marianne Pedersen dermed kunne påstå, at der ikke er forekommet kassetænkning i Københavns Amt med gennemsnitskommunestørrelser på 30.000 og kun to kasser at tænke på?

(Kort bemærkning).

Marianne Pedersen (V):

Nej, det vil jeg da ikke påstå. Jeg har netop i min indledende ordførertale taget et eksempel frem fra Københavns Amt og Københavns Kommune, hvor man sender nogle elever fra den ene in-

stans til den anden med baggrund i, at man diskuterer, hvem der skal betale for undervisningen af disse elever.

Jeg vil ikke påstå, at det er optimalt i Københavns Kommune, og jeg vil heller ikke påstå, at det bliver det senere, men derfor skal vi ikke undlade at komme med en reform, der skulle gøre tingene mere gennemskuelige for den enkelte borger.

(Kort bemærkning).

Anne Baastrup (SF):

I regeringens oplæg lægger man op til, at man ønsker at sikre de svageste. I et svar op til forhandlingerne har vi fået at vide, at opsøgende psykoseteam fortsat kan eksistere. Når det drejer sig om de svageste sindslidende, hvor de fra amtet går ud og tager kontakt med den enkelte i et samarbejde med socialforvaltningen, har man konstateret i H:S bl.a., at det er nødvendigt med en formel overførelse af det sociale område til H:S fra København og Frederiksberg Kommuner.

Jeg vil derfor spørge fru Marianne Pedersen: Hvordan vil Venstre sikre, at man stadig væk kan have opsøgende psykoseteam, når socialministeren i sit svar til forhandlingsdelegationerne tilsyneladende ikke selv er klar over, at der i H:S er et formelt samarbejde mellem socialforvaltningerne og H:S som forudsætning for at have det opsøgende psykoseteam?

Kl. 10.20

(Kort bemærkning).

Marianne Pedersen (V):

Der jeg bliver fru Anne Baastrup svar skyldig. Det er ikke et specifikt område, jeg er bekendt med. Så jeg vil foreslå, man stiller et spørgsmål til ministeren, og så vil man kunne få det belyst i det forhandlingsforløb, vi sidder i.

(Kort bemærkning).

Anne Baastrup (SF):

Jeg går ud fra, at fru Marianne Pedersen i hvert fald har forholdt sig til side 68 i bilaget til »Det nye Danmark« om opgaveplacering, hvor der er oplistet en lang række konkrete ting, der skal gå over til at være lands- eller landsdelsdækkende institutioner under staten.

Vi har en lang række domfældte, der sidder på institutioner, der i dag er underlagt amterne, og som ikke fremgår heraf. Betyder den her konstruktion, som regeringen nu lægger op til, at man skal have et statsligt ansvar specifikt på en-

kelpersoner rundt omkring på de amtslige institutioner, fordi de er domfældte?

Jeg mener ikke, det er rimeligt, hvis fru Marianne Pedersen siger, at hun slet ikke har forholdt sig til det her. Vi havde spørgsmålet oppe under forhandlingerne. Og det er da et problem, hvis det er sådan, at vi har institutioner rundt omkring i landet, der nu lægges ud til kommunerne, og hvor der sidder enkeltpersoner, som er domfældte, hvor staten har ansvaret. Hvordan har fru Marianne Pedersen tænkt sig at løse det problem?

(Kort bemærkning).

Marianne Pedersen (V):

Jamen staten vil jo fortsat have ansvaret for disse institutioner. Som fru Anne Baastrup siger, så står det jo i rapporten. På samme måde ved jeg, at staten på specifikke institutioner fortsat vil have ansvaret for de meget særlige institutioner.

Men er det et gråfelt, er det et stort problem, er det ikke belyst korrekt, er det netop et af de områder, der egner sig til at stille yderligere spørgsmål til, og så vil der komme svar fra de relevante parter.

(Kort bemærkning).

Ole Stavad (S):

Vi er ret optagede af, at en ny kommunal og regional struktur også vil være med til at give et væsentlig stærkere afsæt til en regional udvikling i det her land, hvor vi får skabt en stærkere drivkraft for at udvikle beskæftigelse, for at der er uddannelses tilbud, for at vi dermed kan skabe hele grundlaget for, at man kan bo overalt i det her land.

Derfor vil jeg godt spørge fru Marianne Pedersen, om hun ikke er bekymret over, at man med det, regeringen har lagt op til her, vil fjerne alt, hvad der hedder et regionalt politisk ansvar fra regionerne, og lægge det ud til enkeltkommunerne med risiko for, at den regionalpolitiske indsats, som der efter vores opfattelse vil være et endnu stærkere behov i fremtiden, forsvinder.

Det er jo ikke engang kun et problem for os, der kommer fra provinsen. Det er faktisk også et problem, når vi ser på det i forhold til hovedstadsområdet, for som jeg ser det, forsvinder drivkraften også i Øresundsarbejdet.

(Kort bemærkning).

Marianne Pedersen (V):

Der er lagt op til i forslaget her, at den regionale politik skal forankres i primærkommunerne,

som så skal gå sammen i nogle områder, hvor det er naturligt at udvikle en regional udvikling. I disse områder skal der være en forankring af erhvervslivet, af de forskellige parter inden for erhvervslivet, af kommunale aktører og erhvervsvirksomheder i de pågældende områder.

Det vil sige, at man lægger hele erhvervsudviklingen ned der, hvor erhvervsudviklingen skal være, og der, hvor incitamentet er til at få forstærket udviklingen i de konkrete områder i samarbejdet med det eksisterende erhvervsliv og i samarbejdet med kommunerne.

Derudover er der lagt op til, at der skal være nogle vækstfora, fire til syv vækstfora i hele landet, som skal have det lidt mere overordnede ansvar.

(Kort bemærkning).

Ole Stavad (S):

At der er behov for kommunale parter, erhvervslivet, uddannelsesinstitutioner og andet godtfolk, som er vigtigt som drivmiddel og drivkraft i en regionalpolitisk udvikling, er der jo ikke noget nyt i. Sådan er det også i dag.

Det nye er, at man nu fjerner det direkte folkevalgte organ, som har den regionalpolitiske interesse, som ikke skal varetage en enkelt kommunes interesse, men som netop er den samlede kraft, som er den, der kan tale på hele regionens vegne, som er den, der ikke har særinteresser. Der, hvor i hvert fald jeg har erfaringerne fra, må jeg sige, at jeg ville vurdere det som en katastrofe, hvis vi ikke havde haft en amtsborgmester og en region, som virkelig kunne være en samlende kraft og dynamo.

Kl. 10.25

Giver det ikke anledning til bekymring hos fru Marianne Pedersen, at det bliver fuldstændig udraderet i regeringens oplæg? Vil fru Marianne Pedersen som Venstres ordfører være med til, at vi sætter os ned og ser meget, meget kritisk på, om vi ikke kan finde en bedre model, der kan sikre en regionalpolitisk udvikling?

(Kort bemærkning).

Marianne Pedersen (V):

Jeg ser meget positivt på, at man får udviklet og udarbejdet den allerallerbedste model i forhold til en regional udvikling. Det er helt klart.

Jeg vil så også lige sige om selve denne udvikling, at hvorvidt den skal komme ovenfra fra et amt eller fra en større region eller skal komme nedfra fra den enkelte kommune, fra den enkelte erhvervsudvikling, mener jeg skal diskutere.

Jeg mener, at det typisk er et område, der skal diskuteres i de forhandlinger, der skal ligge fremover. Hvordan gøres det her bedst?

Der er lagt op til en model her, som jeg for øvrigt synes er ganske glimrende. Den kan selvfølgelig godt forfines og udvikles, og det er jo derfor, at vi har disse forhandlinger, hvor hr. Ole Stavad jo også sidder med ved bordet. Lad os tage en rigtig god diskussion af det der. Det er væsentligt for hele Danmark, at vi har regional udvikling også i yderområderne. Det ved hr. Ole Stavad lige så godt som jeg, da vi også er ordførere på de kommunalpolitiske redegørelser.

(Kort bemærkning).

Margrethe Vestager (RV):

Jeg synes, det er meget mærkeligt at høre Venstres genfundne tillid til det kommunale selvstyre her i forbindelse med strukturdebatten.

Fru Marianne Pedersen kan naturligvis ikke vide det, men anbringelsesreformen er faktisk netop lavet i forventning om større kommuner end dem, vi har for indenværende, ellers tror jeg, at hele forligskredsen havde været villig til at lave langt strammere regler for, hvordan man skulle håndtere anbringelsessager, fordi vi i dag ser, at kommunerne ikke løfter den måde, lovgivningen er skruet sammen på. Nogle gør selvfølgelig, men de fleste gør det faktisk ikke.

Derfor er reformen lavet med henblik på større kommuner med en detaljeringsgrad, som bliver stadig større, for hver gang man ser på det område, fordi det desværre ikke er sådan, at kommunerne bare gør det, som man må forvente af kommunerne.

Jeg synes på samme måde, at det er lidt mærkeligt at høre om, hvordan forestillingen er om amternes arbejde på det sociale og det socialpsykiatriske område. Fru Marianne Pedersen fremstiller det, som om amterne faktisk ikke laver noget, som om ekspertisen er ude på den enkelte institution. Jeg har snakket med ganske mange fra amterne i de her dage, og de kan simpelt hen ikke genkende regeringens billede af, hvad det er, der foregår i amtsligt regi på det sociale og socialpsykiatriske område.

Kan vi ikke få en berigtigelse af, at der er en faglig kompetence i et fagligt miljø, som har en kritisk masse, som gør, at man faktisk kan tage ansvar for videnudviklingen, og at det ikke bare er, som fru Marianne Pedersen beskriver det, altså sådan noget, som vi alle sammen skal være med til i sådan en glad fortsat videnudveksling, men hvor ansvaret er placeret ret diffust, fordi

det kommer til at ligge enten i den enkelte kommune eller i mere eller mindre lukkede kommunale fællesskaber?

(Kort bemærkning).

Marianne Pedersen (V):

Den faglige kompetence vil jeg påstå ligger i institutionerne, og den vil stadig væk ligge i institutionerne. Derudover er der disse videncenter, som gør, at de forskellige kommuner fremover også vil kunne trække på den faglige kompetence. Jeg siger ikke, at man nedbryder noget i den sammenhæng i forhold til institutionerne og i forhold til anbringelserne.

Så vil jeg sige, at jeg mener ikke, at jeg på noget tidspunkt har talt negativt om amterne i denne her sammenhæng, altså i forhold til hele det sociale område. Men det er vilkår i det oplæg fra regeringen om »Det nye Danmark«, at vi kun har to led i Danmark, nemlig det primærkommunale og det statslige led, og så disse fem sygehusregioner, som jo skal behandles på et senere punkt her i dag.

(Kort bemærkning).

Margrethe Vestager (RV):

Det er jo nok ikke gået helt hen over hovedet på Venstres ordfører, at vi er nogle, der er uenige i regeringens oplæg og derfor forsøger at begrunde, at der er behov for, at man har en regionsstruktur, ikke den nuværende amtsstruktur, men en regionsstruktur, hvor man har en faglighed og et overblik og et demokratisk indseende med, hvad der foregår.

Det hænger jo sammen med en ganske stor bekymring for det, som fru Marianne Pedersen har svaret på tidligere, nemlig hvad der sker med institutionerne. Hvad sker der med institutioner, der ligger i en kommune, men som den pågældende kommune ikke har en eneste borger på? Hvordan skal kommunen være motive-ret til at sørge for en faglig udvikling og et fortsat samarbejde på tværs på den enkelte institution?

Kl. 10.30

Vi synes, det er grænsende til det uansvarlige, at regeringen kaster hele det sociale område i den kompleksitet og i den mangfoldighed ud i den her debat i stedet for at holde fast i de områder, hvor det ikke er mindretallets livsvilkår, der bliver sat på spil.

Derfor må jeg gentage mit spørgsmål: Mener fru Marianne Pedersen, at der ikke i amterne

som sådan er nogen socialfaglig ekspertise, og at den kun er på institutionerne?

(Kort bemærkning).

Marianne Pedersen (V):

Den socialfaglige ekspertise, der ligger i amterne, vil jo ikke forsvinde, idet den vil komme op i det videnscenter, som de forskellige primærkommuner kan trække på. Jeg vil påstå, at den viden, der eksisterer i dag, stadig væk vil have vilkår, således at den kan videreudvikles til gavn for borgerne.

Men også her må jeg sige, at det kommer vi til at diskutere yderligere i de forhandlinger, der bliver skærpet i den nærmeste fremtid. Det er jo et element, som ligger regeringen og også Venstres folketingsgruppe meget på sinde, at man får sikkerhed for, at den sociale udvikling også inden for disse områder vil kunne forsætte.

Så igen: Vi tager en forhandling også om disse emner, når vi når frem til næste uge.

(Kort bemærkning).

Pernille Rosenkrantz-Theil (EL):

»Med regeringens oplæg afpolitiseres uddannelsesområdet, som er og bør vedblive at være et væsentligt velfærdsområde. Området vil blive fjernstyret af embedsmænd på Slotsholmen i stedet for af folkevalgte politikere i amterne. Embedsmændene skal søge at takstfastsætte uddannelser i områder af landet, hvor behovene er vidt forskellige grundet forskellige uddannelsesniveauer og forskellig erhvervsstruktur. Samarbejde og koordinering mellem enkelte institutioner skal tilsvarende opnås gennem særlige taxametre. Området bliver herved bureaukratiseret og mindre gennemskueligt for borgerne. De centralt ansatte embedsmænd står ikke til ansvar for borgerne regionalt.« Amtsrådsforeningen.

Det er en kritik, som bakkes op af elever og lærere på gymnasieområdet som reaktion på det udspil, som Venstre er kommet med. Jeg skal spørge, hvordan Venstre forholder sig til den kritik, der er rejst, og om det giver anledning til eftertanke og til eventuelle ændringer af det udspil, man er kommet med.

(Kort bemærkning).

Marianne Pedersen (V):

Jeg har lyst til at sige, at for øjeblikket bestiller vi jo ikke stort andet end at eftertænke de mange udspil og de mange meldinger, der kommer. Så alting giver grobund for eftertanke.

Men jeg vil nok sige, at jeg slet ikke kan købe, at det skulle være at afpolitiseret et system, når man eksempelvis udlægger gymnasierne som selvejende institutioner med taxametersystem. Jeg kan slet ikke købe, at det er at afpolitiseret noget. Så der er vi meget uenige.

(Kort bemærkning).

Pernille Rosenkrantz-Theil (EL):

Afpolitiseringen ligger vel, formoder jeg, i, at det går fra at være folkevalgte politikere til at være bestyrelser bestående af et eksternt flertal, som skal styre området.

De enkelte borgere i f.eks. Vestsjællands Amt har i dag indflydelse på, hvordan gymnasierne skal drives, fordi de hver fjerde år går til stemmerne. Men i forbindelse med en selvejerkonstruktion har borgerne i Vestsjællands Amt ikke længere indflydelse på, hvordan gymnasiet drives. Det er den ene del af afpolitiseringen.

Den anden del, som jeg gerne vil bede Venstres ordfører om at bekræfte, er, at gymnasieelever vanskeligt kan sidde med stemmeret i en bestyrelse, hvis der er selveje, eftersom to tredjedele af gymnasieeleverne ikke er myndige, og det vil sige, at for de to tredjedele af elevernes vedkommende er det slut med elevindflydelsen. Kan Venstres ordfører bekræfte det?

(Kort bemærkning).

Marianne Pedersen (V):

Nej, det kan jeg ikke.

(Kort bemærkning).

Jens Peter Verner sen (S):

Jeg synes måske nok, at de svar, der er blevet givet her af fru Marianne Pedersen under denne debat har været meget, meget ubekymrede. Jeg vil godt citere fra De Bergske Blade i Ringkøbing og Viborg Amter her fra den 20. april:

»Men uanset hvor store kommunerne bliver, kan de ikke løfte den regionale udvikling, og vi skal ikke forvente, at den skabes fra København.« Man siger videre her: »Regioner, der kun er sygehusregioner, vil være den sikre vej mod koncentration østpå og afvikling af Vestjylland.«

Det kunne for så vidt lige så godt være sagt om Nordjylland, det kunne være sagt om Lolland-Falster, det kunne være sagt om Sønderjylland, det kunne have været sagt om Vestsjællands Amt, det kunne have været sagt om Djursland.

Det, jeg synes er lidt interessant, er, hvem det så er, der siger det her. Det står sådan set ne-

derst. Det er MF fru Hanne Severinsen, det er MF hr. Jens Kirk, det er MF hr. Søren Gade, nu forsvarsminister, det er MF Christian Lund Jensen. Det er altså disse Venstrefolk, der sammen her i en artikel skriver, at det, som Venstre og De Konservative nu sætter i gang, er dybt uansvarligt. Det må da i nogen grad bekymre fru Marianne Pedersen, at partifæller har den opfattelse.

Kl. 10.35

(Kort bemærkning).

Marianne Pedersen (V):

Jamen det bekymrer mig da også, men nu kan jeg jo ikke gå rundt og se dybt bekymret ud hele tiden til glæde for hr. Jens Peter Verner sen eller andre.

Vi har i Venstres gruppe haft mange debatter om strukturen, og der er opbakning til det forslag, der er lagt frem her. Men det er klart, at man har lov til at have en særholdning til så vidtrækkende en reform, og det bryster vi os faktisk af at vi har i Venstre.

Vi ved godt, at der er mange, der er bekymrede for forandring, det er jo generelt, det er menneskeligt, og det er fuldt forståeligt. Men jeg vil lige sige med hensyn til de regioner og amter, der er blevet nævnt, at så kunne man også være bekymret for Storstrøms Amt, og man kunne være bekymret for Bornholms Amt. Jeg mener ikke, det blev nævnt. Generelt kan man jo være meget bekymret for, at udviklingen ikke sker hurtigt og fyldestgørende nok her i Danmark. Det er de enkelte områder, der arbejder på det, og det skal vi så bakke op herinde i Folketinget med en optimal lovgivning.

(Kort bemærkning).

Jens Peter Verner sen (S):

Nu ved jeg ikke, om det er fru Marianne Pedersen bekendt, at Lolland-Falster sådan set ligger i Storstrøms Amt, bare for en ordens skyld, og det nævnte jeg helt præcist.

Jeg vil bare sige, at disse fire MF'ere siger, at det her er en afvikling af disse områder, fordi den dynamik, der lægges derude på nuværende tidspunkt, fjernes. Det er det, der er problemet, skriver disse fire Venstrefolk, hvoraf den ene nu i øvrigt er minister, helt præcist.

Det må da have givet anledning til nogle gevaldige opgør i Venstre. Det er bare ét område, og jeg kan ikke tro, det er det eneste, for jeg har også hørt om så mange andre, men her er det beskrevet, her er det skrevet i en artikel, her har de

sagt, at det betyder, at disse regionale områder bliver affolket.

Hvis man går lidt videre, så kan man spørge, om det ikke betyder total centralisering, at sådan som det fremgår, specialerne kan fjernes fra sygehuse, der betjener 100.000 borgere, har 2.000 ansatte, sygehuse som dem i Viborg, Herning og Holstebro. Er det virkelig det, Venstre vil?

(Kort bemærkning).

Marianne Pedersen (V):

Vi har ikke noget opgør i Vestres gruppe om det her. Der er nogle meningsudvekslinger, man kan have nogle forskellige opfattelser af, hvordan tingene er, og det er fuldt legalt. Det forventer jeg da også de har i Socialdemokratiet. Det er jo altså netop demokrati, at meningene kan brydes, og at man kan fremkomme med dem i et offentligt rum til debat og for øvrigt til stor glæde for de mennesker, der bor i området. Vi er jo ikke sådan, at vi kommer statsligt og tromler hen over alting. Vi lægger op til noget og debatterer det, og så finder man en konsensus med hensyn til, hvordan man mener det bedst udvikler sig generelt.

(Kort bemærkning).

Inger Bierbaum (S):

For lidt siden nævnte fru Marianne Pedersen i et svar til fru Karen Klint, at der var dobbeltsagsbehandling inden for kommuner og amter på de specielle handicapområder. Jeg vil nu godt lige tilbagevise det og sige, at vi mener, at det er en retssikkerhed for de dybt handicappede, man her har at gøre med.

Men gør alle de henvendelser, som kommer fra folk og forældre til børn med meget vanskelige handicap, ikke indtryk på fru Marianne Pedersen? Jeg står her med henvendelser fra blinde og svagtsynede børn og unge, som frygter, at den specialviden, den udvikling og den specialrådgivning, som er på dette område, nu vil blive spredt for alle vinde som følge af regeringens oplæg. Man frygter helt enormt, at kommunerne, som jo allerede er i gang, trækker deres unge og børn hjem til kommunerne, og de får så ikke den specialrådgivning, som de skal have.

(Kort bemærkning).

Marianne Pedersen (V):

Nu var det fru Karen Klint, der selv sagde, at der var tjek både i primærkommunerne og i amterne inden for de handicappedes områder.

Om det gør indtryk? Jo, det gør et dybt indtryk på os, og vi tager også debatten med dem, der har lyst til at debattere med os, hvor man bliver placeret fremover. Netop døvblindeområdet bliver jo fremover placeret i staten, så man kan sige, at der behøver organisationen ikke være nervøs. Men jeg vil sige, at jo mere man puster til en eventuel nervøsitet, jo mere nervøse bliver borgerne, og det er jo ikke meningen med det.

Kl. 10.40

Meningen med alt det her er at gøre det nemmere, gøre det klarere, gøre det mere entydigt, lægge ansvaret nogle konkrete steder, så borgerne ved, hvor de skal henvende sig.

(Kort bemærkning).

Inger Bierbaum (S):

Jeg vil gerne spørge fru Marianne Pedersen helt konkret: Der er kun 50 børn i førskolealderen, hvor skal de henvende sig? Kommunerne prøver selvfølgelig at hjælpe, så godt de kan, men hvor skal forældrene henvende sig for at få den ekspertise?

Hvem skal betale den ekspertise, for jeg har forstået på oplægget, at der ikke kommer ret mange flere ressourcer ud til kommunerne på de allervanskeligste områder. Så jeg spørger: Hvor skal de henvende sig?

(Kort bemærkning).

Marianne Pedersen (V):

Jeg mener, det er naturligt for borgeren at henvende sig til kommunen og så via kommunen blive videresendt, hvis borgeren ønsker yderligere oplysninger inden for nogle specifikke områder.

Jeg mener, det er naturligt, at vi siger: Der skal være én indgang til det offentlige, og den indgang går via kommunerne. Det mener jeg også må være gældende på det her område. Bag den kommunale dør får man hjælp fra sin kommune, så man kommer det rigtige sted hen, og sådan vil det fortsat være.

Derudover har man jo nogle ankeinstanser, og de skal jo bibeholdes, så man vil få anvisning af sin kommune på, hvordan man benytter sig af disse ankeinstanser, nøjagtig som man gør i dag. Der er ikke noget nyt i det.

Tredje næstformand (Kaj Ikast):

Så er det hr. Ole Stavvad som ordfører.

Ole Stavad (S):

Et godt og stærkt fællesskab med en velfungerende offentlig sektor er fundamentet for hele vort velfærdssamfund. Derfor har Socialdemokratiet også brugt mange kræfter på at skabe et stærkt politisk afsæt for en ny kommunal og regional struktur.

Vi skal skabe de bedst tænkelige rammer for fremtidens velfærd. Det handler om en bedre service til mennesker, der har brug for fællesskabets hjælp, ikke mindst vores syge, handicappede og ældre. Det handler om at styrke demokratiet, så ansvaret for de offentlige opgaver varetages af direkte folkevalgte og på en måde, der sikrer størst mulig borgerinddragelse.

Det handler om at støtte en udvikling i alle regioner med arbejde til alle, uddannelsesmuligheder, et godt miljø og kulturelle tilbud, og det forudsætter fagligt og økonomisk bæredygtige kommuner og regioner.

Det kræver bl.a. en udligningsreform med en retfærdig fordeling af økonomien. En ny kommunal og regional struktur har ingen mening i sig selv, hvis ikke vi bliver bedre i stand til at nå disse mål.

Helt umuligt bliver det, hvis en ny struktur betyder ringere service, mindre demokrati og en fuldstændig udradering af en regionalpolitisk indsats, og det mener vi desværre er risikoen, hvis regeringens forslag bliver ført ud i livet.

Vi undrer os over, at regeringens udspil ikke på et eneste centralt punkt svarer til de synspunkter, som Socialdemokratiet har meddelt regeringen forud for dens udspil. De råd, som Socialdemokratiets formand har givet statsministeren, er også totalt overhørt.

Regeringens forslag indebærer reelt en stærk centralisering, mere bureaukrati og mindre demokrati. Opgaverne flyttes væk fra de folkevalgte og med stor risiko for, at de mest sårbare grupper kommer til at opleve forringelser.

Det har helt åbenbart været magtpåliggende for regeringen at få fjernet et regionalt folkevalgt led uanset konsekvenserne for de mennesker, det berører, for miljøet, den regionale erhvervsudvikling, for demokratiet og folkestyret og med centralisering og mere bureaukrati til følge. Derfor er det utvetydige budskab til regeringen i dag, at der er brug for et helt andet indhold end det, regeringen fremlagde i sidste uge.

Kl. 10.45

Vi i Socialdemokratiet har fremlagt vore forslag, klare værdier og principper. Det var en bredt sammensat arbejdsgruppe, der brugte

mere end et år på at udarbejde det. Det blev vedtaget af Socialdemokratiets hovedbestyrelse den 31. januar i år, og samme dag lagde vi det så i øvrigt ud på vores hjemmeside, så det var offentligt tilgængeligt for alle. På det grundlag vil vi fortsat arbejde ihærdigt for en bred aftale om ny kommunal og regional struktur. Men her er regeringens sædvanlige blokpolitik med Dansk Folkeparti efter vores opfattelse direkte uansvarlig.

Regeringens forslag rejser fortsat flere spørgsmål, end det besvarer, også for de tusinder af borgere og ansatte, som det berører direkte. Det er også uklart, hvad de økonomiske konsekvenser er for de nye kommuner og de nye sygehusregioner. Det er helt afgørende at få noget at vide om konsekvenserne for alle de mennesker, som det hele handler om. Hvad enten man er patient på et sygehus, er ældre med behov for hjælp, folkeskoleelev eller går i gymnasiet, ja, så kan opgaven kun løses, hvis der er penge til at klare den. Derfor er det helt nødvendigt, at regeringen som noget af det første fremlægger hovedretningens linjer til en udligningsreform og skaber et overblik over de økonomiske konsekvenser. Det hele skal ikke ende i forringelser, men tværtimod, som jeg også hører vi er enige om, med bedre muligheder for borgerne.

Vi skal også vide, hvordan regeringen vil definere sin egen såkaldte kattelem. Hvad skal der til, for at en lille kommune er bæredygtig? Er der kun et tilbud til de små rige kommuner om at fortsætte uændret? Hvad så med den fattige nabokommune, som ikke er bæredygtig? Hvem skal de så gå sammen med? Skal borgerne i de fattige kommuner også her betale prisen? Det synes vi at regeringen skylder et meget hurtigt svar på, så både kommunerne, deres borgere og vi andre har noget mere præcist at forholde os til.

Det regionale led er bortset fra sygehusopgaven helt tomt for opgaver. Det mener vi har meget vidtgående konsekvenser. Og jeg vil godt sige, at vi ikke er tilhængere af at kommunalisere store dele af miljø- og planlægningsområdet og statsliggøre resten uden den tætte folkevalgte kontrol, der er i amterne i dag.

Hele socialområdet kommunaliseres. Vi er enige i, at større kommuner også kan løse tungere sociale opgaver end i dag, men vi er dybt bekymrede for, om grupper af stærkt handicappede bliver tabere. Den samme bekymring genfinder vi hos de handicappede selv og også hos deres pårørende. Ansvaret for kollektiv trafik og

regionale veje fjernes helt fra de nye regioner. Det fremstilles som en forbedring. Den har vi svært ved at få øje på.

Regional udvikling kommunaliseres, kultur og uddannelse flyttes til kommuner og staten, og det er svært at få øje på den regionale motor, som skal sikre udviklingen i hele landet.

Socialdemokratiet kan ikke se klogskaben i regioner, hvor der kun er én opgave, og hvor de folkevalgte ikke har nogen mulighed for at påvirke indtægtssiden. Det fører til ansvarsforflygtigelse og dyre løsninger i sidste ende for borgerne.

Beskæftigelsesområdet har i regeringens udspil fået, synes vi, et helt umuligt indhold. Socialdemokratiet er parate til, at vi får hele området tænkt bedre sammen, men vi må afvise regeringens forslag, som det ligger i udspillet.

Vores konklusion kan egentlig siges i et spørgsmål, fordi vi undrer os over, hvor regeringen har hentet sin inspiration. Vi er ikke bekendt med lignende modeller fra andre lande, der har haft succes. Det er også svært at se sammenhængen til de sagkyndige råd, som regeringen selv har bedt om. Det er, som om regeringen forfølger sin helt egen dagsorden uden at lade sig påvirke af forvirrende kendsgemninger.

Vi går ind i forhandlinger for at nå et bredt forhandlingsresultat. Tiden er meget knap med de tidsfrister, regeringen har sat. Og derfor vil vi også her meget gerne være hjælpsomme og tilbyde, at vi møder op til forhandlingerne sammen med Det Radikale Venstre og med SF, som er kommet med udspil og ideer, der ligger tæt op ad de holdninger, som også vi har.

Kl. 10.50

Dermed har ingen af de tre partier pantsat deres handlefrihed hos hinanden i forløbet. Men hvis regeringen vil, ja, så er der alle muligheder for at opnå en bred aftale, og jeg lover på Socialdemokratiets vegne, at vi i hele forløbet vil være konstruktive. Vi vil i hele forløbet gå målrettet efter, at der findes løsninger.

Vi mener faktisk, at det ville være tæt på at være katastrofalt, hvis hele denne her proces skulle falde på gulvet. Derfor ligger der et tungt ansvar på regeringen, men vi føler også, at der ligger et tungt ansvar på os for at nå konklusioner, der kan sikre nogle ordentlige rammer for at give borgerne den bedst mulige betjening, og dér er målebåndet hos os ikke mindst de grupper, som har mest brug for fællesskabet.

Der har jo været meget diskussion efter Venstres ordførers tale her om de stærkt handicap-

pede grupper. Dér vil vi have meget fokus, og vi håber, at der vil være en betydelig lydørhed også for bl.a. de problemer hos regeringen.

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Tidligere har Socialdemokratiet jo også været ude med lige så stærk kritik af regeringens udspil som den, hr. Ole Stavad kommer med nu, og der har meldingen lydt, at hvis regeringen gør alvor af at gennemføre sit nye Danmark sammen med Dansk Folkeparti – direkte uansvarligt, som hr. Ole Stavad sagde – så vil Socialdemokratiet lave det om efter næste valg, når vi forhåbentlig har et nyt flertal.

Er det stadig Socialdemokratiets melding, at hvis regeringen vælger at gennemføre det her udspil med Dansk Folkeparti og lægger op til en enorm privatisering og en afskaffelse af demokratiet, så vil Socialdemokratiet lave det om?

(Kort bemærkning).

Ole Stavad (S):

Nu går vi i første omgang ind i hele denne her fase, for at det skal lykkes at lave en bred aftale, og for os er en bred aftale pr. definition en aftale, som Socialdemokratiet indgår i.

Men Socialdemokratiets formand har sagt meget præcist, at hvis det er sådan, at man laver en blokpolitisk snæver aftale med Dansk Folkeparti, der indeholder de elementer, der betyder, at demokratiet vil blive forringet, at borgernes muligheder for at få en ordentlig betjening bliver ødelagt eller forringet, så mener vi, at en kommende regering, hvis vi får mandat til at danne en sådan efter næste valg, også er forpligtet til at rette op på tingene.

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Nu har vi hørt en tale, der går på to ben, og det er jo altid betryggende at vide, at hr. Ole Stavad er i stand til at præsentere os for sådan en tale, men også en tale, der jo på den ene side rakker det, regeringen har foreslået, fuldstændig ned og siger, at det af alle mulige forskellige årsager er ubrugeligt, og på den anden side så siger, at Socialdemokratiet selvfølgelig er indstillet på forhandlinger og gerne vil nå et resultat osv. osv.

Det er jo ikke overraskende. Men det, der så kunne være interessant at finde ud af, tror jeg, for mange, der lytter til denne her debat, er jo, hvad det helt konkret er, Socialdemokratiet så

kræver bliver lavet om i regeringens udspil for at kunne deltage.

Er det fuldstændig flydende? Er det sådan lidt hist og lidt pist? Det er lidt svært at blive klog på. Eller kan hr. Ole Stavad præsentere Folketinget og tilhørerne for nogle helt klare sigtelinjer, der siger, at det er de her omdrejningspunkter, det er præcis de her ting, Socialdemokratiet kræver lavet om, ellers er det et makværk, og så vil Socialdemokratiet ikke deltage? Kan vi få sådan et præcist svar?

(Kort bemærkning).

Ole Stavad (S):

Det ville jeg jo meget gerne prøve at levere med den korte tid, der er til rådighed, til hr. Thulesen Dahl.

Jeg er helt enig i hr. Kristian Thulesen Dahls vurdering af min tale med hensyn til, at den var stærkt kritisk over for indholdet af det, regeringen er kommet med, men det kan vel ikke undre, da ingen på regeringsbænkene har kunnet påvise det punkt, hvor man har forsøgt at lytte til de råd, Socialdemokratiet har givet.

Hvis man skal sige det meget kort, så er det på arbejdsmarkedsområdet eller beskæftigelsesområdet, vi skal have fundet nogle helt andre løsninger, og det er den kommunale eller regionale struktur, der lægges op til, hvori vi skal have en region, der har noget power, og som også har en flerhed af opgaver, og som får et økonomisk ansvar.

Så tror jeg, at jeg i kort form har sagt det så præcist, som det kan siges.

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Det anede mig jo nok. Men det, der står tilbage efter svaret, er vel at konstatere, at det, som Socialdemokratiet så vil, stort set er det, vi har i dag.

Kl. 10.55

Når man hører hr. Ole Stavads argumentation, så bygger den jo på, at det, vi kender i dag, er, som det skal være, og det skal stort set ikke laves om.

De ting, man ønsker lavet om i regeringens forslag, er at bringe tingene tilbage til det, vi kender, altså fortsat at have amter, måske lidt større, og så kan man kalde dem regioner eller amter. Men i virkelighedens verden vil vi fortsat bevare de tre led, stort set som vi kender det i dag. I virkelighedens verden vil man altså ikke

have nogen strukturreform, men bare ændre lidt på størrelserne af det eksisterende.

Er det ikke korrekt, at hvis man kigger sådan bredt på det, så er det Socialdemokratiets bedste bud?

(Kort bemærkning).

Ole Stavad (S):

Jeg er jo ked af, at hr. Thulesen Dahl ikke har haft tid til at gå ind på Socialdemokratiets hjemmeside og læse det socialdemokratiske udspil, som faktisk både ret nuanceret og præcist siger i overordnede linjer, hvad det er, Socialdemokratiet vil. Så ville han ikke, tror jeg, kunne have den opfattelse, han giver udtryk for.

Vi mener, der er ting, der skal laves om, men forskellen er måske, at vi ikke synes, man skal lave noget om, der fungerer, til noget, der er ringere. Jeg synes jo ikke, det skulle være en uoverkommelig indrømmelse for regeringen at give, at der, hvor vi i dag har en borgerbetjening og en hjælp til dem, der har mest brug for fællesskabet og samfundets hjælp, som er ordentlig og god, og hvor de, der modtager den, er glade for den og stærkt bekymrede for at lave om, som regeringen foreslår, skulle vi jo eksempelvis godt kunne blive enige om, at hvor maskinen ikke er gået i stykker, skal vi nok lade være med at pille så meget ved den, at den gør det.

(Kort bemærkning).

Leif Mikkelsen (V):

Det er godt at høre, at hr. Ole Stavad på Socialdemokratiets vegne vedkender sig et medansvar for den offentlige sektor og dermed for en kommunalreform og tilsiger, at man ønsker at være med. Det synes jeg lyder godt.

Det, der overrasker mig mest ved reaktionerne, og som også er blevet gentaget af hr. Ole Stavad her i dag, er diskussionen om centralisering eller decentralisering. Det kunne være, vi kunne få afklaret, om Socialdemokratiet reelt går ind for decentralisering.

Det undrer mig, at det bliver kritikpunktet, når hr. Ole Stavad er enig i den massive flytning af opgaver fra det regionale led til kommunerne, så det er tættere på borgerne, og det er længere væk fra Christiansborg. Hvordan kan det blive til en centralisering i Socialdemokratiets optik?

Der er brug for at få det forklaret, hvis det sådan skal blive et problem i den diskussion, der kommer, i det forhandlingsforløb, der kommer.

(Kort bemærkning).

Ole Stavad (S):

Jeg har godt forstået på trafikministeren, at det, at man nu flytter ansvaret for vejene fra amterne og over til kommunerne, bringer vejene tættere på borgerne.

Til hr. Leif Mikkelsen vil jeg sige, at der jo for det første er en ganske lang liste, der viser, hvor man direkte flytter ansvaret over til staten og helt væk fra både region og kommune og det hele. Det er i sig selv, synes jeg, på en række områder bekymrende og er en centralisering. Det vil selv hr. Leif Mikkelsen vel ikke benægte.

For det andet er det, der måske er endnu værre, at man så flytter opgaven over til kommunerne, som regeringen vel egentlig erkender at kommunerne knap er i stand til at løse. Det gælder i hvert fald en stor del af dem, der ikke er så store, også selv om de bliver på 30.000, og dem, der bliver det. Og derfor sætter man en statslig styring op med meget voldsomme maskiner.

Hvis hr. Leif Mikkelsen eksempelvis gav sig selv tid til at læse side 22 og 23 i bilagssamlingen omkring arbejdsmarkedsområdet, hvor der opbygges centralistiske systemer og bureaukratier, bliver man i tvivl om, om meldingerne nogen sinde når dem, der skal udføre dem.

(Kort bemærkning).

Leif Mikkelsen (V):

Ja, det anede mig, at der skulle snakkes lidt uden om spørgsmålet, om ikke det er en decentralisering, når man flytter en massiv opgave til kommunerne. Men noget andet er den meget omtalte kattelerm. Hvordan er Socialdemokratiets holdning egentlig til den? Det er hr. Ole Stavad gået meget let hen over.

Synes Socialdemokratiet, at det er godt, at den er der, og at den kan bruges til, at mindre kommuner kan bevares, eller går Socialdemokratiet meget ind for, at vi skal have en struktur, hvor man imødekommer det problem, hr. Ole Stavad pegede på, så man ikke ender med en uhomogen struktur, hvor man ikke reelt kan løse opgaverne og dermed skal lave kunstige foranstaltninger? Hvordan er Socialdemokratiets holdning til brugen af denne kattelerm?

Kl. 11.00

(Kort bemærkning).

Ole Stavad (S):

Jeg kan ikke rigtig forstå hr. Leif Mikkelsens oplevelse af, at vi er gået som katten omkring den varme grød eller bruger en kattelerm, for vi har

sådan set været ret præcise og sagt, at efter vores opfattelse er det i den form, som vi har forstået det, først og fremmest et tilbud til de rigeste kommuner om, at de kan slippe for at skulle gå sammen med fattige kommuner.

Her stillede jeg i min ordførertale en række, synes jeg selv, ret præcise spørgsmål til indenrigsministeren om, hvad det egentlig er, der skal til for at være bæredygtig. Er det kun et tilbud til de rige? Hvis der ligger en mindre, ikke bæredygtig kommune ved siden af, hvem skal den så gå sammen med? Og hvordan vil man så få det her til at hænge sammen?

Jeg glæder mig til, at hr. Leif Mikkelsen sammen med mig vil lægge maksimalt pres på regeringen, så vi får at vide, hvad det går ud på. Når vi ved, hvad det går ud på, så skal vi også give nogle endnu mere præcise meldinger, end vi har givet indtil nu, også på det her punkt.

(Kort bemærkning).

Jens Rohde (V):

Jeg er sådan set enig med hr. Kristian Thulesen Dahl i, at hr. Ole Stavads tale egentlig gik på to ben, men sådan indholdsmæssigt kunne man vel konkludere, at der sådan nogenlunde skulle være status quo, for en lang række af de opgaver, som regeringen foreslår bliver udlagt til kommunerne, skal nemlig i et eller andet antal løftes over på et eller andet regionalt plan.

Her er det bare, at jeg gerne vil spørge hr. Ole Stavad, hvad han egentlig vil sige til sit eget kommunale bagland, som egentlig ganske pænt har rost og bakket op om regeringens forslag om, at kommunerne skal have en langt større opgaveportefølje, end de har i dag. Hvad vil han sige til dem i den her diskussion, når han nu står fra Folketingets talerstol og stort set siger, at de ikke skal have noget, fordi de ikke er dygtige nok til at løse opgaverne?

(Kort bemærkning).

Ole Stavad (S):

Nu har vi jo glædeligvis tæt kontakt med vores kommunale bagland. Den dialog, vi skal føre med dem, behøver vi sådan set ikke at føre fra Folketingets talerstol. Vi kan bedst lide, at vi snakker sammen, at vi altså ikke står og snakker til dem og måske endda så galt kunne opfattes som at snakke ned til dem.

Det gør vi hele tiden, og det er da slet ikke nogen hemmelighed, at der på samme måde som i Venstres bagland er forskellige synspunkter i det socialdemokratiske bagland, alt efter hvil-

ken udkigspost man sidder på, og hvilket vindue man ser ud af. Det er der faktisk ikke noget særlig mærkeligt i.

Vi har den indgang, at opgaverne skal placeres der, hvor vi føler, at sikkerheden for, at borgerne får den rigtige og den bedste betjening, er størst. Vi kan ikke helt forstå Venstres holdning med, at hvis det er sådan, at vi skal have større kommuner, skal kommunalpolitikere med borgmestrene i spidsen have en præmie for at være med til det. Også i den her sammenhæng sætter vi altså hensynet til borgerne og deres betjening over hensynet til politikerne.

(Kort bemærkning).

Jens Rohde (V):

Det er selvfølgelig rigtig nok med den sag og med diskussionen med Socialdemokraternes bagland, hvor hr. Ole Stavad jo selvfølgelig selv talte på sit partis vegne.

Jeg kan bare ikke helt genkende det, når hr. Ole Stavad siger, at vi overhovedet ikke har lyttet til Socialdemokraterne og diskussionen i det udspil, vi er kommet med. Vi har i høj grad haft et øre til mange socialdemokratiske borgmestres ønske om at få en større opgaveportefølje og dermed en større decentralisering, og det er egentlig det, vi lægger op til.

Lad mig så gå ind på to konkrete områder. Lad os tage ungdomsuddannelserne først og fremmest, men også hele beskæftigelsesområdet. Jeg kan forstå, at hr. Ole Stavad mener, at hele beskæftigelsesområdet absolut ikke bør ligge i kommunerne. Alligevel siger hr. Ole Stavad, at man går til forhandlingerne sammen med Det Radikale Venstre. Hvordan hænger det sammen? Når jeg står med en resolution fra Det Radikale Venstre fra den 24. maj, så siger den jo netop, at vi skal have et enstrengt beskæftigelsessystem, og at det skal forankres i kommunerne. Hvordan får man de to ting til at spille sammen?

(Kort bemærkning).

Ole Stavad (S):

Jeg tror, at fru Marianne Jelved med stor fornøjelse vil svare på De Radikales vegne. Jeg vil gerne svare på Socialdemokratiets vegne, og når så dagen er omme, kan hr. Jens Rohde jo konkludere, om han ikke mener, at der her er et meget betydeligt sammenfald i holdningerne.

Kl. 11.05

Med hensyn til ungdomsuddannelserne: Det, vi er meget, meget optaget af der, er først og

fremmest, at vi finder et langt stærkere redskab for at sikre de i dag 17 pct. unge, som slet ingen uddannelse får. Det, vi har foreslået, er, at vi får en forankring og et direkte ansvar i vore nye regioner for at sørge for, at der er tilbud, at vi har uddannelsesmuligheder også til den gruppe. Det har jeg egentlig svært ved at forstå skulle give konfrontation med Venstre.

I forhold til beskæftigelsesområdet har vi jo i fællesskab sat en række forsøg i gang, som er startet her i år, netop med at sammentænke det kommunale og det statslige, altså det, der er i AF, og det, der ligger ude i kommunerne, for at de, der skal ud på arbejdsmarkedet, kan få den samme betjening og de samme muligheder. Det vil vi meget gerne være med til at forfølge, og det ville vi også under forhandlingerne med hr. Jens Rohde.

(Kort bemærkning).

Kristian Jensen (V):

Hr. Ole Stavad sluttede sit ordførerindlæg med at nævne handicapområderne, hvilket ikke er nogen overraskelse, fordi Socialdemokratiet hele vejen igennem har forsøgt at spænde forskellige organisationer, handicaporganisationer og sociale organisationer, for den socialdemokratiske vogn. Vi deler i Venstre meget opmærksomheden på og bekymringen for at sikre, at vi får lagt behandlingen af de sociale klienter og de handicappede det rigtige sted.

Jeg vil derfor spørge hr. Ole Stavad, om hr. Ole Stavad er bekendt med den pressemeddelelse, som Det Centrale Handicapråd har udsendt efter offentliggørelsen, hvor Det Centrale Handicapråd netop siger, at det fremlagte strukturudkast udgør et grundlæggende godt udgangspunkt, og at den opdeling, der er mellem kommuner og staten, er hensigtsmæssig, og dermed, at det oplæg, som regeringen har lagt frem, får opbakning på det her vigtige handicapområde fra netop Det Centrale Handicapråd, og dermed, at den bekymring, som Socialdemokratiet har haft, er fjernet, i hvert set i forhold til det, organisationerne går ud og siger.

(Kort bemærkning).

Ole Stavad (S):

Jeg vil meget gerne først tage afstand fra hr. Kristian Jensens forsøg på at tegne et billede af, at Socialdemokratiet prøver at spænde de handicappede for nogen vogn. Jeg mener sådan set kun, at der er én vogn, som vi i fællesskab bør spænde for, nemlig den vogn med, at for de ud-

satte grupper, vi har i vores samfund – og der er der nogle, der er multihandicappede, som er afhængig af samfundets hjælp 24 timer i døgnet – bør vi have et fælles ansvar for, at vi får fundet den bedst mulige løsning.

Her har jeg da en klar forventning om, at der ville vi ikke have så forskellige indgange. Det er klart, at der kan være nogle forskellige opfattelser af, hvad man tror, den bedste løsning er. Men lige nøjagtig, fordi jeg tror på, at vi vil have den samme indgang til, at der skal findes den rigtige løsning, har jeg også en tro på, at vi kan finde hinanden.

Hr. Kristian Jensen nævner Det Centrale Handicapråd og den udtalelse, de er kommet med, men der er jo en lang række udtalelser fra både personer og organisationer, og hvis hr. Kristian Jensen ikke har forstået, at der er en stærk bekymring også efter udspillet blandt handicapgrupperne, så mener jeg, at der er noget, hr. Kristian Jensen ikke har fulgt med i.

(Kort bemærkning).

Kristian Jensen (V):

Jeg deler meget den omsorg, som hr. Ole Stavad viser for, at vi skal placere det her område rigtigt. Jeg kan godt forstå, at der har været usikkerhed om placeringen, for der har været mange myter fremme, indtil regeringen præsenterede sit oplæg.

Det, vi bare kan se, er, at efterfølgende, da usikkerheden var væk og visheden om, hvad regeringen ville præsentere, er kommet, har Det Centrale Handicapråd, som jo er paraplyorganisationen, udtalt, at det grundlæggende er et godt udgangspunkt, at opdelingen med, at kommunerne skal have det almindelige, og at det specielle skal have en forankring i det statslige, er hensigtsmæssig.

Derfor vil jeg bare høre, om hr. Ole Stavad lytter til de indmeldinger, der nu kommer fra paraplyorganisationerne, som jo repræsenterer bredt, hvilke røster der rører sig, og derfor siger: O.k., der er nu en accept af, at det, regeringen har præsenteret, grundlæggende er godt.

Selvfølgelig er der nogle ting, der skal fintunes, og selvfølgelig lytter vi til de ting, der kommer, men den bekymring, som Socialdemokratiet har gjort sig til bannerfører for, deles ikke af bl.a. Det Centrale Handicapråd.

(Kort bemærkning).

Ole Stavad (S):

Jeg mener stadig væk ikke, at hr. Kristian Jensen forholder sig til den samlede virkelighed, vi står med, og heller ikke til, hvad jeg sagde i min ordførertale.

Kl. 11.10

Det er jo ikke sådan, at Socialdemokratiet har sagt, at der ikke skal ske noget. Jeg sagde tværtimod, at vi er enige i, at større kommuner også kan løse tungere sociale opgaver end i dag, at når vi tager nogle af de opgaver, som i dag er placeret i de nuværende amter, kan den streg altså tegnes et andet sted.

Men der er forståeligt en meget stærk bekymring for, at man går ud, jeg var lige ved at sige, i yderste led og kommunaliserer institutioner, hvor den kommune, der får pålagt ejerskabet, for det første kun har 1 år, hvor den er forpligtet til at drive institutionen videre, og for det andet ved man ikke engang, hvor stor interesse kommunen har. Det er ikke engang sikkert, at kommunen har en eneste borger på den pågældende institution.

At det giver usikkerhed, er ret forståeligt, og der synes jeg, at vi har et fælles ansvar for hurtigst muligt at få fjernet den usikkerhed og for, at vi får fundet en løsning til gavn også for handicapgrupperne.

(Kort bemærkning).

Poul Nødgaard (DF):

Den socialdemokratiske partiformand, hr. Mogens Lykketoft, fremsatte i mandags en udtalelse i Børsen om, at det ikke var afgørende for Socialdemokratiet, at de nye regioner får skatteudskrivningsret. Jeg synes, at hr. Ole Stavads indlæg her i dag gav udtryk for et lidt andet synspunkt.

Derfor vil jeg gerne høre, om den socialdemokratiske kommunalpolitiske ordfører er enig med sin partiformand i, at det ikke er nødvendigt, at regionerne udskriver skatter, men at de får deres indtægter via regeringens forslag om sundhedsskat, betaling fra kommuner osv. Jeg synes, det ville være rimelig rart at få slået fast her i debatten i dag, om der er uenighed i Socialdemokratiet, eller om der er fuld opbakning til partiformanden.

(Kort bemærkning).

Ole Stavad (S):

Den socialdemokratiske kommunalordfører er principielt altid enig med sin partiformand, og

derfor vil hr. Poul Nødgaard heller ikke kunne finde nogen som helst uoverensstemmelse imellem det, jeg sagde på Socialdemokratiets vegne i min ordførertale, og det, hr. Mogens Lykketoft udtalte til Børsen i mandags, var det vist.

Hr. Poul Nødgaard omtalte nemlig hr. Mogens Lykketofts udtalelser forkert. Hr. Mogens Lykketoft sagde nemlig ikke, at de nye regioner blev finansieret fuldt ud gennem tilskud fra staten m.v. Næ, hr. Mogens Lykketoft sagde, at det var afgørende for Socialdemokratiet, at de nye regioner også har mulighed for at påvirke indtægtssiden.

Her er vi jo sådan indrettet, at vi kan forstå, at regeringen tilsyneladende synes, at det med to skatteudskrivende led er det vigtigste i verden, og at de har en psykologisk barriere dér. Psykologiske barrierer er normalt ikke nødvendigvis så virkelige, men vi skal tage hensyn til dem, hvis vi skal finde løsninger. Derfor har vi sagt og har Socialdemokratiets formand sagt, at hvis vi kan finde andre måder, og det tror vi på vi kan, hvis der er vilje til det, til at skaffe de nye regioner andre former for egenindtægter, som de har herredømme over, kan vi diskutere det.

(Kort bemærkning).

Poul Nødgaard (DF):

Enten er der skatteudskrivning i regionerne, eller også er der ikke. Hvad er det for nogle andre indtægter, hr. Stavad står og taler om? Der er simpelt hen ikke en eneste dansker, der forstår det indlæg dér. Kan Socialdemokratiet bakke op om, at der ikke udskrives skatter i regionerne, sådan som hr. Lykketoft faktisk udtalte til Børsen? Hr. Ole Stavad står og kommer med sådan en gang sludder for en sladder, som jeg ikke synes at vi har nogen som helst brug for.

Så vil jeg lige stille et spørgsmål mere. Det er med hensyn til, at hr. Ole Stavad sagde i sit indlæg, at Socialdemokratiet, SF og De Radikale kommer samlet til forhandling med regeringen. Der kunne jeg godt tænke mig at spørge: Er det så ligesom, da vi havde medieforhandlinger i sin tid? Der kom de også samlet, og bedst som vi troede, at nogle af partierne ville være med, så besluttede de, at enten var de med alle sammen, eller også var der ikke nogen, der var med.

Mit spørgsmål går så på: Er det på samme måde med kommunalreformen, at enten er alle tre partier med, eller også er ingen partier med? Jeg kunne forestille mig, at man allerede har indgået en form for en aftale om det.

(Kort bemærkning).

Ole Stavad (S):

Hr. Nødgaard kunne jo spare sig en del, hvis han lyttede efter ordførertalen, for der sagde jeg: Dermed har ingen af de tre partier pantsat sin handlefrihed hos hinanden i forløbet.

Til det andet, hr. Nødgaard spørger til, må jeg sige: Nej, Socialdemokratiet har ikke nogen barrierer i forhold til at have en sammenhæng imellem direkte folkevalgte led og skatteudskrivning. Det har vi også sagt fuldstændig klart og tydeligt. Tværtimod er vi bekymrede for, at hvis man ikke har det økonomiske ansvar, bliver det ansvarsforflygtigelse.

Kl. 11.15

Hvis hr. Nødgaard vil studerer udviklingen i sundhedsvæsenet i Norge, hvor man hen over 1990'erne fjernede det økonomiske ansvar, hvilket resulterede i ansvarsforflygtigelse og i – det har hr. Nødgaard jo ikke noget imod – at staten fuldstændig overtog sygehusvæsenet, vil han se, at det har kostet et milliardbeløb, og at analyserne bestemt ikke viser, at det har givet et bedre sygehusvæsen i Norge end det, vi har i Danmark, vel snarere tværtimod.

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Det er jo på mange måder en fantastisk tid. Vi har forårsformemmelser, og der er lavet en forårspakke. Tony Blair har udskrevet folkeafstemning i England om den nye forfatning, som sandsynligvis kommer til juni, og her står vi midt i en stor diskussion om, hvordan vi sikrer, at den offentlige sektor er så god som overhovedet muligt til gavn for borgerne. Jamen hvad kan man næsten ønske sig mere?

Alle burde jo egentlig springe op af stolene i glæde, som det jo i øvrigt også er sket mange steder, hvor man diskuterer det rundtomkring i landet, over, at man sådan er med på et tidspunkt, som egentlig kun kommer måske hvert 30. år, hvor man helt grundlæggende diskuterer, hvordan vi indretter den offentlige sektor, så den i så høj grad som muligt er til gavn for borgerne. Altså hvor det ikke drejer sig om systemer og tænkning ud fra forskellige kasser, men simpelt hen drejer sig om borgerens ve og vel. Jamen det er jo pragtfuldt.

Så kan vi have alle mulige forskellige vurderinger af det, men jeg må blankt erkende her ved indledningen af min ordførertale, at jeg synes, at meget af den diskussion, der indtil nu har været her i Folketinget om det her, mere har karakter af, at nogle bare ønsker at bevare status quo.

Det er jo egentlig paradoksalt, at det kan være en målsætning. Målsætningen bør jo være at gøre tingene bedre, og der er jo en masse ting i vort samfund, som kan gøres bedre. Der er jo en masse borgere, som hver eneste evige dag ikke får den service, de har en berettiget forventning om at få.

Vi har den situation, at vi ud over landet har utrolig forskellige vilkår. I nogle områder får man nogle servicetilbud, man er meget glad for. I andre områder efterspørger man dem og får dem ikke leveret, og det er, uanset om det er kommune, amt eller for den sags skyld på visse områder staten, der skal levere den her ydelse.

Derfor er der jo et behov for at kaste alle bolde op i luften og diskutere, hvordan de bedst muligt landes til gavn for den enkelte borger.

Der har i debatten indtil nu været sådan en tendens til at sige, at kommunerne vil deres borgere det skidt. Det er fremgået af det ene indlæg efter det andet, at hvis man diskuterer at placere en opgave hos en kommune, så går det skidt, så går det dårligt ud fra den der overbevisning, at kommunen vil det nok skidt for sine egne borgere.

Vi har altså i Dansk Folkeparti det komplet modsatte synspunkt, nemlig at man da i en kommune gerne vil gøre det så godt for sine borgere som overhovedet muligt, at i den situation, hvor borgmesteren eller lokalpolitikeren møder sine folk oppe i Brugsen eller på biblioteket, eller borgeren forvilder sig op på rådhuset en gang imellem, hvor der er kort vej mellem den enkelte borger og politikere, er det da sværere at komme igennem med, at borgeren ikke skal have en ordentlig behandling af det offentlige, end når der er meget langt fra den enkelte borger og til det organ eller de politikere, der træffer beslutningerne.

Det var vel egentlig også det, der kom til udtryk, da Strukturkommissionens beretning blev offentliggjort i Vingstedcenteret, jeg tror, det var den 9. januar, hvor der var en paneldebat. Jeg tror, de fleste af os, der er samlet herinde, var til stede. Der var en paneldebat, hvor bl.a. Anker Boye, næstformand i Socialdemokratiet, deltog, og hvor jeg blev dybt forbløffet over den kommentar, der kom fra Anker Boye på det tidspunkt, hvor Anker Boye slog fast, at sagen var, at det var godt med store enheder. Det var så kommunerne, der gerne måtte være meget store.

Hvorfor mente Anker Boye, at det var fornuftigt med store enheder? Jo, for så var det nem-

mere at modstå presset fra lokalbefolkningen om ikke at nedlægge institutioner.

Det er ikke et ordret citat, men det var meningen med det, han sagde fra podiet. Det var egentlig en utrolig betragtning, altså at det var vældig godt, at tingene kom væk fra nærhed, væk fra lokalområdet, for så blev det nemmere at gøre det, borgerne ikke ønskede. Så blev det mere uigennemskueligt for den enkelte borger.

Jeg synes, at vores udgangspunkt skal være det stik modsatte, nemlig at få tingene løst, opgaverne løst så tæt på borgerne som overhovedet muligt, fordi den her nærhed i sig selv selvfølgelig er noget positivt for at kunne stille lokalpolitikere til ansvar og møde lokalpolitikere og diskutere med dem.

Kl. 11.20

Det gør jo også, at alle borgere i højere grad har mulighed for at tage del i det her, at det ikke bliver noget for en elite, der selvfølgelig altid kan gøre sig gældende, og Organisationsdanmark, der jo ofte kan gøre sig gældende, men at også ganske almindelige mennesker, som ønsker at give deres besyv med, har mulighed for det.

Altså det professionelle Danmark kan afløses af, at vi alle sammen får en mulighed for at deltage. Det synes vi altså er positivt. Det er sådan den ene hovedklump.

Den anden hovedklump, vi har, er, at vi synes, at Danmark er overadministreret, at vi synes, at vi har et led for meget. Et land med Danmarks størrelse med 5,1, 5,2 millioner indbyggere bør kunne klare sig med to administrative niveauer og ikke tre. Det betyder selvfølgelig, at et led skal afskaffes, og det er jo selvfølgelig amterne. Regeringen har lagt op til, at amterne bliver nedlagt, og har så nogle betragtninger om regioner, som jeg lige skal komme tilbage til.

Men udgangspunktet er, at amterne må nedlægges. Det betyder selvfølgelig også, at de opgaver, der ligger i amterne i dag, jo skal placeres i et af de to andre led, vi har, enten stat eller kommune. Vi synes, det er rigtigst, at langt hovedparten af opgaverne flyttes til kommunerne, og at nogle opgaver placeres i staten.

Når man laver sådan en opgaveopsplitning, er det jo også helt klart, at vi ikke længere accepterer så store serviceforskelle ud over landet, og det ved vi jo her fra Folketingets behandling af alle mulige forskellige forhold at det gør vi ikke. Vi tager jo en mængde lokale sager op herinde, fordi vi forlanger, at borgerne i en bestemt egn af landet også skal have de muligheder, man ty-

pisk har i andre dele af landet. Vi kræver altså en større ensartethed.

Så er det jo klart, at så stiller vi også nogle klare og skrappere krav til kommunernes løsning af de opgaver, de varetager. Derfor ser vi en hel logisk sammenhæng i at flytte flere opgaver til kommunerne, samtidig med at vi så også stiller større krav til kommunernes gennemførelse af opgaverne.

Vi synes også, det er rimeligt i den forbindelse, at man diskuterer, hvordan vi sikrer en bedre udligning, så de økonomiske muligheder for kommunerne også er tilvejebragt. Det er jo også derfor, vi har slået fast, at vi samtidig med en strukturreform selvfølgelig skal lave en udligningsreform, der sikrer, at de områder af landet, der har det økonomisk hårdest, får en bedre mulighed for at løfte de opgaver, som de jo også skal løfte. Det har de behov for uanset en strukturreform, men det er bare naturligt, at vi i hvert fald i forbindelse med strukturreformen får løst det.

Det er også bare for, at det er sagt klart og tydeligt, at der ikke er nogen modsætning i, at man placerer flere opgaver hos kommunerne og samtidig stiller nogle klare krav til kommunernes behandling og løsning af de enkelte opgaver. Dermed har jeg jo også sagt om nogle af de emner, som optager os utrolig meget, og som jo også allerede har været oppe i debatten, de handicappede, de psykisk syge, andre grupper, som jo kræver en helt særlig bevågenhed med hensyn til løsningen af lige præcis deres behov, at her skal vi selvfølgelig i forhandlingerne kigge meget målrettet på, at vi sikrer, at deres betingelser helst bliver forbedret.

Nogle siger, at de ikke må forringes, men vi har sådan set en ambition, der ligger højere, nemlig at vi løser opgaverne for de her borgere bedre i et nyt system, end vi gør i det eksisterende. Det er, som om også på det her område betragter nogle det nærmest sådan, at hvis man bare har status quo, så er det fint. Sådan har vi det ikke.

Vi ser altså også mange af de her gode menneskers vilkår på den måde, at det er en fordel for dem, at de får løst deres opgaver i en sammenhæng med de andre ting, der i øvrigt skal diskuteres, altså i forhold til familiens vilkår. Hvis man tager en psykisk syg, der har behov for at komme på en institution i en periode, så er det jo vigtigt, at der er et apparat, der går i gang, som også diskuterer forholdet til familien, til børnene, der er tilbage, og at der er en sammen-

hæng i det. Der har vi altså ikke brug for forskellige led, der tager sig af det. Der har vi behov for, at der er et sted, hvor man har bemyndigelsen til at træffe de vigtige afgørelser for de her folk.

Så skal jeg lige nævne sygehusene som noget helt specifikt og regionerne, som foreslås. Jeg siger, at vi vil have to instanser, nemlig stat og kommune, og det betyder selvfølgelig også, at vi ikke ønsker det regionsniveau, regeringen har lagt op til, at vi mener, sygehusene bør placeres i statsligt regi, vi mener, at lige præcis på det område er det vigtigt, at der er en meget ensartet behandling ud over landet, at folk har de samme muligheder. Derfor synes vi jo i meget høj grad, at det er et unødvendigt niveau, regeringen her lægger ind.

Jeg havde nær sagt, at hele diskussionen om, hvorvidt folk overhovedet gider stille op til det her niveau, illustrerer måske, at hvis det virkelig er så stort et problem, hvorfor så overhovedet have det? Hvis det er så afgørende for Socialdemokratiet, at de, der sidder og beslutter tingene, også har mulighed for at udskrive skat, ja, så løser vi jo det fint ved ikke at have et regionalt niveau. Vi har staten, som udskriver skat, vi har kommunerne, og jeg mener, at det måske i virkeligheden er vejen frem til et forlig med stor deltagelse af mange partier, at vi i virkeligheden skrotter det regionale niveau og får sygehusvæsenet placeret i statsligt regi.

Kl. 11.25

Vi skal jo være lidt utraditionelle og prøve at finde løsninger her og ikke forskelle, og det kunne da måske være vejen frem. Så er der i hvert fald nogle principper i det, som bliver sagt, der bliver løst.

Vi synes også, det er godt, at man så også får taget hul på, om ikke de regioner i virkeligheden bliver sådan et unødvendigt bindeled, der bare kommer til at være i en periode, og så vil vi alle sammen have en forståelse af, at de bliver afskaffet. Hvorfor tage de der 6, 7, 10 år med sådan nogle kunstige enheder i stedet for at gøre det optimale fra starten? Så der er en divergens mellem regeringens oplæg og vores holdning.

Der er jo mange andre ting. Det her er slet ikke en udtømmende gennemgang af vores holdning til alle de her store områder, det er bare lige et forsøg på med en bred pensel at give en gennemgang af vores hovedsynspunkter, men der er jo mange andre ting, bl.a. frivillighed i forhold til kommunal sammenlægning og lignende, man også kunne have taget fat på. Det

kan være, jeg får lejlighed til at komme tilbage til det ved besvarelsen af de spørgsmål, der forhåbentlig er.

(Kort bemærkning).

Aage Frandsen (SF):

Jeg vil godt bidrage med et spørgsmål om det, hr. Thulesen Dahl ikke nåede, nemlig de frivillige sammenlægninger. Der er i Strukturkommissionens betænkning jo en logisk sammenhæng mellem, at man vil fjerne amterne helt og så store kommuner, og hvis man stadig væk vil have flere regioner, så kan kommunerne være mindre. Denne logiske sammenhæng er der ikke helt i Dansk Folkeparti – sagt blidt.

Betyder det, som Dansk Folkeparti mener, at man vil have en kattelerm på størrelse med, at en tiger kan komme igennem den, forstået på den måde, at det skal være helt frit for alle kommuner at få lov til at være uden for en mulig sammenlægning, dvs. nul sammenlægning imod et byrådsflertal?

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Vores holdning er krystalklar. Vi ønsker frivillighed i kommunale sammenlægninger. Vi mener, at tvangssammenlægninger er et onde. Det vil ikke skabe ejerskab, det vil ikke skabe nok lokal forankring af de forandringer, der så vil skulle ske, og da vi ved, at det er besværligt at lave sammenlægninger, er det nødvendigt, at man lokalt føler et medejerskab til de ændringer. Så det er absolut vores udgangspunkt.

Vi synes jo så, at der i regeringens oplæg er en meget positiv ting lige præcis omkring det her, fordi man jo i regeringens oplæg skitserer, at det er kommunerne, der nu skal dokumentere over for os, at de vil kunne løse de nye opgaver. Der er jeg så til gengæld fuldstændig enig med hr. Aage Frandsen i, at hvis man ønsker at bevare en meget lille enhed, vil der være kommuner, som ikke vil kunne løse de opgaver, der bliver flyttet ud til kommunerne. Derfor skal der selvfølgelig komme en meget klar tilkendegivelse fra den enkelte kommune af, hvordan man vil løse de opgaver, så vi ikke risikerer at tabe nogen, men tværtimod vinder ved at lave de ændringer.

(Kort bemærkning).

Aage Frandsen (SF):

Det betyder så alligevel, at det der med frivillighed har sin grænse. Hvis der er en kommune,

der siger, at den vil være sig selv, og staten i form af indenrigsministeren så siger, at det kan den ikke være, for den kan ikke leve op til det, hvad gør man så i den situation?

Eller i en situation, hvor der er nogle kommuner, der vil lægges sammen, men der tilfældigvis er en lige midt i det hele, der siger, at den kan klare os selv, den vil være udenfor. Må man røre ved den kommune der midt i det hele?

I 1970 lavede man jo selvfølgelig tvangssammenlægninger, men det var med udgangspunkt i frivillighed, og langt de fleste var frivillige. Men det, jeg hører Dansk Folkeparti sige, er jo i virkeligheden bådeog. Frivillighed, men hvis de nu efter statens opfattelse ikke kan løse opgaven hvad så?

Og så igen det der med denne kommune inde midt i det hele, som ikke vil med de andre, skal der så laves en ring omkring den, eller skal den også være med?

Kl. 11.30

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Altså vores budskab er klart. Det er, at der bør være frivillighed omkring kommunale sammenlægninger. Når kommunerne får nye opgaver, skal de dokumentere, hvordan de så vil løse dem. Når der er frivillighed omkring kommunale sammenlægninger, betyder det jo, at kommunen enten kan løse dem ved at være store nok i forvejen, ved at lave sammenlægninger eller ved at samarbejde med andre kommuner om at løse opgaverne. Men det er kommunen, der skal dokumentere, hvordan den vil løse de her opgaver, som vi forudser det, i en ny kommunalreform.

Men hvordan de løser det, om det er ved sammenlægninger eller ved samarbejde, mener vi er meget, meget vigtigt, at kommunerne selv har kompetencen til at afgøre. For som jeg sagde før: Tag Bornholm som eksempel. Hvis man ikke med de problemer, der har været på Bornholm, med at lægge fem kommuner om til en regionskommune føler et lokalt ejerskab over for beslutningen om at lave sammenlægning, hvordan forestiller man sig så, at man for alvor også tager del i ansvaret for at komme igennem de her besværligheder?

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Dansk Folkepartis nye kommunalpolitiske ordfører, hr. Kristian Thulesen Dahl, sagde i sit indlæg, at Dansk Folkeparti ønsker, at det professi-

onelle Danmark skal afløses af, at alle får mulighed for at deltage. Så vil jeg gerne høre, hvordan det hænger sammen med, at man afskaffer en stor del af de folkevalgte organer, og at der i stedet skal laves et hav af kommunale selskaber, hvor det i vidt omfang bliver embedsmænd og professionelle bestyrelsesfolk, der sidder og træffer beslutninger bag lukkede døre. Hvordan gør det, at alle får mulighed for at deltage i at træffe beslutninger fremover?

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Jeg har fulgt med i den debat, der handler om, at det, at man ikke længere vil kunne vælge amtsråd, som jo så træffer en masse beslutninger, pludselig skulle medføre et demokratisk problem. Jeg tror, at mange, der anfører det argument, glemmer det, som jeg tror der ellers har været bred enighed om, nemlig at der har været et meget, meget lille folkeligt engagement i forbindelse med amtsrådene.

Der, hvor folk virkelig har engageret sig, og tak for det, er primært i kommunerne og folketingsvalgene. Jeg tror, at amtsrødderne i virkeligheden har haft stor gavn af, at de har skullet vælges, samtidig med at der har været valg til kommunalbestyrelserne, for ellers er jeg bange for, at valgdeltagelsen havde været meget lille.

Så derfor kan jeg slet ikke følge tankegangen i, at det nu udgør et demokratisk problem, at man ikke vælger amtsråd. Derimod får kommunalbestyrelserne nu et langt større ansvar, og det betyder, at man har de politikere, man møder i sin dagligdag, og som jeg sagde man kan møde oppe i Brugsen eller på biblioteket, eller man kan gå på rådhuset for at diskutere med, langt tættere på sig. De får nu kompetence på langt flere områder. Og det er et demokratisk plus.

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Jeg kan godt forstå, at hr. Kristian Thulesen Dahl taler uden om alle de kommunale selskaber, som regeringen lægger op til skal dannes, hvor beslutningerne ikke vil blive truffet af den direkte valgte kommunalbestyrelse, men af embedsmænd bag lukkede døre.

Men så prøver jeg et andet spørgsmål, som jeg håber hr. Thulesen Dahl så vil svare på. Det er: Hvem er det, der denne gang skal betale magtens pris for, at Dansk Folkeparti er med ved magten og er med til at træffe beslutninger om det nye Danmark? Er det alle dem, der nu

fremover bliver udsat for privatisering, alle de offentligt ansatte, der kommer til at løbe endnu hurtigere, når deres arbejdsområder skal privatiseres, alle de ældre og de syge osv., der i endnu større omfang skal underkastes minuttyranni, for at nogle kan komme til at tjene penge? Venstres ordfører, hr. Jens Rohde, har udtrykt det sådan: Formålet med det her er, at det skal blive nemmere for de private leverandører.

Hvem er det, Dansk Folkeparti mener skal betale prisen for, at Dansk Folkeparti kommer med ved magten her?

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Det er jo altid en speciel fornøjelse at diskutere med fru Line Barfod, for det er fuldstændig lige-gyldigt, hvad vi diskuterer, så er det den samme grammofonplade, der kører, og det er jo på en eller anden måde helt eventyrligt.

Sagen er, at det, at man har en opgave liggende under et amt, eller at man har en opgave liggende under kommunen, jo ikke har noget som helst at gøre med, om noget ligger i offentligt regi eller privat regi. Man foretager jo ikke en privatisering, fordi man eksempelvis flytter en opgave fra et amt til en kommune. Så det er jo en helt anden diskussion.

Der, hvor opgaven bliver placeret, må man jo selvfølgelig diskutere, om man synes, man løser opgaven bedst ved, at man bruger offentligt ansatte til at løse opgaven, eller om man ønsker et privat firma til at løse opgaven. Det er jo en del af den almindelige politiske debat, hvor Enhedslisten har ét udgangspunkt, og andre kan have et andet udgangspunkt, men det har jo ikke i sig selv noget at gøre med, hvor man placerer opgaven i den offentlige sektor.

(Kort bemærkning).

Villy Søvnald (SF):

Hr. Kristian Thulesen Dahl indledte med, hvordan han sprang rundt af glæde i de her dage. Han er sådan lidt lalleglad, kan man sige, over at være kommet til magten. Det er klart, at det jo er bekymrende, når man tænker på, hvad der kommer til at ske, specielt på det tunge social-område. Det sker i en situation, hvor regeringen og Dansk Folkeparti fastholder kommuner og amter i et jerngreb, som vi ikke har set før. Det betyder nedskæringer på ældreområdet, på børneområdet og for de mest udsatte grupper, der nu skal flyttes med over.

I forbindelse med hele det forsøg på at tegne en social profil, som Dansk Folkeparti havde engang inden valget, og som nu er erstattet af magtudøvelse, vil jeg gerne spørge: Har hr. Kristian Thulesen Dahl det slet ikke dårligt med, at alt tyder på, også når man lytter til de handicappedes organisationer, at det er dem, der kommer til at betale prisen for, at Dansk Folkeparti nu er blevet så glade for at udøve magt? Bekymrer det ikke hr. Kristian Thulesen Dahl?

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Hr. Villy Søvndal indleder med at sige, at jeg er glad for at have fået magten i relation til min egen indledning i min ordførertale, som bl.a. gik på, at Tony Blair havde udskrevet folkeafstemning i England.

Nu tror jeg ikke lige, at jeg er i besiddelse af nogen som helst magtmulighed for at bestemme, om briterne skal stemme om forfatningen, så jeg tror egentlig, det var en lidt malplaceret bemærkning fra hr. Villy Søvndals side.

Som svar på spørgsmålet må jeg jo sige til hr. Villy Søvndal, at hvis det er sådan, at man tager amternes opgaver af i dag og fordeler dem på stat og primært kommuner, og man tager de penge, der er i systemet i dag, og lader dem følge opgaven, så har man jo ikke i sig selv hverken tilført eller taget penge fra den pågældende opgave, der skal løses.

Så det, hr. Villy Søvndal nu siger i forbindelse med en debat om, hvor opgaverne skal placeres, med, at det medfører nedskæringer i de pengebeløb, der er til rådighed for at løse opgaven i forhold til f.eks. det sociale område, er jo helt forkert.

Der er jo absolut ingen sammenhæng. Det er jo en politisk debat, hvor hr. Villy Søvndal og jeg kan debattere den kommunale økonomi, som vi f.eks. gjorde, jeg tror, det var i fredags. Det er jo der, den debat tages, men det har jo ikke noget at gøre med, hvor opgaven placeres.

(Kort bemærkning).

Villy Søvndal (SF):

Det har det da i allerhøjeste grad, for det, der sker, er, at man nu flytter nogle af de mest sårbar sociale grupperinger, vi har, ud til det yderste led i forvaltningen, hvor de er i en situation, hvor den økonomiske politik er ekstremt stram takket være Dansk Folkeparti. Der skal man ud i

en direkte konkurrence med de store forsyningsområder i kommunerne.

Det betyder, at den multihandicappede familie, der tilflytter f.eks. Give Kommune, og som betyder en udgift, der er direkte aflæselig, skal ud og konkurrere med stærke grupper som ældregrupper eller normalbørnsområdet.

Jeg vil bare spørge: Midt i al hr. Kristian Thulesen Dahls glæde over at være kommet til magten, bekymrer det så slet ikke hr. Kristian Thulesen Dahl, at de svageste sociale grupper, vi har, pludselig skal ud og konkurrere med stærke grupper? Og hvem tror hr. Kristian Thulesen Dahl taber i det spil? Det er det ene spørgsmål.

Det andet spørgsmål er: Hr. Kristian Thulesen Dahl havde et ræsonnement, der lød: Det er godt at være tæt på rådhuset, for så får man mere indflydelse. Hvad så, når man centraliserer sygehusvæsenet? Betyder det så, at man vil se en voldsom nedlæggelse af sygehuse i kølvandet på det her oplæg?

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Hvis man flytter de penge, man bruger i dag, med opgaven, så bliver der hverken flere eller færre penge. Så det afgørende er jo, om pengene følger med. Og det afgørende er at sikre en refusionsordning, der jo lige præcis tager højde for det, hr. Villy Søvndal nævner.

Jeg havde det med i mit ordførerindlæg. Jeg sagde jo, at det, at man flytter opgaverne ud til kommunerne, selvfølgelig nødvendiggør klare krav til kommunerne om, hvordan de løser opgaven, og det kræver, at de økonomiske muligheder er til stede.

Derfor sagde jeg jo også, at vi mindst skal have lavet en udligningsreform i sammenhæng med en strukturreform. Så i mit indlæg tog jeg lige præcis højde for de ting, hr. Villy Søvndal nu stiller spørgsmål om.

Til den anden del omkring sygehuse tror jeg nu nok, at man kan se på kurven, at i den tid, amterne har haft ansvaret for sygehuse, er der nedlagt ganske, ganske mange små sygehuse.

Vi har lavet et forslag, vi har haft til behandling her i salen tidligere, om, at vi ikke vil have nedlagt sygehuse, og i bemærkningerne dér kan man desværre se kurven over nedlagte sygehuse. Amterne har sørget for, at der er nedlagt ganske mange sygehuse. Jeg tror ikke, at staten vil kunne følge med i den takt, amterne har nedlagt sygehuse.

(Kort bemærkning).

Karen J. Klint (S):

Hr. Kristian Thulesen Dahl sagde, at der var mange bolde i luften, og nu skulle de lande igen. Der er så mange af os, der frygter, at der er en meget kraftig sidevind, mens de lander, så de lander det forkerte sted.

De lander i hvert fald ikke der, hvor brugerorganisationerne gerne ser de bolde lande, nemlig på de store områder. Nu har vi talt meget om handicappede. Vi mangler måske også at nævne nogle af de svært socialt belastede unge, som også skal i statens regi.

Kl. 11.40

Dansk Folkeparti må jo have alle svarene i forbindelse med de her konkrete bolde, som er i luften, og som vi andre ikke kan se hvor lander henne, for Dansk Folkeparti har jo næsten ingen spørgsmål stillet her under den tekniske afklaring. Og når man som parti ikke stiller spørgsmål og ellers plejer at løfte alle de kommunale sager herind, uanset om de er fra Odder eller København, så må det jo være, fordi partiet har svarene i forvejen. Og nu nikker ordføreren.

Så vil jeg da gerne spørge: Hvordan skal man give garanti for, at socialpsykiatrien og hospitalpsykiatrien kommer til at spille godt sammen, når de i dag faktisk har fælles sektorer, men i fremtiden måske bliver delt mellem kommune, region og stat?

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Fru Karen Klint har jo i sit ræsonnement ret derhen, at vi jo har kvitteret for, at vi synes, det er et godt udspil til forhandling, regeringen er kommet med omkring struktur. Mange af de ting og synspunkter, vi har fremført i debatten, føler vi på forskellig vis er afspejlet i det forslag, der er kommet. Vi skal have et todelt led. Vi synes, det er fornuftigt, at mange opgaver tilføres kommunerne. Så på det overordnede plan synes vi jo, at der er mange gode ting.

Så har vi også forstået på regeringen, at udgangspunktet er, at de partier, som i store træk vil være med i sådan et grundlag, som der ligger her, er med til at udforme de præcise krav i den efterfølgende fase over for bl.a. kommunerne om, hvordan vi sikrer, at opgaverne bliver løst, så borgerne forhåbentlig får en bedre service, end de får i dag, herunder bl.a. inden for det sociale område, som er utrolig vigtigt.

Det synes vi jo er rigtigt, det synes vi er godt, og der vil vi i den fase være meget optaget af, at

kravene, der stilles til kommunernes behandling, bliver tilstrækkelige, så vi sikrer de her grupper. Vi har slet ikke lagt skjul på, hverken over for regeringen eller under den gennemgang, der har været, at det er vores holdning.

(Kort bemærkning).

Karen J. Klint (S):

Jeg kan faktisk kun konstatere, at det, hr. Kristian Thulesen Dahl nu siger, er, at Dansk Folkeparti kun vil være med til at debattere, hvordan man løser opgaverne i lukkede rum med regeringen og ikke i åbne, som er tilgængelige for os andre, så vi kan være med i dialogen. Så hvor er demokratiet henne i den måde, Dansk Folkeparti forvalter det på?

Jeg fik jo faktisk ikke svar på, hvad der sker inden for psykiatridelen. Jeg ved ikke, om der er tid til at svare på et spørgsmål om det. Jeg undrer mig over, at Dansk Folkeparti kan være med til at sige, at hele sundhedsområdet er så utrolig vigtigt. Vi er jo ikke patienter ret mange dage i vores liv. Men det skal der fuld power på, hvorimod der knap nok er plads nok til nogle af de meget, meget store sociale områder i det kommunale demokrati, som skal op imod 80 pct. af vejnettet og alt muligt andet.

Så hvad er det, Dansk Folkeparti har af svar, eller hvordan er det, at Dansk Folkeparti vil hjælpe os andre til at se de svar, som man måske har, eller de krav, man gerne vil stille i den videre debat? Og hvordan lander socialpsykiatrien?

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Jeg tror simpelt hen, at vi går helt fejl af hinanden her. Vi debatterer altså meget gerne alle de her spørgsmål, stiller op til debat og deltager i gennemgange osv. Vi har ikke nogen berøringsangst over for det her. Tværtimod har vi efterlyst det her. Vi har efterlyst, at man finder en facon, så man kan levere en bedre service til vores borgere, end man gør i dag.

Det var jo også det, jeg udtrykte i min ordførertale. Vi er begejstrede for, at denne her øvelse er på tapetet, at vi er med på et tidspunkt i debatten, som måske kun kommer hvert 30. år, nemlig om: Hvordan kan vi gøre tingene bedre? Hvordan kan vi indrette den offentlige sektor bedre?

I forhold til psykiatrispørgsmålet synes jeg også, det lyser langt væk i fru Karen Klints indlæg, at udgangspunktet er, at kommunerne vil gøre det dårligt for deres borgere, fordi man

kommer op imod at skulle konkurrere mod andre områder osv. Vores tro er, at jo mere synlighed, der lige præcis er om de her borgeres vilkår, jo bedre er det. Jo tættere de er på dem, der skal træffe beslutningerne, jo mere kan man se, at der er et behov for at gøre noget for de her mennesker.

Vi deler ikke den der mistillid til det kommunale system og det, at de lokale politikere ikke har en lyst og en evne til at gøre det godt for de her mennesker. Vi har faktisk det udgangspunkt, at det vil kommunerne gerne. Og derfor drejer det sig om, at vi stiller kravene, og det drejer sig om, at vi sørger for, at de økonomiske muligheder vil være til stede, ved at pengene følger den opgave, der flyttes ud til kommunen.

(Kort bemærkning).

Sandy Brinck (S):

Jeg vil godt holde lidt fast i diskussionen omkring psykiatrien. Hr. Thulesen Dahl sagde i sit indlæg, at det var vigtigt, at man kunne henvende sig ét sted. Det synes jeg er interessant i forhold til psykiatrien, for for den enkelte borger er det jo sådan i dag, at både sygehuspsykiatrien og socialpsykiatrien ligger i ét regi. For fremtiden vil de ligge i to, nemlig i sundhedsregionen og kommunen – eller efter Dansk Folkepartis forslag i staten og kommunen.

Kl. 11.45

Nogle af de mennesker, som altså oftest er dybt afhængige af velfærdsstaten 24 timer i døgnet, har det jo ofte sådan, at de enten veksler mellem at være i sygehuspsykiatrien og i socialpsykiatrien eller begge dele på en gang. Det kan man i dag sørge for giver en helhed for den enkelte borger, fordi det ligger samme sted, man kan have tværfaglighed, og man kan have opsøgende team, men hvordan vil den helhed være, når det ligge to steder?

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Det kommer an på, hvad man ser det i forhold til. Hvis man ser det i forhold til denne her persons netværk, familie, omgangskreds, er det i kommunen, man kan lave en helhedsorienteret behandling. Jeg tror faktisk, at det er noget af det, vi skal langt mere ind på, når det gælder de her personer, der i den grad har behov for bevågenhed, at lige præcis sikre, hvordan omgivelserne i højere grad kan hjælpe dem til at få en så god hverdag som overhovedet muligt. Ud fra

det kan man sige, at der kan komme mere helhed i det.

Så er det fuldstændig rigtigt, at når det drejer sig om sygehusbehandlingen – om den så ligger i en region eller i staten, så ligger den jo ikke i kommunen – er det klart, at når man bliver nødt til at efterspørge det, der leveres derfra, vil der være et todeligt niveau. Det er jo så undtagelsen, der må bekræfte reglen i vores anstrengelser for at sikre, at det er ét sted, man henvender sig.

Men vi ser altså muligheden for, at der kan komme større helhed i de her personers vilkår, specielt i forhold til deres familier og deres omgangskreds i nærmiljøet.

(Kort bemærkning).

Sandy Brinck (S):

Det må jeg indrømme at jeg synes er overraskende, at Dansk Folkeparti om nogle af de borgere i det her land, som er allermost afhængige af, at velfærdsstaten leverer en ordentlig service, nemlig de sindslidende, siger, at de så må være undtagelsen, der bekræfter reglen. Det er dybt overraskende.

Jeg synes, at Dansk Folkeparti skulle tage udgangspunkt i den enkelte borger, prøve at tage udgangspunkt i den enkelte borger, som har en lidelse, der gør, at man på nogle tidspunkter har brug for at være i sygehusbehandling og på andre tidspunkter eller måske samtidig har brug for f.eks. et socialpsykiatrisk botilbud. Her synes Dansk Folkeparti altså, at vi har en af de undtagelser, hvor det er bedst for borgerne, at man deler det op på to forskellige myndigheder.

De, der laver opsøgende socialpsykiatrisk arbejde, gør det jo netop, fordi vi har at gøre med nogle borgere, som måske ikke er dem, der går hen til den kommunale kvikskranke om mandagen, men som skal opsøges og hjælpes til at få en behandling. Hvordan vil Dansk Folkeparti sikre dem? Eller skal jeg tage det som et udtryk for Dansk Folkepartis holdning, at her er bare en undtagelse, og det må man leve med?

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Jeg synes, det er utroligt, at fru Sandy Brinck kan stille det sådan op. Vi behandler her et utrolig vigtigt emne, som må optage os alle sammen utrolig voldsomt, både i den debat, vi har her, som vi må tage ud fra en seriøs vinkel, og i de efterfølgende forhandlinger, vi får. Så synes jeg simpelt hen ikke, det er rimeligt, at fru Sandy Brinck behandler det med de polemiske be-

mærkninger, der kommer til udtryk i hendes indlæg

Det her er noget, vi er dybt optagede af, og det skal fru Sandy Brinck ikke forsøge at beklikke troværdigheden af, hvilket hun jo i virkeligheden gjorde med det seneste indlæg gennem det med, om det er en undtagelse, der bekræfter reglen. Det er jo det stik modsatte, jeg siger. Det er noget, vi er dybt optagede af, og jeg siger, at vi forsøger at finde en helhed lige præcis i forhold til borgerens ve og vel, så vi i så høj grad som muligt gør det godt for den enkelte borger. Det var det, der var udgangspunktet, og så skal fru Sandy Brinck ikke sige det modsatte.

(Kort bemærkning).

Arne Toft (S):

Det er jo tit, at sandheden er ilde hørt. Det kunne jeg høre her. Jeg vil desuden lige gøre opmærksom på, at Anker Boye altså ikke er næstformand i Socialdemokratiet.

Dernæst siger hr. Kristian Thulesen Dahl, at vi ikke tror på det kommunale selvstyre, at vi ikke tror på, at kommunerne kan klare opgaven. Jeg vil gerne sige, at vi er meget skeptiske over for, at kommuner på 30.000 indbyggere har samme styrke som kommuner, som København f.eks., med 600.000 indbyggere.

Jeg hørte også i hr. Kristian Thulesen Dahls tale her, at Dansk Folkeparti nok skal sørge for, at der, ligesom der har været på sygehusområdet, er ens forhold for alle borgere i Danmark. Men det er jo ikke nok, som hr. Thulesen Dahl siger, at der følger penge med opgaverne. Det, der hele tiden har været det centrale i det her, er den udligning, vi skal have. Vil hr. Thulesen Dahl garantere for, at den udligning kommer, således at de kommuner, der nu opstår, alle får samme mulighed for at betjene deres borgere?

Kl. 11.50

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Jeg noterer selvfølgelig min fortalelse om Anker Boye og forstår også godt, at Socialdemokratiet har travlt med at lægge afstand til den formulering, han kom med den 9. januar i Vingstedcentret, for det var jo virkelig en mærkelig udtalelse i forhold til vores normale opfattelse af demokrati, nemlig at det er godt at få store enheder, for så kan man langt nemmere modstå det pres, der måtte komme fra borgere i forbindelse med f.eks. at nedlægge institutioner og lignende. Så

det forstår jeg godt, og det er selvfølgelig noteret i den her sag.

Til det om udligningen: Jeg har sagt det før, men jeg siger det meget gerne igen, at vi mener, at det er nødvendigt, at vi får en langt større mulighed for landet over at levere en ordentlig service til borgerne. Der er for store forskelle i dag, og det er også derfor, at vi er meget stærkt optaget af, at der kommer en udligningsreform, som skaber en bedre balance med hensyn til de muligheder, kommunerne har.

Jeg havde nær sagt, jo mere, jo bedre. Men det er jo klart, at der ligger flere modeller for det, og det er stærke interesser, der gøres gældende, mellem dem, man tager penge fra, og dem, der skal have penge. Vi har det udgangspunkt, at vi meget gerne ser en meget stærk udligningsreform, som sikrer en klart bedre fordeling af ressourcerne til de kommuner, der har behov for det.

(Kort bemærkning).

Arne Toft (S):

Når jeg taler om udligning, så taler jeg om udligning fra den ene kommune til den anden. Jeg taler ikke om udligning fra borgerne. De borgere, der bor i de rige kommuner, skal selvfølgelig ikke betale mere. Det er jo kommunen, der får de mange skatter, som skal udligne pengene.

Jeg vil gerne spørge hr. Kristian Thulesen Dahl: Hvis nu der bliver kommuner, som bliver tvunget ind i en sammenlægning, vil Dansk Folkeparti så stemme imod den nye reform? Hr. Thulesen Dahl har jo sagt, at det er vigtigt for Dansk Folkeparti, at det bliver frivilligt. Men vi kunne jo komme ud for, at kattelommen bliver meget snævrere, således at det kun er de helt slanke katte, der kan komme igennem. Hvis resultatet bliver, at nogle kommuner bliver tvunget mod deres vilje, stemmer Dansk Folkeparti så imod reformen?

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Sagen er jo, at vi har fået et oplæg fra regeringen, der er meget positivt, og det har vi kvitteret for, og så er der ingen grund til at arbejde sig i den anden retning.

Vi har fået et oplæg, der i virkeligheden baserer sig på, at kommuner, der ønsker det og kan dokumentere, at de vil løse opgaverne f.eks. ved samarbejde, får lov til at bevare den størrelse, de har, så der netop ikke bliver tale om tvang. Vi kommer da ikke til regeringen for at forhandle

det her punkt nærmere en tvang. I givet fald skal Socialdemokratiet stille det krav til regeringen, at for at ville være med skal der være tvangssammenlægninger.

Det ville da være interessant at høre, om Socialdemokratiet stiller det som et ultimativt krav til regeringen, at man vil have tvangssammenlægninger af kommuner for at ville deltage. Så er det klart, at vi kan risikere, at regeringens forslag bliver dårligere på det punkt, hvis regeringen vælger at lytte til det. Men det er ikke vores udgangspunkt. Det kommer vi sådan set ikke til forhandlingerne med.

(Kort bemærkning).

Ole Stavad (S):

Jeg hørte i hvert fald på et område, at hr. Thulesen Dahl, jeg og Socialdemokratiet er enige, nemlig at det er vigtigt, at vi tænker i nærhed. Derfor vil jeg også gerne tilkendegive, at jeg mener, det er et målebånd, at man aldrig skal lave større kommuner, end at de, hvis de skal træffe besværlige beslutninger, ikke kan undgå at gøre det i dialog med borgerne.

Det, jeg så godt vil spørge om, er, om det synspunkt ikke må have som konsekvens, at der vil være opgaver, der ikke er velegnede at placere i en kommune, fordi opgavens tyngde er sådan, at de kommunistørrelser, som reformen efterlader, ikke vil kunne løse den på en tilstrækkelig god måde. Her er hr. Kristian Thulesen Dahls svar så, som jeg hører det, at man bare kan lave samarbejde på forskellige måder. Men hvor bliver nærheden så af, hvor bliver demokratiet, gennemsigtigheden og borgerindflydelsen af i det system?

Kl. 11.55

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Det, at en opgave ligger som en lokal kommunal opgave, selv om kommunen vælger at løse den pågældende opgave i et samarbejde med andre kommuner, gør jo ikke, at man ikke kan gå til sin kommunalpolitiker og stille spørgsmål og forlange nogle ting.

Vi har f.eks. i min kommune et samarbejde om renovation med andre kommuner, hvor folk har været trætte af den måde, som man har indsamlet skraldet på. Det har været en stor debat i de respektive kommunalbestyrelser. Selv om det ligger som et samarbejde med andre kommuner, kan man jo sagtens tage det op og diskutere det lokalt, for bemyndigelsen til at træffe beslutnin-

ger om det, også om man i givet fald vil fortsætte det samarbejde eller vil søge ind i en anden form for samarbejde om løsningen af opgaven, er kommunal.

Så det, at man løser det i fællesskab, er ikke det samme som, at man ikke kan stille sin kommunalbestyrelse til regnskab og diskutere, om man fortsat skal løse det på den måde, man så har valgt at samarbejde om det på.

(Kort bemærkning).

Ole Stavad (S):

Når hr. Thulesen Dahl på et tidspunkt får tid til at læse det socialdemokratiske oplæg, ville han også se, at det ikke er sådan, at vi afviser, at der kan være samarbejde, som bestemt vil være fornuftigt, også i en ny struktur.

Vi havde i vores arbejdsgruppe borgmesteren nede fra Broager, Jørn Lehmann Petersen, siddende. Han havde en liste med til os med over 40 forskellige kommunale samarbejder og fællesskaber på kryds og tværs, som lille Broager Kommune indgår i, og som borgmesteren sagde: Ikke engang som borgmester er jeg i stand til at have et ordentligt overblik over, hvem der sidder hvor og har ansvaret for hvad, og det er efterhånden helt uigennemsigtigt for borgerne. De ved ikke, hvem der har ansvaret. Når de skal hen og stemme, er det uigennemsigtigt, hvor ansvaret ligger.

Så mit spørgsmål til hr. Thulesen Dahl er sådan set: Er hr. Thulesen Dahl ikke enig i, at der er opgaver, der har en karakter, som gør, at de ikke er velegnede til at placere i kommunerne, og at mængden og omfanget af kommunale samarbejder også kan få en karakter, så nærheden forsvinder, og så gennemsigtigheden for borgerne forsvinder?

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Mit svar vil være et andet: De kommuner, som føler, at samarbejderne bliver for mange og for uoverskuelige, hvilket gør, at det bliver meget besværligt for deres borgere, vil typisk også være de kommuner, der begynder at diskutere en egentlig sammenlægning.

Det, der sådan set bare er vores pointe, er, at det er på deres initiativ. Altså hvis man lever i et papirløst ægteskab, kan det godt være, at man finder ud af, at det kræver ganske meget papir. Så kan det godt være, at man på et tidspunkt siger: Skulle vi ikke skifte alle de her bunker, vi nu har fået lavet os, ud med et stykke papir, nemlig

en vielsesattest? Det er jo parterne selv, det er jo de to mennesker, der selv beslutter, at nu vil de så det.

Det, der sådan set er hele pointen i det, jeg forsøger at plædere for, er, at det ikke er os, der trækker det ned over hovedet på kommunerne. Det er på kommunernes eget initiativ. Jeg har dyb respekt for kommuner, der siger, at de ikke vil have så mange forskellige samarbejder, men vil løse opgaven ved at lave en sammenlægning med to nabokommuner, så de kommer over 30.000 indbyggere og kan løse opgaven i den nye kommune, de så opretter.

(Kort bemærkning).

Marianne Jelved (RV):

Hr. Thulesen Dahl har nu to gange fra Folketingets talerstol her i formiddag deklameret, at Tony Blair har udskrevet folkeafstemning. Det har den britiske premierminister faktisk ikke. Han har lovet, at han vil gøre det. Det er jo sådan karakteristisk for hr. Thulesen Dahls måde at beskrive virkeligheden på.

Derfor vil jeg gerne spørge om en meget enkel ting: Dansk Folkeparti går ind for, at staten skal styre det samlede sygehusvæsen. Det er jo fair nok at have det standpunkt. Begrundelsen er, sådan som hr. Thulesen Dahl udtrykker den fra talerstolen, at borgerne får en ens behandling. Derfor spørger jeg hr. Thulesen Dahl: Hvad forstår Dansk Folkeparti ved ens behandling af borgerne i sygehusvæsenet? Jeg vil gerne bede om at få det uddybet.

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Nu har vi det sådan i Dansk Folkeparti, at der helst ikke skal være langt mellem politikeres løfter og det, de rent faktisk gør. I fru Marianne Jelveds verdensbillede kan det derfor godt være, at det, at en politiker udsteder et løfte, ikke skal tages for pålydende. Det synes vi det skal, og derfor har vi en meget tæt vej mellem sådan et løfte, og det mener man nok, og det vil man nok. Men nok om det. Sådan kan vi jo se forskelligt på den sag.

I forhold til sygehusene mener vi, og det kan man se, at der har været en klar udvikling i retning af, at folk vil derhen og behandles, hvor de får den bedste behandling. Folk vil ikke have, at de kommer på et sygehus, hvor de ikke får den mest optimale behandling, når de har behov for en behandling.

Det betyder jo, at hvis vi skal sikre, at vi også har en sygehusstruktur, der ikke er baseret på ganske få meget centraliserede sygehuse, så skal vi sikre, at der rundtomkring i landet gives nogle ordentlige tilbud til vore borgere, der sikrer os et decentralt placeret sygehusvæsen, altså på den måde at forstå, at vi stadig væk har de små sygehuse rundtomkring i landet. Det kræver efter vores opfattelse, at man i højere grad fra centralt hold sikrer lige præcis det, så alle borgere rundtomkring i landet får et ordentligt service-niveau.

(Kort bemærkning).

Marianne Jelved (RV):

Det kan vi jo alle sammen ønske os, og det vil jeg påstå også vil ske med den model, Det Radikale Venstre vil foretrække. Det er jo, hvad det er.

Jeg synes, borgerne har krav på at få at vide, hvad hr. Thulesen Dahl, jeg selv og andre politikere mener, når de siger ens behandling. Hvordan kan vi definere ens behandling? Kan vi afgøre det ved at se, hvordan borgerne vælger sygehus? Er det det, der bliver målestokken? Eller hvad skal borgerne forvente, når vi siger det?

Det har hr. Thulesen Dahl ikke svaret på.

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Når vi går til folketingsvalg og folk engagerer sig meget og specielt også i en debat om vore sygehuse, så udstikker vi jo nogle klare løfter om, hvad vi vil gøre på sygehusområdet. Det betyder også, at hvis det er statsligt forankret, så er der en langt klarere sammenhæng mellem de løfter, politikerne udsteder i forbindelse med et folketingsvalg, og det, der efterfølgende kan måles om de rent faktisk gør.

Det er jo i forbindelse med folketingsvalget, at der er den meget store folkelige debat, ikke i forbindelse med amtsrådsvalgene, hvor der desværre har været meget lidt debat om sygehusene. Det betyder så, at når man laver om på sygehusstrukturen, så er det, man får en meget, meget kraftig reaktion fra borgerne, fordi man nu gør noget andet end det, borgerne havde forventet.

Der tror vi på, at der kan komme en langt bedre diskussion op til folketingsvalgene, der også gør, at det, politikerne lover, kan man meget klarere se efterfølgende om også er det, der bliver gjort i praksis.

Det betyder så i forhold til fru Marianne Jelveds spørgsmål jo, at det også bliver meget nemmere at måle, om det, politikerne giver løfte om med hensyn til sygehusbetjeningen, bliver fulgt op efterfølgende, for det ligger et og samme sted. Det er ikke sådan, at folketingspolitikkerne lover en hel masse, som man så kan sige at amtsrådspolitikerne ikke gennemfører, eller omvendt. Nu ligger det samlet under Folketingets ansvar. Det synes vi vil være fornuftigt.

Tredje næstformand (Kaj Ikkast):

Der er på nuværende tidspunkt følgende noter: Fru Jytte Wittrock, fru Tove Videbæk, fru Anne Baastrup, hr. Jens Peter Vernersen, hr. Frank Jensen, fru Inger Bierbaum. Det er ca. ½ time.

Jeg skal her afbryde forhandlingen og udsætte mødet til kl. 13.00, hvor vi først går over til punkt 3 på dagsordenen: Spørgsmål til ministre. Efter spørgsmål til ministrene vil vi fortsætte med spørgsmål til hr. Kristian Thulesen Dahl.

Mødet udsat kl. 12.03

Mødet genoptaget kl. 13.00

Man gik først til dagsordenens punkt 3, som var:
3) Spørgsmål til ministre.

Meddelelser fra formanden

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Jeg skal gøre opmærksom op, at det af fru Anne Grete Holmsgaard under nr. 7 opførte spørgsmål til integrationsministeren, spørgsmål nr. S 3487, efter ønske fra spørgeren udgår til skriftlig besvarelse.

Så er det sat på plads.

Spørgetiden

Spm. nr. S 3106

1) Til statsministeren af:

Peter Skaarup (DF):

»Vil statsministeren tage initiativ til at få forfatningen husstandsomdelt, inden befolkningen

skal tage stilling til den ved en folkeafstemning?«

Peter Skaarup (DF):

Jeg vil gerne spørge statsministeren om et emne, der har med den eventuelt kommende forfatning at gøre.

Noget tyder på, at regeringscheferne måske bliver enige om en forfatning inden for den kommende periode under det irske formandskab, måske senere, men under alle omstændigheder må man forvente, at den danske befolkning skal til en folkeafstemning på et tidspunkt om den forfatning, som ligger i støbeskeen, og vi vil godt allerede nu spørge statsministeren ved den her lejlighed, om vi kan være sikre på, at regeringen vil tage initiativ til, at en sådan forfatning, der skal til folkeafstemning, kommer ud til borgerne, så alle kan forvise sig om, når den debat kommer, hvad forfatningen rent faktisk indeholder.

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Til hr. Peter Skaarup og andre, som allerede nu rejser spørgsmålet om en husstandsomdeling af en eventuel fremtidig EU-traktattekst, vil jeg sige: Lad os nu tage tingene i den rigtige og den naturlige rækkefølge.

Her og nu drejer det sig så om at afslutte forhandlingerne om en ny traktat. Samtidig står det klart, at efter regeringskonferencens afslutning vil befolkningen få lejlighed til at tage stilling til traktaten ved en folkeafstemning, og den nærmere tilrettelæggelse af denne folkeafstemning og oplysningsarbejdet i forbindelse med en sådan folkeafstemning er tiden ikke inde til at lægge sig fast på nu, hvor vi fortsat er midt i forhandlingerne om indholdet.

Peter Skaarup (DF):

Jeg forstår godt, at statsministeren ikke her i Folketingssalen nu, hvor vi ikke kender indholdet af forfatningen, vil fortælle, hvad Venstre og regeringen vil mene og gøre i forbindelse med en kampagne, men jeg synes ikke, det bør forhindre, at man allerede nu giver et klart tilsagn om, at alle husstande, alle borgere, der skal stemme ved en sådan folkeafstemning, får mulighed for ved selvsyn at sætte sig ind i forfatningen ved simpelt hen at have sort på hvidt, hvad det er, den indeholder. Der har vi for nylig haft en debat her i Folketinget om EU-spørgsmål, hvor Venstres ordfører, fru Charlotte Antonsen, meget overraskende, syntes jeg, meddelte, at det

ikke var nødvendigt at omdele en sådan forfatning til alle husstande, for vi havde jo internettet. Internettet er vældig godt, og det synes vi også i Dansk Folkeparti, men vi synes dog, at vi må erkende, at der er mange mennesker, der ikke har adgang til internettet, og derfor bør det være sådan, at alle sort på hvidt kan se, hvad indholdet af den forfatning, man skal stemme om, er.

Den garanti om en husstandsomdeling af indholdet af forfatningen burde man kunne give, uanset om man kender resultatet af de drøftelser, der er i EU-kredsen nu.

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen): Jeg synes altså, det er meget, meget tidligt at begynde at lægge sig fat på, hvordan oplysningsarbejdet skal finde sted, men jeg vil da gerne give hr. Peter Skaarup medhold i, at det skal tilrettelægges fuldstændig åbent. Der skal naturligvis være adgang til, at alle, der har ønske om at sætte sig ind i teksterne, skal have mulighed for det og også uden omkostninger. Det siger sig selv.

Men hvorfor vente, til den nye traktat ligger klar? Allerede nu er det sådan, at EU-konventets forslag til en ny traktat kan enhver få et gratis eksemplar af ved at rette henvendelse til Folketingets EU-oplysning. Så hver eneste, der måtte have lyst til at læse, hvad der står i forslaget, og det er ikke engang færdigt endnu, men altså alle, som gerne vil læse, hvad der står i forslaget, kan få lejlighed til det. Man kan bare henvende sig til Folketingets EU-oplysning, så får man et gratis eksemplar.

Kl. 13.05

Anden næstformand (Poul Nødgaard):
Hr. Søren Søndergaard som medspørger.

Søren Søndergaard (EL):
Jeg må indrømme, at jeg ikke helt kan forstå, at statsministeren ikke kan svare på et så relativt simpelt spørgsmål som, hvad statsministeren mener om en husstandsomdeling af en helt afgørende traktat.

Altså statsministeren udtaler sig om alt muligt mellem himmel og jord. I går med 60 års forsinkelse kritiserede statsministeren samarbejdspolitikken. Det var på tide, lidt for sent, men o.k. Altså statsministeren kan udtale sig om hvad som helst, men hvorfor kan statsministeren så ikke udtale sig om, hvorvidt statsministeren synes, det er en god idé?

Det er jo sådan, at vi tidligere, det ved statsministeren jo også, så vidt jeg husker med Venstres tilslutning – eller var Venstre imod det? Det kan statsministeren lige afklare, men jeg mener nu, det var med Venstres tilslutning – besluttede at lave en husstandsomdeling i forbindelse med en folkeafstemning.

Statsministeren må vel kunne sige, om statsministeren synes, at det er en god idé at gøre det samme igen. Det er jo ikke noget svært spørgsmål, vel?

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):
Først vil jeg gerne slå fast, at jeg deler det synspunkt, at der skal tilvejebringes materiale i forbindelse med en folkeafstemningskampagne, som gør det muligt for alle fuldstændig uden forhindringer at sætte sig ind i, hvad det er, det her drejer sig om. Selvfølgelig.

Vi har også tidligere været med til, det kan jeg godt bekræfte over for hr. Søren Søndergaard, at lave en husstandsomdeling af et traktatforslag. Jeg tror, det var tilbage i 1992.

Da der skulle stemmes om den såkaldte Amsterdamtraktat i 1998, benyttede man en anden fremgangsmåde, også i enighed blandt et bredt flertal af partier her i Folketinget. Da kunne enhver, der ønskede det, rekvirere et gratis eksemplar af traktatforslaget ved henvendelse til Folketingets EU-oplysning, altså akkurat den metode, som man kan bruge nu i forbindelse med EU-konventets traktatforslag.

Så der har altså været anvendt forskellige fremgangsmåder tidligere. Jeg er helt åben. Det, regeringen vil gøre, er at drøfte det med Folketingets partier, når den nye traktattekst måtte være færdig.

Søren Søndergaard (EL):
Det er stadig væk fint, at det skal drøftes med Folketingets partier, det er fint, at regeringen vil træffe sin beslutning i henhold til det, men det ændrer jo ikke ved, at statsministeren kunne have en holdning. Jeg går ud fra, at statsministeren vil lægge en holdning frem for Folketingets partier.

Eller er virkeligheden den, og man får den mistanke, netop når vi nu snakker om 1992, at det netop var de dårlige erfaringer fra 1992, som gør statsministeren så tilbageholdende med at støtte det her forslag. Altså i 1992 uddelte man jo rent faktisk Maastrichtaftalen, og da vælgerne så, hvad den indeholdt, så sagde de nej tak, og

siden har man ikke syntes, at det var en særlig god idé.

Altså er det, der gemmer sig bag statsministerens nølen her, at man i virkeligheden ikke er voldsomt interesseret i, at alle borgere helt automatisk kan få den ind ad brevsprækken, sådan at de i ro og mag kan sætte sig ind i, hvad den indeholder?

Eller hvad er baggrunden for, at statsministeren ikke kan svare på spørgsmålet?

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Jeg synes faktisk, jeg har svaret meget klart, nemlig at det er min bestemte opfattelse, at oplysningsmaterialet forud for en folkeafstemning skal være sådan, at alle har mulighed for at sætte sig ind i nøjagtig, hvad der står i det traktatforslag, der skal til afstemning. Naturligvis.

Det har der i tidens løb været mange forskellige modeller for, og det vil vi naturligvis drøfte med Folketingets partier, men lad os nu tage tingene i den rigtige rækkefølge. Altså lige i øjeblikket er vi koncentreret om at forhandle indholdet, hvor vi prøver at få det bedst mulige resultat. Lad os nu lige blive færdige med det, før vi så drøfter, hvordan vi tilrettelægger oplysningsarbejdet.

Der skal jo også på et eller andet tidspunkt tages stilling til, hvornår en folkeafstemning skal finde sted. Det er der heller ikke truffet beslutning om på nuværende tidspunkt. Så nu synes jeg altså, at hr. Søren Søndergaard og for den sags skyld også hr. Peter Skaarup skal tage tingene i den rigtige rækkefølge.

Peter Skaarup (DF):

Jeg må indrømme, at jeg også er forbløffet over, at statsministeren ikke fuldstændig klart kan acceptere, at selvfølgelig skal sådan en forfatning, som jeg synes det er og ikke en traktat, som statsministeren kalder det, omdeles til alle borgere.

Der er jo mange ældre mennesker, som af forskellige årsager ikke har forstand på og kendskab til internettet, og der er det jo klart, at de skal have den mulighed, som det er, at der kommer noget ind ad brevsprækken, så man rent faktisk et hundrede procent kan sætte sig ind i, hvad det handler om, og specielt når der er tale om en folkeafstemning, som måske er den sidste, som danskerne får om EU-spørgsmål. Det lægger nogle tilhængere vægt på at det måske bliver, fordi man vil lave noget fuldstændig nyt

og altomfattende i forhold til de tidligere traktater.

Det må stå klart, at en sådan forfatning skal omdeles til alle borgere, og det vil vi i hvert fald lægge vægt på.

Kl. 13.10

Så vil jeg spørge statsministeren, om statsministeren er enig med Venstres EU-ordfører, fru Charlotte Antonsen, der i Folketingssalen den 30. marts i år flere gange blev spurgt om muligheden for at omdele en sådan forfatning til borgere og hver gang svarede noget i retning af, at i disse internettider syntes hun ikke, at der er behov for at husstandsomdele noget som helst. Er statsministeren enig med Venstres EU-ordfører i, at når vi har internettet, så er det unødvendigt at omdele en forfatning, som skal til folkeafstemning, til alle borgere i Danmark?

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

For det første vil jeg gentage, hvad jeg allerede har sagt, at regeringen med åbent sind vil drøfte med Folketingets partier, hvordan oplysningsarbejdet tilrettelægges. Jeg lægger vægt på, at der kan være en bred enighed om måden at tilrettelægge oplysningsarbejdet på.

For det andet vil jeg gerne sige, at efter min opfattelse kan man ikke basere sig alene på internettet, for hr. Peter Skaarup har jo fuldstændig ret i, at der er mange i vores samfund, som af den ene eller den anden grund ikke har adgang eller ikke vil have adgang til internettet, så selvfølgelig kan man ikke basere sig alene på internettet.

På den anden side er det klart, at internettet da spiller en rolle i dag med hensyn til kommunikation. Allerede i dag er det sådan, at der er mulighed for at søge oplysninger på internettet for dem, der ønsker det, så man skal da ikke afvise internettet som kommunikationsmulighed. Men jeg er enig med hr. Peter Skaarup i, at man ikke kan basere sig alene på internettet.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Hr. Skaarup for et sidste spørgsmål.

Peter Skaarup (DF):

Men så ligger det vel også lige for at basere sig på andre ting end internettet ved at omdele en sådan forfatning. Er statsministeren ikke enig i, at den forfatning, som eventuelt kommer ud af det her – det er i hvert fald det, der ligger i konventets tekst – vil være så altomfattende og ny og anderledes end de traktater, som nærmest

har været lappeløsninger på eksisterende ting, den vil være så ny og anderledes og omfattende, at det er utrolig vigtigt, at alle borgere får hundrede procents mulighed for at sætte sig ind i, hvad indholdet egentlig er?

Mit andet spørgsmål er så: Vil statsministeren ikke anse det for det mest demokratiske, at vi alle sammen har lige muligheder for at sætte os ind i indholdet, og det handler for os at se ikke bare om, at man kan se noget på internettet, eller man kan gå hen på biblioteket og læse noget? Det handler om, at man får materialet ind ad døren og sort på hvidt, linje for linje kan læse, hvad vi stemmer om.

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Jeg er enig i, at alle skal have lige adgang til at søge de oplysninger, man ønsker. Men det er jo også meget individuelt, hvad det er for oplysninger, den enkelte ønsker. Nogle ønsker uddybende oplysninger om en ting, andre ønsker uddybende oplysninger om en anden ting. På det punkt synes jeg egentlig ikke, vi skal være formyndere for nogen.

Vi skal sikre, at der tilvejebringes de oplysninger, der skal til, for at befolkningen føler, at der er et tilfredsstillende grundlag at tage stilling på. Der vil vi som sagt drøfte med helt åbent sind med Folketingets partier, hvordan vi lægger det til rette. Der har som sagt været benyttet forskellige modeller i tidens løb, men under alle omstændigheder gælder det om, at enhver, der ønsker oplysning om, hvad der skal stemmes om, også kan få en sådan oplysning uden besværligheder.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 3623

2) Til statsministeren af:

Peter Skaarup (DF):

»Hvilke oplysninger kan statsministeren give om de retlige sanktioner, der er taget over for det belgiske politiske parti Vlaams Blok på baggrund af partiets politiske ytringer, og er statsministeren enig i, at sådanne indgreb i ytringsfriheden er bekymrende for demokratiet, uanset hvor i verden de finder sted?«

Peter Skaarup (DF):

Jeg vil godt bede statsministeren orientere om de sanktioner, der for nylig er indført ved en bel-

gisk ret imod et belgisk politisk parti, der hedder Vlaams Blok. Man kan være enig eller uenig med forskellige politiske partier, der stiller op til valg i forskellige EU-lande, men det, der for os er vigtigt, er, at partierne frit kan opstille. Og det er vel at mærke et land, som er fuldt demokratisk og medlem af EU, der er tale om.

Der vil jeg dels spørge, om statsministeren vil orientere om de sanktioner, som nu er indført ved en belgisk ret, der bl.a. betyder, at det politiske parti ikke kan få lov til at optræde i medierne, ikke kan få tilskud til sin virksomhed fra staten, som er den eneste mulighed for at få økonomi bag politiske partier i Belgien, dels vil jeg spørge, om det er noget, statsministeren vil tage afstand fra, at man på den måde forbyder politiske partier at virke demokratisk i Belgien.

Kl. 13.15

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Efter det, der er oplyst over for mig, har en domstol i byen Gent i sidste måned afsagt dom over tre foreninger med tilknytning til partiet Vlaams Blok. Hver af foreningerne er blevet idømt en bøde for overtrædelse af en belgisk lov fra 1981, der sanktionerer handlinger motiveret af racisme eller fremmedhad. Dommen kan i øvrigt appelleres.

Jeg vil ikke gå ind i den konkrete sag, men blot påpege, at det altså ikke er partiet Vlaams Blok, men derimod tre tilknyttede foreninger, der er blevet dømt.

Peter Skaarup (DF):

Vi må sige i Dansk Folkeparti, at vi finder det meget bekymrende, at ytrings- og forsamlingsfriheden på den måde krænkkes, som der er tale om i det her tilfælde.

Det er rigtigt, at det er tre tilknyttede foreninger til det politiske parti, men det er alligevel nogle tilknyttede foreninger, som har stor betydning for, at et politisk parti kan fungere, fordi man i Belgien har indrettet det politiske system sådan, at man er meget afhængig af, at sådanne foreninger kan virke og kan yde tilskud på forskellig vis til det politiske parti.

Derfor anser vi det for meget alvorligt, at man ser tilstande i et demokratisk land som det her, og vi anser det egentlig som en opfølgning på det, som Belgien også var fremme i skoene med, kan man godt sige, hvad angår sanktioner mod Østrig, mod de østrigske borgere, der stemte forkert ved et valg.

De var også meget skeptiske over for den danske regerings udlændingepolitik, efter at regeringen trådte til, og kritiserede den udlændingepolitik, som man vel nok kan sige har virket og på mange måder har fungeret rigtig godt, og som også har været inden for de internationale konventioner, som vi har tilsluttet os.

Derfor vil jeg spørge statsministeren, om statsministeren ikke kan undersøge nærmere, hvad der ligger bag det pågældende forbud, for det gør faktisk, at det parti, der i meningsmålingerne står til at vinde det kommende valg til Europa-Parlamentet og lokalvalg, ikke kan fungere, ikke kan optræde i medierne, og det er vel ikke særlig demokratisk.

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Hr. Peter Skaarup er jo udmærket klar over, at en regering i en retsstat ikke kan gå ind og blande sig i de afgørelser, der træffes ved domstolene. Det kan en regering ikke i det land, hvor den er regering; det kan en regering heller ikke i forhold til retsvæsenet i en anden stat, og derfor har jeg ingen planer om at blande mig i de afgørelser, der er truffet ved en belgisk domstol.

Peter Skaarup (DF):

Men der skal man huske, at det, som den belgiske regering har ønsket og nærmest er gået til valg på, er at blive målt på, om regeringen formåede at komme det såkaldte Vlaams Blok til livs. Så man kan roligt sige, at den belgiske regering efter al sandsynlighed arbejder meget aktivt for at få ødelagt det partis muligheder for at arbejde i Belgien.

Det får jo den praktiske konsekvens, at det er ulovligt at distribuere Vlaams Bloks publikationer, og der vil jeg spørge statsministeren, om det ikke er meget problematisk, hvis der fra anden hånd bliver vedtaget regler, eller der bliver afsagt domme, der vil betyde, at f.eks. et dansk politisk parti ikke måtte udgive sine publikationer.

Lad os nu sige, at man i sammenligning kunne kritisere partiet Venstre for at være kommet med forskellige holdninger på udlændingeområdet, som man ikke ønskede og derfor pludselig forbød det parti at distribuere dets publikationer, forbød det parti at optræde i radio og fjernsyn. Ville det ikke være fuldstændig grotesk at forestille sig? Og er det ikke på samme måde grotesk, at man i et andet land i EU nu forbyder et større politisk parti at markere dets holdninger i debatten?

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Jeg tror ikke, jeg kan føje meget mere til, hvad jeg allerede har sagt. Jeg har ikke til hensigt på nogen måde at blande mig i de afgørelser, der er truffet af en domstol i et andet land. Det eksempel, som hr. Peter Skaarup rejser, for så vidt angår forholdene her i landet, er jo et rent hypotetisk eksempel, som jeg slet ikke har fantasi til at forestille mig kunne opstå.

Kl. 13.20

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Hr. Skaarup for et sidste spørgsmål.

Peter Skaarup (DF):

Så vidt vi har forstået, har det politiske parti Vlaams Bloks brøde været, at man har udtalt, at udlændinge i Belgien skulle assimilere sig eller også forlade landet, altså skik følge eller land fly. Det er vel i den danske debat, som vi heldigvis har fordomsfrit på udlændingeområdet, en udtalelse, som mange borgere fra vidt forskellige samfundslag og politiske partier kunne komme med, at det er en holdning, man har, at man skal følge de skikke, landet har, ellers må man forlade det land. Det er brøden.

Der virker det meget krænkende, og det kan jeg godt forstå, på belgiske borgere, at man ikke har mulighed for at virke som politisk parti med de holdninger som ballast. Desuden får det den effekt, at man ikke kan udgive publikationer, man ikke kan opstille til valg, og man kan heller ikke deltage i mediedebatten om politiske spørgsmål, det er reelt en amputering af et politisk parti.

Mener statsministeren ikke, det er meget betænkeligt, at vi i et EU-land har en situation, hvor man afskærer et politisk parti, som altså har stor opslutning og står til at vinde et valg, dets muligheder for at arbejde demokratisk?

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Som sagt vil jeg ikke gå ind i den konkrete sag, som fortsat er under behandling i det belgiske justitsvæsen. Jeg vil blot generelt konstatere, at der jo også i dansk ret findes bestemmelser, der kriminaliserer racistiske eller fremmedfjendske ytringer, og det er bestemmelser, som er indført med henblik på at sikre Danmarks overholdelse af FN's konvention mod racediskrimination.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 3610

3) Til statsministeren af:

Aase D. Madsen (DF):

»Hvad vil statsministeren gøre for at få sat et endeligt punktum for barmarksværksagen, således at de økonomiske problemer løses for de resterende barmarksværker, hvis varmepriser endnu ikke er nedbragt til olieprisniveau, idet det er dybt uacceptabelt, at de politiske løfter, der er givet i denne ulykkelige sag, endnu ikke er fuldt ud indfriet?«

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Vil fru Aase D. Madsen begrunde?

Aase D. Madsen (DF):

Ja, det vil jeg gerne. Jeg ved jo, at statsministeren kender baggrunden for barmarksværkerne problemer og de politiske løfter, der er givet til værkerne og deres varmemeforbrugere, så det behøver jeg ikke at gentage her. Men nu har sagen kørt i over 5 år, og der er stadig ti værker, hvor forbrugerne fortsat betaler for meget for deres varme.

Derfor vil jeg spørge, om statsministeren vil tage initiativ til, at der nu findes løsninger, så vi kan få sat et endeligt slutpunktum for denne ulykkelige sag.

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Jeg vil gerne understrege, at der faktisk er gjort meget for at hjælpe barmarksværkerne ud af deres økonomiske problemer. I 2000 fik barmarksværkerne 250 mio. kr. fra staten, i 2003 kom den anden hjælpepakke på 85 mio. kr., og samtidig ændrede regeringen kraft-varme-beskatningen, så værkerne fik en økonomisk fordel. Denne hjælp har faktisk også virket.

Ud af 183 værker havde 78 væsentligt højere varmepriser for få år siden. I dag har kun ti værker økonomiske problemer. Så vi kan altså konstatere, at den indsats, der er gjort, bestemt har virket.

Aase D. Madsen (DF):

Det er jeg enig med statsministeren i, men det, jeg spørger om, er netop de sidste ti værker, som ministeren selv erkender stadig væk har et efterslæb.

I den forbindelse har jeg netop fået en henvendelse fra de ti værker, der kommer med nogle løsningsmodeller, og derfor vil jeg meget gerne høre, om statsministeren vil tage disse løsningsmodeller op og se på dem. Statsministeren

ryster på hovedet, det er jeg frygtelig ked af, men jeg vil gerne høre, om det er korrekt, at statsministeren totalt afviser det, jeg har sagt her.

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Jeg kan fuldstændig afkræfte, at jeg rystede på hovedet, selv om det måske lød sådan. Jeg kiggede bare i mine papirer, for jeg er meget åben over for at kigge på de forslag, der måtte komme.

For nærmere at afdække de ti værkers problemer, for vi taler om ti værker med særlige problemer, har regeringen i 2003 sendt et særligt rejsehold ud til hvert enkelt værk, og her er værkerne økonomi blevet endevendt sammen med et uafhængigt revisionsfirma, og de har modtaget råd om, hvordan de kan forbedre økonomien, og hvordan de kan sænke varmeprisen betydeligt.

Aase D. Madsen (DF):

Ja, men det er ikke holdbare løsninger. Folk skal indbetale, jeg tror 10.000 kr. mere eller noget i den stil. De holdbare løsninger er jo i det øjeblik, der er givet et løfte om, at det aldrig vil blive dyrere, hvis man tilsluttede sig barmarksværkerne, end hvis man har et almindeligt oliefyr hjemme hos sig selv. Det var det løfte, der blev givet politisk. Og hvis man gennemser de tal, der ligger her i denne henvendelse, så passer det ikke. Man er ikke kommet ned på den pris.

Kl. 13.25

Hvad årsagen kan være er jo for så vidt lidt ligegyldig, det er bare sådan, at løfterne skal holdes, og derfor beder jeg statsministeren om at se på det papir, der ligger her, så vi kan få sat et ordentligt slutpunktum for denne ulykkelige sag. Vil statsministeren det?

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Jeg tror nu først og fremmest, at det er økonomi- og erhvervsministeren det her sorterer under, og det tror jeg også at fru Aase D. Madsen allerede har drøftet med økonomi- og erhvervsministeren.

Efter hvad jeg har fået oplyst, er der anvist muligheder for, hvordan de resterende barmarksværker kan få nedbragt varmeprisen. Det såkaldte rejsehold har beregnet, hvordan bl.a. tilkobling af flere forbrugere og låneomlægning kan medvirke til at sænke varmeprisen. Hvis værkerne gennemfører de anbefalede initiativer, kan varmeprisen reduceres betydeligt. Jeg hå-

ber, at den sidste håndfuld værker kan fuldende den økonomiske genopretning.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Fru Aase D. Madsen har et spørgsmål mere, og det er det sidste.

Aase D. Madsen (DF):

Det er jo paradoksalt af statsministeren at bringe en løsningsmodel i spil med hensyn til at få flere tilsluttet, når de ligger med nogle kæmpehøje varmeregninger. Hvem vil dog tilslutte sig et varmeværk og betale en halv gang så meget, som hvis man havde sit eget oliefyr? Det er jo utopiske løsninger at komme frem med.

Nu prøver jeg at fremføre det her over for statsministeren, måske først til økonomi- og erhvervsministeren, men ellers må Dansk Folkeparti jo se, om vi kan finde et andet flertal her i Folketinget. Det er altså ikke særlig rart, at vi skal gøre det, men der er måske et andet flertal, som kan skaffe os den endelige løsning med hensyn til at få de sidste ti værker med. Det må jeg så se om jeg bliver nødt til at benytte mig af, desværre.

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Jeg synes, at fru Aase D. Madsen med stort udbytte kan drøfte denne sag med økonomi- og erhvervsministeren, som sagen jo sorterer under, det er faktisk ikke mig.

Økonomi- og erhvervsministeren oversendte i februar måned i år et notat til Folketingets Energipolitiske Udvalg, som nærmere redegjorde for resultatet af rejseholdets besøg. Rejseholdet peger på, at værkerne, ud over selv at gøre noget – det har jeg allerede været inde på – også har andre væsentlige muligheder.

Barmarksværkerne kan i fællesskab rette op på økonomien, bl.a. ved at samle deres gaskøb. I starten af 2004 blev gasmarkedet liberaliseret, og barmarksværkerne har mulighed for at danne en indkøbsforening med lavere købspris til følge. Barmarksværkerne kan også indgå drifts- og administrationsfællesskaber.

Så der ligger allerede et meget omfattende materiale, som også er sendt til Folketingets Energipolitiske Udvalg, og jeg synes ærlig talt, at fru Aase D. Madsen burde drøfte den sag med økonomi- og erhvervsministeren.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 3611

4) Til statsministeren af:

Aase D. Madsen (DF):

»Vil statsministeren foranledige, at den delredøgørelse om advokatundersøgelsen i forbindelse med barmarksværksagen, der blev lovet skulle foreligge omkring den 1. marts 2004 (jf. besvarelsen af spørgsmål nr. 44 af 12. januar 2004 fra Det Energipolitiske Udvalg), hurtigt bliver forelagt for Folketinget, ikke mindst set på baggrund af, at et enigt Folketing (jf. V 88 af 24. april 2003) pålagde regeringen at placere ansvaret for barmarksværkskandalen?«

Aase D. Madsen (DF):

Jeg vil gerne begrunde det. Som statsministeren jo også ved, har jeg rejst dette spørgsmål på grundlag af, at jeg ikke kunne få en redegørelse for den igangværende advokatundersøgelse om barmarksværksagen fra økonomi- og erhvervsministeren på trods af, at jeg har bedt om den flere gange.

På forunderlig vis dukker redegørelsen pludselig op – den er dateret den 5. maj – her 5 minutter før, jeg skal bede statsministeren om et svar på det. Det er jo herligt, at et onsdagsspørgsmål i Folketinget til statsministeren kan bringe den reaktion frem. I øvrigt er jeg ikke helt tilfreds, for selve redegørelsen fra advokaten er dateret den 19. marts, så det er jo altså lidt sent, den kommer frem. Men tak for, at den i øvrigt er kommet.

Jeg vil gerne høre, om statsministeren har noget at tilføje.

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Nej, det har jeg ikke, for økonomi- og erhvervsministeren har oplyst mig om, at der ikke foreligger en delredøgørelse. Men jeg er glad for, at fru Aase D. Madsen er tilfreds med det materiale, der er modtaget.

Aase D. Madsen (DF):

Jeg vil lige sige, at jeg fik den for 5 minutter siden, så jeg har jo ikke været i stand til at se, om materialet er godt nok.

I øvrigt vil jeg lige afrunde de spørgsmål, jeg har haft om barmarksværkerne. Jeg vil afrunde dem med et brev, som barmarksværkfonden modtog fra daværende folketingsmedlem hr. Anders Fogh Rasmussen den 1. juni 2001.

Nu sagde statsministeren, at statsministeren ikke havde noget ansvar for hele den her sag,

men da vil jeg lige citere fra det her brev: Såfremt vi danner regering efter valget, vil vi arbejde for en grundlæggende løsning af problemerne for de decentrale værker. Lappeløsninger duer ikke. Jeg er helt enig.

Kl. 13.30

Deri ligger vel, at vi nu skal have sat et endeligt punktum for alle de lappeløsninger, der ligger. Vi skal have sat punktum for den verserende sag, der også ligger hos Rigsrevisionen. Vi skal have ansvarspådragelsen opklaret. Vi skal i det hele taget have afslutte denne sag med, at vi får de sidste ti værker med. Lad os dog få et ordentligt tæppefald for denne her sag, der har været i 5 år. Er statsministeren enig i det?

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Jamen som det også fremgår af det brev, som fru Aase D. Madsen henviste til, har jeg været meget optaget af, at vi kunne finde en løsning for barmarksværkerne, og jeg er faktisk glad for at konstatere, at det også er lykkedes for langt de fleste barmarksværker at opnå en væsentlig bedre økonomisk situation.

Så har vi en lille restgruppe, som vi nu prøver at finde løsninger for, og det er det, vi har drøftet her. Vi tror, at der er muligheder, hvis man følger de anbefalinger, der er kommet fra det såkaldte rejsehold.

Aase D. Madsen (DF):

Det er jeg glad for. Når rejseholdet så har været ude en ekstra gang måske – jeg ved ikke, om man vil optage drøftelser med dem igen – så regner jeg med fra økonomi- og erhvervsministeren eller fra statsministeren at få svaret, at nu er sagen løst.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Statsministeren ønsker ikke ordet, og dermed er spørgsmålet sluttet.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 3621

5) Til statsministeren af:

Søren Søndergaard (EL):

»Vil statsministeren oplyse, hvor mange fanger de danske styrker i Irak har taget, samt hvad der er sket med dem, herunder hvor mange af dem der er blevet overdraget til det amerikanske militær?«

Søren Søndergaard (EL):

Den 16. april, altså i midten af april, stillede jeg fire spørgsmål til udenrigsministeren, herunder hvor mange fanger de danske styrker i Irak havde taget, og hvad der var sket med dem. Grunden til, at jeg stillede de spørgsmål, var jo, at man skal være både døv og blind eller også helt bevidst have valgt at lukke både øjne og ører for at have undgået at bemærke de mange oplysninger, der gennem længere tid er kommet frem om tilfælde af mord, tortur og ydmygelser begået af besættelsesmagten i Irak.

Nu kan man selvfølgelig spørge: Hvad kommer det Danmark ved? Det kommer jo Danmark ved, fordi Danmark er en del af besættelsesmagten i Irak. Vi er med til at besætte landet og er en del af den koalition, der holder landet besat. Derfor er det selvfølgelig generelt en ekstremt alvorlig sag for Danmark, men det er selvfølgelig også en ekstremt alvorlig sag, hvis det har noget at gøre med de fanger, som Danmark har taget.

Da jeg ikke havde fået noget svar fra udenrigsministeren efter de der 14 dage, så syntes jeg, at det sådan set var på tide, at vi kom videre i sagen, og derfor stillede jeg spørgsmålene i freldags til statsministeren, og statsministeren har så mulighed for at svare nu.

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Forsvarsministeriet har oplyst følgende, som jeg kan henholde mig til:

Ved de danske styrker i Irak tilbageholdes jævnlige civile personer, som efterfølgende overdrages til lokale myndigheder eller til den britiske styrke. Disse personer tilbageholdes typisk på grund af ulovlig våbenbesiddelse, tyveri eller anden form for kriminalitet.

Danmark har ikke taget krigsfanger i Irak. Samlet er der i perioden, fra den danske styrke blev indsat i Irak til den 21. april i år, tilbageholdt 178 personer. Heraf er 22 frigivet, 113 er overdraget til irakisk politi, og 43 er overdraget til Storbritannien.

Dette har hr. Søren Søndergaard så i øvrigt den 3. maj i år fået oplyst af udenrigsministeren i besvarelse af spørgsmål nr. S 3332, og jeg har ikke noget at føje til det.

Søren Søndergaard (EL):

Udenrigsministeren har så glemt at sende svaret til hr. Søren Søndergaard. Det er ved at blive undersøgt af Folketingets Præsidium i øjeblikket, hvad der er gået galt dér. Det er selvfølgelig me-

get interessant, at Ritzau kunne oplyse om det, inden svaret kom til spørgeren. Men lad det nu ligge. Nu får statsministeren så mulighed for at svare.

Jeg vil i forlængelse af statsministerens oplysning spørge, om statsministeren kan garantere, at ingen af de fanger – så kan man kalde dem krigsfanger, eller hvad man vil kalde dem, tilfangetagne – som de danske soldater har videregivet, er blevet udsat for tortur eller ydmygende behandling.

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Altså i lyset af de oplysninger, der er kommet frem på det seneste, skal man jo være meget forsigtig med at udstede garantier, når nu hr. Søren Søndergaard beder om det stærke udtryk, der hedder garantier.

Det, jeg kan oplyse, er, at de danske styrker i Irak lejlighedsvis fører tilsyn med de tilbageholdte, som danske styrker har overdraget til britiske styrker eller til lokale myndigheder. Forsvarskommandoen har ikke modtaget rapporter om, at de tilbageholdte, som danske styrker har overdraget, skulle have lidt overlast. Der er senest ført tilsyn med de tilbageholdte ved de britiske styrker den 30. april i år.

Kl. 13.35

Søren Søndergaard (EL):

Når nu statsministeren ikke kan garantere, at ingen af de fanger, som de danske soldater har videregivet, er blevet udsat for tortur eller ydmygende behandling, vil statsministeren så tage skridt til at sikre, at det bliver undersøgt, om de pågældende personer har været udsat for tortur eller ydmygende behandling, sådan at statsministeren på et senere tidspunkt kan garantere det?

Det er jo en relativt simpel operation. Der er jo tale om et relativt afgrænset antal mennesker, og man kan henvende sig til de mennesker og spørge, om de har noget at klage over. I modsætning til at henvende sig til de britiske myndigheder og spørge, om de har tortureret nogen, kan man henvende sig til de pågældende mennesker og spørge, om de har noget at klage over, og når det svar foreligger, kan statsministeren gå i Folketinget og forhåbentlig garantere, at de personer, som danske soldater har videregivet, ikke har lidt overlast.

Vil statsministeren sikre, at en sådan undersøgelse bliver gennemført?

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Jeg vil gerne understrege over for hr. Søren Søndergaard, at når jeg bruger det udtryk ikke garantere, er det jo kun, fordi jeg er vant til det forfærdelige ordkløveri hernede i Folketingssalen, som jo gør en temmelig forsigtig med, hvilke ord man bruger. Der ligger ikke i mit ordvalg, at der så skulle være oplysninger om, at der skulle have fundet mishandling sted af fanger, som af danske soldater er overgivet til briterne.

Som jeg oplyste, fører de danske styrker altså tilsyn med de tilbageholdte, som danske styrker har overdraget til britiske styrker eller til lokale myndigheder. I lyset af de seneste informationer, der er modtaget om behandling af visse irakiske fanger i fængslerne, må der naturligvis også fra dansk side være skærpet opmærksomhed, og jeg vil naturligvis overveje, hvordan vi kan, kan man sige, øge sikkerheden for, at der ikke sker noget, som er i strid med konventionerne, når det gælder de fanger, som er tilbageholdt af danske styrker.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Hr. Villy Søvnald som anmeldt medspørger.

Villy Søvnald (SF):

I forlængelse af dette: Kan vi være sikre på, at regeringen vil videregive oplysninger om tortur, hvis regeringen bliver bekendt med, at det forekommer? Vil statsministeren give den garanti?

Jeg tænker på, at USA's forsvarsminister, Rumsfeld, jo har kendt de billeder i 1 måned, han har holdt dem tilbage, har pålagt, at de skulle tilbageholdes, det er statsministeren formentlig bekendt med. Jeg tænker på, at den danske regering jo har fået oplysninger om tortur fra Amnesty International. Jeg tænker på rapporter, men regeringen har efter statsministerens oplysninger i går ikke læst de der rapporter; statsministeren var ikke vidende om, sagde statsministeren i går, at der forekom tortur.

Derfor spørgsmålet: Er det sådan, at regeringen vil komme frem med de oplysninger? De strider jo i nogen grad mod det glansbillede af krigen, som statsministeren har været med til at tegne, og derfor kunne man frygte, at regeringen havde en interesse i på linje med det amerikanske forsvarsministerium at holde sådan nogle oplysninger tilbage. Kan vi få garantien for, at det ikke sker?

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen): Her vil jeg til gengæld meget gerne bruge udtrykket garanti: Ja, det kan jeg garantere hr. Villy Søvndal for. Skulle vi komme i besiddelse af sådanne oplysninger, vil vi selvfølgelig ikke tøve med at videregive dem.

Lad mig så i forlængelse af den ordveksling, vi havde i går, som hr. Villy Søvndal nu vender tilbage til, sige, at min udtalelse jo afspejlede, at jeg ikke, før de modbydelige billeder kom frem, var bekendt med oplysninger om grov mishandling og tortur af irakiske fanger. Ligeledes har der heller ikke været en drøftelse af denne sag i regeringen.

Nu var det jo i går et spørgsmål, jeg ikke havde mulighed for at undersøge forud for spørgetimen. På baggrund af de oplysninger og de spørgsmål, som kom frem under spørgetimen, gik jeg selvfølgelig tilbage og undersøgte sagen og har fået oplyst, at både Udenrigsministeriet og Forsvarsministeriet tidligere har modtaget henvendelser fra Amnesty International.

Jeg vil gerne sige, at hvis min udtalelse er blevet opfattet, som om dette ikke var tilfældet, så beklager jeg meget at have bidraget til den misforståelse. Jeg udtalte mig som sagt alene om mit eget kendskab og om drøftelser af sagen i regeringen.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Hr. Villy Søvndal for sit sidste spørgsmål.

Villy Søvndal (SF):

Jeg er sådan set ikke så optaget af en beklagelse eller af en undskyldning, eller hvad man kunne kalde det, for sket er sket.

Kl. 13.40

Det, jeg er dybt foruroliget over og egentlig også vred over, er, at vi har en dansk regering, der har et særligt ansvar for, hvad der sker i Irak, på grund af at vi deltog i krigen, og fordi vi deltager i besættelsen.

Undskyld mig, men med den stak rapporter, der ligger, skal man være blind, og man skal være døv også i den offentlige debat, hvis man ikke har hørt om, at de her ting sker. De ting, der sker i f.eks. Basra, er, at fanger bliver kvalt, det er, at mennesker dør under varetægt – på linje med, at vi nu har fået de der afskyelige billeder af, hvad der sker der, hvor amerikanerne har svaret.

Jeg vil godt sige til statsministeren, at det foruroliger mig dybt, at i hele den side af krigen, som er med til at tegne et andet billede end det,

statsministeren har ønsket at tegne fra start, er regeringen stort set ligeglad. Det er vel også derfor, at statsministeren i går kunne svare, at han ikke var informeret. Man er fuldstændig ligeglad med de her irakiske fangers liv.

Jeg må spørge statsministeren: Hvordan skal vi kunne tro på, at man fremover vil holde øje med et område, hvor man har fået så klare meldinger uden overhovedet at foretage sig noget som helst?

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Jeg kan forsikre hr. Villy Søvndal om, at vi ikke er ligeglade, og jeg vil gerne gentage den kraftige fordømmelse af det passerede, som jeg kom med allerede i går. Jeg gentager det gerne: Jeg tager på det kraftigste afstand fra den brutale, nedværdigende, ydmygende behandling, som irakiske fanger har været udsat for, tilsyneladende af amerikanske og britiske soldater.

Man kan ikke stærkt nok tage afstand fra det, fordi det i den grad modarbejder alt det, vi gerne vil opnå i Irak, nemlig at få skabt et nyt, moderne og frit Irak, hvor der er respekt for det enkelte menneske og friheds- og menneskerettighederne. Det gør selvfølgelig ubodelig skade i den proces, at visse soldater så groft mishandler irakiske fanger. Det strider mod alt, hvad vi står for, og derfor kan man ikke stærkt nok tage afstand fra det.

Så jeg kan sige til hr. Villy Søvndal, at vi tager den her sag dybt, dybt alvorligt.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Så bliver det hr. Søndergaard for sit sidste spørgsmål.

Søren Søndergaard (EL):

Jeg vil bare sige til statsministeren, at det her ikke handler om ordkløveri. Det handler om, at den besættelsesmagt, som Danmark er en del af, myrder, torturerer og ydmyger fanger. Det er det, det handler om.

Jeg synes, at statsministeren skal svare på det spørgsmål, jeg stillede: Vil statsministeren tage initiativ til, at det bliver undersøgt konkret i forhold til hver enkelt, om de, vi har haft ansvar for, har været udsat for tortur eller for at blive ydmyget? Jeg synes, at statsministeren skal svare på det meget enkle spørgsmål, om han vil tage initiativ til, at der bliver foretaget den undersøgelse.

Så forstår jeg ikke, at statsministeren hele tiden snakker om, at det er i lyset af de seneste

oplysninger. Altså The Independent, 15. februar: En iraker dør i britisk varetægt, angivelig efter at syv andre er blevet sparket og slået af britiske soldater i Basra. The Guardian den 21. februar: 26-årig iraker dør i britisk varetægt; hans lig var fuld af blå mærker. 22. februar i The Independent: Irakisk skoleinspektør dør i britisk varetægt, fik tæsk med riffel under anholdelse. Den 27. februar: 16-årig drukner, efter britiske troppe har tvunget ham ud at svømme i en flod, han kunne ikke svømme osv. osv. osv.

Men jeg forstår, at når Udenrigsministeriet og Forsvarsministeriet får den slags rapporter, bliver de arkiveret lodret, for statsministeren kan stå her og sige, at det ikke er noget, han kender til. Han læser ikke The Independent, han læser ikke amerikanske aviser, han læser ikke engelske aviser, han ved ikke noget. Han læser ikke Amnestyrapporter, han får ingen oplysninger af Forsvarsministeriet, og han får ingen oplysninger af Udenrigsministeriet. Er det virkelig sådan, Danmark fører krig?

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Tiden er udløbet. Så er det statsministeren.

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Nu synes jeg, at hr. Søren Søndergaard lige skal dæmpe sig en lille smule. Jeg har i dag på det skarpeste taget afstand fra det, der er foregået.

Til det spørgsmål, som hr. Søren Søndergaard stillede, for resten var det jo en lidt ophidset kommentar, vil jeg gerne sige, at jeg vil tage en kontakt til forsvarsministeren med henblik på at sikre, at der i forbindelse med de tilsyn, som allerede føres fra de danske styrkers side, er der skærpet opmærksomhed om, hvorvidt de fanger, som er overladt til andre myndigheder af danske styrker, har lidt overlast. Jeg vil gerne sige til hr. Søren Søndergaard, at det initiativ til jeg tage, for det er klart, at vi ikke kan leve med den mindste usikkerhed på det punkt.

Kl. 13.45

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 3622

6) Til statsministeren af:

Søren Søndergaard (EL):

»Vil statsministeren oplyse, om Danmark er inkluderet, når amerikanske militærpersoner hævder at tale og handle på »koalitionens« vegne?«

Søren Søndergaard (EL):

For det første vil jeg godt sige tak for, at vi fik det svar fra statsministeren.

Jeg vil læse lidt op fra telegram fra Ritzau, der er kommet i dag:

»Fransk tv viste tirsdag optagelser af et amerikansk helikopterangreb, hvor tre tilsyneladende ubevæbnede irakere blev dræbt ... Optagelserne viser klart, hvordan irakerne blev dræbt en efter en. Den sidste bliver slået ihjel, mens han tydeligvis forsøgte at krybe i ly for skudde. Skarpskytten i helikopteren opdager, at manden kun er såret, men officeren beordrer ham til at skyde igen.

– Vent, der er en bevægelse ved lastbilen. Han er såret, sagde skarpskytten.

– Skyd ham. Skyd både lastbilen og ham, lød svaret fra landjorden.

Angrebet skulle have fundet sted 1. december 2001 på en ikke nærmere udpeget lokalitet. Den dag oplyste amerikanske talsmænd i Irak, at 46 irakere blev dræbt i kampe ved byen Samarra nord for hovedstaden Bagdad, og øjenvidner fortalte, at der blandt de dræbte var flere civile.«

Jeg synes, der er et behov for, at vi får et meget klart svar fra statsministeren på, hvad der er koalitionen ansvar, og hvad der er Danmarks ansvar. Hvornår er Danmark en del af koalitionen, og hvornår er Danmark ikke en del af koalitionen?

De her angreb er jo blevet fremlagt af amerikanske officerer som koalitionen angreb, så jeg synes, at vi har behov for en meget ekstrem klargøring af, hvornår Danmark har et ansvar og dermed er en del af koalitionen, og hvornår vi ikke er en del af koalitionen.

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Som det allerede tidligere er oplyst til hr. Søren Søndergaard, gør Danmarks støtte til den internationale koalition og deltagelse i den multinationale sikringsstyrke ikke Danmark medansvarlig for handlinger, der foretages af andre partnere. Det er allerede tidligere oplyst til hr. Søren Søndergaard i besvarelsen af spørgsmål nr. S 3115 stillet til udenrigsministeren den 2. maj. Jeg har ikke noget at føje til det.

Søren Søndergaard (EL):

Det er rigtigt, at vi har beskæftiget os med det her i en lang periode, og det er også rigtigt, at det, som statsministeren og udenrigsministeren har svaret, er: Vi stoler på vores koalitionspartnere; vi har ikke nogen anledning til at tro, at vo-

res koalitions partnere gør noget galt; vi er sikre på, at de overholder Genèvekonventionen. Statsministeren kan lige tjekke i svaret, så kan han se, at det er det, der står: Vi stoler på vores koalitions partnere, og vi har ikke anledning til andet.

Jeg synes jo nok, at der på det seneste selv for statsministeren burde være et par anledninger til at tvivle på, om nu koalitions partnerne England og USA rent faktisk overholder Genèvekonventionen. Det stiller jo altså sagen, synes jeg, i et noget andet lys, hvis det er sådan, at vi ser systematiske overtrædelser af Genèvekonventionen, systematiske krigsforbrydelser.

Jeg synes så, at det må rart i hvert fald for statsministeren over for USA at få krævet, at de vil holde op med at snakke om koalitionen, når de snakker om aktioner, som bl.a. indeholder noget som det, jeg læste op, og i stedet for snakke om de amerikanske styrkers aktioner, for jeg går ud fra, at Danmark er en del af koalitionen.

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

For nu for en sikkerheds skyld at gentage, hvad jeg allerede har sagt, og det fremgår altså af tidligere svar også givet til hr. Søren Søndergaard, så er det sådan, at det, at Danmark støtter den internationale koalition, ikke gør Danmark medansvarlig for de handlinger, der foretages af andre partnere. Sådan er det altså.

Villy Søvndal (SF):

Jeg ved godt, at det ikke er den nemmeste sag af verden at få statsministeren til at påtage sig et ansvar, men jeg vil alligevel godt forsøge.

Når man er med til som i Irak at overstyre et regime, som tilfældet var, og når Kofi Annan så, FN's generalsekretær, understreger, at besættelsesstyrkerne fra nu af har ansvaret, synes statsministeren så ikke, at han har et medansvar, når Falujahkrigen betyder 600 dræbte, en stor del af dem er ud fra alle de uafhængige oplysninger, vi har fået, fuldstændig uskyldige kvinder og børn.

Nu er vi ikke længere inde i fængslerne. Nu er vi uden for fængslerne. Synes statsministeren ikke, at han har noget som helst ansvar for de efter alle de internationale rapporter, vi har fået, ikkemilitært begrundede myrderier, hvor de opfattes som en ren hævnakt for de fire amerikanske sikkerhedsstyrkefolk, der blev dræbt?

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Svaret er nej. Danmark har omkring 500 soldater i Irak, som er stationeret i den sydlige del af Irak,

som arbejder inden for den britiske division i et område, hvor der er relativt ro og stabilitet, på en måde, hvor de danske soldater er i god kontakt med lokalbefolkningen, hvor de samarbejder med lokalbefolkningen om genopbygningen af de lokale områder, skoler, veje, vandforsyning, elforsyning, alle de praktiske ting, der skal til, for at irakerne i det daglige kan få et bedre liv.

Kl. 13.50

Det er det, den danske indsats går ud på, og det gør altså ikke de danske styrker i Irak medansvarlige for, hvad der måtte foregå i andre dele af Irak.

Villy Søvndal (SF):

Det er vi enige om. Jeg synes også, at det ville være fuldstændig skamløst at bebrejde de danske soldater, der er sendt ud, det, der sker. Næ, min adresse er statsministeren, nemlig at det er statsministeren, der politisk har tvunget de afgørelser igennem, som gør, at situationen i Irak i dag er, som den er. Det skal ikke vaskes af på danske soldater. Det er statsministerens ansvar.

Her vil jeg spørge: Vil statsministeren påtage sig det politiske ansvar, at han har et ansvar for sammen med statsministerens gode ven Bush, sammen med statsministerens gode ven Berlusconi og andre, at situationen har udviklet sig, som den har, og at statsministeren har en pligt til ved enhver given lejlighed, hvor han møder den amerikanske præsident, at sige, at han synes, at magtdemonstrationen i Falujah med hundredvis af uskyldige dræbte er i direkte modstrid med påstanden om, hvad man ville med den her aktion, på samme måde som det er tilfældet med fængslerne? Det er det politiske ansvar, jeg efterlyser fra statsministeren.

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Jeg synes, det er fantastisk at høre hr. Villy Søvndal rette skytset i en anden retning end der, hvor det måske retteligt burde rettes hen.

Hvem er det, der i øjeblikket prøver at skabe uro og ustabilitet gennem terrorvirksomhed i Irak? Det er ekstremistiske grupper. Det er grupper, som måske har været eller er tilhængere af den styrtede diktator, Saddam Hussein. Det er alle dem, som ikke ønsker, at Irak skal udvikle sig til at blive et frit, moderne og demokratisk samfund. Det er de middelalderlige kræfter, som ønsker, at gamle muslimske regler skal gælde og ligge som et mørke over det irakiske samfund. Det er alle dem, som ikke ønsker, at Irak

skal stå som et lysende eksempel på, at der kan skabes et demokrati i Mellemøsten. Det er alle de kræfter, der gennem terror mod uskyldige mennesker prøver at skabe uro og ustabilitet.

Jeg kunne godt ønske mig, at hr. Villy Søvndal en gang imellem rettede sine angreb mod dem, som de rettelig burde rettes imod.

Søren Søndergaard (EL):

For mit eget vedkommende vil jeg sige, at jeg har andre forventninger til folk, som hævder at bekende sig til demokratiske rettigheder, end jeg har til formørkede fundamentalister. Dem har jeg sådan set ikke nogen forventninger til. Men det synes jeg man bør kunne have til folk, der hævder at bekende sig til demokratiske rettigheder, til menneskerettighederne, som måske oven i købet har skrevet under på Genèvekonventionen. Derfor er det selvfølgelig en anden standard, der skal sættes der. Det er klart.

Før skulle der tre spørgsmål til, før statsministeren svarede. Nu kan vi så håbe, at tredje gang også her er lykkens gang. Jeg spørger statsministeren igen: Er Danmark en del af koalitionen? Det har statsministeren ikke svaret på. Er Danmark en del af den internationale koalition?

Hvis Danmark er en del af den internationale koalition, hvordan kan vi så frasige os et medansvar, når amerikanske generaler gang på gang står og fortæller, at angrebene i Falujah blev gennemført af koalitionen? Eller også siger de noget forkert, og så går jeg ud fra, at statsministeren vil bede dem om at holde op med at snakke om koalitionen, når de angriber civile og slår civile ihjel, børn og kvinder, og i stedet snakke om den amerikanske hær og selv tage ansvaret og lade være med at inddrage koalitionen.

Det spørgsmål, der står tilbage, som statsministeren stadig væk ikke har besvaret, er: Er Danmark en del af koalitionen? Ja eller nej.

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Danmark er del af en multinational sikringsstyrke stationeret med 500 soldater i den sydlige del af Irak, som hjælper med at genopbygge det irakiske samfund. Danske soldater har ikke deltaget i krigshandlinger omkring Falujah. Det er det rene teori, det er det rene ordkløveri, som hr. Søren Søndergaard her er ude i.

De danske soldater er stationeret et andet sted. De gør deres bedste for i samarbejde med den lokale irakiske befolkning at skabe bedre og mere tålelige forhold. Det er kendsgerningen om Danmarks indsats i Irak. Og det gør ikke Dan-

mark ansvarligt for handlinger begået af andre partnere andre steder.

Hvad kan man sige andet, end at der er et gammelt dansk udtryk, der hedder at tærskelanghalm. Det, hr. Villy Søvndal, og det, hr. Søren Søndergaard gør her onsdag efter onsdag, er at tærskelanghalm. Jeg tror kun, at jeg kan føje til: De, der tærsker langhalm, trækker sjældent det længste strå.

Kl. 13.55

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 3487

7) Til integrationsministeren af:

Anne Grete Holmsgaard (SF):

»Hvad vil ministeren foretage sig, for at Danmark lever op til resolutionen om kvindehandel fra FN's Menneskerettighedskommission (vedtaget den 19. april 2004), og hvad er der sket med de prostituerede kvinder, der er sendt retur til hjemlandet fra Danmark?«

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Som tidligere meddelt er dette spørgsmål overgået til skriftlig besvarelse.

Spm. nr. S 3624

8) Til kulturministeren af:

Naser Khader (RV):

»Hvad kan ministeren oplyse om status for den særlige udviklingspulje for filmområdet, hvor DR, TV 2 og Filminstituttet har indskudt midler for en 4-årig periode?«

Skriftlig begrundelse

Spørgeren er bekymret over, at ordningen – der skulle erstatte Dansk Novellefilm – fortsat ikke har finansieret nogle nye filmprojekter godt 1½ år efter, at ordningen blev indført. Ifølge pressen mener filmteknikere og instruktører ikke, at de aktuelle støttevilkår bidrager til, at der kan gennemføres filmprojekter i overensstemmelse med hensigterne i den flerårige filmaftale. Det er spørgerens indtryk, at problemerne især skyldes, at parterne ikke kan blive enige om en passende balance mellem rettighederne til de producerede værker og de reducerede honorarer,

som de aktuelle støttevilkår indeholder. Spørgeren mener, at »styregruppen« (DR, TV2 og Film-instituttet) nu har haft et passende tidsrum til at få løst problemerne selv i dialog med parterne, og at ministeren derfor bør tage initiativ til en løsning snarest muligt.

Naser Khader (RV):

Da vi indgik et filmforlig her for 1½ år siden i 2002, blev vi, forligspartierne, enige om at erstatte novellefilmordningen med en talentudviklingspulje, og så var det meningen, at Film-instituttet skulle give 75 mio. kr. og Danmarks Radio og TV 2 32 mio. kr. til ordningen. Det er en ordning, der skal gælde over 4 år, og ordningens primære formål er at udvikle nye instruktører, manuskriptforfattere og producenter.

Det, der er vigtigst ved den ordning, er selve talentet og ikke projektet. Jeg synes, det er en fremragende ordning. Den er enestående i verden. Men jeg har en bekymring, og det er, at man ikke har brugt nogen af de penge endnu. Så mit første spørgsmål til kulturministeren er: Hvad kan ministeren oplyse om status for denne pulje?

Kulturministeren (Brian Mikkelsen):

Som bekendt var det, som spørgeren også var inde på her, en målsætning i filmaftalen for perioden 2003-2006, at DR, TV 2 og Film-instituttet i fællesskab etablerede en ordning til fremme af talent inden for filmfiktion.

Første fase af denne målsætning blev gennemført i 2003. De tre institutioner har i fællesskab nedsat en styregruppe. Gruppen har udarbejdet en handlingsplan, fastsat støttevilkår og bemandet talentudviklingspuljen, således at der kunne åbnes for ansøgninger den 1. september 2003.

Anden fase, der går ud på at udbrede kendskabet og forankre ordningen i filmproduktionssektoren og talentmiljøerne, er i fuld gang. Det er en fase, der tager tid, og som kræver tilvænnelse og forståelse i produktions- og udviklingsmiljøet, fordi der er tale om en ny ordning, der på en række afgørende punkter adskiller sig fra de velkendte filmstøtteordninger.

Talentudvikling er først og fremmest et tilbud til nye og også mere erfarne talenter, hvor der gives mulighed for at udvikle og producere film, der ikke passer ind i de velkendte filmstøtteordninger. Projekterne indgår heller ikke i filmaftalens målsætninger om produktionsvolumen og markedsføring inden for spillefilm. Hensigten

er, at talenterne skal afsøge nye grænser i filmsproget og dermed skabe nye oplevelser for publikum i biografen eller foran tv-skærmen.

Men talentudviklingspuljen adskiller sig også ved den særlige ånd, som er knyttet til hele ordningen. Filosofien er, at det er et fælles anliggende for produktionsmiljøet, og de tre aftalepartnere er Danmarks Radio, TV 2 og Film-instituttet. Det er altså deres ansvar at udvikle fremtidens talenter. På den måde er det også et fælles ansvar at sikre dansk films overlevelse og videreudvikling på lang sigt.

Tredje fase er så allerede i gang. Talentpuljen har til dato modtaget mere end 100 henvendelser, hvoraf 50 er blevet til egentlige ansøgninger, og styregruppen forventer yderligere ca. 25 ansøgninger inden for den nærmeste fremtid. De første projekter er under udvikling, og det forventes, at de første produktioner snart vil blive iværksat.

Det er en misforståelse af den igangværende drøftelse i produktionsmiljøet, at vilkårene i talentprojekterne skulle forhindre talentordningen i at modtage og behandle ansøgninger. Film-instituttet har over for mig oplyst, at sagsbehandlingen ikke er påvirket af drøftelserne, og udviklingstiden for de enkelte projekter er helt normal.

Naser Khader (RV):

Min primære bekymring og mit hovedproblem er jo politisk. Jeg synes, det er et politisk problem, at der står 107 mio. kr., som har stået i 1½ år, og som ikke er blevet brugt. Det er det ene.

Det andet, jeg også synes er problematisk, er den der lukkethed, der er omkring hele processen. Jeg læste i dag i Berlingske Tidende, at Film-instituttet oplyser, at der er blevet givet støtte til et par projekter, men man vil ikke fortælle hvilke. Hvorfor denne lukkethed? Hvorfor denne hemmeligholdelse? Og hvorfor vil Film-instituttet og styregruppen ikke vise de modeller, de tager udgangspunkt i, hvordan et projekt skal se ud? Hvorfor skal der være hemmelighedskræmmeri omkring noget? Det kender vi ikke fra andre kulturområder.

Kulturministeren (Brian Mikkelsen):

Jamen der er jo ikke egentligt hemmelighedskræmmeri. Tingene foregår så åbent, som de overhovedet kan, men det er klart, at når man sender en ansøgning ind, så har man jo også som producent krav på en vis grad af integritet

og fortrolighed omkring sin ansøgning. Det tror jeg også at spørgeren vil have forståelse for.

Kl. 14.00

Jeg er da lige så frustreret, må jeg da sige, over, at der går denne her periode, inden man begynder at dele pengene ud, for meningen, da vi indgik aftalen, var, at vi skulle støtte talentudviklingsarbejdet ikke så hurtigt som muligt, men så hensigtsmæssigt som muligt. Og så er 1½ år jo altså lidt lang tid.

Men det har altså åbenbart taget en hel del tid at skabe accept og forståelse for ordningen og også at få produktionsmiljøet – det skal man også lige have med – til at se de nye muligheder. Og for mig at se bør vi som politiske opdragsgivere erkende, at forandringer tager tid, hvis de skal forankres på den rigtige måde.

Det er vigtigt at forstå her, at talentordningen jo skaber nogle nye former for partnerskaber mellem staten og tv-stationerne på den ene side og produktionsmiljøet på den anden.

Derfor skal vi politisk passe på at gå ind og blande os i sådanne fremtidige partnerskabsprojekter, for så risikerer vi det modsatte af vores hensigt, nemlig at diktere vilkårene med risiko for, at talentprojekterne bliver statslige bestillingsarbejder og ikke projekter, der fødes, udvikles og forankres i det private produktionsmiljø.

Det er altså et helt nyt koncept, vil jeg godt understrege, som skal have tid til at fødes og tid til at nurses og tid til at forankres.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 3625

9) Til kulturministeren af:

Naser Khader (RV):

»Hvilke konkrete tiltag vil ministeren tage initiativ til for at sikre, at der snarest muligt sker en justering af støttevilkårene, så de kan komme til at fremme projekter skabt af såvel nye som erfarne filmfolk, således som det var hensigten med ordningen i forligskredsen?«

Skriftlig begrundelse

Der henvises til begrundelse for spørgsmål nr. S 3624.

Naser Khader (RV):

Nu kan vi politikere ikke gå ind og blande os i detaljerne, men jeg synes godt, vi kan presse på for at speede processen op. Jeg synes, at processen har været for langsom, og det, jeg hører fra miljøet, er, at samarbejdet mellem dem, der finansierer ordningen, og interesserede producenter ikke har været helt optimalt.

Hvilke konkrete tiltag vil ministeren tage initiativ til for at sikre, at dette samarbejde bliver endnu mere optimalt i fremtiden? Og hvilke konkrete initiativer vil ministeren tage for at speede processen op?

Der er, som vi ser, og som vi har set i dag i Berlingske Tidende, mange, der har vist interesse, men processen har været for langsom.

Kulturministeren (Brian Mikkelsen):

Jeg har gjort det i løbet af den sidste periode, at jeg har holdt møder med folk fra miljøet omkring den her situation, som selvfølgelig har været frustrerende for alle parter.

Der er en politisk intention om at gøre noget for talentarbejdet. Pengene er til stede, der er en politisk vilje til at løse den store udfordring, det er at give plads til talenterne, både de erfarne og de helt nye. Nu har man så løst det, så derfor vil jeg sige som svar på spørgsmålet: overvældende lidt.

Styregruppen har altså gjort en del ud af at fastsætte beløbsgrænser for den støtte, der kan ydes til talentprojekterne. Beløbsgrænserne er baseret på, at talentprojekterne i sagens natur bør være billigere at producere end almindelige spillefilm netop for at understrege, at talentordningen ikke blot er en ny støtteordning for film erhvervet, men er et fælles ansvar for produktionsmiljøet og de tre aftagerinstitutioner. Det er ikke bare penge, vi lægger over til producenterne og siger: Værsgo, tag for jeg af retterne. Det er for at udvikle talenterne.

Der er imidlertid ikke tale om, at styregruppen vil fastsætte honorarer for filmarbejdere, der medvirker til projekter, eller vil fastsætte priserne for leje af udstyr. Nej, der er tale om, at styregruppen har fastsat, hvilke udgiftsposter der kan gives tilskud til, og hvor meget der maksimalt kan gives i tilskud. Herefter er det så op til produktionsmiljøet at sammensætte et projekt, hvis man ønsker at teste et nyt talent eller ønsker at afprøve en skæv idé for at manifestere et talent.

Lige nu foregår stadig væk de sidste drøftelser mellem producenter og filmarbejdere om,

hvordan talentprojekterne skal sammensættes økonomisk med hensyn til løn og fordeling af rettigheder til talentprojekterne. Og der er det vigtigt at understrege, at der skal instituttet og DR og TV 2 jo *ikke* være partnere i de projekter, men at styregruppen i den løbende dialog med partnerne selvfølgelig bestræber sig på, at man når til en forståelse.

Jeg er også orienteret om, at styregruppen her i begyndelsen af maj, altså efter at spørgsmålene er stillet, har foretaget enkelte justeringer i støttevilkårene, der skulle gøre det lettere at nå til en form for aftale. Jeg forventer derfor, at sagen kan afsluttes inden for den nærmeste fremtid, således at vi kan koncentrere os om det væsentligste. Det er at få sat talentprojekterne i søen, så vi kan komme i gang med talentarbejdet inden for filmens verden.

Naser Khader (RV):

Mener ministeren ikke, der er behov for yderligere justeringer? Det største praktiske problem ved ordningen er de satser, ordningen tilbyder til filmarbejdere som lydmand og fotografer. Ordningen tilbyder maks. 7.500 kr. om ugen til disse, men deres overenskomstnæssige løn ligger på omkring 8.000-9.000 kr. for en lydmand og 13.000-16.000 kr. for en god fotograf.

Kl. 14.05

Med disse satser er det simpelt hen svært for ikke at sige umuligt at få kvalificerede folk, da der jo bliver lavet masser af film i Danmark for tiden.

Desuden forsøger man at få folk til at arbejde under overenskomsten og måske begå socialt bedrageri ved at investere deres løn og så modtage sociale ydelser. Er der ikke behov for en justering, der kan hindre, at de, der søger, kan ende i en situation, hvor de er nødt til at begå socialt bedrageri?

Kulturministeren (Brian Mikkelsen):

Først er der at sige, at der altid vil være lidt støj på linjen, når det handler om økonomi, men overordnet set synes jeg, man skal holde sig for øje, at vi her har at gøre med en unik støtteordning, som er helt fantastisk i hele Europa. Alle europæiske lande kigger med misundelse på Danmark, fordi vi giver de muligheder for talenterne, og man burde sidde og klappe i sine små hænder og være begejstret for de muligheder, vi giver filmbranchen.

Så jeg forstår simpelt hen ikke det kævleri, der har været – det er henvendt til alle parter i

denne her sag, fordi det handler om partnerskaber. Det at man sætter nogle rammer for, hvad lønningerne skal være, er jo ikke ensbetydende med, at man skal udbetale lønninger på det niveau.

Et partnerskab kræver jo også, at eksempelvis producenten spæder til. Det er altså ikke staten, der skal finansiere hele talentfilmordningen. Det har aldrig været meningen. Det er jo ikke en ny filmstøtte. Det er talentfilmudvikling, og derfor vil det aldrig nogen sinde være sådan, at staten skal betale hele det projekt. Producenterne skal med, instruktørerne skal med.

Der er så sket nogle justeringer, og dem må man jo så have afvejet med hinanden. Jeg har sådan set været indifferent over for det, fordi jeg mener, at det jo er partnerskaber, det her.

Det er sket, siden spørgeren har stillet sine spørgsmål, og det er derfor, at spørgsmålene ikke er helt ajour. Der er sket nogle justeringer, som betyder, at man nu kan få støtte på op til hundrede procent af minimumslønningerne, som er fastsat i overenskomsten, under forudsætning af, at den samlede tilskudsramme for løn overholdes. Så der er altså ikke nogen problemer i det længere. De hundrede procent dikteret i den aftale, der nu vil blive indgået fremover.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Så er det sidste spørgsmål til hr. Naser Khader.

Naser Khader (RV):

Jeg synes, det er meget påfaldende, at der er sket så meget, siden vi sendte spørgsmålet til kulturministeren. Der er ellers ikke sket ret meget de sidste 1½ år, men her de sidste 14 dage er der sket en hel del. Det er lidt påfaldende. Jeg er meget tilfreds med det, der er sket.

Mit sidste spørgsmål er: Vil ministeren orientere Kulturudvalget regelmæssigt om, hvordan det går med denne ordning fremover?

Kulturministeren (Brian Mikkelsen):

Sådan lige for historieskrivningens skyld synes jeg, jeg skal sige, at de møder, jeg har haft med branchen, har jeg haft, før spørgsmålene blev stillet, så sagen har været på plads, før spørgsmålene blev stillet. At der så kommer spørgsmål indimellem, må spørgeren jo sådan set afgøre med sit eget temperament. Det er jo fair nok, når man er interesseret i ordningen. Men tingene har nu altså været på plads, og de har været i god gænge, og der har været regelmæssige møder

om det igennem en længere periode, så der er ingen problemer i den sag.

Selvfølgelig vil jeg holde forligskredsen orienteret. Jeg vil både sende til Kulturudvalget, og jeg vil sende til de forligspartnere, der er i filmaftalen, og sørge for, at alle ordførere selvfølgelig får en ajourføring om, hvor vi er henne med denne her aftale om det, som jo var afgørende i filmaftalen, nemlig at vi gav plads til talenterne, plads til udvikling.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Bortfaldne spørgsmål

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Spørgsmål nr. S 3532, der er stillet til skatteministeren, og S 3533, der er stillet til finansministeren af Anders Samuelsen, spørgsmål nr. S 3599, S 3600, S 3601, S 3602 og S 3603, der er stillet til indenrigs- og sundhedsministeren af Karen Jespersen, spørgsmål nr. S 3604, S 3605, S 3606 og S 3607, der er stillet til skatteministeren af Pernille Rosenkrantz-Theil, er taget tilbage af spørgerne. Spørgsmålene, der hermed er bortfaldet, lød således:

Spm. nr. S 3532

Til skatteministeren (26/4 2004) af:

Anders Samuelsen (RV):

»Vil ministeren redegøre for konsekvenserne for de offentlige finanser, beskæftigelsen samt arbejdsstyrken af – i en 10-årig periode – at holde det offentlige forbrug konstant (i faste priser) samt ændre satsreguleringen af overførselsindkomster til at følge inflationen, når budgetforbedringen herfra anvendes til at finansiere lettelser af top- mellem- og bundskatteprocenterne og om muligt en afskaffelse (i prioriteret rækkefølge og i takt med at budgetforbedringen indtræffer – dvs. der foretages kun lettelser svarende til finansieringen)?«

Spm. nr. S 3533

Til finansministeren (26/4 2004) af:

Anders Samuelsen (RV):

»Vil ministeren redegøre for, hvor stort underskuddet på de offentlige finanser, alt andet lige, ville blive, hvis man fra det ene år til det andet

sænkede skatteloftet, så ingen betaler mere end 50 pct. i skat af deres indkomst, inkl. arbejdsmarkedsbidrag?«

Spm. nr. S 3599

Til indenrigs- og sundhedsministeren (29/4 2004) af:

Karen Jespersen (S):

»Hvilke grupper vil kunne fritages for gebyr ved tolkning, foretages der en generel eller individuel afgrænsning, og hvis det er en generel afgrænsning er regeringen så indstillet på at gøre det muligt med en individuel dispensation i helt særlige tilfælde af hensyn til behandlingens kvalitet, og hvem skal afgrænse disse grupper og dermed afgøre, hvem der skal være omfattet af dispensation?«

Spm. nr. S 3600

Til indenrigs- og sundhedsministeren (29/4 2004) af:

Karen Jespersen (S):

»Hvordan afgrænser man torturofre, er det lægen, der skal bestemme, om der skal bruges tolk, og hvilken tolk der skal bruges, og vil patienterne kunne bruge børn som tolke?«

Spm. nr. S 3601

Til indenrigs- og sundhedsministeren (29/4 2004) af:

Karen Jespersen (S):

»Hvem har mulighed for at få gratis undervisning i dansk og gå op til dansksprøve, og hvor stort vil gebyret i givet fald kunne være?«

Spm. nr. S 3602

Til indenrigs- og sundhedsministeren (29/4 2004) af:

Karen Jespersen (S):

»Er den foreslåede beløbsramme vedrørende frit valg til de to rehabiliteringscentre forhandlet færdig med KL og Amtsrådsforeningen, hvordan vil mulighederne være for at genforhandle den økonomiske ramme, hvordan forventes transportudgifterne for patienterne at blive finansieret, og vil der eventuelt skulle betales ge-

byr ved fravær for behandling på rehabiliteringscentrene?»

Spm. nr. S 3603

Til indenrigs- og sundhedsministeren (29/4 2004) af:

Karen Jespersen (S):

»Hvad forstås der vedrørende gebyr ved udeblivelse fra behandling mere præcist ved undskyldelige forhold?»

Spm. nr. S 3604

Til skatteministeren (29/4 2004) af:

Pernille Rosenkrantz-Theil (EL):

»Kan ministeren bekræfte, at der er mulighed for skattespekulation ved, at en rederikoncern først lader skibe eje af selskab ejet af et datterselskab uden for tonnageskatningen, hvor der gennemføres afskrivninger efter de normale regler og opnås en skattefordel, og rederiet derefter overtager dette selskab, så skibene bliver omfattet af tonnageskatningen?»

Spm. nr. S 3605

Til skatteministeren (29/4 2004) af:

Pernille Rosenkrantz-Theil (EL):

»Kan ministeren bekræfte, at ministeren var bekendt med den mulighed, der er nævnt i spørgsmål nr. S 3604, da loven blev behandlet i Folketinget?»

Spm. nr. S 3606

Til skatteministeren (29/4 2004) af:

Pernille Rosenkrantz-Theil (EL):

»Kan ministeren bekræfte, at dette hul nu udnyttes, og vil ministeren fastholde vurderingen fra lovforslagets bemærkninger hvorefter tonnageskatteordningen i de første år skønnes at være omtrent provenuneutral?»

Spm. nr. S 3607

Til skatteministeren (29/4 2004) af:

Pernille Rosenkrantz-Theil (EL):

»Vil ministeren erkende, at der er tale om et skattehul, og hvornår vil regeringen tage initiativ til at få dette hul lukket?»

Man genoptog herefter behandlingen af dagsordenens punkt 1, som var:

1) Forespørgsel nr. 41:

Forespørgsel til indenrigs- og sundhedsministeren:

»Hvad kan ministeren oplyse om regeringens holdning til en strukturreform, herunder en vurdering af de økonomiske konsekvenser, konsekvenserne for service i lokalområder og konsekvenserne for borgernes muligheder for demokratisk indflydelse?»

Af Line Barfod (EL), Keld Albrechtsen (EL), Pernille Rosenkrantz-Theil (EL) og Søren Søndergaard (EL).

(Forespørgslen anmeldt 6/2 2004. Fremme af forespørgslen vedtaget 17/2 2004).

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Der mangler nogle ordførere, der ikke er nået tilbage til salen. Det beklages. Ministeren er til stede. (*Ophold*). Nu kommer hr. Kristian Thulesen Dahl som den frelsende engel, og han kommer på talerstolen nu.

Vi måtte afbryde spørgsmålene til hr. Kristian Thulesen Dahl inden frokostpausen, og dem genoptager vi nu.

Forhandlingen genoptoges

Kl. 14.10

(Kort bemærkning).

Jytte Wittrock (S):

Jeg vil gerne have lov til at spørge lidt ind til Dansk Folkepartis holdning til kulturens muligheder i det fremtidige kommunale billede. Hvordan har man i Dansk Folkeparti tænkt sig at sikre, at der er plads og energi til kulturelle aktiviteter lokalt? Jeg tænker lidt på, at man har haft nogle år med kulturaftaler i regionerne. Hvordan skal det være i fremtiden på det felt?

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Jeg skal beklage, at jeg kommer i sidste øjeblik. Vi har møde i Finansudvalget netop nu og samråd med justitsministeren om kriminalforsorgen og antallet af fængselspladser. Det er meget interessant, så jeg smuttede først til allersidst, da jeg så, at nu var det altså nødvendigt for at kunne være her.

I forhold til kulturen er det vores absolutte mening, at kommunerne sagtens kan varetage udbuddet af kulturelle tiltag – gerne kommuner, der samarbejder i det omfang man mener at have nogle kulturelle interesser, der går på tværs. Det mener vi bør være det bærende.

Vi har så forstået, at det ligesom på en række andre områder jo er fuldstændig åbent for forhandling. Hvis man er med på den grundstruktur, som ligger i det udspil, der er kommet, så er man også inviteret med til at finde ud af, præcis hvordan man så skaber rammerne for, at bl.a. kulturen kan trives på værdig vis. Den debat vil vi selvfølgelig også gå ind i.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Fru Jytte Wittrock for sin sidste korte bemærkning til hr. Thulesen Dahl.

(Kort bemærkning).

Jytte Wittrock (S):

Jeg spørger, fordi det er min erfaring, at mange af de her kulturelle initiativer starter lokalt, og det er også min erfaring, at hvis ikke der havde været et amt og et større område til at bakke op om det, så havde de aldrig nogen sinde fundet en form, som var bæredygtig.

Jeg kan tage et eksempel, som alle er bekendt med: Peter Schaufuss var vel aldrig kommet i gang i Holstebro, hvis ikke der havde været lokal opbakning, hvis ikke der havde været vilje til at støtte det hele vejen rundt. Det er kun et af de fyrtårne, som jeg synes vi kan være stolte af rundt omkring i landet, og jeg ønsker selvfølgelig, at der skal være mange flere, men kan være bekymret for, om man finder den styrke selv i større kommuner. Jeg tror ikke rigtig på det.

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Det er selvfølgelig en trossag, som vi kan være uenige om.

Mit udgangspunkt er, at den del af kulturen, som der virkelig er engagement til at få op at stå, kommer op at stå også i en ny struktur. Men det

er klart, at man helt naturligt vil kunne pege på en række eksempler, hvor de nuværende amter understøtter kulturelle tiltag, fordi amterne jo er der. Hvis man har en struktur, hvor amterne ikke er der, så vil de mennesker, der er ildsjæle og gerne vil have sat noget i gang, jo gå derhen – altså i den nye struktur – hvor man så kan prøve at søge støtte.

Så der er ikke noget mærkeligt ved, at vi i den nuværende struktur har mange kulturelle tilbud, der er understøttet af amterne; de vil i meget vidt omfang fremover være understøttet af kommunerne. Vi ser ikke det som noget uoverstigeligt problem.

(Kort bemærkning).

Inger Bierbaum (S):

Jeg vil gerne spørge ind til, hvad Dansk Folkepartis mening er om de lokalområder, som specielt har arbejdet med grænseoverskridende arbejde.

I Sønderjyllands Amt har amtspolitikerne gennem nogle år jo lavet et samarbejde, som hedder Sønderjylland/Slesvig, og det har været hårdt arbejde, men det er ved at komme godt i gænge nu, og man håber, at det bliver langt bedre.

Men efter den model, som nu er lagt frem, skal regionalpolitikere kun beskæftige sig med sygehuse, og hvem vil Dansk Folkeparti så sætte ind på det demokratiske niveau, som samarbejdet Sønderjylland/Slesvig står for i dag?

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Jeg kan huske dengang for ikke så mange år siden, hvor samarbejdet blev organiseret på den måde. Da var vi ikke synderlig begejstrede for det, og det var vi jo ikke, fordi vi ikke går ind for det her regionernes Europa, som det jo også er en del af, altså at EU forsøger at fremme det her med regioner på tværs af nationale landegrænser.

Vi synes, at udgangspunktet er nationen og det fællesskab, vi har der, og så er der jo en årelang tradition for, at man i det sønderjyske område har et utrolig godt og fornuftigt, pragmatisk forhold over grænsen i de mindretals-spørgsmål, der selvfølgelig rejser sig i et sådant område.

Derfor er jeg nok ikke den rette for fru Inger Bierbaum at spørge om det her, for jeg har aldrig syntes, det var en specielt god måde at organisere det på i Sønderjylland, sådan som man har

gjort det, og derfor synes jeg i sagens natur heller ikke, det er det største problem, at man ikke organiserer det sådan fremover.

Kl. 14.15

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Fru Inger Bierbaum for den sidste korte bemærkning til hr. Thulesen Dahl.

(Kort bemærkning).

Inger Bierbaum (S):

Jeg kan forstå det sådan, at hr. Kristian Thulesen Dahl er modstander af samarbejde over grænserne. Så kunne jeg spørge: Er man så fuldstændig ligeglad med det demokratiske samarbejde, som er bygget op i Sønderjylland eksempelvis, og det kan man godt skrotte eller smadre?

Så vil jeg gerne til sidst spørge: Hvad så med samarbejdet over Øresund, er der samme holdning der?

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Nej, men det er en mærkelig måde at debattere på at bruge det, jeg sagde, til at sige, at jeg er modstander af samarbejde over landegrænsen. Det sagde jeg jo ikke. Jeg sagde, at den måde, det præcis var organiseret på – det var det, spørgsmålet lød på – synes jeg ikke var den rigtige måde at gøre det på. Det er jo ikke det samme som, at jeg er modstander af det. Så skulle jeg alle de steder, hvor det ikke er bygget op på den måde, også være modstander af det. Det har jeg jo ikke sagt noget som helst om. Og derfor er det jo svært at få en dialog, hvis det er på de præmisser.

Jeg synes, man skal have et pragmatisk, fornuftigt samarbejde over landegrænsen om alle de spørgsmål, der er naturlige at rejse, og det er i meget høj grad et lokalt spørgsmål, som må afklares lokalt, dels hvad det er, man skal samarbejde om, dels i hvilken form man skal organisere det.

Så lød spørgsmålet, om jeg syntes, det er et stort problem, at man skal organisere det på en lidt anden måde i Sønderjylland end den måde, man har gjort det på. Nej, det gør jeg i sagens natur ikke, al den stund jeg aldrig har været særlig stor tilhænger af præcis den regionsdannelse, der er forekommet i Sønderjylland.

(Kort bemærkning).

Tove Videbæk (KD):

Hr. Thulesen Dahl udtaler i sin ordførertale, at nogle bare ønsker at bevare status quo, selvfølgelig underforstået, at de ikke ønsker at sluge udspillet råt, som det foreligger. Hr. Thulesen Dahl siger også, at intentionen er at gøre tingene bedre for den enkelte borger.

Men kan hr. Thulesen Dahl så forklare, hvordan man vil kunne gøre det bedre for borgerne, f.eks. hvis de bofællesskaber og væresteder, institutioner og behandlingssteder osv. bliver lukket, som de allersvageste i dag bliver serviceret af? Det drejer sig jo om de psykisk syge, stofmisbrugerne, de mest handicappede, autisterne, socialt belastede børn osv. osv. De steder ved vi jo som bekendt kun er garanteret 1 år efter reformens ikrafttræden.

Jeg vil lige føje et yderligere spørgsmål til: Hvordan vil hr. Thulesen Dahl løse opgaverne bedre i det nye system, når al viden og ekspertise faktisk bliver spredt for alle vinde til kommuner og stat?

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Jeg er ikke enig i, at en ny struktur betyder, at der lukkes institutioner, som det her nævnes. Behovet for institutionspladserne er der fortsat, og der er i regeringsoplægget sikret en overgangperiode for de institutioner, der nævnes.

Vi forhandler meget gerne om, hvorvidt man i endnu højere grad skal stille krav, der sikrer, at der til enhver tid er det tilstrækkelige udbud af pladser på de områder. Det er meget, meget vigtige spørgsmål, der rejses, det er meget vigtige samfundsborgere at tage vare på. Derfor kan det da være en utrolig god diskussion i forhandlingerne, hvordan man i endnu højere grad kan stille krav til kommunerne om, at det tilstrækkelige udbud er der. Det skal der ikke være nogen som helst tvivl om at der skal være.

Må jeg dernæst sige, at den mistro, der jo i virkeligheden er til hele det primærkommunale system i indlægget, deler jeg ikke, altså det her med, at man ikke i en kommune er interesseret i, at ens egne borgere får de tilbud, som er nødvendige. Sagt igen: Er der behov for, at vi får strammet kravene i forhold til at sikre det tilstrækkelige udbud, så er vi jo fuldstændig med på at tage den tråd op.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Fru Tove Videbæk for et sidste spørgsmål.

(Kort bemærkning).

Tove Videbæk (KD):

Det er i forlængelse af et spørgsmål, som fru Sandy Brinck stillede før middag.

Jeg blev virkelig bekymret over at høre hr. Kristian Thulesen Dahls svar til fru Sandy Brinck vedrørende de psykisk syge patienter. Hvordan vil hr. Kristian Thulesen Dahl dog sikre de psykisk syge den helhed i behandlingen, som der tales om at man gerne vil opnå via denne her reform? Hvordan vil man sikre denne helhed, for de to psykiatrier, som der er tale om, hænger jo uløseligt sammen som forbundne kar, og sammenhængen mellem dem er en nødvendighed for behandlingssucces på det her område?

Det er nødvendigt at sikre kontinuitet i psykiatrien for de psykisk syge. Og sådan som jeg ser det, er det mest naturlige for at opnå kontinuitet jo ikke at splitte det op på to områder.

Hvordan ser hr. Kristian Thulesen Dahl på det? Kan vi ikke få nogle uddybende bemærkninger om det, sådan at både fru Sandy Brinck og jeg kan blive trygge i, at de psykisk syge nok skal blive behandlet endnu bedre end nu?

Kl. 14.20

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Hvis vi skræller det polemiske af den diskussion, der har været om det psykiatriske område, så tror jeg, at vi bør kunne berolige hinanden i forhold til at betragte det som et utrolig vigtigt område og i forhold til at sørge for, at det bliver sikret tilstrækkeligt fremover, gerne på en måde, så de, der kommer i berøring med det psykiatriske system, ser forbedringer i den nye struktur.

Der, hvor man så vil kunne sige at der jo kan komme mere sammenhæng, er jo bl.a. på det socialpsykiatriske område, hvor vi jo godt ved at der i dag er ting, der løses i kommunen, og ting, der løses i amtsligt regi, og hvor det at samle det i kommunen kan skabe en større helhed omkring det.

Så jeg håber bare, at den udveksling af bemærkninger, vi har her, og også den, vi havde før frokost, gør, at vi i fællesskab finder ordentlige løsninger frem for at beskyldte hinanden for ikke at ville det bedste på det område, for det tror jeg vi vil, og det tror jeg egentlig også at de forhandlinger, der har været i andre sammenhænge om de psykiatriske patienters vilkår, har vist.

(Kort bemærkning).

Anne Baastrup SF):

For SF er det vigtigt i forbindelse med den her reform, at de svageste ikke mister deres muligheder for at få et ordentligt liv.

Der har vi haft nogle diskussioner omkring specialundervisning til børn, den særlige specialundervisning, som jo ofte rent geografisk ligger placeret i en enkelt kommune, men regionalt tilhører amtet, og hvor det er amtet, der driver den.

Der er så et forslag om, at der skal være en overgangsordning på 1 år, måske lidt længere. Og begrundelsen er jo, at man ikke skal risikere den usikkerhed i implementeringen af hele den her reform. Men det, vi hører nu fra forældre, der har anbragt deres barn på en specialundervisningsinstitution, er, at de er bange for, at deres barn ikke får den tilstrækkelige undervisning i fremtiden.

Så siger hr. Kristian Thulesen Dahl: Jamen hvorfor skulle kommunen ikke varetage sine egne borgeres interesser? Problemet er bare, at der er institutioner anbragt, hvor der ikke er børn fra den kommune, som institutionen ligger i. Hvad har hr. Kristian Thulesen Dahl af kommentarer dertil?

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Det helt afgørende, når vi taler om vidtgående specialundervisning, er jo at give det unge menneske den hjælp, der skal til for at komme tilbage og fungere på de præmisser, der jo i øvrigt gælder i de tilbud, der gives.

Grænsen for, hvornår man i virkeligheden skal visiteres til en institution af den her karakter, og hvornår man kan komme tilbage igen, er jo en grænsedragning, der af og til er utrolig svær at finde ud af. Derfor er det så vigtigt, synes jeg, at der er en helhed i det her, så det er den samme myndighed, det samme sted, man følger det unge menneske.

Så er det jo fuldstændig rigtigt, at der er et fagligt miljø skabt omkring de her institutioner, som vi også mener ikke skal gå tabt. Det er jo derfor, institutionen så også skal drives videre med de kræfter, der er, og den viden, der er.

Udgangspunktet er selvfølgelig, at det er den kommune, institutionen ligger i, der må drive den videre, fordi alt andet ville være ulogisk. Og så vil det være sådan, at somme tider er der så unge mennesker fra den kommune på institutio-

nen, somme tider er der ikke, det vil jo veksle over tid, det vil jo være forskelligt.

Derfor vil det være mærkeligt at tage en status quo-situation på et givent tidspunkt og sige, at det er udtryk for, om den kommune vil have personer på den institution eller ej, for det kan have forandret sig 2 måneder senere.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Fru Anne Baastrup for en sidste bemærkning.

(Kort bemærkning).

Anne Baastrup (SF):

Det kommer bag på mig, at Dansk Folkeparti mener, at samtlige børn, der er i et specialundervisningstilbud, nu skal revideres med henblik på at vende tilbage til den folkeskole, som ikke kan rumme dem. Det kommer bag på mig.

Det, der så er problemet for den her kommune, der har en institution, hvor de ikke selv har anbragt børn – og det kan jo godt være meget små kommuner i Dansk Folkepartis optik – er, at sådan en kommune på 6.500 indbyggere kan have en institution på 15 pladser, hvor hver enkelt plads koster måske 1 mio. kr. Hvis den kommune har to tomme pladser, kan man stå i en situation, hvor det i virkeligheden koster i størrelsesordenen et procentpoint i skatten.

Har hr. Kristian Thulesen Dahl forståelse for, hvilke problemer der ligger i det for en lille kommune – og den kan for min skyld også godt være på 30.000 indbyggere – der skal drive en institution? De har ikke et eneste barn i den der institution, og samtlige de ansatte, der er der, kommer fra andre kommuner. Hvorfor skulle den kommune så drive den institution videre? Når man samtidig, som hr. Kristian Thulesen lægger op til, har med i billedet, at alle skal revideres med henblik på at komme tilbage til egen skole.

Kl. 14.25

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Jeg har ikke sagt, at alle skal revideres, vil jeg gerne sige til fru Anne Baastrup. Jeg har sagt, at det er ganske normalt i et forløb. Når man sidder i en kommunalbestyrelse eller i børne- og kulturudvalget, eller hvor man nu forholder sig til en given sag, hvor den bliver bragt op i det kommunale system, og man forholder sig til, at her har vi altså et ungt menneske, som nu skal ind på sådan en institution, så er det jo lige så naturligt, at man også hele tiden vurderer, hvor-

når man kan bringe den person tilbage i den eksisterende folkeskole igen.

Hensigten er jo ikke, at man permanent er på en institution for vidtgående specialundervisning. Hensigten er, at man får de redskaber og bliver hjulpet i den periode, hvor det er nødvendigt. Men man må da hele tiden vurdere den unges muligheder for lige præcis at have tilegnet sig de ressourcer, der skal til for at kunne klare sig på de vilkår, der i øvrigt gælder. Det må da være det, der hele tiden er målsætningen. Ellers er der et eller andet, jeg fuldstændig har misforstået om SF's holdning til det.

Så siger jeg også, som jeg sagde til fru Tove Videbæk, at der er et behov for, at vi i forhandlingerne i højere grad får sikkerhed for, at det udbud, der nødvendigvis skal være, er til stede i den kommunale måde at løse det på, så ser vi meget gerne på, hvordan vi kan stramme de krav til kommunerne. Vi skal jo selvfølgelig altid på et eller andet niveau sikre, at der er et tilstrækkeligt udbud til de børn på det her område.

(Kort bemærkning).

Jens Peter Vernersen (S):

Nu har jeg forstået det sådan, at hr. Kristian Thulesen Dahl stort set er tilfreds med oplægget, sådan som det ligger. Der er ikke stillet væsentlige spørgsmål til indholdet.

Gør det slet ikke indtryk på hr. Kristian Thulesen Dahl, når fire Venstrefolketingsmedlemmer så sent som den 20. april, for 15 dage siden, skrev det, som jeg tidligere citerede, nemlig at det ville være skadeligt for Vestjylland, og dermed også for Sønderjylland, for Bornholm, for Lolland-Falster, for Vestsjælland, hvis man lægger sådan en model frem, som der lige præcis er blevet lagt frem her?

Man skriver her, at man ikke skal forvente, at resultater skabes fra København. Endvidere skriver man, at regionerne, der kun er sygehusregioner, vil være den sikre vej mod koncentration østpå og afvikling af de ydre regioner som Nordjylland, som Vestjylland, som Lolland-Falster, som Vestsjælland.

Det må da gøre et vist indtryk, at folk ser på det på den måde. Og det er jo altså kolleger til hr. Thulesen Dahl og til mig her i Folketinget, nemlig fru Hanne Severinsen, det er hr. Jens Kirk, det er hr. Søren Gade, der nu er forsvarsminister, og det er hr. Christian Lund Jepsen, der så præcist beskriver det her.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Taletiden er udløbet.

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Nu har jeg faktisk haft den anke over for regeringens forslag, at jeg slet ikke synes, at regionerne skulle være der. Man kan sige, at det egentlig er sådan en større grundlæggende kritik, jeg er kommet med, hvad det angår. Så det med, at det hele bare lå lige på den flade, og at jeg var så, jeg tror, man brugte betegnelsen lalleglad tidligere på dagen i forbindelse med mit ordførerindlæg, så er der dog lige den modifikation, som nok ikke er helt uvæsentlig, i det, vi har sagt.

Den anden ting, der bliver spurgt om, om det gør specielt indtryk på mig, at der er fire medlemmer af Venstres folketingsgruppe, der ytrer nogle meninger i et brev, eller hvad det var, så nej, ikke synderligt, det må jeg sige. Men selvfølgelig er det altid væsentligt og interessant, hvad folketingsmedlemmer beskæftiger sig med. Vi skulle jo helst være, var det udtrykket gode kammerater, hr. Aage Frandsen brugte i en anden debat, der relaterede sig til den nu tidligere forsvarsminister. Deri ligger jo også, at vi har respekt for hinandens synspunkter og lytter til dem, så i det omfang lytter jeg selvfølgelig også til, hvad fire medlemmer af Venstres folketingsgruppe mener.

Men jeg lytter altså også til, hvad der siges uden for huset, som det også er kommet til udtryk i min tidligere besvarelse.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Hr. Vernersen for en sidste kort bemærkning.

(Kort bemærkning).

Jens Peter Vernersen (S):

Det er jo rigtigt, at det er fire folketingsmedlemmer, men det er også indholdet af det, man siger, nemlig at det er en afvikling af disse regioner. Det synes jeg måske også, at hr. Thulesen Dahl skulle have lyttet lidt til.

Det problem, der også er i det, er jo, at nu får man sådan en sygehusmodel, som helt givet vil betyde en centralisering. Det står der også i oplægget. Og hvad medfører sådan en centralisering? Det må jeg spørge hr. Thulesen Dahl om. Det medfører vel, det må hr. Thulesen Dahl vel være enig i, at disse mange regionale sygehuse, der i dag varetager 90 pct. af opgaverne, udtynnes, fordi specialerne flyttes til det centrum, der

nu måtte være, hvad enten det er Aalborg, Århus, eller det er Fyn.

Kl. 14.30

Det betyder, at de regionale sygehuse som Viborg, Holstebro, Herning og videre nedover udtynnes for opgaver. Så vil de også blive udtynnet for personale, og så bliver der altså ganske små sygehuse tilbage.

Tror hr. Thulesen Dahl virkelig, at det er godt for en region at se sådan en udvikling? Jeg synes faktisk, at man burde gå lidt dybere ned i det her og vurdere konsekvensen, i stedet for, som man også oplever i denne her sag, at hr. Thulesen Dahl bare løber i halen på Venstre og De Konservative.

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Jamen hvis man løber i rundkreds, er der ikke nødvendigvis nogen, der kan se, hvem der løber efter hvem.

Men sagen er, at det egentlig er noget værre vås, hr. Vernersen gør sig til talsmand for her. At det, at man alene diskuterer, hvor bemyndigelsen til at træffe beslutninger om, hvor en given ting skal ligge, skulle medføre en øgning af nogle ressourcer ét sted og nogle nedlæggelser af nogle andre eller noget helt tredje, er der jo ingen, der kan sige.

Hvis vi virkelig kigger sagligt på det, så er det jo sådan, at hvis man følger vores tanker og laver et statsligt sygehusvæsen, så kan det jo lige præcis få den modsatte effekt. Hvis der nu her i Folketinget er stemning for, at vi tilfører Viborg Sygehus ressourcer, hvis der er stemning for, at vi tilfører ressourcer til de sygehuse, der ligger ude, hvor det måske kan være lidt svært at få tingene til at køre arbejdsmæssigt osv., og hvis vi siger, at der er det et mål, at vi tilfører midler, så kan vi jo gøre det. Selvfølgelig kan man det, hvis det er et statsligt sygehusvæsen, og det er os, der har kompetencen.

Så hr. Vernersen er givet ude i nogle konklusioner om, hvad en socialdemokratisk regering ville gøre, hvis de fik magten og havde muligheden for at gøre på sygehusområdet, som de ville. Dem behøver vi jo ikke at dele.

(Kort bemærkning).

Bjarne Laustsen (S):

Jeg ville gerne spørge Dansk Folkeparti og hr. Kristian Thulesen Dahl om kulturen og om, hvordan det kommer til at hænge sammen i Dansk Folkepartis optik, når man mister regio-

nerne. Hvem skal så være lokomotivet, hvem skal trække kulturen ude i de lokale områder?

Jeg har set på, hvad Dansk Folkeparti har foreslået, Dansk Folkeparti har jo også enkelte repræsentanter ude i de lokale byråd. Hvordan ser initiativerne ud fra Dansk Folkeparti og de lokale repræsentanter, man har derude, for at stemme for bevillinger til kulturen og understøtte de aktiviteter, der foregår derude lokalt?

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Hvordan folk stemmer i en konkret sag, må man spørge de pågældende om. Jeg kan jo ikke stå og sige, hvordan en socialdemokratisk repræsentant eller en DF-repræsentant i en given kommunalbestyrelse eller i et amtsråd vil vurdere en konkret ansøgning om en kulturbevilling. Det kommer jo nok an på, hvor presset man synes man er på økonomien. I nogle situationer vil vi anbefale, at pengene bruges på de ældre, frem for på et givet kulturtilbud, men sådan kan vi jo vurdere de politiske ting forskelligt.

Jeg har svaret tidligere også i forbindelse med kulturen, at jeg ikke ser det store problem i, at vi ikke har et amtsledet regionalt niveau, der tager sig af kulturen. Jeg mener sagtens, at kommunerne kan tage sig af det, og i det omfang det er kommunegrænseoverskridende, jamen så må kommunerne løse det ved at kigge over grænsen og tale med nabokommuner om i fællesskab at understøtte et kulturtilbud.

(Kort bemærkning).

Bjarne Laustsen (S):

Jeg ville bare gerne have at vide, om Dansk Folkeparti har taget nogen som helst initiativer for at styrke det lokale kulturliv, bare ét eksempel. Én ting er, hvordan man har stemt til de ting, andre har gjort, men nu spørger jeg til Dansk Folkepartis kulturpolitik, og om man har fremlagt nogle forslag ude i lokalområderne. Det, jeg frygter, er jo, at hvis man ikke har nogen til at tage sig af det brede, så bliver det bare sådan, at det er staten, der har en kulturpolitik og nogle ting i hovedstaden og i de store byer.

Det, jeg spørger til, er det lokale kulturliv, og der vil jeg gerne høre, hvordan Dansk Folkeparti vil klare det uden regionerne. Det er det, spørgsmålet drejer sig om.

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Vi er jo blevet beskyldt for i anden sammenhæng at stemme for ganske mange budgetter rundtomkring i kommunerne og også i nogle amter, og jeg kan da se, at der i en del af de budgetter faktisk er afsat bevillinger til kulturlivet. Så i et eller andet omfang har vores folk åbnet ude lokalt vurderet, at de ville stemme for bevillinger til museer eller til kulturarrangementer eller lignende.

Det er et lokalt valg, det er ikke noget, jeg her fra Folketingets talerstol skal sætte mig til dommer over. Jeg er helt tryk ved, at man lokalt finder ud af, hvad man lokalt vil gøre.

Det, vi tager stilling til herindefra, er selvfølgelig, i hvilket omfang vi mener staten skal yde bidrag til et aktivt kulturliv, og det gør vi jo på alle mulige ledder og kanter.

Fjerde næstformand (Margrete Auken):

Så er det hr. Knud Erik Kirkegaard som ordfører.

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Er der ikke flere, der vil stille spørgsmål?

Kl. 14.35

Knud Erik Kirkegaard (KF):

Ja, alt får en ende, også denne udspørgen af hr. Kristian Thulesen Dahl, og så må vi andre jo tage over.

Man kan jo godt blive en smule imponeret over opgavens omfang. Det er jo sådan, at det, vi diskuterer her i dag, er et oplæg til den største forandring af den offentlige sektor i Danmark, der i hvert fald har været gennemført siden 1970, og det er endda et åbent spørgsmål, om det, der bliver lagt op til her, ikke er en endnu større ændring end det, der skete i 1970.

Jeg har selv personlig, og det kan man jo se på min høje alder, gennemlevet hele denne periode. Jeg var med til i 1970 som medlem af en skolekommission at sammenlægge et skolevæsen under de nye vilkår. Og så har jeg i øvrigt også i 24 af de 33 år været medlem af kommunalbestyrelsen i en mindre landkommune og har således haft mulighed for at følge den rivende udvikling, som det danske samfund har gennemgået i denne årrække. Jeg har også oplevet, hvordan man fra kommunalt hold har haft vanskeligere og vanskeligere ved at kunne leve op til de helt naturlige krav, som samfundsudviklingen stiller de kommunerne over for.

Nu er det så vores politikergeneration, der her i Folketinget får til opgave at lave en ny kommunalreform, og det er naturligvis mit håb, at det nuværende Folketing vil være lige så fremsynet, være lige så modigt som det Folketing, der før 1970 besluttede de under alle omstændigheder meget omfattende ændringer, der var tale om dengang. Det kræver mod, det kræver beslutningskraft og forhåbentlig fra et meget, meget bredt flertal i Folketinget.

Vi har jo i Det Konservative Folkeparti en forhistorie i forbindelse med det emne her. Jeg tror, det var helt tilbage i 1988, at den konservative statsminister Poul Schlüter gjorde rede for, at efter hans opfattelse var tiden allerede dengang inde til en kommunalreform med kun to administrative led og så nogle større kommuner, end man kendte dengang. Det var der ikke i offentligheden den helt store tilslutning til, men det er en tankegang, som vi har arbejdet med lige siden.

Der vil også være medlemmer af Folketinget, der vil kunne huske, at Det Konservative Folkeparti fremsatte et beslutningsforslag i midten af 1990'erne, et beslutningsforslag, hvor man opfordrede den daværende regering til at nedsætte en strukturkommission til at udarbejde et oplæg til, hvordan man kunne begrænse antallet af forvaltningsled i Danmark.

Forslaget led sådan set en krank skæbne, men der skete dog det efterfølgende, at den såkaldte Opgavekommission blev nedsat direkte foranlediget af det konservative beslutningsforslag. Men det kom der jo ikke så forfærdelig meget ud af.

Debatten bølgede videre, og vi udarbejdede vores eget konkrete oplæg i 2001 til, hvordan vi mente, den offentlige sektor skulle forvaltes i fremtiden. Vi var en lille flok, der mødtes over et års tid for at udarbejde oplægget, og det blev så gentaget i en lidt anden form i 2002 i sammenhæng med, at den nuværende regering nedsatte Strukturkommissionen.

Vi kommer så til den 9. januar 2004, for et lille halvt års tid siden, i Vingsted, hvor Strukturkommissionen offentliggjorde sit oplæg. Jeg vil godt sige om Strukturkommissionens oplæg, at jeg synes, det var et godt beslutningsgrundlag, man kom frem til. Det er min ganske bestemte opfattelse, at Strukturkommissionen med sin betænkning for alvor satte gang i debatten i den kommunale verden og i den amtskommunale verden, men også rundtomkring i lokalsamfundene.

Hvis man ser, læser, hvad der har været af debatindlæg, hvad der har været af referater af debatmøder om dette vigtige tema siden dengang, ja, så vil man kunne komme til den konklusion, at der næppe er et politisk tema, der har været så grundigt folkeligt gennemdrøftet som det tema, vi diskuterer her i dag.

Vi skrev fem punkter ned i den konservative folketingsgruppe, dengang Strukturkommissionen kom med sit oplæg, fem punkter, der efter vores opfattelse skulle være det bærende, det overordnede, når vi skulle tage stilling til et oplæg, som regeringen ville fremkomme med.

Det første punkt er sådan set overliggeren for det hele: Vi skal forsøge at indrette den offentlige sektor sådan i Danmark, at vi ikke kun nu, men også 10, 20, 30 år ud i fremtiden sikrer de bedste muligheder for optimal kvalitet i den service, som den offentlige sektor skal yde over for sine borgere.

Kl. 14.40

I den samme pind havde vi også et ønske om en optimal ressourceudnyttelse, ikke fordi vi vil ud i nogen sparerunde, men fordi vi er klar over, at under alle omstændigheder vil de ressourcer, vi har til rådighed, være knappe, og derfor skylder vi skatteyderne, vi skylder hinanden at sørge for, at i den struktur, vi får dannet, vil der også være en optimal ressourceudnyttelse.

For det andet havde vi et ønske om at trække beslutninger, der skulle træffes om den borger-nære service, så tæt ud til borgerne som muligt. Vi ønskede, at så mange opgaver, som vi efter en nøje vurdering fandt hensigtsmæssigt, skulle placeres i primærkommunerne, idet vi har den opfattelse, at det er det bærende demokratiske element. Det er så tæt på borgerne, det er dem, der skal træffe de beslutninger, som borgerne er afhængige af. Det er derfor, det er godt at få placeret så mange beslutninger som muligt i primærkommunerne.

Den tredje pind handlede om, at vi arbejder ihærdigt for, at når vi placerede en opgave, så skulle ansvaret placeres entydigt, det vil sige, at det skulle placeres i et og ikke flere forvaltningsled. Det er et formål, som man ikke vil kunne få opfyldt hundrede procent, for så skal vi kun have ét forvaltningsled i Danmark. Men i videst mulige omfang skulle vi have de kendte gråzoner væk, som vi har i øjeblikket – vi har jo ikke fået vedtaget noget nyt endnu – mellem primærkommunerne og amtskommunerne.

For det fjerde ønskede vi, at borgerne skulle opleve den offentlige sektor og den service, der

kom derfra, som en enstrengt service, det vil sige, at borgerne skulle have mulighed for at henvende sig blot ét sted; ikke for at få opgaven løst, men for at få sikker information om, hvordan man skal gebærde sig som borger, hvor man skal henvende sig for at få den konkrete opgave løst. Som andre siger det, så skal kommunen være borgerens hoveddør til den offentlige forvaltning.

Endelig for det femte skulle der også efter vores opfattelse i regeringens oplæg være en sikkerhed for, at kommunerne fik en størrelse, der gjorde dem fagligt og på anden vis bæredygtige i forhold til de opgaver, som de skulle løse.

Nu fik vi så regeringens oplæg for nogle dage siden, og jeg har kun ros tilovers for regeringens oplæg. Oplægget lever til fulde op til de fem punkter, som jeg nævnte for et øjeblik siden. Jeg vil ikke sige, at det fuldstændigt har holdt sig til det konservative oplæg fra 2001, men der er i hvert fald tydelige lighedspunkter. Derfor er vi meget glade for det oplæg, regeringen er kommet med, som netop bygger på disse principper, som afskaffer amterne, så vi får oprettet fem sygehusregioner, så vi får flyttet hovedparten af de borgernære amtslige opgaver til primærkommunerne, så vi får en entydig, offentlig forvaltning i Danmark. Det er alt sammen ganske udmærket.

Nu har vi så debatten her i Folketinget, forhandlingerne er gået i gang, og det er vores intention, det er vores ambition at medvirke til, at vi får et bredt flertal for denne store opgaveløsning her i det danske Folketing. Det er med den indfaldsvinkel, vi går til forhandlingerne. Vi er parate til at lytte. Vi er parate til at vise åbenhed og fleksibilitet, og jeg håber også, at andre partier, som er interesseret i at medvirke, vil udvise en tilsvarende fleksibilitet og åbenhed.

Det tror jeg også bliver tilfældet, selv om jeg nok føler, at tonen indimellem har været lidt overraskende gnaven over for oplægget. Men det er måske, fordi man er lidt ærgerlig over, at oplægget rent faktisk er så godt, som det er. Men den gnavenhed må man se at komme over i en fart, for nu hviler ansvarets åg på os alle sammen. Det er en voldsomt stor opgave, vi sidder med. Det er vores opgave at vise beslutningskraft, at vise mod og få vedtaget fremtidens organisering af den offentlige sektor i Danmark.

(Kort bemærkning).

Ole Stavad (S):

Jeg forstår, at hr. Knud Erik Kirkegaard på Det Konservative Folkepartis vegne nærmest er begejstret. Det er jo en herlig ting. Så slutter hr. Knud Erik Kirkegaard med at sige, at han har svært ved at forstå, at vi andre ikke deler begejstringen. Der vil jeg godt bede om en lille smule vejledning fra hr. Knud Erik Kirkegaard om, hvor han mener, at begejstringen fra Socialdemokratiets side skal findes i oplægget.

Kl. 14.45

Nu har vi jo haft fornøjelsen af at mødes også til debatterne ude i landet, ja, jeg har endda haft lejlighed til at være med i en debat sammen med hr. Knud Erik Kirkegaard på det konservative stormøde med kommunalpolitikere m.v., så hr. Knud Erik Kirkegaard kender de socialdemokratiske synspunkter, og jeg har ikke kunnet finde punktet, hvor regeringen har ment, at man overhovedet har villet lytte til de synspunkter, vi har givet udtryk for.

Så når hr. Knud Erik Kirkegaard ikke synes, at vi har udvist den tilstrækkelige begejstring, kan jeg så ikke få en vejledning i, hvor den ligger for mig?

(Kort bemærkning).

Knud Erik Kirkegaard (KF):

Nu er det jo sådan, at vi altid begejstres, når vi ser et godt oplæg, og det tror jeg også Socialdemokratiet gør, når de rigtig for alvor får sat sig ind i, at det oplæg, som regeringen er kommet med, faktisk er utrolig gennearbejdet.

Jeg har haft en del drøftelser med kommunalfolk i de sidste dage. Nogle kan godt lide det, det er de fleste. Nogle er lidt skeptiske. Men alle har over for mig givet udtryk for, at det er et virkelig gennearbejdet oplæg.

Det, der sker nu i processen, er selvfølgelig, at Socialdemokratiet har nogle betænkeligheder på det ene område og det andet område og det tredje område. Og der tror jeg på, at de forhandlinger, vi har, vil bringe en sådan klarhed over, at det faktisk er et kvalitetspræget oplæg, at man også i Socialdemokratiet vil kunne blive fyldt med begejstring.

Jeg vil så sige, at der er et helt afgørende punkt, hvor vi fra Det Konservative Folkeparti har bøjet os for et socialdemokratisk synspunkt, et helt afgørende synspunkt, nemlig direkte valg til sygehusregionerne.

(Kort bemærkning).

Ole Stavad (S):

Ja, det er jo tæt på en indrømmelse, kan man sige, som når den dømte får et reb at støtte sig ved. Men jeg forstår, at bortset fra det punkt, som vi jo vender tilbage til senere – derfor har jeg ikke brugt så meget tid på sygehusdelen i den her debat – bortset fra det punkt, som vi har haft svært ved at se som noget, der overhovedet ligner nogen form for indrømmelse, men nærmest det modsatte, kan hr. Knud Erik Kirkegaard heller ikke finde noget, der svarer til de råd, Socialdemokratiet har givet.

Derfor bliver der jo behov for, hvis vi skal finde hinanden, og det er vores målsætning, som jeg også forstod var Det Konservative Folkepartis målsætning, at regeringen skal være i stand til at udvise betydelig spændstighed.

Derfor vil jeg godt spørge hr. Knud Erik Kirkegaard, om vi kan regne med, at Det Konservative Folkeparti i hvert fald ikke vil være stopklodsen for, at den spændstighed kan udvises fra regeringens side, så der kan skabes et bredt flertal for et grundlag, vi alle sammen kan stå bag.

(Kort bemærkning).

Knud Erik Kirkegaard (KF):

Så vil jeg godt fortsætte rækken af argumenter for, at vi faktisk har lyttet til socialdemokratiske synspunkter. Jeg har eksempelvis oplevet det på den måde, at man i Socialdemokratiet har udtrykt bekymring for, om vi, hvis vi bare afskaffede amterne, så kunne tage tilstrækkelig kvalitativ vare på de handicappede og de socialt svagt stillede. Jeg har hørt socialdemokrater give udtryk for, at man var bekymret for, at hvis man afskaffer amterne, så får miljøet bare lov til at sejle for kommunalt forgodtbeholdende.

Der vil hr. Ole Stavad, hvis han går oplæggen igennem, kunne finde, at der i allerhøjeste grad er taget hensyn til sådanne betænkeligheder. Det har for os Konservative været magtpåliggende, at vi fik systemet bygget sådan op, at det er nagelfast, at den risiko for de problemer, som Socialdemokraterne har beskrevet, og som vi naturligvis også er optaget af, simpelt hen ikke opstår med det oplæg, som regeringen er kommet med her.

Når hr. Ole Stavad får det læst grundigt nok, vil han ikke ryste på hovedet mere, så vil han nikke.

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Nu har vi forstået på debatten tidligere med Venstre, at et meget stort formål med strukturreformen er at få mere privatisering ude i kommunerne. Men man forsøger så at sælge det her reformforslag på, at vi skal have en entydig offentlig forvaltning og der skal være én indgang osv.

Jeg har ikke kunnet finde noget i oplægget om, at man ændrer på selve opbygningen ude i kommunerne, og langt de fleste af de mennesker, jeg har mødt, der kommer i klemme og oplever gråzoner osv., er faktisk i den kommunale forvaltning. Både i de almindelige kommuner og også i Københavns Kommune, der har både amts- og kommunemyndighed i dag, er der masser af mennesker, der kommer i klemme imellem forskellige kontorer, forskellige dele af den kommunale forvaltning.

Så hvor er det, borgeren pludselig kommer til at opleve en stor forandring med det, man gennemfører her? Hvad er det for noget, vi ikke har fået oplyst om ændringer i kommunernes sociale forvaltninger?

Kl. 14.50

(Kort bemærkning).

Knud Erik Kirkegaard (KF):

Jeg har selvfølgelig dagen igennem erfaret, at fru Line Barfod forsøgte at rejse et privatiseringssspørgsmål, som skulle bevæge sig her igennem Folketinget og igennem det ganske land, nemlig at nu ville den her forfærdelige regering gøre noget virkelig ondt. Nu ville man, og det skulle være et hovedformål med reformen, sætte gang i en privatiseringsbølge.

Med privatisering mener fru Line Barfod formentlig udlicitering, og der vil jeg sige, at min klare holdning er, at man ikke skal foretage udlicitering, hvis det ikke er til gavn for borgerne. Det vil sige, at hvis kvaliteten ikke er i orden, skal man ikke udlicitere, hvis prisen ikke er i orden, skal man ikke udlicitere. Det har ikke noget med oplægget at gøre overhovedet. Det er så muligt, at en større kommune bedre kan håndtere udliciteringsproblematikken, det vil jeg ikke afvise.

Hele Rom blev jo ikke bygget på en dag. Men der sker nu det, at kommunerne får placeret hos sig alle de borgernære opgaver, og der har kommunerne en enestående chance, som jeg er sikker på, at de vil gribe, for at give den fremragende borgerservice, at man har et system, der sikrer, at blot man henvender sig ét sted, så kan

man altså også få vejledning i, hvordan man skal få problemet løst.

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Nu er det ikke mig, der har fremmanet privatiseringsspøgelset. Det er sådan set Venstres politiske ordfører, hr. Jens Rohde, der har været ude at sige, at det er en væsentlig del af formålet, og Falcks direktør udtaler til Ritzau i dag, at de glæder sig til at få nogle større enheder, så bliver det nemmere at komme ind på markedet.

Men for at holde fast i det her med den entydige offentlige forvaltning, så kan jeg forstå, at det sådan set ikke ligger i regeringens udspil. Det er noget, man håber på at kommunerne vil komme med bagefter. Så alt det, man forsøger at sælge reformen på, at det bliver en klar forenkling for borgerne, ligger altså slet ikke i den her reform. Det er noget man håber på kommer bagefter.

Så er der spurgt fra mange sider om denne ene dør, som folk skal ind ad, og nogle har talt om kvikskranke og andet, og derfor vil jeg bare høre, om De Konservative har en jobbeskrivelse for den medarbejder, der skal stå der i kommunens kvikskranke, og som skal være den ene indgang for den, der har et handicappet barn, for den, der lige er blevet skilt, for den, der lige er blevet arbejdsløs, for den, der gerne vil starte en ny virksomhed, for den, der har et problem med sit befordringsfradrag osv., altså for den medarbejder, der skal tage sig at alle de problemer på en gang.

Jeg er godt klar over, de ikke skal løse problemerne, de skal sende dem videre i systemet. Men for den medarbejder, der skal kunne alt det, må det være en meget imponerede uddannelse, der skal skrues sammen.

(Kort bemærkning).

Knud Erik Kirkegaard (KF):

Nu må jeg sige til fru Line Barfod, at det her jo ikke fysisk drejer sig om en indgangsdør. Det drejer sig ikke fysisk om svingdøre eller fysisk om en kvikskranke. Hvordan man vil organisere det i praksis ude i kommunen, det skal man nok dér kunne finde ud af.

Det, der sker, er, at man entydigt placerer en stribe borgernære, væsentlige beslutninger i primærkommunen i modsætning til tidligere, og det giver naturligvis kommunen en exceptionel chance for at give den særlige service til borgerne, at den reelt i billedsprog bliver hoveddøren

til den offentlige sektor. Det har ikke så meget med skranken og så meget med den fysiske dør at gøre, men det er myndighedsopgaven, der nu bliver placeret hos kommunen.

I øvrigt ved jeg jo, at de kommunale organisationer er stærkt optaget af den mulighed, man får nu, til reelt at blive – i billedsprog – hoveddøren til den offentlige sektor i Danmark.

(Kort bemærkning).

Sandy Brinck (S):

Hr. Knud Erik Kirkegaard sagde, at det her kræver mod. Men man skal jo passe på, at man ikke bliver overmodig, særlig hvis man er overmodig på andres vegne. Dem, jeg taler om, er selvfølgelig de mennesker, der er allermost afhængige af, at velfærdsstaten fungerer og giver et ordentligt tilbud, dem, der er afhængige af, at de får hjælp 24 timer i døgnet, ofte hele livet.

Der kan vi se af opgørelser, at hvis man f.eks. har en kommune på 35.000 indbyggere – og det er jo lige godt og vel det, regeringen foreslår – så vil man have brug for to pladser på et observations- og behandlingshjem for børn fra 0 til 6 år. To pladser! Hvis man går op til den aldersgruppe, der hedder 16-17-årige, hvor det er unge med massive psykosociale problemer, vil man have brug for halvanden plads, hvis man er 35.000 indbyggere.

Kl. 14.55

Kan hr. Knud Erik Kirkegaard ikke godt forstå, at det kan være lidt svært for os andre at have tiltro til, at man godt kan lave et tilbud med den faglige kvalitet, som de her borgere har krav på, på henholdsvis halvanden og to pladser?

(Kort bemærkning).

Knud Erik Kirkegaard (KF):

Nu har jeg i løbet af dagen lyttet til fru Sandy Brinck, som har haft en række engagerede indlæg, som jeg har den største respekt for.

Jeg er ikke i tvivl om, at fru Sandy Brinck føler meget for den sag her. Fru Sandy Brinck er bare nødt til at erkende, at der også er andre, der kan gøre det. Og jeg kan garantere for, at det er en sag, vi er meget, meget optagede af i den konservative folketingsgruppe. Vi vil ikke acceptere forringelse for nogen handicapgruppe. Vi vil ikke acceptere, at der er institutioner, der, om jeg så må sige, bliver placeret mellem to stole. Vi vil følge det her meget tæt.

For det første mener jeg, at oplægget tager højde for næsten alle tænkelige problemer, der

kan opstå i den her forbindelse. Men naturligvis vil vi sammen med det øvrige Folketing meget nøje følge, om der skulle være et lillebitte hjørne, der kommer problemer med. Så vil vi naturligvis løse dem.

Det her er en sag, vi også er dybt optagede af i den konservative folketingsgruppe. Og har vi så fru Sandy Brinck som forbundsfulde, ja, så kan vi næsten flytte hele verden.

(Kort bemærkning).

Sandy Brinck (S):

Jeg kvitterer for den åbning, Det Konservative Folkeparti giver her, også fordi jeg faktisk har tiltro til, at vi er rigtig mange i denne Folketings-sal, som føler det største ansvar over for de mennesker, som netop har den her afhængighed af velfærdsstaten.

Indtil videre har vi jo også fra den konservative socialminister fået at vide, at det skal vi ikke bekymre os om, for det vil kommunerne selvfølgelig oprette. Og derfor vil jeg også godt bede hr. Knud Erik Kirkegaard forholde sig til, at hvis man kigger på kommuner i Københavns Amt, hvis man tager en kommune som Gladsaxe, som har 62.000 indbyggere, altså dobbelt så mange som regeringen foreslår, ja, så vil de, som det ser ud i dag, skulle overtage 10 af de amtslige institutioner, men de vil skulle benytte 58 andre institutioner.

Kan Det Konservative Folkeparti også være enig med mig i, at det ret hurtigt bliver noget rigtigt rod, også for borgerne, og en anledning til rigtig mange konflikter for den kommune, som har en borger, den gerne vil have et sted hen til et rigtigt tilbud, hvor det tilbud så eventuelt skulle være?

(Kort bemærkning).

Knud Erik Kirkegaard (KF):

Nej, det vil jeg bestemt ikke erkende. Jeg mener, der er lagt op til et meget, meget entydigt system, hvor myndighedsansvaret, og det er det væsentlige, ligger hos kommunen. Så er det muligt, at driftsopgaven skal løses af nogle andre.

Det er jo ikke noget nyt. Sådan er det jo også i dag. Der er da masser af amter, der får løst driftsopgaven med hensyn til visse handicap-grupper hos et naboamt. Prøv eksempelvis at tænke på Bornholm. Bornholm ligger vist lige omkring godt og vel det indbyggertal, som vi anbefaler som mindstestørrelse. I dag har de både kommunestatus og amtsstatus. Og det er jo

ikke sådan, at de handicappede går for lud og koldt vand på Bornholm.

Selvfølgelig kan de her problemer løses på den logisk gennemtænkte måde, som regeringen har lagt frem. Jeg kan sige, at jeg har læst det afsnit igennem med en lup for at opsøge, om der skulle være svagheder. Jeg har ikke fundet dem.

(Kort bemærkning).

Villy Søvnald (SF):

Jeg vil godt starte med at lykønske De Konservative med en stor dag. Jeg synes, at man uanset politiske forskelle altid skal lykønske en politisk modstander, når vedkommende virkelig får en mærkesag ført igennem.

Jeg synes også, man kunne mærke på hr. Knud Erik Kirkegaards ordførertale, at der er en helt anden begejstring over det her, end da vi hørte Venstre for nogen tid siden. Det er virkelig en begejstret konservativ, der næsten vokser en halv meter, en konservativ, der har fået den første, store konservative sejr igennem i den her regering. Tillykke med det!

Det er jo klart, at det for et parti, der er bygget op på centralisme, på ønsket om en stærk centralstat, ønsket om et stærkt embedsmandsstyre, må være dejligt at se alt det, man gerne vil, udfoldet i det oplæg, der nu ligger fra regeringen.

Jeg vil så bare sige, at det jo er indlysende, at de, der kommer til at betale for det her, er de mest udsatte sociale grupper, der har behov for specialiserede tilbud.

Vil hr. Knud Erik Kirkegaard ikke godt fortælle mig, hvordan det kan være, at folk, der skal i sygehussektoren, har brug for højt specialiserede tilbud, mens folk, der har en meget sammensat social ydelse, ikke har brug for specialisering, de har brug for standard?

Kl. 15.00

(Kort bemærkning).

Knud Erik Kirkegaard (KF):

Jeg takker naturligvis hr. Villy Søvnald for lykønskningen. Jeg følte måske, at der alligevel var en lidt syrlig tone bag, så jeg bliver ikke en halv meter højere – det er heller ikke nødvendigt.

I øvrigt kan jeg sige til hr. Villy Søvnald, at vi er meget glade for at være i den nuværende regering. Vi føler, der bliver taget vidtgående hensyn til vores synspunkter i regeringssamarbejdet. Det kan man også se i den resultatliste, som regeringen kommer frem med.

Så vil jeg godt sige, at vi ikke i Det Konservative Folkeparti går ind for centralisme, men vi li-

der heller ikke af statsforskrækkelse. Hvis en opgave bedst løses på statsligt niveau, så løser vi den naturligvis på statsligt niveau. Og lige præcis i forbindelse med nogle af de opgaver, vi har diskuteret i sammenhæng med afskaffelsen af amterne, har vi fundet, at statsløsningen faktisk kunne være den bedste og den ideelle, og den er så også valgt i en række tilfælde.

Så vil jeg sige, at det ikke kun er personer, der kommer på hospitalet, der har behov for specialiseret behandling. Det gælder naturligvis også en række handicapgrupper. Det skal vi også sørge for at der bliver mulighed for, og det vil den nye struktur også kunne byde på.

(Kort bemærkning).

Villy Søvnal (SF):

Tak for svaret og imødekommelsen af, at det er en stor konservativ dag i dag. Jeg synes, at det, uanset politiske forskelle, også skal anerkendes, når ens modstander står med en sådan sejr. Men nok om det.

Jeg vil så bare spørge, om hr. Knud Erik Kirkegaard slet ikke ser noget problem i det, når vi bevæger os væk fra amter, der har haft et befolkningsunderlag på 200.000-300.000 eller flere, hvilket betyder, at den handicappede, som har et relativt sjældent handicap, et døvblindt barn, et autistisk barn, og som var sikret både tilbud og ordentlig behandling i en enhed, der var stor nok til at dække det, nu skal ud og have tilbud i en enhed, der er så lille, at sådan et menneske måske møder en gang om året eller hvert andet år. Hvordan tror hr. Knud Erik Kirkegaard, at den faglige sikkerhed vil forløbe i forhold til de små handicapgrupper? Det er det ene spørgsmål.

Det andet spørgsmål er: Når man står med så stram en økonomi, som regeringen har dikteret over for kommunerne, og de her handicappede skal ud og konkurrere med de stærke grupper, ældreområdet og børneområdet, om ressourcer, hvem tror hr. Knud Erik Kirkegaard så taber i det spil?

(Kort bemærkning).

Knud Erik Kirkegaard (KF):

Jeg må sige til hr. Villy Søvnal, at enhver dag er en stor dag for Det Konservative Folkeparti, så det er ikke noget usædvanligt i dag, selv om jeg er meget begejstret for regeringens oplæg.

Så bevæger hr. Villy Søvnal sig ind på en ganske bestemt handicapgruppe, nemlig autisterne. Der er nogle stykker af dem i det danske

samfund. Det er ikke den handicapgruppe, der fylder mest, og derfor er det naturligvis en handicapgruppe, hvor man er nødt til at foretage et valg. Det er også sådan i øjeblikket, at man har institutioner, som kan afhjælpe de problemer, som autisterne står over for, og jeg forestiller mig ganske afgjort, at de institutioner vil kunne fortsætte også under de nuværende vilkår.

I øvrigt er det min opfattelse, at nok er der handicapgrupper, der har behov for den meget specialiserede institution, men der er også handicappede, der i dag bliver anbragt på institutioner langt fra hjemmet, hvor man i realiteten i det nære miljø kunne lave en samlet set bedre løsning.

Økonomien er stram. Det er den nu, det vil den være fremover, og jeg mener ikke, der vil være noget, der på nogen måde er specielt betænkeligt med den struktur, som regeringen lægger frem.

(Kort bemærkning).

Anne Baastrup (SF):

Nu har jeg stillet et par spørgsmål et par gange i løbet af dagen, og jeg ved jo, at hr. Knud Erik Kirkegaard har siddet og lyttet.

Jeg vil derfor gerne høre: Har De Konservative et bud på, hvordan man skal løse problemerne for de psykisk syge, der er i et opsøgende psykoseteam, hvor det afgørende er, at der er et samarbejde med den sociale del?

H:S kunne kun gennemføre opsøgende psykoseteam under forudsætning af, at man formelt fik overdraget det sociale område. Er det hr. Knud Erik Kirkegaards opfattelse, at de opsøgende psykoseteam kan fortsætte? Eller bliver vi nødt til at sige: Det var det forsøg, det var bare ærgerligt, at der var nogle, der ville noget andet?

Hvordan har hr. Knud Erik Kirkegaard tænkt sig, at det kan lade sig gøre at fastholde en udvikling af psykiatrien, således at man også kan have forsøg med opsøgende psykoseteam?

(Kort bemærkning).

Knud Erik Kirkegaard (KF):

Jeg har jo lyttet til fru Anne Baastrups tidligere indlæg. Én ting står fuldstændig klart: Vi skal tage hånd om de psykisk syge. Det skal vi nu under det nuværende system, og det skal vi også under det fremtidige system.

KL 15.05

Det er naturligvis sådan, at selve behandlingen af de psykisk syge jo er en hospitalsopgave,

som vil blive placeret dér, og så er det socialpsykiatrien, som vi diskuterer. Men der er det sådan, at socialpsykiatrien jo ikke kan svæve frit i den blå luft. Den skal naturligvis under alle omstændigheder også i dag på en eller anden måde hænge sammen med det sociale system i primærkommunen. Dér vil der nu være mulighed for at kunne lave en samlet løsning, måske for hele familien, som kan have problemer med de handicap, som vi taler om her.

Jeg vil ikke her fra talerstolen i en kort bemærkning gå ind i en detaljeret beskrivelse af, hvordan det her i praksis vil blive løst, men én ting er sikker: De psykisk syge skal der tages hånd om. Det skal der i dag, og det vil der også blive i det nye system.

(Kort bemærkning).

Anne Baastrup (SF):

Jeg kan forstå, at jeg stadig væk ikke kan få svar. Det er jo sørgeligt, især for de psykisk syge.

Et andet spørgsmål er: I Løgstør ligger der en institution. Løgstør er en relativt lille kommune, og jeg kan forstå, at Det Konservative Folkeparti ønsker at fastholde de små kommuner, hvis de små kommuner ønsker det. I Løgstør er der en institution, der består af 16 pladser.

Der er ikke en eneste borger fra Løgstør, der er i den institution. Hvordan regner hr. Knud Erik Kirkegaard med, at den institution kan overleve på sigt set i lyset af, at man jo overkaster hele udgiften til institutionens drift til Løgstør Kommune, når de kun får kun penge, i det omfang de kan få fyldt deres pladser op?

Har hr. Knud Erik Kirkegaard et svar på det spørgsmål, eller skal vi sige til de børn og de forældre rundtomkring i Danmark: Desværre, du har 1 år fra 2006, hvor det hele skal starte, hvor dit barn kan få specialtilbuddet, ellers er det tilbage i den rummelige folkeskole, eller hvad ved jeg?

(Kort bemærkning).

Knud Erik Kirkegaard (KF):

Jeg vil lige gøre opmærksom på, at fru Anne Baastrup ikke har ret. Jeg svarede på det første spørgsmål, ligesom jeg naturligvis svarer nu på det andet. Noget tyder på, at fru Anne Baastrup ikke har et særlig indgående kendskab til, hvordan man tænker i den kommunale verden.

For det første er man også i den kommunale verden stærkt optaget af at løse de opgaver, de problemer, som borgerne har. Men dernæst er det jo sådan, at hvis det er en nyere institution,

vi taler om her, og hvis man har været parat til at rive hovedet af sig selv for at få placeret den institution i Løgstør, så kan jeg i hvert fald sige med hensyn til den kommune, jeg selv kommer fra, at vi har gjort os meget, meget store anstrengelser for at tiltrække amtslige institutioner og dermed amtslige arbejdspladser til vores kommune, som havde behov for at få flere arbejdspladser. Der vil være en kamp for at bevare de institutioner, også i mindre kommuner. Vi går i øvrigt ind for, at kommunerne mindst bør have en størrelse på 30.000.

Så den problemstilling, fru Anne Baastrup her rejser, er en fuldstændig falsk problemstilling. Løgstør vil være stærkt interesseret i at bevare en institution med en række arbejdspladser, også selv om der måske kun er et begrænset antal af klienterne fra Løgstør Kommune.

(Kort bemærkning).

Marianne Jelved (RV):

Der er jo åbenlyse grunde til, at vi ikke har et etpartisystem i Danmark, men at vi netop deler os efter forskellige anskuelser og forskellige opfattelser af, hvad et godt samfund er, og hvordan vi indretter et sådant. Derfor er det jo ikke nogen overraskelse, at Det Radikale Venstre og Det Konservative Folkeparti på visse strækninger er modstandere eller uenige.

Derfor fristes jeg jo til at spørge hr. Knud Erik Kirkegaard, om vi ikke kunne få en uddybning af Det Konservative Folkepartis gruppeformand af, hvad der er i vejen med folkevalgte regioner. Hvorfor er det en dårlig indretning? Det har jeg aldrig forstået, og nu har jeg måske chancen for at få en god forklaring.

(Kort bemærkning).

Knud Erik Kirkegaard (KF):

Det er jo sådan, at jeg ikke mener, at Radikale og Konservative er modstandere. Vi kan tit være uenige – heldigvis – og så tager vi en debat om det.

Det er jo et velkendt konservativt synspunkt, at vi har ønsket, at vi ikke skulle have det amtslige niveau i Danmark. Vi kunne så operere med en regional løsning. Det gjorde vi også i vores udspil, og det gør regeringen også.

Så er det fuldstændig korrekt, at der i det oplæg, som vi lavede fra konservativ side, var to grundvilkår omkring regionerne, nemlig at de ikke skulle have skatteplyndringsret, og at de ej heller skulle sammensættes ved direkte valg, men udpeges af kommunalbestyrelsesmedlem-

merne i den region. Det er et gammelt standpunkt.

Kl. 15.10

Nu har vi det samme standpunkt, som man har i Venstre, og som det kommer til udtryk i regeringens oplæg, så vi er tilhængere af, at der skal være direkte valg til de fem sygehusregioner, der er tale om her.

(Kort bemærkning).

Marianne Jelved (RV):

Er der virkelig grund til at omtale vores partikolleger i de nuværende amter som skatteplyndrere? Det synes jeg ikke er en fair karakteristik af mennesker, som bruger meget af deres tid på at skabe det bedst mulige grundlag for borgerne.

Jeg har stadig væk ikke forstået baggrunden for, hvorfor man ikke skal have folkevalgte, men skal have udpegede medlemmer. Jeg accepterer fuldt ud, at Det Konservative Folkeparti har indgået et kompromis, det er slet ikke det, jeg anfægter, men jeg vil gerne forstå, hvorfor det folkevalgte element er særlig kritisabelt, når det drejer sig om de kommende regioner.

Det ville jeg ønske jeg kunne få en konservativ forklaring på.

(Kort bemærkning).

Knud Erik Kirkegaard (KF):

Nu har jeg jo meget stor respekt for fru Marianne Jelved, så når fru Marianne Jelved hævder, at det udtryk, jeg brugte, nemlig skatteplyndringsret, ikke var helt fint i kanten, så tager jeg det naturligtvis til mig og ændrer det omgående til skatteudskrivningsret. Lad det nu ligge.

Så vil fru Marianne Jelved meget gerne have mig til at holde mit gamle foredrag om, hvorfor der ikke skal være direkte valg, men det vil fru Marianne Jelved komme til at lytte forgæves efter, for vi går ind for, at der skal være direkte valg til de fem sygehusregioner.

(Kort bemærkning).

Jens Peter Vernersen (S):

Det spørgsmål, jeg godt vil stille hr. Knud Erik Kirkegaard, er om statens rolle fremover, for den bliver jo ganske betydelig på en række områder. Jeg tror, der er omkring 30 områder, hvor staten får mere at skulle have sagt. På f.eks. gymnasie/hf-området er det staten, der kommer til at bestemme, om der nu skal ligge et gymnasium i X-købing, eller om der ikke skal.

Da vi jo ved, at gymnasier, der ligger i tyndtbefolkede områder, ofte er dyrere i drift end

dem, som ligger i storbyer, så er der vel en betydelig risiko for, at man i budgetforhandlingerne netop reducerer sådan et område og fjerner gymnasier i de tyndest befolkede områder. Det tilsvarende kunne vel for så vidt være gældende for voksenuddannelser, VUC, sygeplejerske- og radiografuddannelser og en række områder, som staten overtager.

Ser hr. Knud Erik Kirkegaard ikke en fare i, at det netop vil betyde, at regionalområderne som – ikke at forglemme vores eget Vestjylland – Sønderjylland, Bornholm, Lolland-Falster, Nordjylland, Vestsjælland vil blive ramt af, at det er staten, der har ansvaret for disse områder?

(Kort bemærkning).

Knud Erik Kirkegaard (KF):

Jeg var egentlig lidt skuffet over hr. Jens Peter Vernersen. Jeg troede, jeg skulle have det samme spørgsmål, som hr. Jens Peter Vernersen har stillet til hr. Thulesen Dahl og til Venstres ordfører, men det er så noget helt andet.

Nu vil jeg godt advare imod, at man overdriver den statslige rolle, der ligger i oplægget her. Det er rigtigt, at på nogle ganske få områder har vi fundet det mest hensigtsmæssigt at lade staten engagere sig i nogle af de opgaver, som i øjeblikket bliver løst på amtligt niveau.

Med hensyn til gymnasieområdet er jeg og har altid været meget stærk tilhænger af den model, som regeringen lægger frem nu. Jeg tror, det giver en betydelig større frihed til det enkelte gymnasium, at man får selveje, at man får en taxameterstyring.

Så frygter hr. Jens Peter Vernersen, at det kan gå ud over mindre gymnasier i udkantsområder. Nu er det jo sådan, at gymnasier er monopolistiske uddannelsesinstitutioner, altså forstået på den måde, at de sådan set kun har én uddannelse, som bliver opbygget fleksibelt, men alligevel kun én uddannelse. Derfor har vi et særligt ansvar her, og det er naturligvis noget, vi skal tage højde for, når vi udarbejder det præcise taxametersystem, som skal være gældende for de almenne gymnasier. Det vil selvfølgelig være uacceptabelt, hvis vi fjerner gymnasier fra de tyndtbefolkede egne. Det vil vi ikke acceptere.

(Kort bemærkning).

Jens Peter Vernersen (S):

Det lyder jo fint med flotte ord, men når vi så kommer ud i den virkelige verden, og man har finanslovforhandlingerne, så er det jo netop det,

der er en risiko for. Vi har jo aldrig set, at det var staten, der tilgodeså de tyndtbefolkede områder, i hvert fald kun i et meget begrænset omfang. Det har jo altid været amterne, der tog vare på at sikre, at man også havde et gymnasium der, hvor andre ikke kunne drømme om at lægge det.

Så har jeg et spørgsmål mere til hr. Knud Erik Kirkegaard om det der med skatteudskrivningen: Vil hr. Knud Erik Kirkegaard sikre, at vi får en lavere skat efter det her? Det må jo sådan set være meningen, i og med at de andre var nogle skatteplyndrere, men nu er det godt nok undskyldt.

Vi har jo et forsøg på det her område i stor skala. Er det sådan, at man betaler lavere skat i Københavns Kommune og på Frederiksberg i dag, end man gør ude i en række andre kommuner og amter? Hvis det nu var tilfældet, så kunne man jo sige, at der måske var noget at gå efter, men det har jo netop ikke vist sig at være tilfældet.

Kl. 15.15

(Kort bemærkning).

Knud Erik Kirkegaard (KF):

De synspunkter, som jeg giver udtryk for, kan absolut også holde i den virkelige verden. Jeg vil godt gentage, at den model, der er lavet for det almene gymnasium, har jeg argumenteret for i ganske mange år, og jeg mener virkelig, det er den rigtige løsning, og den vil også kunne tilgodese det hensyn til tyndtbefolkede egne, som hr. Jens Peter Vernersen helt relevant drager frem her.

Med hensyn til skatteudskrivningen: Jeg tror, at hr. Jens Peter Vernersen oven i købet er formand for Skatteudvalget, så jeg forstår ikke, at han kan finde på at spørge, om de har lavere skat i København og på Frederiksberg end andre steder i landet.

De har et skatteniveau, og man har andre steder et andet skatteniveau, men jeg tror ikke, at det er antallet af skatteudskrivende led, der er afgørende i det store spil om høj eller lav skat i København. Det vil være helt andre forhold, der er meget afgørende her.

Jeg tror personligt på, at det, at man har tre skatteudskrivende led, betyder, at skatten alt andet lige er en lille bitte smule højere, end hvis der kun er to, men man kan ikke dokumentere hverken for eller imod med de eksempler, som hr. Jens Peter Vernersen kom med. De hører ikke

hjemme på det niveau, som en formand for Skatteudvalget bør befinde sig på.

(Kort bemærkning).

Inger Bierbaum (S):

Jeg vil også gerne spørge hr. Knud Erik Kirkegaard, som jeg spurgte Dansk Folkeparti: I Sønderjyllands Amt har demokratisk valgte folk fra Sønderjylland og demokratisk valgte folk fra Slesvig i årevis arbejdet på en model, som vi kalder Sønderjylland-Slesvig-modellen, hvor rigtig mange sager bliver drøftet i et grænseoverskridende arbejde med uddannelse, kultur, erhvervsliv osv.

Jeg vil gerne spørge Det Konservative Folkeparti: Hvem skal nu forvalte den proces, når regionspolitikkerne kun må beskæftige sig med sygehusområdet?

(Kort bemærkning).

Knud Erik Kirkegaard (KF):

Nu kan der bestemt også være behov for at diskutere sygehusspørgsmål på tværs af landegrænserne, men det er naturligvis sådan, at opgaven som sådan bliver placeret hos de nu større primærkommuner i det sønderjyske.

Men jeg vil da bestemt tro, at man vil gribe det så fornuftigt an, at man danner et eller andet forum, hvor man er i stand til at diskutere disse grænseoverskridende ting lidt bredere end i den enkelte kommune. Sådan gør man jo i mangfoldige tilfælde inden for andre områder, det vil man naturligvis også kunne gøre her, og det tror jeg bestemt også at man vil.

(Kort bemærkning).

Inger Bierbaum (S):

Jeg kan forstå, at der skal vælges nogle til et eller andet forum. Jeg kan så gå hjem til Sønderjylland og sige: Vi skal vælge nogle til et eller andet forum.

Det føles i udkantssområderne, som ikke har særlig store byer, som om vi kommer til at få et meget stort demokratiunderskud, i og med at staten går ind mange steder. Hvordan vil man fra konservativt hold berolige Sønderjyllands borgere, når man bare siger: Jamen I finder en eller anden løsning?

(Kort bemærkning).

Knud Erik Kirkegaard (KF):

Nu har jeg meget større tillid til sønderjyderne, end fru Inger Bierbaum åbenbart har. Jeg er fuldstændig sikker på, at den lille bitte organisa-

toriske opgave, vi taler om her, vil man sagtens med de kvaliteter og den kreativitet, der er i Sønderjylland, kunne løse. Det skulle bare mangle. Det er jeg fuldstændig overbevist om. Jeg er ikke et øjeblik i tvivl.

Så må vi på det kraftigste afvise, at man i tyndbefolkede egne eller i andre egne af landet vil komme til at opleve et underskud af demokrati i forbindelse med reformen her. Det forholder sig jo lige stik modsat.

Vi tager nu en række områder og placerer dem ikke i det fjernere regionale niveau, men i det tætte primærkommunale niveau, det vil sige, at det nære demokrati vil være for opadgående efter den reform, som regeringen lægger op til her. Det forholder sig bestemt ikke modsat, sådan som fru Inger Bierbaum gav udtryk for.

(Kort bemærkning.)

Birthe Skaarup (DF):

Jeg føler mig foranlediget til at stille hr. Knud Erik Kirkegaard måske noget af det samme spørgsmål, som der allerede er stillet, men jeg synes, at vi netop skal have et par af de områder, som er blevet problematiseret her i dag, slået fast med syvtommersøm.

Kl. 15.20

Det er om de handicappede, det er om de udviklingshæmmede, det er DAMP-børn, autister og mange af de andre sjældne sygdomme.

Vil hr. Knud Erik Kirkegaard bekræfte her i dag, at disse børn og voksne vil få nøjagtig de samme tilbud, som de har i dag, og at der ikke vil ske forringelser?

(Kort bemærkning.)

Knud Erik Kirkegaard (KF):

Vi vil ikke acceptere forringelser for handicapgrupper. Vi vil ikke acceptere, at der er velfungerende, kvalitative institutioner, der bliver placeret mellem to stole. Det vil vi simpelt hen ikke acceptere i Det Konservative Folkeparti. Vi mener også, at det er sikret med det oplæg, som regeringen har lagt frem, at det ikke bliver tilfældet, og er der behov for at drøfte det yderligere, så deltager vi meget, meget gerne i en sådan diskussion.

Hos os i Det Konservative Folkeparti nøjes vi ikke med ambitionen om, at vi vil undgå forringelser. Vores ambition er med det nye system at forbedre vilkårene for de handicappede. Det kan der være behov for på visse områder, og det mener jeg bestemt også vi får chancen for at kunne

gøre med den anden struktur, som vi nu diskuterer her i dag, og som forhåbentlig bliver til virkelighed.

(Kort bemærkning.)

Birthe Skaarup (DF):

Der er et andet område, som jeg også synes trænger til at blive omtalt igen, og det er psykiatrien. Det ligger Dansk Folkeparti meget på sinde, at psykiatrien kommer til at virke. I øjeblikket er det sådan, at hospitalspsykiatrien er forankret på hospitalerne. Det vil den fortsat være. Vil hr. Knud Erik Kirkegaard bekræfte her i dag, at lokalpsykiatrien, botilbud og andre tilbud til de psykiatriske patienter bliver forankret i kommunerne på nøjagtig samme måde, som de er i dag?

(Kort bemærkning.)

Knud Erik Kirkegaard (KF):

Også på dette område er vores ambition at skabe de bedst mulige betingelser for de psykisk syge. Jeg mener ikke, at vi altid har de bedste betingelser i dag for de psykisk syge. Så der er bestemt mulighed for at kunne gøre det på en bedre måde, end vi gør i dag.

Jeg deler den meget store interesse for det område her med fru Birthe Skaarup, og jeg vil anbefale, at vi under de kommende dages forhandlinger dykker ned lige præcis i denne her problemstilling, får det arbejdet virkelig igennem, får afdækket, om der er nogen risici i det oplæg, vi er kommet med, og hvordan vi så i givet fald kunne gøre det bedre.

Hovedprincippet i regeringens oplæg mener jeg afgjort er det rigtige, men er der noget, som vi i fællesskab kan opdyrke, medvirker jeg meget gerne til det.

(Kort bemærkning.)

Klaus Hækkerup (S):

Som flere andre debattører har været inde på, har det jo været et længe næret konservativt ønske at få afskaffet amternes skatteudskrivningsret, og der er heller ikke tillagt de nye regioner nogen skatteudskrivningsret.

Men hvad sparer samfundet egentlig ved det? Altså lægerne skal have løn; sygeplejerskerne skal have løn; hospitalerne skal vedligeholdes; operationsmaterialet skal vedligeholdes; der skal ske nyanskaffelser. Helt de samme udgifter skal afholdes, hvad enten det er den ene eller den anden struktur, og udgifterne skal så dækkes ved, at staten og kommunerne efter det

forslag, regeringen har lagt frem, kræver penge- og op.

Hvad er egentlig fornøjelsen ved, at staten og kommunerne kræver pengene op og giver dem til regionerne til at afholde udgifterne for, over for den situation, at det er regionerne, der selv kræver pengene op og afholder udgifterne?

(Kort bemærkning).

Knud Erik Kirkegaard (KF):

Jeg håber, at hr. Klaus Hækkerup og jeg er enige om, at der ingen grund er til at udstyre regionerne med en skatteudskrivningsret, hvis der ikke er noget at udskrive skat til. Der ligger det jo sådan, at vi har udarbejdet et andet finansierings-system til de udgifter, der ligger i regionerne, end den direkte skatteudskrivning hos regionerne.

Det er min klare opfattelse, at det finansieringssystem, som vi har lagt op til, alt andet lige vil fungere bedre ud fra en række kriterier end den sædvanlige skatteudskrivningsret for amterne, som vi kender i øjeblikket. Der vil blive tale om en større lighed; der vil blive tale om incitamenter; der vil være tale om kommunal medfinansiering; alt sammen elementer, som jeg mener samlet set giver regionerne et bedre finansieringssystem, og så skal de selvfølgelig ikke have skatteudskrivningsret

Kl. 15.25

(Kort bemærkning).

Klaus Hækkerup (S):

Nu vil det system, hr. Knud Erik Kirkegaard beskriver, jo indebære, at hvis borgerne er utilfredse med regionsrådene, kan de ikke reagere ved at sige, at de synes, skatten er for høj, for den skat skal de reagere mod over for kommunerne. Men lad nu det være.

Jeg vil godt spørge hr. Knud Erik Kirkegaard, der siger, at demokratiet vil være for opadgående: Er det forslag, regeringen har, i virkeligheden ikke, at man laver nogle kommunalbestyrelser, hvor der samlet set i forhold til den nuværende struktur vil være færre kommunalbestyrelsesmedlemmer? Man lægger tre kommuner sammen, der måske tilsammen har 50 eller 51 kommunalbestyrelsesmedlemmer, man laver en ny kommune, og den vil få 18 eller 19 kommunalbestyrelsesmedlemmer; det er da færre.

Man vil også lægge kommuner sammen, der overhovedet ikke har noget med hinanden at gøre. I Nordsjælland gælder det f.eks. Hundested og Helsingør. Borgerne i Hundested har ikke

noget med borgerne i Helsingør at gøre, men det er en stor, stor glæde for Det Konservative Folkeparti at få skabt en lokal enhed, hvor borgerne overhovedet ikke har noget fællesskab. Det mener jeg giver et kæmpe demokratisk underskud.

(Kort bemærkning).

Knud Erik Kirkegaard (KF):

Nu er demokrati jo ikke en kunst, der kun skal udøves af kommunalpolitikere. Det reelle, ægte demokrati udøves af borgerne, og der er jeg overbevist om, at vi får et betydeligt lokalt engagement med det nye system, vi får her. Jeg er overbevist om, at de større kommuner vil føle sig foranlediget til at lægge beslutninger ud til bestyrelser, brugerbestyrelser på skoler, på plejehjem, på børneinstitutioner, i et helt andet omfang, end vi ser i dag, og derfor tror jeg, at det ægte, reelle demokrati blandt borgerne vil blomstre; det er ikke noget, vi som politikere har monopol på.

Fjerde næstformand (Margrete Auken):

Så er det hr. Aage Frandsen som ordfører.

Aage Frandsen (SF):

SF ønsker en kommunalreform, men spørgsmålet er selvfølgelig: Hvilken kommunalreform? Vi ønsker en kommunalreform, der bygger på nærhed, hvor opgaverne løses så tæt på borgerne som muligt, hvor de trufne beslutninger og afgørelser bygger på gennemsækelighed, og hvor borgerne inddrages mest muligt.

Vi ønsker også kommunale enheder, der sikrer, at vi får forvaltningsafgørelser, der bygger på høj faglighed og på retssikkerhed. Det kræver så også, at nogle af de mindste kommuner bliver sammenlagt, men efter vores opfattelse kan der godt være særlige geografisk betingede årsager til, at man kan opretholde mindre kommuner, det være sig Langeland, Ærø, Skagen og andre, som har en størrelse, som måske ikke er den optimale, men som ud fra andre hensyn kan være fornuftig.

Udgangspunktet for os, når det drejer sig om kommunale sammenlægninger, er lokale ønsker og lokale behov. Det er efter vores opfattelse vigtigt, at kommuner udgør helheder, og at der helst er et naturligt centrum.

Lokale løsninger, der ikke tager hensyn til helheden, synes vi ikke er acceptable, og lokale løsninger, hvor man sorterer de fattigste kommuner fra, fordi dem er der ingen, der vil lege

med, eller hvor de rigeste kommuner holder sig udenfor, er ikke acceptable.

Vi ønsker, når det drejer sig om regionerne, flere regioner, end regeringsoplægget lægger op til. Vi har peget på 7-8 regioner, hvor der for det første er skatteudskrivning, og hvor der også er direkte valg af regionsråd.

Når vi peger på flere regioner end regeringen, så hænger det sammen med, at vi ønsker flere opgaver placeret i regionerne end det, regeringen har lagt op til.

Større kommuner og større regioner giver mulighed for, at der kan flyttes flere opgaver til kommunerne, og at der især kan flyttes flere opgaver til regionerne. For os er det vigtigt og indlysende, at regionerne får flere opgaver end syge- og sundhedsområdet, som regeringen har peget på. Vi vil godt pege på hele miljøområdet, som vi kender det i dag, trafikområdet, psykiatriområdet og det sociale område, ikke mindst når det drejer sig om handicapområdet.

Kl. 15.30

Hvis kommunerne skulle løse alle de opgaver, som regeringen lægger op til, så betyder det, at man skal have en meget større ekspertise, og det betyder, at man skal have en høj faglighed, for vi må stille krav om, at der skal være retssikkerhed, og det kræver så meget store kommuner. Efter vores opfattelse kræver det også betydelig større kommuner, end regeringen selv lægger op til, disse 30.000 indbyggere, som nævnes.

Hvor regeringen f.eks. peger på, at alle ungdoms- og voksenuddannelser skal ligge i statsligt regi, vil vi pege på regionerne. Amtskommuner har efter vores opfattelse løst opgaven med de gymnasiale uddannelser, det almene gymnasium og hf og også VUC på en glimrende måde.

Vi mener også, at regionerne godt kunne tage sig betydelig mere af arbejdsmarkedspolitikken, og det vil sige, at der også dér kunne være tale om en decentralisering.

Konsekvensen af regeringens forslag om at nedlægge amterne er en øget centralisering, det er at lægge opgaver, som hidtil har ligget i kommunalt eller amtskommunalt regi, over i statsligt regi. Det gælder i virkeligheden på alle områder, at man flytter noget til staten, og det er jo, fordi også regeringen erkender, at når man nedlægger amterne, så må man flytte nogle flere opgaver til staten. Det er en modsat udvikling i forhold til den udvikling, vi har kendt igennem den tid, vi har haft den nuværende kommunale ordning fra 1970.

SF vil som sagt – altså modsat regeringen – flytte opgaver fra staten. Jeg har nævnt arbejdsmarkedspolitikken, og jeg vil også godt pege på erhvervsskolerne, så vi kan få samlet alle ungdoms- og også voksenuddannelser i regionalt regi, og jeg vil også pege på dele af kriminalforsorgen.

På ét område vil vi godt have en større statslig styring. Det drejer sig om skatteligningen, og det er ud fra et retsprincipsynspunkt, ensartet.

Regeringen har jo altså lagt et forslag frem, og vi har partierne imellem stillet en række spørgsmål, men jeg vil ikke sige, at jeg er blevet ret meget klogere. Det kan skyldes, at jeg var klog i forvejen – det er jeg ikke; det kan skyldes, at jeg ikke evner at blive klogere – det nægter jeg at tro; det kan skyldes, hvad jeg tror er rigtigt, at regeringen i sine svar ikke altid har været særlig tæt på at give det, som spørgeren har ønsket; det kan også skyldes, at regeringen ikke helt ved, hvad regeringen vil på en række punkter, og det er sådan set kun godt. For jeg har lagt mærke til, at indenrigsministeren hele tiden understreger: Det kan vi jo forhandle om; de, der sætter sig ved bordet, er så med til at have indflydelse.

Så det, at regeringen ikke er afklaret på en række ting, giver selvfølgelig os, som har nogle gode ideer, mulighed for at øve indflydelse.

Men én ting har jeg lært. Jeg har lært en masse ord og ordsammensætninger: borgernær, borgernære opgaver, international topklasse, større brugerdeltagelse, brugerrettet service, én indgang – én indgang har jeg hørt rigtig mange gange, og det gælder på alle områder, også på trafikområdet; når vejene nu kommunaliseres, så får man én indgang – sammenhængende indsats, enstrenget, enkelt og overskuelig, helhed og bedre valgfrihed. Det er en meget interessant ordsammensætning: bedre valgfrihed. Jeg troede, valgfrihed var valgfrihed, men jeg lærer nyt stadig væk. Hensyn til borgerne og mennesket, har indenrigsministeren sagt i dag, opgaverne over strukturerne, decentralisering, borgerne før strukturen, og alt skal være nemmere at klare.

Det er en masse gode ord. Spørgsmålet er bare: Hvad ligger der i dem?

Den kommunalreform, der lægges op til nu, uanset hvad det ender med, er efter vores opfattelse en af de mest vidtgående, og det kan blive så vidtgående, at man må sige, at det er den mest vidtgående siden demokratiets indførelse i Danmark for godt 150 år siden.

Kl. 15.35

Den er mere vidtgående end i 1970, hvor man jo trods alt arbejdede ganske lang tid, inden man nåede frem til en kommunalreform. Man startede i 1958, og i 1966 afgav man en betænkning. Så fulgte der andre efter i slutningen af 1960'erne og i begyndelsen af 1970'erne. Antallet af sider dengang var ikke så umfangsrigt som her, hvor Strukturkommissionens arbejde når op på 1.400 sider. Man klarede sig med lidt mindre dengang, og det tog længere tid; man kan sige, at man måske nok agede med stude dengang, men jeg vil også sige, at i øjeblikket er det, som om regeringen er i gang med at køre med et jetflys fart.

Følges regeringens model, mener vi, at det *kan* betyde en voldsom svækkelse af folkestyret, det *kan* betyde, at vi får mindre folkestyre og mere embedsmandsstyre, og det *kan* også bane vejen for mere privatisering. Det er fair nok, hvis regeringen vil det, men det betyder jo så også, at så må vi være meget opmærksomme. I den forbindelse vil jeg igen referere til, hvad Venstres ordfører, hr. Jens Rohde, har sagt til Ugebrevet A4 for nylig: Det har et formål, nemlig at få flere private ind på markedet.

For os er det vigtigt, at man ikke gennemfører dette, efter vores opfattelse noget af det mest vidtgående, vi har kendt til længe, hen over hovedet på befolkningen. Vi mener, det er meget farligt med for meget hastværk, vi mener, det er vigtigt, at det, vi laver, er gennemtænkt, og at det også har folks opbakning, og at der er bred opbakning i Folketinget bag sådan en reform. Og bred opbakning bidrager vi gerne til. Vi opfatter somme tider, at når der tales om bred enighed, så er det, når vi er med. Jeg ved godt, det ikke nødvendigvis er alle, der synes det er nødvendigt, at vi skal være med, når der er bred enighed, men vi har også forstået det sådan, at regeringen er indstillet på at forhandle.

Som den socialdemokratiske ordfører, hr. Ole Stavvad, sagde, møder vi gerne til forhandling i fællesskab, Socialdemokratiet, Det Radikale Venstre og SF, for vi har en række fælles synspunkter, men vi har ikke deponeret vores handlfrihed hos hinanden, vi har vores frihed under alle omstændigheder, men det er jo også ligesom for at rationalisere arbejdet, at vi møder i fællesskab.

Derfor deltager vi gerne i drøftelserne. Vi erkender, at der er stor afstand mellem os og regeringen, men politik er nu engang sådan, at man må prøve på via sine anskuelser at øve indflydelse, og så må man se, om det kan føre til et resultat.

Vi ønsker en kommunalreform. Vi ønsker ikke det, som regeringen har lagt op til, men vi har forstået, at regeringen er klar over, at der jo skal et flertal til i Folketinget, og vi bidrager gerne, hvis der er mulighed for, at vi kan blive enige, så vi kan nå frem til en kommunalreform i Folketinget nu.

Marianne Jelved (RV):

Det Radikale Venstre ønsker en reform af den offentlige sektor, af dens indretning og af dens vilkår for at løse opgaverne godt og til gavn for borgerne. Derfor hilste vi statsministerens beslutning om at nedsætte en Strukturkommission meget velkommen. Alene stigningen i det fælleskommunale aktivitetsniveau ud over landet er for os grundlag nok til at bede om, at vi ser på hele den kommunale struktur. Vi mener, der er brug for eller var brug for et fælles kvalificeret beslutningsgrundlag, og derfor var det godt, at regeringen nedsatte Strukturkommissionen.

Vi har studeret betænkningen grundigt, og vi anerkender, som så mange andre har sagt, at der ikke er en egentlig facitliste, og i dag kan jeg godt beklage, at kommissionen ikke fik længere tid til at lave sit arbejde, for man kan se, at mange vurderinger er formuleret uden egentlig dokumentation, men det må tilskrives den korte tid.

Regeringens eget rådgivende udvalg inden for sundhedsområdet har afleveret en meget grundig analyse for godt et år siden, og der kan vi også se andre landes erfaringer inddraget. Det rådgivende udvalg peger ud fra nogle faglige vurderinger, som der er gjort rede for, på, at det er godt med et borgergrundlag på mellem 400.000 og 700.000 borgere inden for et sammenhængende sygehusvæsen, hvor – og det er vi helt enige i i Det Radikale Venstre – små specialer skal placeres fra centralt hold, altså fra Sundhedsstyrelsen. Det synspunkt har vi delt i mange år. Det Radikale Venstre har foreslået seks til otte regioner. Regeringen siger fem. Hvis man er radikal, kan man godt se et kompromis dér.

Kl. 15.40

Så undrer det os til gengæld, at der er sådan en skæv regionsinddeling, hvor Sønderjylland-Fyn-regionen har i størrelsesordenen 1 million borgere, Midtjylland har 1,2 millioner, mens Nordjylland har knap 0,6 millioner borgere. Det forekommer os meget skævt, og det er den type ting, som vi også meget gerne vil kunne drøfte med regeringen.

Det er et godt princip at følge, at der skal et vist antal opgaver til for at udvikle et fagligt godt miljø og en god opgaveløsning med en høj kvalitet.

Et andet godt princip i folkestyret er, at kompetence og økonomisk ansvar skal hænge sammen og følges ad, dvs. ligge på samme niveau.

Der er et tredje godt princip, som jeg tror at regeringen deler med Det Radikale Venstre: at vi skal have en klar ansvarsplacering. Det er bare vanskeligere, når vi så kommer til det konkrete, men det må kunne løses.

Konklusionen er, at Det Radikale Venstre ønsker større regioner, større amter, der så kaldes regioner, og vi ønsker, at små kommuner lægges sammen, så vi begrænser fælleskommunale løsninger. Det har noget at gøre med en klar ansvarsplacering.

Men vi ønsker altså også, det må vi så sige helt klart, at det folkevalgte råd, der skal være, skal have skatteudskrivningsret, for borgerne må have et sted, hvor ansvaret kan gøres gældende, og derfor må de to instanser, altså det, at man har kompetencen til prioriteringer og beslutningerne og ansvaret for økonomien, hænge sammen.

Det er velkendte principper, der også er fremhævet i kommissoriet for Strukturkommissionen. Derfor undrer det os, at regeringen lægger en model frem, der giver regionerne et folkevalgt råd med en vis kompetence til at administrere et bloktilskud, hvor ansvaret for økonomien i realiteten ligger i Folketinget. Det regionale råd kan henvises til Folketinget, for dér ligger det besluttende ansvar.

Jeg er faktisk rigtig ked af, at jeg ikke kunne få en forklaring af De Konservatives gruppeformand, så jeg måske kunne prøve at indstille mig på at komme Det Konservative Folkeparti i møde på det her punkt. Jeg kan simpelt hen ikke forstå det konservative ræsonnement, men det kan være, at det kan komme. I hvert fald følges kompetence og økonomi ikke ad i den model. Regeringens begrundelse er bl.a., at det giver lige økonomiske vilkår til at løse opgaverne på.

Det er jo en begrundelse, som vi kender fra den nuværende måde at finansiere bl.a. de nuværende amters opgaveløsninger på. Det er en kombination af skat, bloktilskud og udligningsordning ud fra det princip, at alle amter som udgangspunkt – det gælder også kommunerne – skal have et ensartet økonomisk grundlag for at løse opgaverne. Så det er jo en velkendt filosofi, som stadig væk må gælde.

Derfor må vi også set med vores øjne afvente, at der kommer en udligningsreform ind i sammenhæng med omlægningen, selv om jeg efter de sidste par dages møder – hvis man skal kalde dem det, måske snarere spørgsmålmøder – har sådan en fornemmelse af, at der ikke rigtig tænkes mere på en udligningsreform. Det er måske ikke stedet at diskutere det, men jeg hejser bare lige den vimpel.

Det er vigtigt, at borgerne har indseende. Når vi går så meget op i det folkevalgte element, også i forhold til regionerne, er det, fordi det er meget, meget vigtigt ud fra en demokratitankegang, at der er et folkeligt indseende i, hvad der sker i så stort et område, som sundhedsvæsenet er, så det ikke er eksperterne alene, der kommer til at prioritere og strukturere den måde, som sygehus- og sundhedsvæsenet skal fungere på. Et folkeligt indseende er en del af hele ideen med folkestyret, og derfor appellerer vi stærkt til, at vi kan få en måske fordømsfri drøftelse af netop det punkt.

Jeg vil godt bruge lejligheden til at minde regeringen om Danmarks forpligtelser over for Europarådets charter om lokalt selvstyre, som vi ratificerede under den daværende statsminister Poul Schlüter. Vi vil også gøre opmærksom på, at Luxembourg er det eneste land i det gamle EU, altså EU før 1. maj i år, som kun har to niveauer, og at Estland, Litauen, Slovakiet og Slovenien heller ikke har mere end to niveauer, men de arbejder på at få tre niveauer, fordi de vil ud af det statsstyre, som de nu delvist er underlagt.

Kl. 15.45

Sådan som der er lagt op til nu, deles amternes opgave mellem kommunerne og staten for at sige det lidt populært, og det viser jo i al sin enkelhed, at det regionale niveau har en begrundelse.

Der kan helt klart lægges flere opgaver ud til de større kommuner. Det vil vi meget gerne være med til fra Det Radikale Venstres side, men vi mener bl.a., at der er dele af de sociale opgaver, som omfatter meget små grupper, som bør blive i regionerne.

Hvis man ikke kan finde en løsning på sådan nogle ting, selv om man har nogle meget klare principper for, hvordan systemerne skal indrettes, så betyder det jo i virkeligheden, at man bærer mennesket ind under systemet, og det synes jeg ikke at vi skal gøre. Jeg har også hørt, at mange siger, også i regeringspartierne, at borgerne skal komme før systemet, og så må vi lave

nogle ryk, som gør, at det af hensyn til borgerne kan fungere på den mest hensigtsmæssige måde.

Under alle omstændigheder vil det, at man har opgaverne placeret i kommuner og regioner alt andet lige betyde, at opgaverne er tættere på borgerne, end en placering i staten og Folketinget vil være det. Men som sagt vil vi meget gerne drøfte opgavefordelingen.

Det Radikale Venstre ønsker en klar ansvarsplacering og derfor bør ansvaret for beskæftigelsespolitikken blive i staten. Kommunerne har reelt ikke indflydelse på regelsættet eller serviceniveauet, fordi det er statens ansvar. Opgavens løsning forudsætter et langt større geografisk område, end kommunen er.

Derfor foreslår regeringen jo også en tredje instans, der skal kunne kontrollere og kunne stille krav til kommunerne, men det giver en meget uklar ansvarsplacering, som vi er imod og stærkt betænkelige ved, som forstærkes af den megen uigennemskuelighed, der vil komme i de pengestrømme, der er lagt op til for at skabe de såkaldte økonomiske incitamentter i forhold til kommunernes arbejdsindsats.

Vi vil meget gerne i Det Radikale Venstre drøfte en mere sammenhængende beskæftigelsespolitik, og vi har heller ikke noget imod at kalde den enstrengt, selv om det jo nu hæftes meget op på regeringens model. Vi tror godt, at det kan gøres på en mere enkel måde end den, regeringen har foreslået, og det vil vi som sagt gerne bidrage med.

Vi ønsker i Det Radikale Venstre en modernisering af den offentlige sektor. Med større kommuner er der grundlag for markante regelforenklinger og mindre kontrol fra statens side. Borgerne og medarbejderne skal have større frihed, større ansvar til at løse de borgernære opgaver, og i kommunerne bør det, man så kan kalde den gode opgaveløsning – vi kalder det det – beskrives på en sådan måde, at borgere og medarbejdere har fælles forståelse af, hvad der kan forventes inden for de forskellige kerneopgaver i velfærdssamfundet.

Den gode opgaveløsning kan gøres til diskussion lokalt, og vi ønsker også, at man kan gøre det sådan, at man i virkeligheden kan sammenligne den gode opgaveløsning i forskellige kommuner og lære af hinanden på den måde. Vi ønsker altså mere styrke til det lokale niveau og mindre til staten. Det håber vi kan blive en følge af, at vi laver den ændring. Det er faktisk noget af det, der skulle gøre det attraktivt, at borgerne

kan blive mere involveret og mere direkte involveret under nogle helt nye vilkår, hvor kommunerne er større og derfor har større muligheder for at tilgodese dem.

Vi ønsker i Det Radikale Venstre en moderne offentlig sektor, der er borgernær – jeg ønsker, at Venstre og De Konservative hører, hvad jeg siger her – som involverer borgerne i det lokale demokrati og i de borgernære løsninger.

(Kort bemærkning).

Jens Rohde (V):

Jeg synes faktisk, det er meget svært at finde ud af, hvad Det Radikale Venstre egentlig mener, også når jeg hører fru Marianne Jelveds ordførertale, for det ene øjeblik taler man om, at man synes, det er en dårlig idé, at ting ligger i staten, og så siger man, at beskæftigelsespolitikken absolut skal ligge i staten.

Så siger fru Marianne Jelved, at hun gerne vil have, at vi får mindre bureaukrati og regelforenkling i det offentlige. Det synes jeg sådan set er et ædelt mål, men det betinger jo ligesom også, at man lader borgerne træffe nogle flere valg, så vi kommer af med kompleksiteten og dermed øger det frie valg. Det fri valg er fru Marianne Jelved jo sådan notorisk imod, når vi har diskuteret det.

Så kan jeg slet, slet ikke finde ud af, hvad fru Marianne Jelved og Det Radikale Venstre egentlig mener om selveje i forhold til ungdomsuddannelserne, og hvor de skal ligge. Derfor vil jeg godt spørge fru Marianne Jelved om, hvad Det Radikale Venstres holdning er. I hvilket regi skal ungdomsuddannelserne ligge, skal de samles et sted, og hvordan har fru Marianne Jelved det med selveje, og det er jo i høj grad gymnasierne, jeg her tænker på?

(Kort bemærkning).

Marianne Jelved (RV):

Det var jo mange spørgsmål i en omgang.

Altså vi anerkender, at der er opgaver, som staten har ansvaret for, og vores princip er, og det, vi synes er mest hensigtsmæssigt, er, at det, der lægges ud til kommunerne, hvis vi bliver ved dem, er forhold, som kommunerne har indflydelse på, som de altså kan ændre på, således at de kan gøres til genstand for en debat mellem borgerne og de folkevalgte, når der er kommunalvalg. Det kan f.eks. være, hvordan skolestrukturen skal være i kommunen. Skal man have skoler, der kun går op til 6. klasse eller 7. klasse og så en samlet 10.-klasse-skolen osv.?

Der er en lang række ting, som man har indflydelse på der.

Kl. 15.50

Beskæftigelsespolitikken har kommunerne ikke ansvaret for. Derfor synes vi, det er betænkeligt at gøre kommunerne økonomisk medansvarlige for at skabe nogle økonomiske incitamenter. Men vi anerkender, at der er en problemstilling på det her område. Vi vil gerne være med til at løse den. Vi har taget konsekvenserne af det og foreslået obligatorisk medlemskab af en a-kasse, hvis man er i stand til at være på arbejdsmarkedet.

Jeg håber, at hr. Jens Rohde kan stille spørgsmålet en gang til.

(Kort bemærkning).

Jens Rohde (V):

Så kan vi jo komme ind på gymnasierne, for det var egentlig det, jeg spurgte til. Det andet var sådan mere kommentarer af politisk art.

Marianne Jelved (RV):

Nå, men o.k.

Jens Rohde (V):

Vi nåede jo ikke at komme ind på Det Radikale Venstres holdning til selveje i forhold til gymnasierne.

Når jeg ser på Det Radikale Venstres program for ungdomsuddannelserne, er det meget, meget klart af teksten, at de skal ligge på lige fod med de andre ungdomsuddannelser, altså handelsskoler osv., som ligger under staten, og at der skal være selveje.

Det er faktisk også det, fru Marianne Jelved giver udtryk for den 31. marts i år i det, der hedder MANDAT. Det er amternes politiske magasin. Der står her, at De Radikales uddannelsespolitiske ordfører, fru Marianne Jelved, gerne vil holde fast i princippet om, at økonomi og kompetence skal følges ad – det har fru Marianne Jelved også sagt en del gange i dag – og i så fald bør ungdomsuddannelserne ligge i statens regi, mener hun. Og så får vi ellers en fortælling om, hvor vanskeligt det var at føre forhandlinger om amternes økonomi, og hvorfor det er hensigtsmæssigt, at der er selveje, og hvorfor de skal ligge i statens regi.

Men lige pludselig her den 30. april kan vi se, at den tidligere undervisningsminister, fru Margrethe Vestager, lige pludselig er på total tilbage-tog i forhold til, at der skal være selveje og det skal ligge i statens regi, på trods af at hun også

selv som undervisningsminister argumenterede ret kraftigt ...

Fjerde næstformand (Margrete Auken):

Så er tiden gået. Tiden er altså sluppet voldsomt op.

(Kort bemærkning).

Marianne Jelved (RV):

Ja, hr. Jens Rohde kan altid regne med mig.

Vi vil gerne prøve at drage nogle erfaringer af det selveje, der nu har været, og af den måde, som taxameterstyringen har været på på erhvervsskolerne. Der er både positive og mindre positive erfaringer med det. Det vil vi gerne drage nogle erfaringer af og have drøftet.

Jeg har forstået på fru Margrethe Vestager, idet jeg ikke selv kunne deltage i det møde, der var i mandags med undervisningsministeren om netop de her spørgsmål, at Undervisningsministeriet og undervisningsministeren er parate til at gå ind og analysere det, og at man må prøve at finde en form for taxameterstyring for gymnasierne, der gør, at man kan give dem et grundlag, der gør, at gymnasierne kan være spredt relativt meget ud over landet.

Derfor er det et ønske om at se på selvejet og lære lidt af de erfaringer, vi har. Men ellers er vi stadig væk tilhængere af selveje.

(Kort bemærkning).

Marianne Pedersen (V):

Jeg vil gerne bore lidt mere i spørgsmålet om de her selvejende gymnasier, for det er jo forholdsvis nemt, hvis fru Marianne Jelved vil sige ja til, at Det Radikale Venstre går ind for, at selveje er det primære og det vigtige i forhold til nogle samlede ungdomsuddannelser.

Derfor kan jeg spørge, om fru Marianne Jelved kan være enig, når formanden for Danmarks erhvervsskoler har tilkendegivet, at selveje er den mest decentrale styreform, der overhovedet findes. Selveje betyder, at alle beslutninger skal træffes på den enkelte institution, som har hele ansvaret, også det økonomiske ansvar. Så jeg vil sige, at overskriften må være selvejede gymnasier, altså selveje til gymnasierne.

Det, der ligger derunder, er et taxametersystem, som vil komme senere i nogle forhandlinger. Her er det rigtigt, at det var klart fra undervisningsministerens side, at man kunne diskutere taxametersystemet, og hvordan det skulle udformes i forhold til gymnasierne.

Men jeg vil bare gerne høre ...

Fjerde næstformand (Margrete Auken):

Nu er det fru Marianne Jelved. Der er kun 1 minut.

Marianne Pedersen (V):

O.k., men jeg kunne ikke se tiden noget sted her nede. Beklager. Jeg vil gerne høre fru Marianne Jelveds svar i forhold til selveje.

(Kort bemærkning).

Marianne Jelved (RV):

Vi er helt på det rene med, at taxameterstyring i sig selv lægger op til, at man træffer nogle økonomiske dispositioner på den enkelte institution. Det er velkendt fra en lang række uddannelsesinstitutioner, som har taxameter i dag, mellem lange videregående uddannelser, universiteterne osv.

Kl. 15.55

Det, vi gerne vil, er i virkeligheden det, erhvervsskolerne gør. I dag har erhvervsskolerne en konference om erfaringerne med det taxametersystem, der gælder for dem, og de muligheder, de har via deres selveje. Der afholdes en konference om det, som jeg desværre ikke kan deltage i, fordi jeg står her. Men det, der er vigtigt i den her sammenhæng, er, at erhvervsskolerne også gerne vil bruge deres erfaringer, for der er mange, der erkender, at der måske er for mange puljeordninger hen over taxametersystemerne – det har jeg selv her fra talerstolen for et par måneder siden problematiseret – så det er tid til at kigge på, hvordan det fungerer, og hvordan vi sikrer os, at taxameterstyringen kommer til at virke på en sådan måde, at det, der er kerneydelsen for institutionen, nemlig uddannelse, varetages bedst muligt.

(Kort bemærkning).

Marianne Pedersen (V):

Må jeg konkludere, at fru Marianne Jelved og De Radikale går ind for selvstyre og går ind for taxametersystemet inden for ungdomsuddannelserne?

(Kort bemærkning).

Marianne Jelved (RV):

Ja, hvis vi kan finde en form, der gør, at vi kan sikre det, der er hensigten, for det er jo forskelligt for erhvervsskolerne og gymnasierne, hvorvidt vi ønsker dem meget lokalt fordelt, forstå mig ret, samtidig med at der skal være en måde, gymnasierne kan supplere hinanden på, for det enkelte gymnasium kan ikke nødvendigvis op-

rette alle de studieretninger, som unge i en region bør og skal have mulighed for at vælge imellem. Derfor kræver det et forarbejde.

Men vi er åbne over for at diskutere, hvordan vi kan finde frem til en løsning på det.

(Kort bemærkning).

Jens Vibjerg (V):

Jeg vil godt bore lidt i De Radikales synspunkter på beskæftigelsesindsatsen, for jeg kan jo forstå, at folketingsgruppen har en helt anden opfattelse, end hovedbestyrelsen hos De Radikale har.

Vel er fru Marianne Jelved også optaget af et enstrengt system, og det kvitterer jeg for, men hovedbestyrelsen var jo meget klar, så vidt jeg i hvert fald kunne læse på De Radikales hjemmeside sidste år: Man skulle have en kommunal forankring i beskæftigelsesindsatsen, ja, man gik endda så vidt som til at sige, at også den regionale overvågning skulle være kommunalt forankret.

Det har jo inspireret regeringen rimeligt, det, der kom fra den radikale hovedbestyrelse sidste år, men så vil jeg godt spørge: Hvad er det, der gør, at den radikale folketingsgruppe så vender hundrede og firs grader i forhold til hovedbestyrelsen og siger, at nu skal det altså statsligt forankres?

(Kort bemærkning).

Marianne Jelved (RV):

Det kommer jo meget an på, hvad der menes med ordet forankret. Det, der er betegnende for denne tid, vi lever i, er jo, at der er en form for nysprog. Jeg ved godt, hvad man mener med det i Det Radikale Venstre, men jeg er ikke sikker på, jeg ved, hvad der menes med det, når det er regeringen, der bruger det ord. Det er meget svært at få at vide, hvad det er.

De pengestrømme, som nu er beskrevet i regeringens oplæg, mener jeg er meget problematiske. Men det vender vi tilbage til, for det skal jo belyses tættere; vi skal jo ikke løse det her fra talerstolen.

Den radikale folketingsgruppe tog jo konsekvenserne af den resolution, der blev vedtaget på Det Radikale Venstres hovedbestyrelsesmøde i maj måned sidste år, da vi i august sidste år sagde: Vi foreslår, at der, hvis man virkelig skal lave et enstrengt system, skal være et obligatorisk medlemskab af en a-kasse for alle, som står til rådighed for arbejdsmarkedet, og så skal kontanthjælpen forbeholdes mennesker, som ikke er til rådighed for arbejdsmarkedet. Det er konse-

kvent, og det vil vi meget gerne inddrage i diskussionerne. Men vi har ikke krævet det.

Kl. 16.00

(Kort bemærkning).

Jens Vibjerg (V):

Hvis nu ikke man får den obligatoriske a-kasse, som jo i sig selv rummer mange problemfelter, og det så skal være en statslig forankring, kan Det Radikale Venstre så forestille sig, at staten skal til at tage sig af kontanthjælpsmodtagere med misbrugsproblemer og sociale problemer?

Det er jo sådan, at 60 pct. af de ledige nu er i det kommunale system og 40 pct. i det statslige system. Det vil sige, at det jo er en kolossal mængde, der så skal flyttes over i det statslige system, plus en række problemfelter, som man jo i hvert fald ikke, som det ser ud nu, har ressourcer til at tage sig af.

Kan Det Radikale Venstre og fru Marianne Jelved forestille sig, at nu skal staten pludselig til at tage sig af de der familiemæssige og sociale problemer, man kan få?

(Kort bemærkning).

Marianne Jelved (RV):

Nej, det kan vi ikke. Det mener vi at kommunerne er bedst til, og vi mener, at de instanser, vi har, skal gøre det, de er bedst til.

Men det er jo heller ikke det, der ligger i regeringens oplæg. Jeg kan godt lide tegningen af jobcenteret, huset på torvet med den ene dør, lad os så for fredens skyld bare kalde den det, det er i orden. Vi har jo meget gode forsøg rundt omkring i landet, hvor der netop er sådan et fælles hus, og hvor AF og kommunen er involveret i det hus. Der ligger et på Møn, som jeg kender bedre end så mange andre.

Det er også derfor, jeg siger: Vi tror godt, vi kan finde et svar på det her spørgsmål, som vi kunne blive enige om. Vi er parate til at drøfte og forhandle det. Spørgsmålet er jo kun: Skal vi lægge ting ud, som kommunen skal finansiere med skatteborgerpenge, og som kommunen reelt ikke har nogen indflydelse på, fordi det er bestemt i hele regelsættet, hvad der skal ske osv., og det bliver kontrolleret?

Det synes vi er forkert, for det, der skal lægges ud, hvor kommunens skatteudskrivning skal dække opgaverne, bør være de opgaver, der kan gøres til genstand for en diskussion mellem

folkevalgte og vælgere. Den tankegang er vi meget optaget af i folkestyret.

(Kort bemærkning).

Ester Larsen (V):

Regeringen ønsker nu at sætte kraft bag ved, at der skal være lige adgang til sundhedsvæsenets ydelser, og det sker ved, at alle borgere får det samme økonomiske grundlag, at man ikke bliver straffet for at bo i et område med et lavt beskatningsgrundlag. Det er et meget stort fremskridt, og jeg står fuldstændig uforstående over for, at fru Marianne Jelved siger, at det er det samme som i dag, at der er økonomisk lige vilkår.

Det er sådan, at der var nogle amter, der under den tidligere regering var meget ivrige til at sætte deres skatteprocenter op, og da finansministeren i den tidligere regering begyndte håndfast at kræve, at amternes samlede økonomi skulle respekteres, så kom nogle amter i klemme: de, der havde været tilbageholdende og havde holdt skatten nede. Så jeg synes, det er helt uforståeligt, at fru Marianne Jelved hævder, at man havde ens vilkår; nej, det får man nu, hvor man får en økonomi, der er uafhængig af, at man bor i en fattig egn.

(Kort bemærkning).

Marianne Jelved (RV):

I dag har vi et system, hvor amterne og i øvrigt også kommunerne finansierer de udgifter, de har til at løse opgaverne, dels ved skatteudskrivning, dels ved bloktilskud og dels via en udligningsordning. Udligningen er mellem amterne helt oppe på 80 pct., så det er en meget høj grad af udligning.

Hvorfor har vi indrettet systemet på den måde? Det har vi gjort, fordi vi principielt her i Folketinget har været enige om princippet om, at som udgangspunkt skal det økonomiske grundlag være stort set ens over hele landet. Derfor har vi en flytning af milliarder frem og tilbage mellem landsdelene.

Nu efterlyser vi, og det har været på tegnebordet i flere år, en udligningsreform, for ind mellem skifter befolkningssammensætningen m.v. både i amter og kommuner, således at der er brug for, at udligningssystemet ændres.

Så princippet om, at der er ens økonomisk grundlag, er jo et velkendt, allerede eksisterende princip. Hvorfor kan vi ikke fortsætte med det?

Kl. 16.05

(Kort bemærkning).

Ester Larsen (V):

Betyder det, at fru Marianne Jelved vil afvise, at der er amter, der er svagt stillet økonomisk, fordi de ikke hævede deres skatteprocent, og at deres mulighed for at forbedre deres økonomi er afhængig af, at nogle amter sætter deres skatteprocent ned, og det er de meget uvillige til?

(Kort bemærkning).

Marianne Jelved (RV):

Nej, det afviser jeg ikke. Jeg synes også, det er en for stiv måde, det system er kørt på under den nuværende regering, og det kan jeg jo kun beklage.

Jeg beder bare fru Ester Larsen om at erindre, at under den tidligere regering blev det aftalt med både kommuner og amter, at der skulle laves en udligningsreform, at vi skulle se på hele det system, der skulle være med til at bidrage til, at der er et ensartet grundlag som udgangspunkt for opgaveløsningen, fordi alle har erkendt, at det udligningssystem, vi har nu, som eksisterer i dag, ikke fungerer godt nok, og det gør det hverken på det amtslige niveau eller på det kommunale niveau. Derfor hører der også en udligningsreform med i de ændringer, vi står over for omkring den kommunale struktur.

Så hensigten er vi enige om; det er metoden, vi diskuterer.

Den fg. formand (Lissa Mathiasen):

Så er det fru Tove Videbæk som ordfører.

Tove Videbæk (KD):

Da Kristendemokraternes ordfører på området ikke kan være til stede, skal jeg på vegne af Kristendemokraterne sige følgende:

Vi vil gerne takke Enhedslisten for at have rejst denne forespørgsel. Det giver Folketinget mulighed for at få en grundig diskussion af det udspil til strukturreform, som regeringen har fremlagt. Det er Kristendemokraternes holdning, at en strukturreform, når nu vi skal have den, bør føre til, at nærdemokratiet bliver bedre og ikke dårligere.

Fem store regioner i Danmark mener vi hos Kristendemokraterne er for lidt, for dermed får vi nogle meget store regioner, og vi risikerer meget vidtrækkende udkantsområder, som bliver endnu mere udkant, end de tidligere har været.

Kristendemokraterne mener derimod, at syvni regioner vil være et rimeligt antal, også for at give bedre mulighed for en bæredygtig vareta-

gelse af specialiserede opgaver i sygehusvæsenet m.v.

Det er ikke, fordi Kristendemokraterne er imod ændringer generelt, men Kristendemokraterne ønsker en reform, hvor den kommunale struktur løser opgaverne på en effektiv og bæredygtig måde for borgerne, og reformen skal sikre det lokale demokrati og en afbalanceret udvikling af Danmark, også i de tyndtbefolkede dele af landet.

Vi mener også, at der fortsat bør være direkte valg til amtsrådene eller regionerne, og de skal have mulighed for at udskrive skatter. Vi mener, det er helt centralt, at det politiske ansvar og det økonomiske ansvar for en opgave skal følges ad, ellers kan vi frygte, at sygehusregionerne konstant vil presse regeringen til at øge udgifterne på sygehusområdet.

På det sociale område lægges der en række vigtige og specialiserede opgaver over til kommunerne. Det mener vi hos Kristendemokraterne kan blive en katastrofe for de allersvageste. Der lægges op til, at de nuværende institutioner og bofællesskaber kun er sikret 1 år efter reformens ikrafttræden, og det betyder, at forældre til f.eks. multihandicappede og autistiske børn allerede nu vil begynde at være bekymrede for, hvad der skal ske med deres børn derefter. Det mener vi er en urimelig belastende situation at sætte dem i.

Også ud fra en faglig vurdering er der grund til at tage afstand fra denne flytning af opgaven. Lukkes de institutioner, væresteder og behandlingssteder, vil den ekspertise, de har opbygget, blive spredt for alle vinde, og gode faglige miljøer opløses. Hvis man efterfølgende erkender, at det var en forkert udvikling, vil det ikke være muligt at samle ekspertisen igen.

De Samvirkende Invalideorganisationers formand, Stig Langvad, tilføjer yderligere til denne sag i et høringssvar:

»For DSI er det afgørende, at der etableres en landsdækkende videnscenterstruktur for alle handicapgrupper. ... Der bliver langt fra statens overordnede opgaver til kommunernes konkrete borgerindsats, hvis ikke videnscentre og specialrådgivningsstrukturen udbygges betydeligt.«

Kl. 16.10

Hvad med socialpsykiatrien, autisterne, stofmisbrugerne? Alle disse de allersvageste og mest udsatte af vore medborgere er nærmest ikke nævnt i udspillet. Det er dem, der nemt kan

gå hen og blive sorteper, hvis vi ikke tænker os rigtig godt om på disse områder.

Man ved jo, at selv om kommunerne bliver på minimum 30.000 indbyggere, er befolkningsgrundlaget ikke stort nok til, at kommunerne er fagligt bæredygtige, økonomisk bæredygtige og kan tilbyde bæredygtig retssikkerhed for disse borgergrupper. Til nogle af disse opgaveløsninger skal der et befolkningsgrundlag på mellem 150.000-250.000, ja, for nogle helt op på 400.000 til for at løse disse opgaver bæredygtigt. I udspillet står der, at kommunen får det fulde ansvar for alle opgaver i forhold til borgeren. Det kan i nogle kommuner godt lyde som en trussel for borgere, som i stigende grad har måttet gøre brug af advokater for at få den service, de har ret til og behov for i kommunerne.

På sygehusområdet kan vi frygte, at de svageste ældre ikke får den behandling, de har brug for, når kommunen skal betale et beløb hver eneste dag for en borger, der er indlagt. Og hvordan vil det gå med udviklingen på hospiceområdet med den nye reform? Det er der heller ikke skrevet noget om.

Vi er også betænkelige ved, at miljøopgaver flyttes fra amter til kommuner. Regeringen foreslår i sit udspil, at bl.a. godkendelser og tilsyn med særlig forurenende virksomheder især skal udføres af kommunerne. Vi mener, at dette kan føre til en fagligt set mindre bæredygtig varetagelse af opgaverne. Kommunerne vil nok være mere tilbøjelige til at give dispensationer til en virksomhed, end amterne gør i dag. I nogle tilfælde kan man frygte, at en kommune vil give dispensationer vedrørende miljøgodkendelser og tilsyn af kassensyn for at opretholde gode forbindelser til virksomhederne, så de bliver i kommunen og bidrager med skatteindtægter og arbejdspladser.

Regeringen lægger også op til, at kommunerne skal lægges sammen til en størrelse på minimum 30.000 indbyggere. Der er dog mulighed for, at mindre, men bæredygtige kommuner vil kunne fortsætte, hvis de indgår forpligtende samarbejde om en række opgaver.

Reformen vil dog betyde, at mange mindre kommuner må lade livet, hvilket fører til, at beslutningerne træffes længere væk fra borgerne. Det vil gøre det lettere for politikerne i de nye storkommuner at nedlægge skoler, daginstitutioner og øvrige institutioner i de mindre byer.

I de tyndtbefolkede områder, hvor der allerede i dag er langt til de kommunale servicefaciliteter, vil dette betyde en alvorlig forringelse af

servicen. Borgerne vil geografisk befinde sig længere fra politikerne, og det forringer borgerenes oplevelse af nærdemokrati.

Når alt kommer til alt, mener vi ikke at have set reelle undersøgelser, der siger, at store kommuner drives bedre, mere effektivt, mere økonomisk og til større tilfredshed for borgerne end mange mindre kommuner.

Kristendemokraterne er derfor imod, at kommunerne skal tvinges til sammenlægninger. Vi mener, at sammenlægningen skal være frivillig, men anbefaler, at kommunerne dog lægges sammen til en størrelse på minimum omkring 10.000 indbyggere. Som udgangspunkt finder vi det positivt, at kommunerne i stedet for at lægge sig sammen kan etablere forpligtende kommunale samarbejder. Vi er dog noget i tvivl om, hvor stor praktisk betydning muligheden for at indgå disse forpligtende samarbejder vil få for kommunerne. Er det en kattelem, eller er det et musehul, der er foreslået?

Indenrigsministeren siger i Politiken den 29. april, at samarbejdsaftalerne er for de få og små kommuner. Vi opfatter det derfor sådan, at muligheden for at indgå forpligtende samarbejdsaftaler er et musehul, som kun kan bruges af meget få kommuner.

Kristendemokraterne ser ellers perspektiver i at gøre det lettere for kommunerne at samarbejde på konkrete områder; jeg skal her henvise til vores beslutningsforslag om bedre muligheder for kommunerne til at indgå samarbejde på udvalgte kommunale myndighedsområder.

Når det gælder de økonomiske konsekvenser ved en strukturreform, mener vi også, at vi mangler informationer om de eventuelt positive økonomiske konsekvenser ved reformen. Vi mener, at de positive økonomiske konsekvenser på lang sigt vil være ret begrænsede, måske helt fraværende, mens der i en overgangsperiode vil være betydelige engangsomkostninger.

Ved fremlæggelse af strukturreformen sagde finansministeren, at reformen vil kunne holde sig inden for de eksisterende økonomiske rammer. Kristendemokraterne frygter, at reformen vil medføre merudgifter for kommunerne i hvert fald i en overgangsperiode, og at kommunernes stramme økonomi vil føre til, at kommunerne vil være tvunget til serviceforringelser på centrale velfærdsområder.

Det vil med andre ord sige, at borgerne i en overgangsperiode vil være dem, der betaler prisen med ringere service. Jeg skal derfor indtrængende bede regeringen om virkelig at lytte, som

den har sagt den ville, når nu de reelle forhandlinger går i gang, og tænke sig om en ekstra gang, før den begynder at vende op og ned på det kommunale landskab.

Kl. 16.15

Udspillet »Det nye Danmark« virker som en reform, der er skruet sammen til brug for de større byer især i Østdanmark. Der er helt klart områder, der vil profitere af reformen. Det er de store kommuner. De stærke områder i landet vil blive endnu stærkere. Men Kristendemokraterne ser for sig, at der bliver en del tabere, hvis denne reform gennemføres, som den ser ud nu. Taberne vil bl.a. være nærdemokratiet, miljøet, de svageste blandt vore medborgere og udkantsområder i landet.

Det nye Danmark kunne blive godt, hvis væsentlige områder i regeringens udspil blev ændret, men hvis reformen føres ud i livet, som den ser ud nu, frygter vi, at resultatet bliver alt for mange tabere og meget få vindere. Derfor opfordrer vi da også regeringen til at gå til de kommende forhandlinger med et åbent sind og forsøge at få skabt en bred aftale om en ny strukturreform.

Den fg. formand (Lissa Mathiasen):
Indenrigs- og sundhedsministeren? Nej, så er det fru Line Barfod som ordfører i anden runde.

Line Barfod (EL):

Det er måske lidt sigende, at ministeren ikke går op her til slut, så vi får mulighed for at stille spørgsmål til ministeren om regeringens holdning. Vi har selvfølgelig haft mulighed for at stille spørgsmål til Venstre og De Konservative, men det havde nu været rart også at have haft muligheden for at stille spørgsmål til ministeren selv. Det må vi jo så prøve på anden vis.

Jeg synes, det har været en god debat, vi har haft i dag. Den har klart vist, at målet med hele denne strukturreform, regeringens »Det nye Danmark«, er, at man ønsker mere privatisering, som Venstres ordfører, hr. Jens Rohde, også har udtalt. De private firmaer glæder sig. Vi kan se, at Falcks direktør allerede er ude at sige, at det bliver godt med nogle større kommuner, så man kan komme ind og byde på flere af velfærdsopgaverne.

Så er der jo nogle i debatten i dag, der har spurgt, hvad problemet er med privatisering, hvad der er galt ved det. Problemet med privatisering er jo, at det ikke løser nogen af de store udfordringer, vi har i velfærdssamfundet i dag.

Tværtimod skaber privatisering nye problemer. Det, vi har erfaret med privatisering både i Danmark og i andre lande, er, at det giver dårligere service, det giver dyrere service, og at det giver dårligere vilkår for de ansatte.

Nogle eksempler: Hvis vi tager rengøringen på sygehuse har vi oplevet, hvordan de ansatte skal løbe meget hurtigere, bliver hurtigere nedslidte, end de gjorde før, og hvordan rengøringen bliver dårligere.

Hvis man tager busserne, kan vi se, hvordan busserne er langt mere nedslidte, at der er mangel på dem, og at chaufførerne har fået langt dårligere vilkår.

Så har der været nogle velfærdsområder, hvor private har forsøgt at gå ind, plejehjem, børnehaver osv., og der har de måttet gå ud igen. Det kunne ikke lykkes dem at tjene penge på de vilkår, der var. Det offentlige var simpelt hen bedre til at løse opgaverne end de private.

Nu kommer regeringen dem så til hjælp. Nu vil man indføre både større kommuner, profitbørnehaver osv. i håb om at få flere private ind.

Der har været mange områder inde i debatten i dag. Hele beskæftigelsesområdet har vi ikke været så meget inde på, der har været lidt debat frem og tilbage om det enstrengede system. Hvad er det, man klart kan se af erfaringerne med det, kommunerne har i dag af beskæftigelsesområdet, nemlig kontanthjælpsmodtagerne? Det er, at man laver produktionshuse og sætter kontanthjælpsmodtagerne til som tvangsaktiverede f.eks. at pakke kaffekander for Bodum til en langt lavere pris end den, som virksomheder, hvor folk får en rigtig løn, kan gøre det for, hvorefter man både udkonkurrerer folk, der har rigtig løn, og lader de kontanthjælpsmodtagere, der er tvangsudskrevet, sidde og lave arbejdet til underbetaling, kun for kontanthjælpen.

Kl. 16.20

Beskæftigelsesområdet er ét sted, der er et problem. Et andet sted, der er kommet klart frem under debatten i dag, er hele det sociale område.

Det har været meget tydeligt af mangelen på svar, at regeringen i udspillet »Det nye Danmark« ikke har tænkt sig, at det nye Danmark også skulle være for dem, der har mest brug for velfærdssamfundet. Det viser sig tydeligt, at man ikke har gennemtænkt, hvad der skal ske med handicappede, med misbrugere, med de psykisk syge, med de anbragte børn. Der vil kun være 1 års garanti for, at de kan blive boende i

institutionerne, og derefter kan kommunerne lukke dem.

Hr. Knud Erik Kirkegaard talte om, at kommunerne ville have en interesse i at bevare en institution, selv om de ikke havde nogen borgere på institutionen, fordi den jo ville give arbejdspladser. Men hr. Knud Erik Kirkegaard svarede ikke på spørgsmålet: Hvis nu der står en eller to pladser tomme, det koster kommunen 1-2 mio. kr., den har ikke selv nogen borgere på institutionen, hvad skulle så gøre den kommune interesseret i at holde institutionen åben, når det koster den så mange penge, som den så skal tage fra andre områder, hvor den ellers kunne yde service til egne borgere? Det problem er der overhovedet ikke taget højde for i regeringens »Det nye Danmark«.

Så har man talt meget om, at fremover vil der kun være ét sted at henvende sig, men det blev meget tydeligt i hr. Knud Erik Kirkegaards svar, at sådan bliver det ikke i virkelighedens verden. Det var bare sådan rent billedlig talt, at der ville blive ét sted, reelt ville der stadig være masser af forskellige steder, man skulle henvende sig. Reelt er der heller ikke i regeringens »Det nye Danmark« overhovedet taget højde for, at kommunerne skal ændre forvaltningen, hvis man fremover skulle have en mere enkel service for borgerne, Nej, borgerne kommer fremover lige så meget i klemme, som de gør i dag. Så regeringens »Det nye Danmark« er stadig kun for de rigeste, dem, der skal tjene på privatiseringen, dem, der i forvejen kan klare sig selv.

Alle de mange hundredtusinder offentligt ansatte får heller ikke den store tryghed ved det udspil, der ligger. De får sikkerhed for, at når opgaverne bliver flyttet, så bliver de flyttet med, men derefter kan kommune og stat så fyre dem for at opnå de stordriftsfordele, der skal til for at finansiere hele omlægningen.

Samtidig ligger det også klart, at der bliver mange flere kommunale selskaber, så det, der altså lægges op til her fra regeringen og fra Dansk Folkeparti, er, at vi skal have mange flere kasser, et meget mere uigennemskueligt system, mindre demokrati, der vil blive langt mere kassetænkning, langt mere kortsigtet økonomisk tænkning.

Hele udligningsreformen er også væk. Det indgår slet ikke, at der skal være udligning mellem rige og fattige områder i Danmark. Så det, der ligger her fra regeringens side, vil klart være et stort tilbageskridt i forhold til i dag.

Derfor vil vi også holde Socialdemokratiet fast på, at hvis regeringen vælger at gennemføre sit udspil med Dansk Folkeparti, så skal det ændres efter næste valg. Vi skal ikke have et samfund, der bygger på privatisering og markedsstyring, vi skal sikre, at vi igen får demokrati, hvis regeringen og Dansk Folkeparti vælger at afskaffe det med den reform, de overvejer at indføre.

Danmark er et af de rigeste lande i verden. Vi har 800.000, der står uden for arbejdsmarkedet, men vi har alle muligheder for at udvikle velfærden, hvis vi vælger at satse på det, hvis vi vælger at satse på at udbygge demokratiet, vælger at satse på at fjerne kassetænkningen, tænke i helheder og tænke i mennesker i stedet. Så kunne vi skabe et helt utrolig rigt og godt samfund, men regeringen vælger altså at gå den modsatte vej. Det synes vi er en helt forkert vej at gå, og det glæder os, at det med debatten i dag er blevet så klart, hvad forskellen er på, hvad regeringen vil, og hvad vi andre vil.

Ole Stavad (S):

Jeg havde sådan set forventet, at indenrigs- og sundhedsministeren ville have beriget os med nogle bemærkninger til nogle af de spørgsmål, vi har stillet.

Derfor er det eneste, jeg skal gøre, bare i kort form at gentage et tema, som jeg synes vi har et behov for at få noget større klarhed over og ikke kun herinde. Det gælder også de kommuner, der nu sidder og overvejer, hvad det så er, de skal gøre, hvad det er, de skal begynde at forberede sig på. For selv om ting ikke er afklaret herinde, så ved vi jo alle sammen, at der har været høj aktivitet, og at det i sagens natur optager en utrolig masse mennesker. Jeg kan næsten ikke mindes en sag, hvor så mange har været så optaget af et enkelt tema i så lang tid, som tilfældet har været her.

Kl. 16.25

Fordi jeg nu har det kommunale område som et hovedområde, har jeg selvfølgelig også haft mere med det at gøre end så mange andre, men det er noget, der optager utrolig mange.

Det er et spørgsmål, hvad det så er for nogle valgmuligheder, kommunerne har, med det udspil, regeringen kom med i tirsdags, altså for en god uge siden. Det er derfor et spørgsmål om kattleem, som det er blevet døbt. Spørgsmålet er: Hvad skal der til, for at en lille kommune er bæredygtig? Har regeringen nogle kriterier, en vægt, man vil veje de pågældende kommuner

på? Hvad skal der til, for at en kommune ikke er bæredygtig?

Hvad nu, hvis der ligger en bæredygtig kommune, der gerne vil fortsætte ene med sig selv uden at lave om i et område, hvor der så er en eller to andre, som måske ikke er bæredygtige? Er det så den bæredygtiges ret til at være ene, eller er det de problemer, det skaber hos de to nabokommuner, som ikke vil være i stand til at løse deres problem, hvis ikke man finder en løsning sammen?

Der vil jeg godt bede ministeren om at prøve at klargøre så meget, som det nu er muligt. Jeg forlanger ikke et meget langt indlæg.

Indenrigs- og sundhedsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Således provokeret, når hr. Ole Stavad ligefrem efterspørger et indlæg fra min side, der kan berige debatten, er det jo svært at holde sig nede i stolen.

Når jeg holdt mig nede i stolen, så var det nu faktisk, fordi det var min samlede vurdering efter at have lyttet til debatten her, at det bedste, jeg kunne gøre for den videre debat, sådan set var at tie, fordi tale er sølv, tavshed er guld.

Jeg har sådan set brugt debatten her i dag til, synes jeg, at få nogle udmærkede tilkendegivelser fra de forskellige partier om, hvor de forskellige partier står i denne her sag – indtryk, som nu vil summe videre i mit hoved. Jeg glæder mig til at mødes med partierne enkeltvis på de møder, vi har indkaldt partierne til mandag og tirsdag i næste uge, hvor der jo så mandag morgen bliver en mulighed for sammen med Socialdemokratiet at diskutere bl.a. det spørgsmål, hr. Ole Stavad rejser her, som jo er et spørgsmål, som ikke bare sådan meget firkantet kan besvares.

For når hr. Ole Stavad sådan retorisk spørger, hvad vi skal gøre, altså os, der sidder ude i kommunerne på vegne af Kommunedanmark, så må man jo sige, at det, man først og fremmest skal gøre ude i det kommunale Danmark, er at tydeliggøre sine forventninger til Christiansborg og ikke mindst tydeliggøre sine forventninger til Socialdemokratiet.

Regeringen har fremlagt et udspil til en opgave- og strukturreform, der i den grad gør kommunestyret til omdrejningspunktet for udviklingen af velfærdssamfundet. Og det er nu op til ikke mindst Socialdemokratiet at afgøre, om den store, flotte vision, der gemmer sig i regeringens udspil, kan virkeliggøres.

Derfor er spørgsmålet, om den proces, der skal følge i kølvandet på en aftale, jo et spørgsmål, som også står og falder med Socialdemokratiets vilje til reelt at gå i forhandlinger. For det er jo oplagt, uden at jeg skal gå dybere ind i det her, det tror jeg ikke fremmer processen, at kravet til bæredygtighed jo er større i en situation, hvor visionerne i regeringens udspil indfries, end i en situation, hvor man må stille sig tilfreds med de lidt forkølede meldinger. Sådan synes jeg godt, man kan karakterisere det, der kommer fra en række af oppositionspartierne, hvor viljen til at se det nære demokrati, kommunen, de folkevalgte i yderste led som omdrejningspunktet er til at overse.

Kl. 16.30

Derfor må vi altså nu tage tingene i den rigtige rækkefølge. Den rigtige rækkefølge er, at vi nu går i forhandlinger på baggrund af regeringens udspil for opgave efter opgave at tage stilling til, om man kan følge regeringen i vores bud på at flytte opgaverne ud hos borgerne, ud til de yderste folkevalgte led. Og i kølvandet på en sådan aftale står det så klart, hvad det er for en opgavemængde, som skal løses af de nye kommuner i det nye Danmark.

Jeg må sige, at jeg er meget fortrøstningsfuld. Der er jo et gammelt ord, der siger, at man skal se manden, før man tager hatten af og hilser på ham. Sådan tror jeg også, man har det rundt omkring i de danske kommuner, hvor man jo lige nu og her i virkeligheden kun – i anførselstegn – kan forholde sig til et regeringsoplæg, som godt nok er blevet meget positivt modtaget, og som med de signaler, Dansk Folkeparti har sendt, jo faktisk også er et udspil, som man må sige har dækning parlamentarisk på Christiansborg, men jo et udspil, der endnu ikke er omsat i en aftale.

På trods af den usikkerhed om, hvordan man kommer aftalemæssigt i hus, så kan vi jo se, at de overvejelser, der har været i de danske kommuner gennem de seneste måneder om at gøre sig stærkere, at ruste sig til en situation, hvor man skal løse flere opgaver, er bestræbelser, som er fortsat, også efter at regeringen har åbnet det frivillige spor, som vi tror på, fordi forandringer, der er forankret i lokale beslutninger, er stærkere end forandringer, der er dikteret.

Jeg vil bare henvise til dagens udgave af Jyllands-Posten, hvor jeg synes, at det er meget ros værdigt, at 119 kommuner med under 20.000 indbyggere meget klart tilkendegiver, at de ser deres egen fremtid som en del af en ny kommu-

ne. Det er jo udtryk for en betydelig realisme hos danske kommunalpolitikere, som godt ved, at hvis man skal bære mere, så skal man også være bredere over skuldrene.

Nu er det sådan set op til Christiansborg at komme denne realisme i møde, for man må sige, at den strukturelle forudsætning for, at vi kan lave et egentligt decentraliseringsprojekt, hvor opgaverne flyttes fra regionale led fjernt fra borgerne ud på en lokal folkevalgt platform, signalerer kommunerne meget klart, er man parat til at skabe. Nu er det sådan set op til os at sørge for at skabe den indholdsmæssige forudsætning.

Regeringen ser frem til de drøftelser, vi skal føre, og som på baggrund af de møder, vi har haft i indeværende uge, og som slutter i morgen i et stort forum, nu kan gå over i et mere intensivt forløb, hvor vi parti for parti kan få signaler om, hvorvidt man har den vilje, der skal til, for at finde en vej frem til en aftale, som, og det er en selvstændig værdi, gerne skal have så bred en parlamentarisk dækning som overhovedet muligt.

I det lys vil jeg så slutte med det, jeg også startede dagens debat med, nemlig at jeg ikke tror, det er specielt formålstjenligt for den videre proces her i dette forum at gå i detaljen med en række detaljerede spørgsmål.

(Kort bemærkning).

Klaus Hækkerup (S):

Jeg skal da gerne følge indenrigs- og sundhedsministeren op og lade være med at gå i detaljer. Regeringen har jo på sygehusområdet og i de svar, der er kommet på de spørgsmål, partierne har stillet, forholdt sig meget kritisk til den måde, sygehusvæsenet har været drevet på indtil nu og meget klart understreget ønsket om en effektivisering og en forbedring af sygehusbehandlingen.

Jeg vil derfor gerne spørge indenrigs- og sundhedsministeren, om denne her regering på noget tidspunkt er blevet mødt med afvisninger, tilbagevisninger i forhandlingerne med Amtsrådsforeningen, i de kommunale forhandlinger. Har der på noget tidspunkt været en modstand mod at gennemføre de ønsker, regeringen måtte have til forbedringer på sygehusområdet fra Amtsrådsforeningens side?

(Kort bemærkning).

Indenrigs- og sundhedsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Jeg vil altså med al respekt bestræbe mig på at holde den gode tone, for jeg synes ikke, der er nogen, der har interesse i andet, men jeg forstår ikke helt relevansen af spørgsmålet.

Kl. 16.35

Jeg må sige, at det jo på mange måder har været overraskende at lytte til den her debat i dag med en opposition, som har meget, meget travlt med i virkeligheden at mane et glansbillede frem af, hvordan ting fungerer. Hurra, hvor har vi et godt dansk sundhedsvæsen! Hurra, hvor det hele fungerer godt! Hold op, hvor er der ikke grund til at lave noget om!

Over for det står der så en regering, som jo dybest set – sådan er det vel almindelig parlamentarisk skik og brug – er den, der skal bære, kan man sige, byrden af, hvordan ting fungerer og ikke fungerer i dag, og som siger: Ja, vi har et godt sygehusvæsen, men hold op, hvor kan det da også blive bedre! Jeg må altså sige, at det sådan set har været en lidt anderledes oplevelse.

Man kunne sige – og det er sagt med et glimt i øjet – at det her jo kunne ende med, at man sådan set bare klippede en række indlæg fra oppositionspartierne ud, og så havde man nogle meget, meget stærke anbefalinger af status quo. Og til status quo hører jo også, at vi har den regering, vi har.

Det er vigtigt for mig at få sagt, at når vi har en ambition om at gøre dansk sundhedsvæsen endnu bedre – vi vender jo tilbage til det i en forespørgselsdebat lige om lidt, som jeg ikke ved om det er hensigtsmæssigt at vi tager hul på nu – så er jo ikke, fordi vi er meget utilfredse med den måde, folk har ageret på i historien. Så er det jo, fordi vi har en erkendelse af, at fremtiden stiller os over for nye udfordringer, og at de samme dygtige mennesker, hvad enten vi snakker ansatte eller politikere, sat i nye rammer, underkastet nye spilleregler, ville kunne opnå endnu bedre resultater. Men den debat vender vi som sagt tilbage til om et øjeblik.

(Kort bemærkning).

Klaus Hækkerup (S):

En af regeringens hovedbegrundelser for at lave denne her reform af den kommunale struktur har jo været et ønske om at effektivisere den offentlige sektor. Det står faktisk ret klart i afsnittet om sygehuse. Det står også ret klart andre ste-

der, men nu er det sygehusene, jeg hæfter mig ved.

Jeg er ikke personlig uenig med indenrigs- og sundhedsministeren i, at der sagtens kunne laves forbedringer af produktiviteten i vores sygehusvæsen. Den burde forøges. Men det er de midler, regeringen har valgt, jeg studser over. Man har valgt at sige: Vi er nødt til at have en bedre styring af specialefordelingen, men der er jo fuld hjemmel i den eksisterende sygehuslov til, at regeringen kan styre specialefordelingen.

Regeringen har valgt at sige: Vi er nødt til at have nogle større amter, nogle regioner, der tager sig af det her. Men det her er jo ikke et spørgsmål, om det er stort eller mindre stort. Det her er et spørgsmål, om de overenskomster, der er indgået, er tilfredsstillende. Og det ændrer man ikke ved.

Hvorfor i alverden kaster regeringen Danmark ud i en kæmpe strukturreform med en begrundelse og nogle argumenter, der overhovedet ikke vil føre til nogen forbedring af f.eks. sygehusvæsenet, for det er der hjemmel til, at den kan gøre i dag, hvis den vil? I stedet undlader regeringen at gribe fat om nælden, hvor den virkelig er, nemlig at tage fat på at sikre nogle overenskomster, der gør, at produktiviteten i det danske sygehusvæsen sættes op. Og derfor har det her meget mere relevans for denne her debat end for den debat, der skal være om lidt.

(Kort bemærkning).

Indenrigs- og sundhedsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Jeg må sige, at hr. Klaus Hækkerups spørgsmål bekræfter mig i min første indskydelse – og den skulle jeg så være blevet ved – om ikke at tage ordet her og stille mig til rådighed for at svare på spørgsmål, for det, der gemmer sig i hr. Klaus Hækkerups spørgsmål, er jo i virkeligheden en talen sig væk fra hinanden.

Jeg bliver pludselig meget i tvivl om, hvorvidt Socialdemokratiet overhovedet mener, at der så er et behov for at lave en reform af den amtskommunale struktur. Og der må jeg sige, at indtil hr. Klaus Hækkerup tog ordet, har jeg i hvert fald bildt mig selv ind, at godt nok er der en uenighed, det er vel åbenlyst for enhver, omkring det præcise valg af ny struktur, men der er da grundlæggende – sådan har jeg forstået det – en erkendelse i Socialdemokratiet af, at hvis man vil et godt dansk sundhedsvæsen, så hører der til det, at vi tager et opgør med, at vi plan-

lægger det danske sundhedsvæsen i 15 selvstændige sygehusenheder.

Jeg ved så ikke, hvad det præcise tal er, og det skal jeg heller ikke stå og kloge mig på her, men jeg har da forstået, at der i Socialdemokratiet er en vilje til at foretage endog en ret kraftig reduktion af dette antal. Og det i sig selv betinger jo en kommunalreform, som jeg nu hører hr. Klaus Hækkerup sætter et grundlæggende spørgsmålstegn ved.

Så det bekræfter mig sådan set i, at jeg tror, at nu har partierne positioneret sig. Jeg har noteret mange synspunkter. Jeg glæder mig til at gå i forhandlinger med partierne, når vi bilateralt mødes igen på mandag.

Kl. 16.40

(Kort bemærkning).

Aage Frandsen (SF):

Dette er kun en opfordring. Det er ikke et forsøg på at komme længere fra hinanden.

Jeg vil godt opfordre indenrigsministeren til at være mere parat til at redegøre for, hvad man forstår ved den såkaldte kattelerm. Hvis indenrigsministeren forestiller sig et spørgsmål, der skal rettes til os partier i Folketinget, om vi vil være med til at lægge den og den opgave ud til kommunerne, så er det jo ikke ligegyldigt, om det er en kommune, der har 3.500 indbyggere, eller en kommune, der har 20.000 indbyggere.

Jeg kunne forstå på Dansk Folkepartis indlæg tidligere, at de mener, at ingen kommune kan tvinges til noget som helst, det vil sige, at de selv afgør, om den er bæredygtig eller ej.

Min opfordring er bare, at man tænker over det, for hvis jeg får et spørgsmål om, hvorvidt den og den opgave vil skulle lægges ud, så er mit spørgsmål: Til hvilken størrelse kommune? Hvad forventer man af dem?

(Kort bemærkning).

Indenrigs- og sundhedsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Jeg glæder mig til at høre hr. Aage Frandsens bud på det, for regeringen er kommet med et udspil, som rummer en markant vitalisering af det danske folkestyre, kommunestyret; ikke alt det der sludder om privatisering og sådan noget, men en markant styrkelse af det nære demokrati. Og vi har en stærk tro på – og der er intet i meldingerne fra det kommunale Danmark, der svækker den tro – at hvis Christiansborg betror kommunestyret disse betydelige, nye opgaver, så vil ansvarlige kommunalpolitikere, også selv

om man anslår to spor, vide at formatere sig, at gruppere sig, at organisere sig på en sådan måde, at de kan løse de opgaver. Det er vores indstilling.

Så kan jeg jo fornemme på debatten, at der er en forskellig grad af tillid til kommunestyret, og der står det jo ethvert parti frit for at sige: Jamen hvis vi skal betro kommunestyret de samme opgaver, som regeringen lægger op til, så er det altså på nogle skærpede vilkår, hvor vi skal have fuld sikkerhed, og derfor skal kattelommen lukkes, og der skal være en minimumsstørrelse. Den slags meldinger er man jo velkommen til at komme med.

Men lad os nu ikke tale os væk fra hinanden. Det afgørende er, at vi nu får en diskussion om: Hvad er målet med fremtidens kommunestyre? Hvad er det for opgaver, der skal løses?

Regeringen har fremlagt et meget visionært bud og får nogle lidt forkølede gensvar. Hvis vi kan tale os til rette om det, så ville det undre mig såre, om man ikke også kunne blive enige om, hvordan man når det mål, man har defineret i fællesskab.

(Kort bemærkning).

Aage Frandsen (SF):

Det er jo ikke et spørgsmål om at have tillid til kommunerne. Det er jo et spørgsmål om, hvad man overhovedet kan forvente og forlange af en kommune.

Nu kan jeg jo se af listen i Jyllands-Posten, at Ærøskøbing mener, at man ikke behøver at blive slået sammen med Marstal. Det giver vel nogle bestemte andre forudsætninger. Kan man nu løse alle de der miljøopgaver, man lægger ud? Det er derfor, jeg bare siger, at de to ting skal diskuteres i sammenhæng.

Vi har det i hvert fald sådan i vores hoveder, at opgavemængden og kommunestørrelsen hænger noget sammen. Det vil sige, at hvis man skal lægge meget ud i kommunerne, så skal kommunerne også være ret store, og hvis man ikke vil lægge så meget ud, behøver de ikke at være så store.

Der er en sammenhæng i vores tænkning.

(Kort bemærkning).

Indenrigs- og sundhedsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Det kan hr. Aage Frandsen og jeg ikke blive grundlæggende uenige om. Det er jo sådan set en logisk slutning, og derfor er der heller ingen

grund til at tro, at det kun er hr. Aage Frandsen og mig, der kan gennemskue den form for logik.

Nu var hr. Aage Frandsen tidligere fra talerstolen lidt selvvironisk om, hvorvidt det var manglende egen fatteevne, eller hvad det nu var. Jeg tiltror både hr. Aage Frandsen og mig vores almindelige sansers fulde brug, og til det hører jo også at have et logisk indseende. Og hvis man kan se logikken i, at skal man bære større byrder, så skal man også have flere muskler, hvis hr. Aage Frandsen og jeg kan se det, så er der sådan set ingen grund til at tro, at landets kommunalpolitikere ikke kan se det.

Det er derfor, vi nu må starte med at diskutere: Hvad er det for opgaver, vi ønsker at betro kommunestyret, og så må vi jo teste – det er jo det, der er lagt op til i regeringens udspil med en proces hen over efteråret – kommunestyrets vilje til at levere det, der skal til af organisation og struktur, for at vi på en troværdig måde kan betro kommunestyret at blive det egentlige omdrejningspunkt i udviklingen af velfærdssamfundet.

(Kort bemærkning).

Ole Stavad (S):

Jeg er sådan set tæt på at være enig med indenrigs- og sundhedsministeren i, at det måske havde været lige så hensigtsmæssigt, at han var blevet siddende, og jeg skal beklage det, for jeg synes ikke, det er fremmede for en minister, der har lagt et meget, meget omfattende oplæg frem, som vi derefter forholder os, synes vi selv, seriøst og ordentligt til, at ministeren derefter betegner en samlet opposition som nogle, der kommer med forkølede meldinger.

Kl. 16.45

Jeg må gå ud fra, at de forkølede meldinger også må gælde ministerens egne rådgivende udvalg med en professor Kjeld Møller Pedersen i spidsen, der har været ude med meldinger, eller formanden for Strukturkommissionen, Johannes Due, der har været ude med meldinger.

Hvis det her skal lykkes – og nogle af os er faktisk optaget af, at det lykkes – så tror jeg, at ministeren ville være tjent med måske også at gøre sig lidt umage for at være medspiller og ikke altid modspiller.

(Kort bemærkning).

Indenrigs- og sundhedsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Må jeg ikke sige til hr. Ole Stavad, at nu tror jeg, vi skal bevare roen. Jeg har en fornemmelse af,

at hr. Ole Stavad og jeg i den tid, vi har kendt hinanden, har udviklet en fri omgangstone; jeg kaldte ikke reaktionerne forkølede, jeg kaldte dem lidt forkølede.

Med det sigtede jeg sådan set til – og det vil jeg gerne stå ved – at mange af de indlæg, der er kommet her i dag, jo er indlæg, der problematiserer regeringens udspil. Og det er fair nok. Det, man måske kan savne, og det, som jeg selv har savnet i den debat – men det får vi jo lejlighed til at diskutere og teste, når vi kommer ind i et tættere forløb – er nogle mere præcise, fremadrettede bud på, hvad partierne selv vil. Hvad er det for visioner, partierne selv har i forhold til en ny udvikling af den offentlige sektor, som skal håndtere alle de problemer, vi står over for med en demografi, der er lidt imod os, med et forventningspres osv. osv.?

Der synes jeg, at debatten her i dag har været en debat, hvor man i høj grad i forhold til et udspil, som har et sigte, der hedder de næste 20 år, har været meget nede i detaljen med, om der nu var en bestemt plads i Løgstør, som, når den skifter organisation den 1. januar 2007, bliver undergivet et andet takstregime etc. etc.

Det er selvfølgelig vigtigt, og det er jo derfor, vi også i vores udspil har lagt en række ordninger frem, der skaber tryghed for, at vi kan gå fra den struktur, vi kender i dag, til en ny struktur med kun to forvaltningsniveauer. Det er vigtigt, og det underkender jeg slet ikke. Men hvis vi skal have en debat som opstart på nogle forhandlinger om den største reform i vores generation, så kunne jeg da godt ønske mig – og det er sagt i al stilfærdighed – at man havde taget det lidt længere lys på.

Men jeg har ingen interesse i at bidrage til at skabe nogen dårlig stemning, tværtimod. Jeg vil gerne understrege det, jeg egentlig startede debatten med, og som også var mit motiv for ikke at tage ordet, før hr. Ole Stavad bad mig om det, at regeringens ambition er, at vi nu går i drøftelser med hinanden. Og hvis der er vilje, så er der også en vej.

Der ligger nu et udspil fra regeringen, som forhandlingerne må tage afsæt i. Og ambitionen må være – det tjener folkestyret bedst – at vi får en bred aftale om noget, der holder, ikke bare med et kort sigte, men altså også noget, der holder en årrække frem.

(Kort bemærkning).

Ole Stavad (S):

Jeg synes også, at ministerens replik er bemærkelsesværdig. Regeringen kom med et udspil; for første gang har vi en debat i Folketinget om det udspil; efter ministerens første oplæg, besvarelsen, er der ikke mulighed for at korte bemærkninger; der er stillet en lang række spørgsmål undervejs i debatten; ministeren synes ikke, han vil gå ind i debatten, og når han så gør det, kalder han alt det, andre har sagt, lidt forkølet og roser sit eget oplæg i en form, så han slet ikke forholder sig til det vigtigste, samtidig med at de spørgsmål, der er stillet, ikke besvares.

Til spørgsmålet om kattelommen med de bæredygtige kommuner svarer ministeren: Hvad mener I? Men det er altså ministerens idé, det er ministerens forslag. Og sådan har det i øvrigt været både i går og i forgårs, også i stor stil, da vi sadovre i Finansministeriet og diskuterede de enkelte temaer.

Regeringen har lagt noget frem. Når vi spørger ind til det, får vi ingen svar. Hvis det er sådan, at der skal komme noget klogt ud af det her, og det synes jeg der skal, så bliver regeringen nødt til at være lidt mindre ophøjet og lidt mere nærværende og parat til dialog i stedet for konsekvent at tale ned til resten af Folketinget.

(Kort bemærkning).

Indenrigs- og sundhedsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Der er jo ingen, der taler ned til nogen her. Vi har i fællesskab aftalt et forløb, som betyder, at vi bruger indeværende uge på at skabe en mulighed for, at partierne kan få afklaret den række spørgsmål, der jo helt rimeligt er til regeringens udspil.

Kl. 16.50

Hr. Ole Stavad ved jo godt, at hr. Ole Stavad tegner et forvrænget billede af situationen, også over de seneste dage, når der nu bliver sagt, at regeringen ikke svarer på spørgsmålene. Jeg tror ikke, jeg overdriver, hvis jeg siger, at vi foreløbig har svaret på mere end 500 spørgsmål. Vi har skabt en proces, hvor alle Folketingets politiske partier har haft en mulighed for at være i dialog med hver enkelt minister for at teste – kan man sige – holdbarheden af de ideer, som regeringen har præsenteret, herunder også de overgangsmodeller m.v., som jeg jo er helt på det rene med også er vigtige.

Så må man meget undskylde, hvis jeg ikke har følt det nødvendigt her i dag fuldstændig på

linje med det, vi sådan set har brugt de sidste 3 dage på og også skal bruge morgendagen på, minutløst og detaljeret at svare på en række praktiske spørgsmål.

Det kan være, jeg har taget fejl af formålet med debatten her i dag, men sådan som jeg har læst forespørgslen stillet af Enhedslisten, så har det sådan set været en debat, der handler om: Hvad er perspektiverne for en strukturreform? Hvad er visionerne? Hvad er det, vi lader os drive af? Hvad er det for nogle udfordringer, vi står med i det danske samfund, og hvordan skal vi konfrontere dem?

Det synes jeg er det, der bør være perspektivet i debatten her i dag. Jeg står ved, at jeg godt kunne have ønsket mig, at der hele vejen rundt havde været lidt længere lys på tingene her i dag. Det er overhovedet ikke et spørgsmål om at føle sig ophøjet eller om at tale ned til nogen. Det er sådan set et spørgsmål om, at hvis man vil løse det nære og det detaljerede, er man altså nødt til at starte med at kaste det store blik på tingene.

Men jeg vil sige til hr. Ole Stavad, at nu tror jeg, vi skal bevare roen. Regeringen er nærmet af en sund og oprigtig vilje til med afsæt i det udspil, vi har præsenteret, at få bragt et bredt forlig hjem. Det skylder vi sådan set kommunestyret, som i alt, hvad kommunestyret har gjort og sagt, og i den måde, der ageres på derude, også efter at vi har fremlagt vores udspil, jo meget klart signalerer en forventning til Christiansborg om, at man nu laver en aftale, som er politisk bredt funderet, og som ikke blot er en landskabsreform, hvor man efter devisen »vi skal have mindre af det samme« laver færre amter og færre kommuner, men reelt laver en decentralisering. Det er vores ambition.

Jeg ser frem til fortsatte drøftelser om, hvordan denne ambition kan indfries, også i et tæt og tillidsfuldt samspil med Socialdemokratiet.

(Kort bemærkning).

Karen J. Klint (S):

Det var også ministerens udsagn om de lidt forkølede reaktioner, der fik mig til at markere. Det, vi har i dag, er jo en forespørgsel til ministeren og ikke en forespørgsel til oppositionen. Så når det er en forespørgsel til ministeren ikke omkring regeringens vision, men omkring de økonomiske konsekvenser og andre konsekvenser, så er det vel naturligt, at spørgsmålene handler om konsekvenser.

Jeg har dyb respekt for, at der er stillet så mange spørgsmål, og at der også er mange af de spørgsmål, der er besvaret. Jeg har kun kunnet læse dem, ikke alle kunne jo være med i forhandlingerne. Men jeg har så også noteret mig, at der faktisk er en del af de spørgsmål, der er stillet, hvor svaret er: Det kan vi ikke svare på, fordi det kræver en særlig analyse.

Så der er faktisk nogle af de spørgsmål af ren teknisk karakter om, hvad konsekvenserne er, hvor man ikke har haft mulighed for at få de konsekvenser afdækket. Derfor havde vi også set frem til, at der så måske i dag var løftet lidt mere med hensyn til nogle af detaljerne.

Der er en detalje, som jeg vil tillade mig at spørge ind til. Ministeren sagde, at større opgaver kræver større muskler. Hvorfor har regeringen så lagt sig fast på det tal 30.000, som Strukturkommissionen også havde lagt sig fast på, men i en anden model? Nu får kommunerne jo flere opgaver, de får faktisk lidt flere opgaver, end der var i den brede kommunemodell. Det er ikke alt det, der stod til regionerne, der er løftet over til staten. Så kræver den model, der er på bordet nu, ikke flere kommunale muskler, end den model, Strukturkommissionen havde beskrevet også med tallet 30.000?

Kl. 16.55

(Kort bemærkning).

Indenrigs- og sundhedsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Jeg ved godt, at der er en stærk efterspørgsel efter at få meget, meget præcise svar, og jeg ved også, at både fru Karen Klint nu her og måske også en række folk i den kommunale sektor efterlyser et bestemt tal, der kan styres efter. Jeg tror bare, at vi skal passe på med, at vi ikke stirrer os blinde på hellige tal.

Strukturkommissionens anbefaling er sådan set meget klar. Der er en vurdering af, hvad man mener, der skal til af bæredygtighed i forhold til at løse de opgaver, kommunerne har i dag, det er så 20.000, og der er en vurdering af, hvor meget der skal til for at være bæredygtig i forhold til at løse opgaverne i en situation, hvor kommunerne skal have markant flere opgaver, og det er så 30.000.

Det er den anbefaling, vi tilslutter os, men jo også med øje for, at det ikke er noget helligt tal, for der er jo meget forskel på, hvor de 30.000 mennesker bor, inden for hvilken geografi. Der vil være nogle steder, hvor man, hvis man lader

sig styre af de 30.000, får en meget uhensigtsmæssig geografi. Der er en masse faktorer.

Det er sådan set også baggrunden for, at vi har sagt, at den rigtigste måde nu er, at vi får lavet en aftale, som meget klart beskriver, hvilke opgaver der skal løses primærkommunalt, og udtrykker en klar forventning om og sender nogle signaler om, hvad det så forudsætter af kommunal bæreevne. Så giver vi det kommune Danmark resten af indeværende år til at give de lokale bud på, hvordan man så at sige kan indrette sig, så man kan gribe ud efter alle de opgaver, vi kaster ned.

Det er sådan set vores model, og den tager, for så vidt angår de signaler om de 30.000, et fuldstændig entydigt udgangspunkt i Strukturkommissionens anbefalinger.

(Kort bemærkning).

Karen J. Klint (S):

Jeg takker for svaret, for så er vi i hvert fald i nærheden af, at den kattelerm måske ikke lukker op for et tocifret antal kommuner, men kun for nogle færre kommuner.

Jeg har ikke hørt nogen i oppositionen tale imod, at vi skal have et nyt strukturkort for Danmark, så jeg synes ikke, at ministeren har ret, når han siger, at vi måske bare vil have sådan en lille forenkling af det med lidt færre amter, lidt færre af det ene og det andet.

Der er faktisk også nogle, der har puttet visioner ind i nogle modeller. Vi kan bare ikke genkende dem, og vi kan ikke genkende, at nogle af de signaler, der har været sendt fra de forskellige partier i oppositionen, er nået frem. Der er i hvert fald ikke taget højde for dem i det forhandlingsudspil, som ligger i de fine blå bøger.

Når regeringen kommer med et forhandlingsudspil, har man så satsset alt på ét kort bare for at få os til at løbe med? Vi er jo også interesseret i et bredt forlig. Så er det, ligesom når militæret hellere vil brænde benzinen af for at få noget til næste år. Har man puttet så mange negative ting ind i det her for at presse os til det yderste for at gå med til et eller andet? Er det ren strategi, der ligger i det? Hvor realistisk er det, og hvor stål-sat er man på det?

(Kort bemærkning).

Indenrigs- og sundhedsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Jeg går ikke ud fra, at vi skal stå og forhandle her, og så skal jeg vise mine kort og sige, at her

er min bagkant, og så skal fru Klint rejse sig op og sige, at her er Socialdemokratiets.

Det, jeg kan sige, er, at det udspil, som regeringen fremlagde i sidste uge, er regeringens bedste bud på, hvad vi tror vil være en god opgave og strukturreform, som bringer den offentlige sektor tættere på den enkelte dansker; som løser en lang række gråzoneproblemer; som understøtter alle de forbedringer, der er i gang i sundhedsvæsenet, og bringer dem helt i mål; som skaber en mulighed for, at der kommer endnu mere reelt indhold i nærdemokratiet; som presser en udvikling i gang, hvor vi får kommuner, der har opgaver og en fylde, der kan være med til at holde et nidkært – og det er ikke negativt ment eller rettet mod nogen personligt – Folketing på afstand, som jo pr. tradition og næsten pr. naturdrivkraft gerne vil ind og blande sig i detaljen.

Det er sådan set det, vi tror på. Det er vores bedste bud. Jeg ville da lyve, hvis jeg ikke sagde, at vi hellere end gerne ser det her vedtaget. Det er da tanken med, at vi har fremlagt det. Det er da det, vi gerne vil.

Men så har jeg også sagt både i mit første indlæg og for et øjeblik siden, og nu siger jeg det igen, at når man laver så store samfundsmaessige forandringer, som der er lagt op til her – det er ganske betydelige forandringer; den største reform i vores generation – er det selvfølgelig vigtigt, at der står et bredt flertal bag, at der er en stabilitet omkring det. Også selv om enhver jo ved, at al den raslen med, at nu holder man lige et folketingsvalg, og så ruller man tiden tilbage, selvfølgelig ikke har meget på sig, er det selvstændigt vigtigt, at man er mange om det.

Jeg ved jo lige så godt som alle mulige andre, der er på Christiansborg, at man ikke kan få sin vilje hundrede procent, men at man må bøje sig mod hinanden. Det er det, den næste tid skal vise. Det glæder jeg mig utrolig meget til, og præcis af den grund synes jeg ikke, at det er vanvittigt befordrende, hvis vi her graver os ned i en masse detaljer.

Kl. 17.00

Jeg tror, at der nu er brug for oven på den afklaring, der er skabt i denne uge, at vi mødes med parti efter parti og får en diskussion om, hvor vi er henne, nu hvor alle har haft en tid til at sunde sig over regeringens udspil, og om, hvordan vi kan komme videre. Hvor der er en vilje, er der en vej. Vi er interesseret i at finde vejen frem til en bred politisk aftale, som skaber

forudsætningerne for en videreudvikling af det kommunestyre, vi kender i dag.

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Man kan vel sige, at det er et meget godt udtryk for hele den måde, som regeringen har kørt det her forløb igennem på, hvor alting skal hastes igennem utrolig hurtigt, og hvor man helst vil undgå så meget offentlig debat som muligt, at ministeren i første omgang ikke ville gå på talerstolen. Det glæder mig så, at det lykkedes at få ministeren op for at svare på spørgsmål. Når det bliver den eneste gang, vi har mulighed for at diskutere det, som ministeren siger er den største reform i denne generation, synes jeg, det er meget rart, at vi også kan stille spørgsmål direkte til ministeren.

Ministeren sagde for lidt siden, at vi ikke skulle diskutere sådan noget pjat som privatisering, og derfor vil jeg da gerne høre, om ministeren er dybt uenig med Venstres ordfører, hr. Jens Rohde, i, at et af formålene med regeringens strukturreform er, at man ønsker mere privatisering, at man ønsker at få mere ensartede kommuner, så Falck og andre bedre kan komme ind og overtage en række velfærdsopgaver.

(Kort bemærkning).

Indenrigs- og sundhedsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Nu var det ikke, fordi jeg sagde, at det at privatisere er pjat. Det er noget dybt, dybt alvorligt noget, og det skal man ikke bare kaste sig ud i. Jeg synes, det er noget pjat, at fru Line Barfod fuldstændig vrider denne her debat helt skævt og til lægger os falske motiver.

Jeg må om den debat om privatisering, som jo ikke er en debat om privatisering, kan jeg forstå, men en debat om udlicitering, som også nogle medier, Ritzaus Bureau med andre, har fået lidt galt i halsen, sige, at det er helt hen i vejret.

Det, det handler om her, er, at vi ønsker at skabe en offentlig sektor, som er tæt på borgeren, og som i høj grad også indrettes på den enkeltes præmisser. Til det at være indrettet på den enkeltes præmisser hører bl.a., at vi ønsker, at folk skal have valgfrihed. De skal have en mulighed for at vælge deres hjemmehjælp selv. De skal have en mulighed for at vælge sygehus, hvis det offentlige ikke kan levere sygehusbehandling. Her er det da rigtigt, at der er den sammenhæng, at når man går ind og kigger på det – det kan man se i Strukturkommissionens

betænkning – er der en tendens til, at de meget små kommuner har svært ved at levere den samme vifte af tilbud, den samme valgfrihed mellem offentlige og private tilbud, som man har i de lidt større kommuner.

I den forstand er det da rigtigt, at hvis vi får et nyt kommunelandkort med mere robuste kommuner, så siger det jo sig selv, og det er logisk, at med større kommuner, hvor hjemmehjælpsområdet fylder noget mere, er forudsætningerne for at lave et reelt tilbud om at kunne vælge selv for den enkelte pensionist også bedre til stede. Det er en målsætning for os. Om det så sætter sig i, at den enkelte pensionist vælger den kommunale hjemmehjælp eller den private hjemmehjælp, kerer vi os mindre om, men vi vil gerne have, at der skal være et reelt frit valg.

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Jeg takker for ministeren bekræftelse af, at regeringen ønsker, at der skal mange flere private firmaer ind og overtage velfærdsopgaver.

Så har jeg et andet spørgsmål. Ministeren talte om, at der skulle ske en markant vitalisering af kommunerne og det nære demokrati. Hvori består denne markante vitalisering, når en lang række opgaver flyttes op til staten og skal varetages af embedsmænd, og en lang række andre opgaver skal ud i kommunale selskaber, hvor beslutningerne træffes bag lukkede døre, og endnu en række beslutninger skal flyttes ud i selvejende institutioner, hvor beslutningerne også vil blive truffet bag lukkede døre? Hvori ligger så vitaliseringen af demokratiet?

(Kort bemærkning).

Indenrigs- og sundhedsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Jeg må sige, at det er en noget særegen oplevelse at blive krydsforhørt af fru Line Barfod, og jeg håber aldrig, at jeg kommer ud for det i forhold til fru Line Barfods mere professionelle hverv. Jeg ville ikke føle mig helt tryk ved det, for uanset hvad jeg siger, drages der jo bare nogle konklusioner, som slet ikke har nogen sammenhæng med det, jeg har sagt.

Nu rejser fru Line Barfod sig op og vil jo nærmest i retsbogen have skrevet ind, at den afhørte hermed har bekræftet at have en skummel plan om at privatisere både det ene og det andet. Det var jo overhovedet ikke det, jeg sagde, tværtimod. Jeg sagde jo faktisk næsten det modsatte, nemlig at vi ønsker, at der skal være et frit valg,

og hvis det offentlige laver hjemmehjælp med den højeste grad af kvalitet, så bliver der jo aldrig en eneste privat hjemmehjælpstime, fordi de ældre vil vælge det offentlige, men tilbuddet skal være der. Det var det, jeg sagde.

Kl. 17.05

Med hensyn til vitaliseringen af kommunestyret kan man jo overveje, hvor meget man skal sige her, for det vil sikkert også blive fordrejet, men altså ganske kort i stikord handler det om, at kommunerne får det samlede myndighedsansvar for de borgere, der bor i kommunerne. De steder, hvor det at løse en opgave meningsfuldt i dag kræver, at man både griber ned i den kommunale og den amtskommunale værktøjskasse, bliver det nu entydigt, at det kun er den kommunale. Kommunerne får et større ansvar på kulturområdet, på planområdet, et større ansvar for at drive egnens udvikling frem, kort sagt bliver det mere spændende at være kommunalpolitiker, der kommer langt mere indhold i det.

Der kommer også den robusthed, jeg talte om før, som skal til, for at man kan løse opgaverne med en sådan høj kvalitet, at Folketingets interesse i pludselig meget nidkært at dykke ned i det og stille en masse formkrav, i hvert fald vil tage af i forhold til den situation, hvor vi kører videre med den kommunestruktur og den opgavefordeling, vi har i dag, hvor jeg tror, at de fleste kommunalpolitikere har en oplevelse af, at de bliver stadig mere regel- og detailstyret fra Christiansborg.

Hermed sluttede forespørgslen.

Den næste sag på dagsordenen var:

2) Forespørgsel nr. 43:

Forespørgsel til indenrigs- og sundhedsministeren:

»Hvilke fordele og ulemper vil der efter regeringens mening være forbundet med at samle den overordnede forvaltning af sygehusvæsenet i en sygehusstyrelse under Indenrigs- og Sundhedsministeriet, således at indenrigs- og sundhedsministeren i fremtiden får det parlamentariske ansvar for sygehusvæsenets planlægning, drift, koordinering og styring?«

Af Birthe Skaarup (DF), Anita Knakkegaard (DF) og Poul Nødgaard (DF).

(Forespørgslen anmeldt 27/2 2004. Fremme af forespørgslen vedtaget 9/3 2004).

Den fg. formand (Lissa Mathiasen):

Jeg skal gøre opmærksom på, at afstemning om eventuelle forslag til vedtagelse vil blive udsat til i morgen, torsdag den 6. maj 2004.

Begrundelse

Birthe Skaarup (DF):

Som bekendt går Dansk Folkeparti ind for en statsmodel, hvor vi kun ønsker to administrative led: stat og kommune. Vi vil gerne gøre det optimalt, når vi skal til at ændre danmarkskortet.

Derfor mener vi, at sygehusvæsenet skal placeres under staten. Dermed får man en klar ansvarsplacering, hvor hele den overordnede landspolitiske sygehuspolitik besluttet samme sted som bevillingerne, nemlig i regering og Folketing.

Det er ideelt, idet de store specialer forankres på universitetssygehusene og andre større sygehuse. Samtidig kan man bevare den del af de små sygehuse, som kan indpasses i den landspolitiske planlægning. Mindre sygehuse kan opretholdes med akutafdeling og mindre medicinske afdelinger. Omkring de små sygehuse kan opbygges fremtidssikrede sundhedscentre med praktiserende læger som grundstammen med supplement af andre grupper af sundhedspersonale.

Vi er indforstået med, at man kan nytænke hele vores sygehuspolitik, men vi er immervæk kun 5,3 millioner mennesker i dette land, og derfor mener vi, at det bør være en national opgave at fastlægge vores sygehuspolitik og skaffe bevillingerne.